

VAIN
HYVIÄ
SYITÄ

Talousarvio vuodelle 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2028

≡ PUDASTÄRVI ≡

SISÄLLYSLUETTELO

1 TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	4
1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS PUDASJÄRVEN VUODEN 2026 TOIMINTAAN	4
1.2 KUNTASTRATEGIA	6
1.2.1 PUDASJÄRVEN KUNTASTRATEGIA 2025-2030	6
1.2.2 TOIMIELINORGANISAATIO	9
1.2.3 HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN	10
1.2.4 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA.....	11
1.3 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDELLINEN KEHITYS.....	28
1.3.1 YLEINEN KEHITYS.....	28
1.3.2 KAUPUNGIN ALUE, SIJAINTI JA HALLINNOLLINEN ASEMA.....	29
1.3.3 VÄESTÖKEHITYS.....	31
1.3.4 TYÖLLISYYSTILANNE	33
1.3.5 ASUMINEN, MAANKÄYTTÖ JA ASUNTORAKENTAMINEN.....	41
1.3.6 ELINKEINOTOIMINNAN KEHITYS, KEHITTÄMISHANKKEET	41
1.3.7 KUNTIA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ	43
1.3.8 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT.....	43
1.4 RISKIENHALLINTA JA KESKEISIMMÄT RISKIT	49
1.5 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	50
1.6 ALIJÄÄMÄN KATTAMISTA KOSKEVAT TOIMENPITEET	53
1.7 TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA SEKÄ TILIVELVOLLISET	63
2 KÄYTTÖTALOUSOSA	65
2.1 KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	65
2.2 KÄYTTÖTALOUS TOIMINTA-ALUEITTAIN	67
2.3 HALLINTO JA TALOUS	68
2.3.1 Talous- ja hallintopalvelut	69
Talous- ja hallintopalvelut	74
Tilaomistuspalvelut	75
2.3.2 ICT- ja hankintapalvelut.....	80
Ict- ja hankintapalvelut	85
2.3.3 Kaupungin yhteistoiminta	86
Oulunkaaren ympäristöpalvelut	90
Muu yhteistoiminta.....	93
2.4. KAUPUNKIKEHITYS.....	94
2.4.1 Yritys- ja työelämäpalvelut.....	95
Elinkeinojen kehittäminen ja viestintä.....	97
Työllisyyspalvelut.....	99
2.4.2 Maankäyttö- ja kaavoituspalvelut	100
Maankäyttö- ja kaavoituspalvelut	102
2.4.3 Kaupunkiympäristö- ja rakentajanpalvelut.....	103
Yhdyskunta- ja elinympäristön palvelut	105

Syötteen vesihuoltolaitos	107
Rakennusvalvonta	108
2.5 OSAAMINEN JA HYVINVOINTI	110
2.5.1 Koulutuspalvelut	111
Esi- ja perusopetus	115
Lukiokoulutus	117
2.5.2 Varhaiskasvatuspalvelut	118
Varhaiskasvatuspalvelut	122
2.5.3 Vapaa-aika- ja yhteisöllisyyspalvelut	124
Vapaa-aika- ja yhteisöllisyyspalvelut	126
3 TULOSLASKELMAOSA	131
4 INVESTOINTIOSA	140
5 RAHOITUSOSA	145
6 KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ	148
6.1 SYÖTTEEN VESIHUOLTOLAITOS	148
7 TYTÄRYHTEISÖT	150
7.1 PUDASJÄRVEN VUOKRATALOT OY	151
7.2 KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HIRSIKUNNAS	156
7.3 KESKINÄINEN KIINTEISTÖ OY HARJUS	158
7.4 PUDASJÄRVEN LIIKEKIINTEISTÖT OY	159
7.5 KAIRAN KUITU OY	161
7.6 PUDASJÄRVEN LÄMPÖ OY	165
7.8 PUDASJÄRVEN KEHITYS OY	166
8 LIITTEET	172

1 TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS PUDASJÄRVEN VUODEN 2026 TOIMINTAAN

Toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia

Suomen talousnäkymät ovat edelleen haastavat, mutta lievää elpymistä on odotettavissa. Tälle vuodelle 2025 ennustetaan hyvin maltillista kasvua. Ensi vuoden kasvuvauhdista on vielä monenlaisia arvioita, mutta matala lähtötaso huomioiden kasvu jäänee edelleen turhan maltilliseksi, jopa vaimeaksi. Inflaatio pysyy kuitenkin matalana, mikä tukee ostovoimaa ja myös korkotaso on maltillinen. Työttömyys pysyy korkealla, noin 9 prosentin tuntumassa, ja julkisen talouden alijäämä sekä velkaantuminen kasvavat edelleen, mikä lisää paineita rakenteellisiin uudistuksiin. Riskitekijöitä ovat heikko investointiaste, erityisesti rakentamisessa, sekä geopolittiset jännitteet ja kauppasuhteiden epävarmuus. Positiivisia ajureita Suomen taloudessa ovat silti edelleen kilpailukyky, erityisesti kestävän siirtymän hankkeissa, julkiset investoinnit, keskitetyt palkkaratkaisut ja maahanmuutto, jotka tukevat työllisyyttä ja kasvua. Kokonaisuutena talous on siirtymässä hitaasti kohti vakaampaa vaihetta, mutta kasvu jää silti lähivuosina vaatimattomaksi.

Pudasjärvellä matkailu on ollut kasvu-uralla ja myös aiempien vuosien runsas mökkirakentaminen on tukenut palvelujen kehittymistä. Myönteinen vaikutus kaupungin saamiin verokertymiin on ollut myös puun myyntitulokertymän pysymisellä edelleen korkealla tasolla. Tämä on näkynyt metsäalalla liittyvänä toimeliaisuutena niin toimialan sisällä kuin metsätalouteen liittyvissä tukipalveluissakin. Sen sijaan rakentamisen tilanne on ollut edelleen heikko ja erityisesti tämä näkyy alueella korkeana työttömyytenä. Kuluvan vuoden aikana on jo ollut merkkejä rakentamisen paremmasta kehityksestä. Vuosi 2026 on todennäköisesti jo huomattavasti parempi, mutta matala lähtötaso huomioiden kasvu rakentamisessa jatkuu kuitenkin maltillisena.

Kuntatalous on edelleen heikkenemässä. Verotulojen kasvu jää vaimeaksi, ja alijäämät lisäävät sopeutustarvetta. Investoinnit, etenkin vihreän siirtymän hankkeet, alkavat elpyä, mutta kulutuksen heikkous hidastaa käännettä. Vuonna 2026 valtionosuudet kasvavat hieman, mutta indeksijarru ja kustannuspaineet pitävät talouden tiukkana. Erot kuntien välillä syvenevät, ja pienet kunnat ovat suurimmassa paineessa. Työttömyys pysyy korkealla, vaikka lievää helpotusta on odotettavissa. Kuntien on varauduttava rakenteellisiin uudistuksiin, kustannusten hallintaan ja investointien priorisointiin, jotta talous pysyy kestäväällä pohjalla.

Uusi elinvoimaorganisaatio aloittaa

Pudasjärven kaupungin uusi elinvoimaorganisaatio aloittaa vuoden 2026 alusta. Uudistus on merkittävä ja tähtää sekä palveluasenteen kehittämiseen kaikessa kaupungin toiminnassa että verotulokertymän kasvattamiseen. Useiden sopeutusohjelmien myötä kaupungin henkilöstön määrä on laskenut, mutta silti resurssia on riittävästi laadukkaiden, vaikuttavien ja elinvoimaa lisäävien kunta- ja palvelujen järjestämiseen.

Kaupungin talouden rahoituspohja on kääntynyt nyt ensimmäistä kertaa kuntahistoriassa siihen, että verotulokertymä on suurempi kuin valtionosuuksien määrä. Tämä kehityssuunta jatkossa vain vahvistuu. Toisin sanoen vaikutamme omilla toimillamme koko ajan enemmän siihen, miten tasapainoinen kuntatalous ja kuntalaisille tarjottavat riittävät ja laadukkaat palvelut ovat toteutettavissa.

Suurin muutos tapahtuu organisaatorakenteessa kaupunkikehityksen palvelualueella ja siellä erityisesti yritys- ja työelämäpalvelujen -palveluyksikössä, jonne keskitetään kaupungin yritystoiminnan kehittämiseen ja neuvontapalveluihin liittyvät palvelut, mukaan lukien Pudasjärven Kehitys Oy:n toiminta, työllisyyspalvelut, kotoutumispalvelut sekä viestintä- ja markkinointi. Merkittävä muutos on

myös kaupungin tilapalvelujen henkilöstön siirtyminen liikkeenluovutuksella Pudasjärven Vuokratalot Oy:lle sekä kaupungin ja vuokrataloyhtiön välinen palvelusopimus tilapalvelujen tuottamisesta kaupungille. Kaikki muutokset tähtäävät kaupungin elinvoiman lisäämiseen, resurssien mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön ja ennen kaikkea palvelujen kehittämiseen niin, että asiakaskokemus kehittyy myönteiseen suuntaan.

Kaupunginvaltuuston joulukuussa 2024 hyväksymän talouden sopeutusohjelman toimenpiteiden tarkempi valmistelu jatkuu. Erityisesti perusopetuksen sopeutustoimien tarkempi kohdentaminen on vielä kesken. Konkreettisten toimenpiteiden tuominen valmisteluun on kaupunginhallituksen linjalla tavalla siirretty myöhemmäksi siten, että toimenpiteet tulevat voimaan syksystä 2027 alkaen. Sopeutustarve perustuu paitsi tiukkaan taloustilanteeseen, myös Pudasjärven esi- ja perusopetusikäisten lasten ikäluokkien määrien voimakkaaseen laskuun alhaisen syntyvyyden ja muuttoliikkeen vaikutuksesta.

Kaupungin taseessa on kattamatonta alijäämää noin 1,5 miljoonaa euroa. Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien, eli 31.12.2029 mennessä. Talousarvio- ja suunnitelmakaudella alijäämä tulee katettua ja vuoden 2028 lopussa ylijäämää olisi 0,6 miljoonaa euroa. Kaikki talousarvio- ja suunnitelmavuodet ovat suunnitelmassa ylijäämäisiä, mutta talouden liikkumavara on erittäin pieni. Tulo- ja menokehityksen arviointi useamman vuoden päähän on haasteellista.

Katse tulevaan

Matkailussa Syötteen alueella on tehty ja tehdään merkittäviä investointeja alueen yritysten toimesta ja toimialalla on kasvupotentiaalia. Kaupunki toteuttaa alueella aktiivisesti omaa rooliaan maankäytön kehittämisessä, kaavoituksessa, asunto- ja tonttitarjonnan lisäämisessä sekä vesi- ja viemärihuollon järjestämisessä. Syötteen jätevedenpuhdistamon rakentaminen on edelleen investointiohjelman suurin yksittäinen kokonaisuus, joka saadaan valmiiksi vuonna 2026.

Pudasjärvellä on kaupunginvaltuuston linjaaman tuulivoimaohjelman mukaisesti laajasti valmistelussa eri vaiheissaan olevia tuulivoimahankealueita. Tolpanvaaran tuulivoimapuisto on tällä hetkellä ainoa tuotannossa oleva. Valtakunnallisesti sähkönsiirtoverkkojen olemassaolo ja niiden rakentamissuunnitelmat ohjaavat hankkeita sinne, missä kantaverkkoinfraa jo on tai sitä kehitetään.

Haastetta kaupungin kehittymiselle tuovat ikääntyvä väestö, laskeva syntyvyys, tulo- ja koulutustason mataluus sekä viime vuosina kiihtynyt valtion kehittämispanosten suuntaaminen kasvukeskukseen tai päätieverkoston varrelle. Tekijät ovat omiaan haastamaan meitä, mutta Pudasjärvellä ei anneta periksi.

Talousarvio ja suunnitelmakaudella Pudasjärven kaupunki kehittää ja samalla myös sopeuttaa laadukkaita ja saavutettavissa olevia palvelujaan väestörakenteen kehityksen mukaisesti. Pudasjärvi on elinvoimainen laaja maaseutukaupunki kansallista ja kansainvälistä merkitystään kasvattaneessa pohjoisessa. Meillä on monipuolistuva elinkeinorakenne ja yhdessä alueen yritysten ja kouluttajien kanssa huolehdimme alueen työvoimasta sekä työnteon ja asumisen mahdollisuuksista.

Pudasjärvi on aito luonnonläheinen kyliensä kaupunki, joka perustaa menestyksensä omiin vahvuuksiinsa!

Kiitokset henkilöstölle

Lämpimät kiitokset kaikille Pudasjärven myönteiseen kehitykseen vaikuttaneille. Erityiset kiitokset henkilöstölle jaksamisestanne talouspaineiden ja muutosten alla!

Tomi Timonen
kaupunginjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2026 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2027-2028

1.2 KUNTASTRATEGIA

Kuntastrategiasta ja sen suhteesta talousarvioon säädetään kuntalain (410/2015) 37 §:ssä seuraavasti:

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetty palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

1.2.1 PUDASJÄRVEN KUNTASTRATEGIA 2025-2030

Valtuuston 26.5.2025 § 27 hyväksymän päivitetyn kuntastrategian v. 2025–2030 mukainen **Tahtotila v. 2030 on:**

Pudasjärvi on aito luonnonläheinen kyliensä kaupunki, joka perustaa menestyksensä omiin vahvuuksiinsa.

Pudasjärven strategiset menestystekijät:

ELINVOIMAA YRITTÄJYYDESTÄ JA MONIPUOLISESTA ELINKEINORAKENTEESTA 1/2

Elinvoimaa
yrittäjyydestä!

- Kehitämme suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti yritysten toimintaedellytyksiä, työvoiman saatavuutta ja alueen koulutusmahdollisuuksia.
- Tasapainoisen kuntatalouden ja laadukkaiden kuntapalvelujen parhaana takeena ovat elinvoimaiset ja kehittyvät pudasjärviset yritykset.
- Tunnistamme, että myönteiset yritystoiminnan näkymät luovat tulevaisuudenuskoa kaikkeen toimintaan koko Pudasjärvellä.
- Edistämme nuorten yrittäjyyttä ja yrittäjyyskasvatusta.
- Huomioimme paikallisuuden hankinnoissa ja yrityslähtöisyyden päätöksenteossa.
- Vahvuuksiamme ovat etenkin matkailu, puuteollisuus, metsätalous, uusiutuva energia ja muutenkin näiden ympärille rakentuva monipuolinen elinkeinorakenne

ELINVOIMAA YRITTÄJYYDESTÄ JA MONIPUOLISESTA ELINKEINORAKENTEESTA 2/2

- Olemme kuntana julkisen hirsirakentamisen edelläkävijä ja sen imagohyöty käytetään kunta-laisten parhaaksi.
- Hyödynnämme puurakentamisen ja puutuotteiden monipuolisia mahdollisuuksia hirsirakentamisen kulttuuriperintöä kunnioittaen.
- Alueellemme sijoittuu uusia toimijoita, osaamista ja liiketoimintaa. Toisiaan tukeva puunjalostuksen verkosto luo vetovoimaa.
- Kaavoituksella edistämme ja ohjaamme hirsi- ja puurakennusalueiden kehittämistä.
- Luomme mahdollisuuksia uusiutuvaan energiantuotantoon. Alueella tuotetaan energiaa paikallisesti ja kestävästi.
- Edistämme arvokkaiden luonnon ympäristöjen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä sekä ennallistamista.
- Lisäämme mahdollisuuksia kehittää elämyksellistä luontomatkailua omatoimisesti ja yritysten tarjoamin palveluin.
- Tavoittemme on vaikuttaa siihen, että matkailussa toteutetaan kestävän kehityksen periaatteita.
- Mahdollistamme verkostoitumisen, hankkeiden ja yhteistyön avulla liiketoimintaa.
- Saamme kansainvälisyydestä kasvuvoimaa.
- Liikenneverkon ylläpito ja kehittäminen on alueemme elinvoiman edellytys.
- Pitkäjänteinen korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyömme tutkimuksessa, kehitystoiminnassa ja koulutuksessa tuottaa tulosta.

ASUKASLÄHTÖISET PALVELUT

Merkityksellistä
terveellistä elämää.

- Tuotamme asukaslähtöisiä ja kuntalaisten luottamusta tulevaan lisääviä palveluja.
- Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.
- Panostamme ennaltaehkäiseviin ja hyvinvointia edistäviin palveluihin kaikissa ikäryhmissä.
- Väestökehityksen haasteeseen vastaamme panostamalla erityisesti lapsiperheiden palveluihin. Olemme houkutteleva paikkakunta myös tänne muuttoa harkitseville.
- Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.
- Edistämme monipuolisia asumismuotoja sekä asumisen laatua.
- Kehitämme liikenneväyliä ja kevyenliikenteen ratkaisuja saavutettavuuden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi sekä kestävien liikenneratkaisujen muodostamiseksi.
- Huolehdimme elinvoimasta laadukkailla työllisyys-, yritys- ja koulutuspalveluilla.

YHTEISÖLLISET KYLÄT

Elä
ihmeessä!

- Pudasjärvi on kylämyönteisyyden edelläkävijä ja ymmärtää kylien merkityksen laajassa pitäjässä.
- Olemme houkutteleva monipaikkaisen asumisen kohde, jossa on koko kaupungin kattava valokuituverkko ja toimivat kulkuyhteydet.

- Kaupunki tukee kylien omaehtoista yhteisöllistä toimintaa ja rakentaa kumppanuuksia kylien kanssa.
- Maankäytön suunnittelulla ja kaavoituksella edistämme asumisen ja yrittämisen mahdollisuuksia kylillä.
- Elinvoimaisilla kylillä toimii ja syntyy uusia paikallisiin vahvuuksiin ja perinteisiin pohjautuvia yrityksiä.

PALVELEVA KUNTAKONSERNI

Avoimuuden
kulttuuri ja
yhteisöllinen
oppiminen.

- Noudatamme aktiivista omistajapolitiikkaa, jolla ohjataan omistusta ennalta sovittujen tavoitteiden mukaisesti, seurataan niiden toteutumista ja puututaan poikkeamiin.
- Perustamme konsernijohtamisen suunnitelmallisuuteen, jossa konsernin jäsenille muodostuu yhteinen näkemys ja tavoite kuntakonsernin monipuolisesta palvelutuotannosta.
- Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko.
- Noudatamme hyvää yrittäjälähtöistä paikallisuuden huomioivaa hankintapolitiikkaa sekä varamme siihen riittävät resurssit ja ammattitaidon.
- Noudatamme vastuullisen työnantajan periaatteita ja linjauksia.
- Henkilöstöpoliittiset strategiset linjauksemme tukevat organisaation päivittäistä työtä. Henkilöstön hyvinvointi on koko organisaation toiminnan lähtökohta.

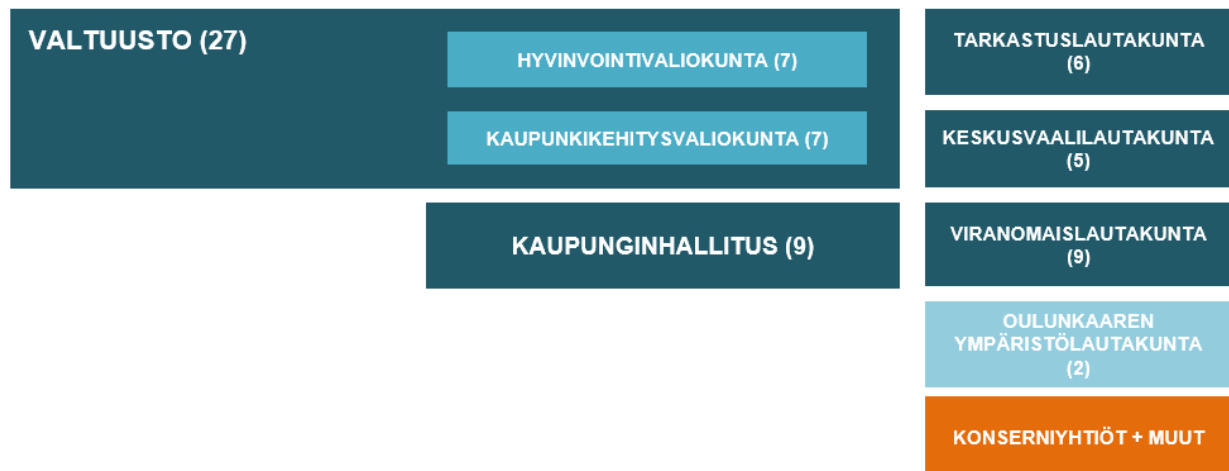
HENKILÖSTÖPOLIITTISET LINJAUKSET

- Uskomme kaupungin tulevaisuuteen ja emmekä pelkää uudistamista. Tulevaisuuden kaupungin teemme yhdessä päättäjien, kuntalaisten ja kaupungin työntekijöiden kanssa. Yhteistyö perustuu rakentavaan vuorovaikutukseen, vahvaan osaamiseen, osallistamiseen sekä yhteisöllisyyteen.
- Palveluja tuotamme osaavalla, sitoutuneella ja motivoituneella henkilöstöllä. Henkilöstömme arvioi palvelujen onnistumista säännöllisesti ja kehitämme palveluja asukaspalautteeseen perustuen. Kehittäminen on keskeinen osa perustehtäväämme.
- Parannamme tuottavuutta ihmislähtöisellä, valmentavalla ja selkeällä johtamisella. Tuemme innostavalla ja kannustavalla johtamisella henkilöstön mahdollisuuksia kehittää itseään, omaa työtään, työyhteisöä ja työprosesseja.
- Mahdollistamme uudella teknologialla sähköiset palvelut, töiden uudelleen organisoinnin ja uusien tuottavampien toimintatapojen käyttöönoton.
- Työyhteisöhaasteisiin puututaan heti. Työhyvinvointi nähdään oikeudenmukaisen, tasa-arvoisen ja johdonmukaisen henkilöstöjohtamisen tuloksena, mikä tarkoittaa aktiivisen välittämisen toimintamallin toimenpiteiden kattavaa ja oikea-aikaista käyttöönottoa.
- Huolehdimme, että kaupungin palkkaus on jatkossakin kilpailukykyinen. Palkkaus ja palkitseminen tukevat johtamistamme ja toimintamme tuloksellisuutta.
- Työntekijöidemme osaamisen kehittäminen perustuu työyksikön osaamistarpeisiin ja tavoitekeskusteluissa sovittuihin kehittämiskohteisiin. Osaamisen kehittämistemme on suunnitelmallista ja hyvin johdettua sekä perustuu tunnistettuihin nykyisiin ja tulevaisuuden osaamistarpeisiin.

1.2.2 TOIMIELINORGANISAATIO

LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

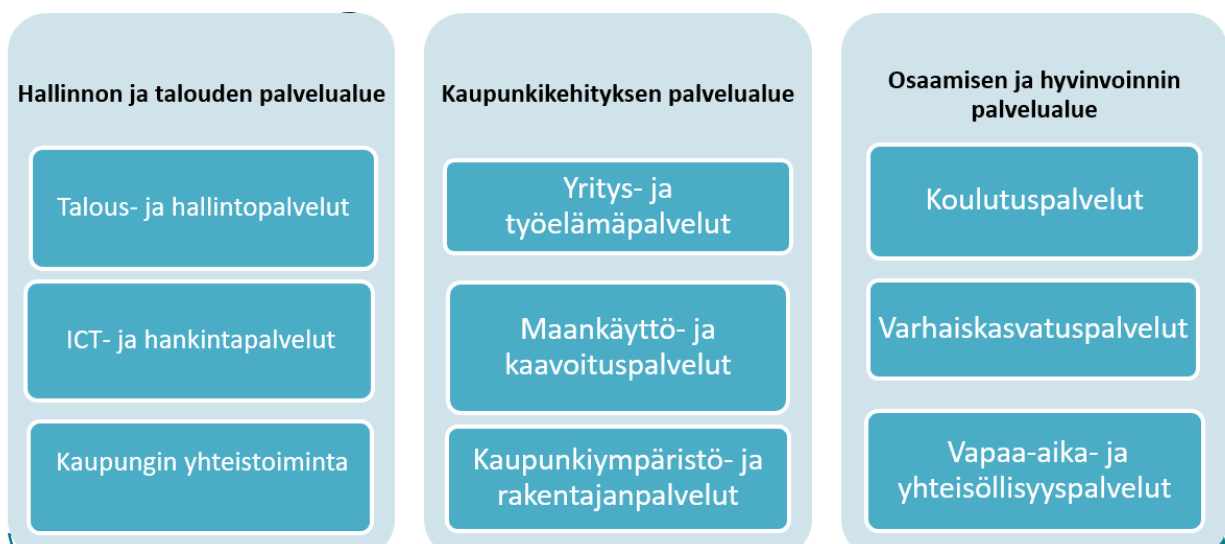
Kuva: Pudasjärven kaupungin luottamushenkilö ja toimielinorganisaatio.

HENKILÖSTÖORGANISAATIO

Kaupunginjohtaja johtaa kaupungin viranhaltija- ja työntekijäorganisaatiota.

Organisaatio jakaantuu kolmeen palvelualueeseen: hallinnon ja talouden palvelualue, kaupunkikehityksen palvelualue, osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualue. Kunnan yhteistoimintaan liittyvä henkilöstö (Oulunkaaren ympäristöpalvelut) on osa hallinnon ja talouden palvelualueen. Syötteen vesi- huoltolaitos muodostaa kirjanpidossa oman taseyksikkönsä.

Palvelualueet jakautuvat palveluyksiköihin.

Kuva: Pudasjärven kaupungin palvelualueet ja palvelualueyksiköt.

Johtoryhmä

Kaupunginjohtaja valitsee johtoryhmän ja vastaa johtoryhmän toiminnasta. Johtoryhmän tehtävänä on vastata omalta osaltaan tavoitteellisesta ja tuloksellisesta kaupungin palvelujen tuottamisesta. Johtoryhmä vastaa yhteistyössä muiden toimielinten kanssa kaupungin toimintojen suunnittelusta, valmistelusta, toimeenpanosta ja valvonnasta sekä palvelujen tuottamisesta. Johtoryhmän kokouksista laaditaan muistiot.

Konsernijohtoryhmä

Konsernijohtoryhmään kuuluvat kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, Kairan Kuitu Oy:n, Pudasjärven Lämpö Oy:n, Pudasjärven Vuokratalot Oy:n ja Pudasjärven Kehitys Oy:n toimitusjohtajat sekä kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Konsernijohtoryhmän tehtävänä on omistajaohjauksen ja eri vuorovaikutuksen keinoin viestiä yhtiöitä koskevat talouden ja toiminnan tavoitteet tytäryhteisöille, jotta ne voivat toiminnoissaan edistää kaupunkistrategiassa ja talousarvioissa niille asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Elinvoimajohtoryhmä

Elinvoimajohtoryhmään kuuluvat kaupunginjohtaja, kaupunkikehitysjohtaja, Pudasjärven Kehitys Oy:n toimitusjohtaja ja työllisyyspalveluiden päällikkö. Elinvoimajohtoryhmä voi lisäksi kutsua kuuluvakseen muita viranhaltijoita tai asiantuntijoita. Elinvoimajohtoryhmän tehtävänä on edistää, resursoida ja varmistaa yhteisesti sovittujen elinvoimaa lisäävien ja verotulopohjaa kasvattavien strategiaan ja talousarvioon sisältyvien kehittämistoimenpiteiden toteutumista sekä tukea ja ennakoida yritysten toimintaedellytyksiin, työvoiman saatavuuteen sekä koulutusmahdollisuuksien kehittymiseen tähtääviä toimenpiteitä.

Osaamisen ja hyvinvoinnin johtoryhmä

Osaamisen ja hyvinvoinnin johtoryhmään kuuluvat hyvinvointijohtaja, hyvinvointipäällikkö, johtava rehtori ja varhaiskasvatuspäällikkö. Ryhmä voi lisäksi kutsua kuuluvakseen muita viranhaltijoita tai asiantuntijoita käsittelemiinsä asioihin liittyen. Osaamisen ja hyvinvoinnin johtoryhmän tehtävänä on edistää ja toteuttaa strategian ja talousarvion mukaisin toimenpitein palvelualueelle asetettuja tavoitteita. Lisäksi ryhmä suunnittelee ja valmistelee palvelualueelle kuuluvia asiakokonaisuuksia toimielinten ja viranhaltijoiden päätettäväksi.

1.2.3 HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu kunnassa jakaantuu kaikkien palvelualojen kesken, ja yhteistyö muiden organisaatioiden, kuten hyvinvointialueen sekä kolmannen sektorin kanssa on välttämätöntä. Vastuu omasta elämänlaadustaan on myös kuntalaisilla. Kunnan tulee tunnistaa eri ikäisten kuntalaisten hyvinvointitarpeita ja luoda edellytyksiä niiden täyttymiselle sekä toiminnallaan ehkäistä ja vähentää aktiivisesti sosiaalisia ongelmia ja eriarvoisuutta Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteet edistävät myös paikkakunnan veto- ja pitovoimaa.

Talousarviokirjassa kukin palvelualue esittää omissa osioissaan kuntalaisten hyvinvointia edistäviä, valtuustotason toiminnallisia tavoitteita, joille on määritetty myös konkreettiset mittarit.

Vuoden 2026 aikana valmistellaan hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle 2025–2029.

TEA-viisarikyselyistä vuonna 2026 tietoja kerätään keväällä liikunnasta ja hyvinvointialueilta sekä syksyllä lukioista ja ammatillisesta perustutkintokoulutuksesta. TEA-viisari on Terveyden ja hyvin-

voinnin laitoksen tuottama tiedolla johtamisen apuväline, jolla voidaan mitata kuntien terveydenedistämisenaktiivisuutta (TEA). THL kerää kahden vuoden välein tietoja kunnan eri toimintojen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä seitsemästä eri näkökulmasta. Tiedonkeruilla selvitetään esimerkiksi toimenpiteitä, resursseja ja poikkihallinnollisia toimintakäytäntöjä kuntien eri toimialoilta.

Edellisissä tiedonkeruissa todettujen puutteiden perusteella kehitetään toimintaa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on valtion kannustin kunnille hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen aktiiviseen kehittämiseen. Käytännössä tämä tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Kunnan HYTE-kerroin lasketaan vuosittain 15 prosessi-indikaattorin sekä kuuden tulosindikaattorin perusteella. Indikaattoreiden lähteenä on useita valtakunnallisia tiedonkeruita, mm. TEA-viisareiden tiedonkeruut. Prosessi-indikaattorit kuvaavat kunnan toimintaa väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Tulosindikaattorit kuvaavat kunnan väestön terveyttä ja hyvinvointia.

Pudasjärven HYTE-kertoimen kohottamiseksi on pyritty kiinnittämään huomiota hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiedolla johtamiseen ja raportointiin, ja tulosten pitäisi olla havaittavissa vuoden 2026 HYTE-kertoimen laskennassa.

1.2.4 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

STRATEGINEN HENKILÖSTÖJOHTAMINEN MUUTOKSESSA

Pudasjärven kaupungin henkilöstöjohtaminen toimii strategisena välineenä organisaation suorituskyvyn, muutostyökykyyn ja palvelutuotannon varmistamisessa. Kunta-alan rakenteelliset uudistukset – kuten hyvinvointialueiden vakiintuminen, TE-palveluiden siirtyminen kunnille, valtionosuus-uudistus vuoteen 2027 mennessä, kuntien eriytyminen ja väestörakenteen muutokset sekä kuntatalouden ennakoinnin vaikeutuminen – haastavat kuntien roolia, tehtäväkenttää ja resurssien kohdentamista. Näissä olosuhteissa henkilöstöjohtaminen ei ole vain hallinnollinen tukitoiminto, vaan keskeinen osa strategista johtamista.

Vuoden 2026 talousarviossa henkilöstöjohtamisen painopiste on muutoksen hallinnassa, organisaatiorakenteen kehittämisessä ja henkilöstöresurssien strategisessa kohdentamisessa. Muutokset organisaatiorakenteeseen on päätetty ja uusiin toimipisteisiin on siirrytty palvelualueittain. Muutoksen käytännön toteutus ja juurtuminen organisaatioon vievät kuitenkin useampia vuosia aikaa eli muutoksen täytyy edelleenkin olla johdettua. Siksi henkilöstöjohtamisen rooli korostuu erityisesti muutoksen vakiinnuttamisen vaiheessa.

Pudasjärven kaupungin organisaatiorakenteen uudistaminen ja sen vakiinnuttaminen perustuvat vastuulliseen, strategiseen ja ihmislähtöiseen muutosjohtamiseen. Muutoksen tavoitteena on varmistaa kaupungin toimintakyky, palveluiden vaikuttavuus ja henkilöstön hyvinvointi muuttuvassa kuntakentässä.

Vastuullisen organisaatiomuutoksen ja rakenteen uudistamisen periaatteet ovat;

Arvopohjainen ja eettinen toteutus

- Organisaation arvot, työntekijäkokemus ja työnantajakuva ovat keskeisiä muutosjohtamisen kulmakiviä, jotka ohjaavat päätöksentekoa ja toimintakulttuuria.
- Muutoksessa tulee noudattaa eettisiä periaatteita, tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja ihmisoi-keuksia.

Yhteistoiminta ja osallistaminen

- Työnantaja kuulee henkilöstöä aidosti ja ajoissa, jotta vaikutusmahdollisuudet toteutuvat.

- Henkilöstön näkemykset ovat tärkeä osa päätöksentekoa, vaikka välttämättä kaikki ehdotukset eivät aina johda muutoksiin.

Esihenkilöiden ja henkilöstön tukeminen

- Esihenkilöitä tuetaan koko ajan muutoksen vakiinnuttamisessa.
- Henkilöstön jaksamista, motivaatiota ja työkykyä seurataan sekä vahvistetaan aktiivisesti.

Viestintä ja läpinäkyvyys

- Viestinnällä rakennetaan luottamusta ja ymmärrystä muutoksen taustalla olevista syistä ja tavoitteista.
- Muutospuheen rinnalla kannattaa muistuttaa siitä, mikä pysyy ennallaan.

Vaikutusten arviointi ja seuranta

- Muutoksen vaikutuksia arvioidaan henkilöstön, kuntalaisten, sidosryhmien ja palveluiden näkökulmasta.
- Seurataan mm. työmotivaatiota, vaihtuvuutta, työnantajakuvaa ja palveluiden laatua.

Jatkuvuus ja juurtuminen

- Muutoksen vakiinnuttaminen on pitkäjänteinen prosessi, joka vaatii johdon sitoutumista ja resurssien kohdentamista. Johdon tulee säilyttää toimintakyky haasteista huolimatta, ymmärtää millaisessa toimintaympäristössä johdetaan ja mikä siinä on tärkeintä juuri nyt. Johdon tulee myös tietoisesti kehittää kykyä sietää epävarmuutta ja paineensietokykyä.
- Muutoksen onnistuminen kytkeytyy inhimillisiin tekijöihin: luottamukseen, tunteisiin ja yhteisöllisyyteen. Informointi ei takaa ymmärrystä, saati johda uusiin toimintatapoihin. Muutoksia käsitellään tunnetasolla, eikä ihmisten käytös muutu suoraviivaisesti.

Vastuullinen päätöksenteko ja muutoksen juurruttaminen

Päätöksenteko tulee perustua lakiin, tutkittuun tietoon ja harkintaan. Tavoitteena on tehdä ratkaisuja, jotka kestävät aikaa, oikeudellista tarkastelua ja kantavat yhteistä vastuuta.

Vastuullinen päätöksenteko rakentuu avoimuudelle, vuorovaikutukselle ja yhteiselle ymmärrykselle. Näin varmistetaan, että päätökset eivät ole vain oikeita tässä hetkessä, vaan myös kestäviä tulevaisuudessa.

Vastuullisessa päätöksenteossa ja muutoksen juurruttamisessa keskeistä on:

- Läpinäkyvä ja johdonmukainen valmistelu
- Roolien ja vastuiden selkeys
- Päätöksentekojärjestyksen kunnioittaminen

Nämä periaatteet tukevat luottamuksen rakentumista ja luovat perustan pitkäjänteiselle kehittämiseksi ja yhteiselle onnistumiselle.

Kaupungin johto tarvitsee poliittisen johdon tuen muutosten läpiviemiseksi. Henkilöstöjohtaminen toimii tässä kehityksessä sillanrakentajana – yhdistäen strategiset tavoitteet (poliittinen johto), operatiivisen toiminnan (henkilöstöorganisaatio) ja henkilöstön arjen. Muutos on mahdollisuus vahvistaa kaupungin toimintakykyä, uudistumista ja vetovoimaa.

PUDASJÄRVEN KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ

Kaupungin henkilöstö toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa. Organisaatio jakaantuu kolmeen palvelualueeseen: Hallinnon ja talouden palvelualue, kaupunkikehityksen palvelualue sekä osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualue.

Hallinnon ja talouden palvelualueen tavoitteina on kaupungin vastuulla olevien tehtävien hallinnollisten tukitoimien koordinoiminen ja kokonaisuuden hallinta sekä konsernijohtaminen. Toiminta on koko organisaation poikkileikkaavaa ja se toteuttaa osaltaan kaupungin hyväksyttyä strategiaa tuottamalla laadukkaita tukipalveluita kaupungin eri palvelualueille.

Kaupunkikehityksen palvelualueen tavoitteina on huolehtia yritysten toimintaedellytyksistä, työvoiman saatavuudesta sekä koulutusmahdollisuuksien kehittymisestä. Maankäytön kehittäminen mahdollistaa kestävä kasvua ja elinympäristöjä sekä vihreän siirtymän investointeja. Kaupunkiympäristöpalvelut kehittää hyvinvointia lisäävää asumisen ja elämisen ympäristöä sekä sujuvia rakentajan palveluita.

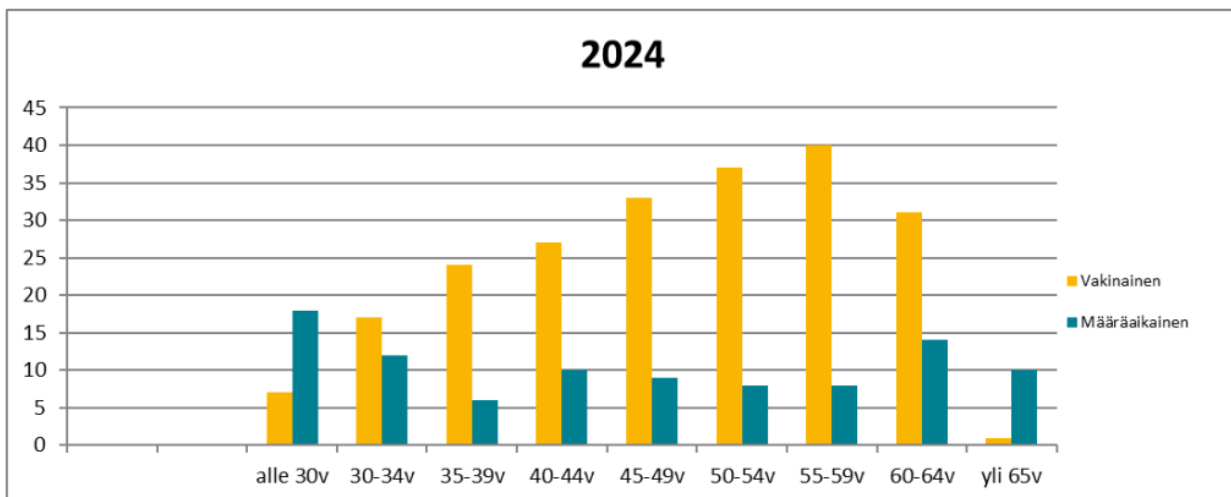
Osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualueen tavoitteena on tuottaa kasvatuksen, koulutuksen, elinikäisen oppimisen, vapaa-ajan ja yhteisöllisyyden edistämisen palveluita.

Pudasjärven kaupungin henkilöstömäärä oli yhteensä 271 henkilöä 31.12.2024 lopussa (ilman sivutoimisia), joista vakinaisia oli 80,1 % ja määräaikaista oli 19,9 %. Jos otetaan mukaan sivutoimiset kansalaisopiston tuntiopettajat sekä hankkeen kerhonohjaajat, määräaikaisten osuus oli 30,2 % (2023/33,7 %) koko henkilöstöstä, 311 työntekijää.

Ilman sivutoimisia	Mies	Nainen	Yhteensä	
	Lkm	Lkm	Lkm	%
Hallintotoiminta	8	21	29	
1. Vakainainen	5	16	21	72,4
2. Määräaikainen	3	5	8	27,6
Kunnan yhteistoiminta (Oulunkaaren ympäristöpalvelut)	3	19	22	
1. Vakainainen	3	14	17	77,3
2. Määräaikainen		5	5	22,7
Sivistys- ja hyvinvointitoiminta	42	170	204	
1. Vakainainen	26	137	163	79,9
2. Määräaikainen	8	33	41	20,1
Tekninen- ja ympäristötoiminta	12	4	16	
1. Vakainainen	12	4	16	100,0
2. Määräaikainen				0,0
YHTEENSÄ	65	214	271	

Taulukko: Pudasjärven kaupungin henkilöstömäärä 31.12.2024

Pudasjärven kaupungin koko henkilökunnan keski-ikä vuonna 2024 oli 48,7 vuotta. Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä oli 48,4 vuotta, miehillä 49 vuotta ja naisilla 48,2 vuotta. Verrattuna vuoteen 2023, keski-ikä on hieman nousussa. Vuonna 2024 vakinaisesta henkilöstöstä 22,1 % oli alle 40-vuotiaita (2023 / 30,3 %). Suurinta yksittäistä ikäryhmää edusti 55–59 –vuotiaat, johon kuului 18,4 % vakinaisista työntekijöistä. Vakinaisesta henkilöstöstä yli 60-vuotiaita oli 14,7 %.

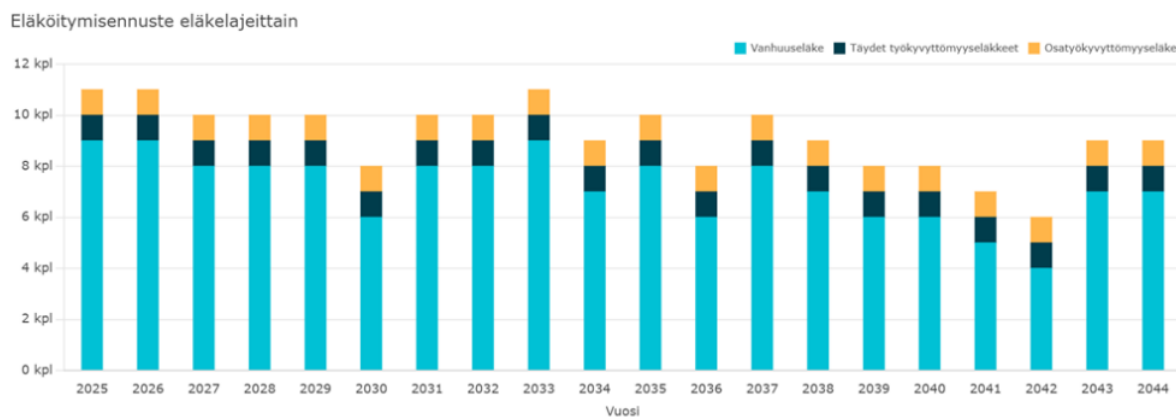
Kuva: Henkilökunnan ikäjakauma 31.12.2024

Henkilöstösuunnittelun kannalta olisi tärkeää pystyä ennakoimaan työvoiman poistumaa. Pudasjärven kaupungin vakinaisesta palveluksesta on siirtynyt vanhuuseläkkeelle vuonna 2024 yhteensä 3 henkilöä. Vuonna 2023 vanhuuseläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 65 vuotta.

Kaupungin palveluksesta on arvon mukaan jäämässä eläkkeelle vuosien 2024–2034 aikana yhteensä 76 henkilöä (vakinainen). Hallinto- ja talouden palvelualueelta 7,63 osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualueelta ja kaupunkikehityksen palvelualueelta 6 henkilöä. Vakinaisesta henkilökunnasta eläköityä ennusteen mukaan 10 vuoden aikana 28 % henkilöstöstä. (Arvioitu päivitetty tieto 30.10.2025)

Suurimpia ammattiryhmiä eläköitymisessä on opettajat, erityisopettajat ja muu opetusalan henkilöstö sekä varhaiskasvatuksessa lastenhoitajat ja lastentarhanopettajat. Kaikilla näillä aloilla on osaajapulaa ja pätevän työvoiman saatavuudessa on ollut Pudasjärven kaupungillakin haasteita.

Seuraavassa taulukossa esitetään Pudasjärven kaupungin henkilöstön arvioitu eläkkeelle jäänti vuoteen 2043 mennessä. Arvio perustuu henkilöiden henkilökohtaiseen eläkeikään ja arvioon yleisestä eläkeiästä.

Taulukko: Kevan tilasto eläköitymisennuste (henkilöä) Pudasjärven kaupungin osalta v. 2025–2044. Eläköitymisennuste eläkelajeittain, viisi ensimmäistä vuotta, on 54 henkilöä, joista vanhuuseläkkeelle 44 henkilöä.

Kevan eläköitymistilastot ovat jo jonkin aikaa osoittaneet sen, että työvoiman saatavuudesta on tulossa isoja haasteita kuntien rekrytointeihin. Maantieteellisesti eri alueiden välillä erot työvoiman saatavuudessa ovat suuret. Esimerkiksi edelleenkin Pudasjärven kaupungille on erittäin haastavaa rekrytoida tutkintokelpoisuuden omaavia varhaiskasvatuksen opettajia.

HYVÄT HENKILÖSTÖJOHTAMISEN KÄYTÄNNÖT

Kuntastrategiassa vuosille 2025–2030 on määritelty kaupungin henkilöstöpoliittiset strategiset linjaukset, sitoutuneisuus vastuullisen työnantajan periaatteisiin ja linjauksiin sekä Pudasjärven kaupungin arvot. (Kuntastrategia 2025–2030, kaupunginvaltuusto 26.5.2025 § 25)

Kaupungin arvot nähdään pohjana toiminnalle sekä päätöksenteolle eli arvot ovat yhtenä niin tulevaisuutta kuin työelämässä käyttäytymistä ohjaavista voimista. Arvoilla on myös vaikutusta työnantajaan sitoutumiseen ja kun työntekijät kokevat kaupungin työnantajana elävän arvojen mukaisesti, lisää se sitoutumisen ja luottamuksen tunnetta työntekijän ja työnantajan välille.

Kuva: Pudasjärven kaupungin arvoperusta

Kuntastrategiassa Pudasjärven kaupunki on sitoutunut noudattamaan vastuullisen työnantajan periaatteita ja linjauksia. Kuntastrategian henkilöstöpoliittiset strategiset linjauksemme tukevat organisaation päivittäistä työtä ja työyhteisömme hyvinvointia. Henkilöstöpoliittisia strategisia linjauksia toteutetaan erilaisten toimenpideohjelmien (mm. palkkausjärjestelmää koskeva kehittäminen, työhyvinvointiohjelmat (esim. työyhteisöllinen mielen hyvinvointiohjelma, Aktiivisen välittämisen toimintamalli), rekrytointin tavoite- ja toimintaohjelma (mm. henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma) vuosisuunnittelun sekä pysyväis- ja määräaikaishajautusten avulla. Aktiivisen välittämisen toimintamalli ja tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma tulee päivittää vuoden 2026 alussa.

Samalla halutaan vahvistaa kaupungin henkilöstön yhteisöllisyyttä, yhteistyötä poikkihallinnollisesti ja tiimityötä, sekä huomioida henkilöstön jaksaminen. Henkilöstön jaksamisessa halutaan tukea henkilöstön työssäjaksamista, työkuuntoisuutta, kehittymistä, sitoutumista ja tuloksellisuutta sekä organisaation uudistumista, kehittymistä ja kykyä vastata tuleviin haasteisiin.

HENKILÖSTÖPOLIITTISET LINJAUKSET

- Uskomme kaupungin tulevaisuuteen ja emmekä pelkää uudistamista. Tulevaisuuden kaupungin teemme yhdessä päättäjien, kuntalaisten ja kaupungin työntekijöiden kanssa. Yhteistyö perustuu rakentavaan vuoro vaikutukseen, vahvaan osaamiseen, osallistamiseen sekä yhteisöllisyyteen.
- Palveluja tuotamme osaavalla, sitoutuneella ja motivoituneella henkilöstöllä. Henkilöstömme arvioi palvelujen onnistumista säännöllisesti ja kehitämme palveluja asukaspalautteeseen perustuen. Kehittäminen on keskeinen osa perustehtäväämme.
- Parannamme tuottavuutta ihmislähtöisellä, valmentavalla ja selkeällä johtamisella. Tuemme innostavalla ja kannustavalla johtamisella henkilöstön mahdollisuuksia kehittää itseään, omaa työtään, työyhteisöä ja työprosesseja.
- Mahdollistamme uudella teknologialla sähköiset palvelut, töiden uudelleen organisoinnin ja uusien tuottavampien toimintatapojen käyttöönoton.
- Työyhteisöhaasteisiin puututaan heti. Työhyvinvointi nähdään oikeudenmukaisen, tasa-arvoisen ja johdonmukaisen henkilöstöjohtamisen tuloksena, mikä tarkoittaa aktiivisen välittämisen toimintamallin toimenpiteiden kattavaa ja oikea-aikaista käyttöönottoa.
- Huolehdimme, että kaupungin palkkaus on jatkossakin kilpailukykyinen. Palkkaus ja palkitseminen tukevat johtamistamme ja toimintamme tuloksellisuutta.
- Työntekijöidemme osaamisen kehittäminen perustuu työyksikön osaamistarpeisiin ja tavoitekeskusteluissa sovittuihin kehittämiskohteisiin. Osaamisen kehittämisemme on suunnitelmallista ja hyvin johdettua sekä perustuu tunnistettuihin nykyisiin ja tulevaisuuden osaamistarpeisiin.

Kuva: Henkilöstöpoliittiset strategiset linjaukset

TYÖHYVINVOINNIN JA TYÖKYVYN STRATEGINEN JOHTAMINEN

Pudasjärven kaupungilla työhyvinvointi ja työkyky ovat koko organisaation yhteinen vastuu. Johtamisessa painotetaan ennakoivaa otetta: riskeihin puututaan ajoissa ja työoloja kehitetään systemaattisesti työterveyshuollon ja työsuojelun kanssa. Työhyvinvointia edistetään arjen johtamisessa ja toiminnan suunnittelussa.

Aktiivisen välittämisen toimintamalli ohjaa esihenkilötyötä ja varhaista puuttumista. Malli tukee tasa-laatuista työkykyjohtamista, jossa huomioidaan yksilön ja työyhteisön tarpeet – esimerkiksi työn muokkaaminen, uudelleensijoittaminen ja työuran jatkamisen vaihtoehdot osatyökykyisille. Sairauspoissaoloihin reagoidaan varhain ja työtehon laskuun puututaan ennen ensimmäistä poissa-olopäivää varhaisen välittämisen keskustelulla. Esihenkilöiden rooli arjen työhyvinvoinnin rakentajina on keskeinen, ja heidän tukensa varmistetaan yhteistyössä henkilöstöhallinnon, työterveyshuollon ja työsuojelun kanssa.

Työhyvinvoinnin arvioinnin mittarit:

- Sairauspoissaoloprosentti (kokonaispoissaolot / työpäivät)
- Pitkäaikaisten poissaolojen määrä (yli 30 pv)
- Työterveyshuollon työpaikkaselvitysten kattavuus
- Työhyvinvointikyselyn tulokset (esim. työilmapiiri, johtaminen, kuormitus)
- Työkyvyn tukitoimien määrä (esim. työn muokkaukset, uudelleensijoitukset)
- Työuran jatkamisen tukitoimien käyttö (osatyökykyisten ratkaisut)
- Henkilöstön vaihtuvuus

Työhyvinvoinnin ja työkyvyn strateginen vahvistaminen

Pudasjärven kaupungilla on käytössä Aktiivisen välittämisen toimintamalli, joka muodostaa rakenteellisen ja tavoitteellisen perustan sairauspoissaolojen hallintaan sekä työhyvinvoinnin edistämiseen. Mallin avulla pyritään vaikuttamaan kaikkiin niihin tekijöihin, joihin työpaikkatasolla voidaan vaikuttaa – ennaltaehkäisevästi ja vastuullisesti.

Työterveyshuollon painopisteen siirtäminen ennaltaehkäisevään toimintaan tukee sekä henkilöstön työkykyä että kaupungin taloudellista kestävyyttä. Vuonna 2025 työterveyshuollon kustannuksista tulee suurempi osa kohdistua ehkäisevään toimintaan kuin sairaudenhoitoon. Tavoitteena on, että vuonna 2026 ehkäisevän työterveyshuollon osuus on 60 % kokonaiskustannuksista, mikä tukee myös Kela-korvausten optimointia työnantajalle.

Muutoksena työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan vuosille 26–27 on lisätty naisterveyttä koskevat vapaaehtoiset terveystarkastukset (kansallinen hoitosuositus tuli voimaan 22.9.2025) ja kokeiluna aloitetaan koulujen ja varhaiskasvatuksen henkilöstölle vapaaehtoiset työnantajan kustantamat influenssarokotukset toimipisteissä/työyksiköissä. Muutosten tavoitteena on sairauspoissaolojen vähentäminen. Keskimäärin kunta-alalla yhden sairauspoissaolopäivän kustannus työnantajalle on noin 350 euroa.

Vuonna 2024 työterveyshuollon kustannuksista 53 % kohdistui ehkäisevään toimintaan ja 47 % sairaudenhoitoon. Sairauspoissaolot heijastavat paitsi yksilön terveydentilaa, myös pyrkimystä säilyttää työkyky. Jokaisen poissaolon taustalla on yksilöllinen tarina, ja siksi kokonaisvaltainen, ihmislähtöinen lähestymistapa on välttämätön.

Työpaikalla voidaan vaikuttaa sairauspoissaoloihin työskentelyolosuhteiden ja työhyvinvoinnin parantamisen lisäksi kiinnittämällä huomioita kuntoutus- ja hoitoprosessien tehostamiseen. Työkykyyn ja työhyvinvointiin tähtäävä ennakkoiva toiminta (esim. aktiivisen välittämisen toimintamalli) ja työskentelyolosuhteiden sekä työhyvinvoinnin aktiivinen kehittäminen vähentävät sairauspoissaoloja. Pudasjärven kaupungilla on vuosien 2021–2025 aikana tehostetut kuntoutus- ja hoitoprosessit ositettu myös työterveyshuollon ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Vuonna 2026 käytetään monipuolisesti erilaisia tukimuotoja työntekijöiden työkyvyn ylläpitämiseksi ja työssä jaksamiseen. Esimerkiksi Auntie-palvelun tarjoamista henkilöstölle jatketaan vuonna 2026 osana mielenhyvinvoinnin ohjelmaa.

Aktiivisen välittämisen toimintamalli sisältää lisäksi ohjeistuksen häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ennaltaehkäisyyn ja käsittelyyn. Kaupungilla on nollatoleranssi epäasiallisen käyttäytymisen suhteen. Jokaisella työntekijällä on oikeus tulla kohdelluksi kunnioittavasti ja ammattimaisesti – ja velvollisuus toimia samoin. Ammattimainen käytös työyhteisössä tukee turvallista, tuottavaa ja arvostavaa työilmapiiriä, ja se on keskeinen tekijä organisaation toiminnallisen ja strategisen menestyksen kannalta.

Toimintamalli päivitetään vuoden 2026 aikana, jotta se vastaa entistä paremmin kaupungin työhyvinvoinnin ja työkyvyn strategisia vahvistamista, henkilöstön tarpeita ja muuttuvaa toimintaympäristöä.

Kaikilla toiminta-alueilla on tehty työturvallisuus- ja työterveysriskien arviointi Turva Arvi –palvelun Riski Arvi –sovelluksella, palvelun Turvallisuusilmoitus –sovelluksella kirjataan ja käsitellään työpaikan turvallisuushavaintoja. Työturvallisuus- ja työterveysriskien arvioinnit tehdään kahden vuoden välein työpaikkakohtaisesti. Uusi työturvallisuus- ja terveysriskien arviointikierros tulee olla tehtynä vuoden 2025 loppuun mennessä.

Kaupunki tukee työssäjaksamista kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointietuuksin sekä huomioimalla asianmukainen työpiste-ergonomia jokaisen työntekijän työpisteessä. Kaupunki muistaa työntekijöitään palveluvuosimerkein ja työntekijän merkkipäivänä. Vuonna 2022 uudistettiin henkilöstön palkitsemis- ja muistamiskäytännöt, jossa on nykyään palkitseminen kaupungin palveluvuosivapaana, sekä esim. isovanhempainvapaa ja koulunaloitusvapaa. Työyhteisössä on myös henkilöstön yhteisiä tilaisuuksia (esim. jouluruokailu ja henkilöstöjuhla). Henkilöstön virkistyspäivä on joka toinen vuosi koko työyhteisön yhteinen ja joka toinen vuosi toiminta-alueittain.

Vuonna 2025 käyttöön otettiin henkilöstön työsuhtepolkupyöräetus (KH 01.10.2024 § 292). Työnantajan on varauduttava mahdolliseen polkupyöräedun verovapauden muutokseen.

Suomen valtion hallitus on antanut 22.9.2025 esityksen polkupyöräedun verovapauden muutoksesta. Esityksen mukaisesti työsuhdepolkupyörien verovapaus poistettaisiin. Muutos koskisi vuodesta 2026 alkaen polkupyöräetuja, joiden käyttöönottoon työnantaja ja työntekijä olisivat sitoutuneet 24.4.2025 tai sen jälkeen. Ennen tätä sovittuihin polkupyöräetuihin sovellettaisiin nykyisiä säännöksiä sopimuskauden loppuun saakka kuitenkin enintään siihen asti, kun viisi vuotta on kulunut edun käyttöönotosta. Palkkajärjestelmämme tukee myös verollisen pyöräedun käsittelyä. Verohallinnon ohjeen mukaisesti verollinen polkupyöräetu voidaan käsitellä vähentämällä rahapalkkaa, jolloin eläke- ja työttömyysvakuuttamisen alainen palkka ei muutu.

Vuonna 2026 pidättäydytään henkilöstön joululahjoista. Henkilöstön joululahjoista pidättäydytään vuosien 2024–2026 aikana (VALT 18.12.2023 § 79).

Henkilöstöjohtaminen ja työhyvinvoinnin strateginen seuranta

Pudasjärven kaupungin henkilöstöjohtamisen keskeisiä painopisteitä ovat työhyvinvoinnin seuranta, muutostilanteiden tukeminen, osallistava johtaminen ja sisäisen viestinnän kehittäminen. Näillä toimenpiteillä vahvistetaan henkilöstön sitoutumista, työkykyä ja organisaation muutosvalmiutta.

Laaja työhyvinvointikysely toteutetaan joka toinen vuosi, ja se tarjoaa arvokasta tietoa henkilöstön kokemuksista ja kehittämistarpeista. Vuoden 2024 kyselyyn vastasi 40,2 % henkilöstöstä (v. 2022: 44,4 %). Seuraava laaja kysely toteutetaan vuonna 2026.

Vuoden 2025 aikana on lisäksi hyödynnetty Kevan maksutonta Pulssi-kyselyä, joka on suunnattu erityisesti muutostilanteiden tueksi. Pulssikysely tarjoaa nopeaa ja säännöllistä palautetta henkilöstön kokemuksista organisaatiomuutosten ja talouden sopeuttamistoimien aikana. Sen avulla voidaan tunnistaa ajoissa työhyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä ja kohdentaa tukea tarkoituksenmukaisesti.

Tavoitekeskustelut ovat keskeinen osa henkilöstön osallistamista ja työn kehittämistä. Palvelualueilla toteutetaan vuosittain tavoitekeskustelut joko yksilö- tai ryhmämuotoisina. Keskustelut dokumentoidaan sähköisesti HR-järjestelmässä (Personec F OSS), mikä mahdollistaa keskustelujen toteutumisen seurannan ja tiedon hyödyntämisen johtamisessa.

Sisäinen viestintä toteutetaan pääsääntöisesti kaupungin intranetin, Pelkan, kautta. Pelkka toimii Microsoft SharePoint -ympäristössä ja tarjoaa ajankohtaisen tiedon, ohjeistukset ja yhteisöllisen viestintäalustan koko henkilöstölle. Viestinnän avoimuus, monisuuntaisuus ja saavutettavuus tukevat työyhteisön toimivuutta ja luottamusta.

Kaupungin johtoryhmällä on palaverit esihenkilöiden kanssa. Esihenkilötyön kehittäminen on ollut keskeinen osa ihmislähtöisen ja valmentavan johtamisen vahvistamista. Pudasjärven kaupungilla toimii esihenkilöiden vertaistukiverkosto Pudes, joka tarjoaa tukea johtamisen arjen haasteisiin ja edistää esihenkilöiden jaksamista, osaamista ja yhteisöllisyyttä. Pudes-tiimi toimii osana kaupungin johtamiskulttuurin kehittämistä, ja sen toiminta jatkuu myös vuonna 2026. Esihenkilö on keskeinen vaikuttaja koko työyhteisön hyvinvoinnin ja toimivuuden kannalta, ja hyvällä esihenkilötyöllä on monenlaisia myönteisiä vaikutuksia niin yksittäisen työntekijän kuin työyhteisön tuloksellisen toiminnan kannalta.

Työelämä ja työkuultuuri ovat jatkuvassa muutoksessa. Myös käsitys työkyvystä elää – siihen vaikuttavat niin työn vaatimukset kuin työntekijän oma kokemus ja elämäntilanne. Hyvinvointi työyhteisössä syntyy siitä, että jokainen voi kokea olevansa arvostettu, tulla kohdatuksi omana itsenään ja löytää työstään merkityksellisyyttä. Tällöin myös jaksaminen kantaa työpäivän ulkopuolelle.

Hyvä työyhteisö ei kuitenkaan synny itsestään – se rakennetaan yhdessä. Jokaisella työntekijällä on mahdollisuus ja vastuu vaikuttaa siihen, millainen arki työpaikalla on. Vaikka kaikkia yksilöllisiä toiveita ei voida aina toteuttaa, jokaisen panos yhteisen ilmapiiriin, vuorovaikutuksen ja toimintatapojen

kehittämisessä on merkityksellinen. Yhteinen työelämä rakentuu yhteisistä pelisäännöistä, luottamuksesta ja halusta tehdä yhteistyötä – myös silloin, kun näkemykset eroavat.

Henkilöstötoimikunta

Säännöllisissä henkilöstötoimikunnan kokouksissa käsitellään henkilöstöstä nousevia asioita ja ideoita työhyvinvointiin liittyen.

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa tuli voimaan 1.9.2007, jolloin yhteistoiminta säädettiin kunnissakin lain tasolle. Lain tarkoituksena on työnantajan ja henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien turvaaminen sekä kunnallisen palvelutoiminnan tuloksellisuuden ja henkilöstön työelämän laadun edistäminen. Lain perustelut korostavat avointa vuorovaikutusta, osapuolten välistä luottamusta sekä esihenkilöiden ja alaisten välisessä vuorovaikutuksessa päivittäistä yhteistyötä.

Henkilöstötoimikunta toimii yhteisesti sovittuna työnantajan ja henkilöstön välisenä työsuojelu- ja yhteistyöfoorumina. Kaupunginhallitus nimeää henkilöstötoimikunnan 4-vuotistoimikaudeksi. Työnantajan edustajina toimivat kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, työsuojelupäällikkö ja kaupunginhallituksen edustaja. Henkilöstön edustajina toimivat varsinaiset työsuojeluvaltuutetut sekä palkansaajajärjestöjen edustajat Jytyn, Jukon, JHL:n ja Superin pääluottamusedustajat. Asiantuntijajäsenenä toimikuntaan kuuluu työterveyshuollon edustaja(t). Toimikunnalla on nimetty sihteeri.

Henkilöstötoimikunnan puheenjohtajana toimii kaupunginjohtaja. Henkilöstötoimikunnan vastuuviranhaltija on hallintojohtaja.

Henkilöstötoimikunnan työryhmä on asioita valmisteleva elin. Työryhmään kuuluu henkilöstötoimikunnan puheenjohtaja, hallintojohtaja, henkilöstötoimikunnan sihteeri sekä kaksi henkilöstötoimikunnan henkilöstön edustajajäsentä.

HENKILÖSTÖN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN - KOULUTUSSUUNNITELMA

Osaamisen kehittämisellä tarkoitetaan koulutuksen lisäksi kaikkea työssä, työyhteisössä ja työyhteisöverkostoissa tapahtuvaa oppimista ja toimintatapojen uudistamista. Ammattitaitoa ylläpitämällä varmistetaan henkilöstön osaaminen ja kyky kehittää toimintaa ja palveluita muuttuvassa toimintaympäristössä. Lähtökohtana ovat kaupungin tehtävien edellyttämä osaaminen nyt ja tulevaisuudessa. Osaamisen ja oman työn kehittäminen kuuluu jokaisen työntekijän, työyksikön ja palvelualueen jokapäiväisiin tehtäviin.

Henkilöstön koulutukseen käytettiin vuonna 2024 yhteensä 47 181 euroa, joka oli 86,8 % talousarvion 54 374 euron määrärahasta (2023 /59 509 e, 149,33 %). Luku ei sisällä kaikkea koulutukseen käytettyjä kustannuksia, koska muita oheiskuluja (matkat, ateriat ym.) ei aina ole kirjattu koulutuskustannuksiin. Luvussa ei näy myöskään sisäisen koulutuksen kustannukset.

Koulutussuunnitelma laaditaan vuosittain. Koko organisaation tasolla koulutuspäiviä vuodelle 2026 on suunniteltu olevan yhteensä 1135 päivää. Vuodelle 2025 on suunniteltu olevan yhteensä 1196 päivää, jolloin vuodelle 2026 on varattuna 61 koulutuspäivää vähemmän.

Vuoteen 2030 mennessä 85 % tehtävistä vaatii taitoja, joita organisaatioissa ei vielä ole – tämä perustuu usein viitattuun World Economic Forumin ennusteeseen. Se korostaa, kuinka nopeasti työelämän vaatimukset muuttuvat teknologian, digitalisaation ja yhteiskunnallisten muutosten myötä. Jotta organisaatio olisi valmis vuoteen 2030 mennessä, sen tulisi kehittää osaamista erityisesti seuraavilla alueilla:

1. Digitaaliset ja teknologiset taidot

- Tekoälyn ja koneoppimisen ymmärrys (ei vain tekninen osaaminen, vaan myös eettinen ja strateginen käyttö)
- Data-analytiikka ja datan hyödyntäminen päätöksenteossa
- Automaatio ja robotiikka
- Kyberturvallisuus ja tietosuojasaaminen
- Pilvipalveluiden hallinta ja integraatio

2. Kognitiiviset ja metataidot

- Kriittinen ajattelu ja ongelmanratkaisukyky
- Luovuus ja innovaatiokyky
- Oppimiskyky ja muutosvalmius – kyky oppia uutta nopeasti ja mukautua uusiin tilanteisiin

3. Sosiaaliset ja emotionaaliset taidot

- Empatia ja tunneäly – erityisesti johtamisessa ja asiakastyössä
- Vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot – myös virtuaalisissa tiimeissä
- Monimuotoisuuden ja inklusiivisuuden ymmärrys

4. Kestävyys ja eettinen osaaminen

- Vastuullisuus ja ESG-osaaminen (Environmental, Social, Governance)
- Kestävän kehityksen periaatteiden soveltaminen toiminnassa
- Eettinen päätöksenteko teknologian käytössä

5. Strateginen ja systeeminen ajattelu

- Kyky hahmottaa kokonaisuuksia ja ennakoida muutoksia
- Taitoa johtaa kompleksisuutta ja epävarmuutta
- Tulevaisuuden ennakkointi ja skenaariotyöskentely

Osaamisen kehittäminen ja ylläpitäminen on edelleen työnantajan edun mukaista, jotta toiminnan kehittämisen kannalta palkattuna on osaavaa työmarkkinakelpoista henkilökuntaa. Lakiuudistuksia on myös tulossa usealla ammattialalla, joten näihin koulutuksiin tarvitsee varautua myös koulutussuunnitelmassa ja ammatillisen osaamisen kehittämisessä. Ammatillisen osaamisen kehittämisellä tarkoitetaan työntekijöille tarjottavaa suunnitelmallista koulutusta, joka on tarpeen työntekijöiden ammatillisen osaamisen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi vastaamaan työn ja työtehtävien asettamia vaatimuksia ja ennakoitavissa olevia muuttuvia osaamistarpeita, kuten lakiuudistukset, järjestelmä-uudistukset ja vastaavat muutokset. Koulutussuunnitelmaan on myös viety palkansaajajärjestöjen koulutukset pääluottamusedustajien ja työsuojeluvaltuutettujen sekä yhteistoimielimen, Henkilöstötoimikunnan, jäsenten koulutukset.

Ammatillisen osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen tukee työntekijän työhyvinvointia ja tehtävän suorittamista menestyksekkäästi. Kaupungilla on käytössä Eduhouse verkkokoulutusjärjestelmä. Jokaisella työntekijällä on rajaton käyttöoikeus järjestelmässä oleviin koulutuksiin ja Pudasjärven kaupungilla ensisijainen koulutus tulisi ottaa verkkokoulutusjärjestelmän kautta. Tällä pidetään yllä työntekijöiden osaamisen kehittämistä tulevaisuudessakin.

Verkkokoulutusjärjestelmä tukee strategialähtöistä osaamisen kehittämistä sekä palvelee hyvin esihenkilöitä ja johtoa että loppukäyttäjiä. Tavoitteena on, että kaupungissa on sähköinen verkkokoulutusjärjestelmä laajasti ja aktiivisesti esihenkilöiden ja työntekijöiden käytössä.

Henkilöstön koulutuksiin varatut määrärahat ovat lähes vuoden 2025 tasolla vuoden 2026 talousarviossa (suunnitelmavuodet 2027–2028).

Koulutussuunnitelma on myös mahdollistanut vuoden 2014 alussa voimaan tulleen koulutuskorvauk-

sen hakemisen työllisyysrahastolta (TyVM 10/2013 vp) koulutussuunnitelman toteutuman perusteella. Koulutuskorvaus on ollut julkishallinnon ja kolmannen sektorin työnantajille suunnattu tuki ammatillisen osaamisen kehittämiseen. Korvausta on voinut hakea vuosittain tammikuussa edellisvuoden toteutuneiden koulutuspäivien perusteella.

Suomen hallitus on 9.10.2025 antanut eduskunnalle esityksen koulutuskorvauksen lakkauttamisesta osana valtion säästötoimia. Esitystä on valmisteltu kolmikantaisesti työ- ja elinkeinoministeriön johdolla kesäkuusta 2025 lähtien.

Esitetty aikataulu ja siirtymäsäännökset

- Korvausta ei enää maksettaisi koulutuksiin, jotka toteutetaan 1.1.2026 tai sen jälkeen.
- Vuonna 2025 toteutetuista koulutuspäivistä voitaisiin maksaa korvausta vielä vuonna 2026.
- Vuotta 2025 koskeva koulutuskorvaushakemus on lähetettävä 31.1.2026 mennessä.

Lakiesityksen (HE 147/2025) käsittely eduskunnassa on tällä hetkellä valiokuntavaiheessa. Esitys vaatii vielä eduskunnan hyväksynnän.

Mahdollisella lakimuutoksella koulutuskorvaukseen 1.1.2026 alkaen ei ole vaikutusta koulutussuunnitelman laadintaan ja sen lakisääteisyyteen, laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa ja hyvinvointialueella (449/2007).

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA TA2026 JA TS 2027-2028

Henkilöstösuunnitelma on esitetty talousarviossa, jossa esitetty henkilöstön määrä on sitova. palvelualuejohtajat ovat vastuussa rekrytoinnista ja tehtävien uudelleen järjestelyistä. Palvelutuotannon taloudellisuus ja tehokkuus sekä poikkiorganisatorinen, henkilöstöresurssien yhteiskäyttö, on otettava huomioon. Palvelualuejohtajat vastaavat henkilöstösuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta.

Pudasjärven kaupunki Henkilötyövuodet	TP202 4 htv	TA202 5 htv	TA202 6 htv	TS202 7 htv	TS202 8 htv
Hallinnon ja talouden palvelualue			12,65	12,65	12,65
- Oulunkaaren ympäristöpalvelut			19,89	19,89	19,89
Hallinnon ja talouden palvelualue yhteensä			32,54	32,54	32,54
Kaupunkikehityksen palvelualue			20,51	20,51	20,51
Osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualue			189,60	184,13	184,13
Yhteensä	259,10	253,31	242,65	237,18	237,18

Taulukko: Henkilöstötyövuodet toiminta-alueittain, vakinaiset ja määräaikaiset

Henkilöstösuunnitelmassa on vakinaiset ja määräaikaiset yli 3 kuukauden palvelussuhteessa olevat

merkittynä. Henkilöstötyövuosissa vähennystä on 10,66 HTV verrattuna vuoden 2025 henkilöstösuunnitelmaan. Henkilöstösuunnitelmassa ei ole merkittynä lyhytaikaisia sijaisuuksia, sivutoimisia eikä työllistettyjä. Nämä henkilöstöryhmät on esitetty talousarviossa kokonaissummana palkkatileillä.

Henkilöstösuunnitelmassa on huomioitu henkilöstövähennykset

Henkilöstövähennykset hoidetaan pääsääntöisesti eläköitymisen ja määräaikaistuuksien kautta. Tehtäviä yhdistetään, jaetaan muiden työntekijöiden kesken tai tehtäviä ei täytetä tehtävien vapautumisen myötä. Henkilöstösuunnitelmassa on huomioitu valtuuston päätöksen, 26.5.2025 § 28, mukaiset muutokset organisaatorakenteessa. Henkilöstösuunnitelman muutokset ovat tarkemmin kuvattu palvelualueen talousarviota käsittelevässä kohdassa.

Avoimeksi tulevat virat ja toimet edellyttävät henkilöstöselvityksen

Pudasjärven kaupungilla olevan käytännön mukaan avoimiksi tulevat virat ja toimet edellyttävät aina esihenkilöltä henkilöstöselvitystä. Esihenkilön tulee selvittää, onko vapautunut työpaikka jatkossa tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen vai tulisiko virka tai toimi muuttaa palvelutarpeita paremmin vastaavaksi sekä on myös otettava huomioon luonnollisen poistuman, eläköitymisen, hyödyntäminen.

Esihenkilötoiminnassa on myös huolehdittava siitä, että rekrytoinnissa ja tehtävien uudelleen järjestelyssä tarkistetaan tehtävänkuvaus ja henkilöstön osaamisen laaja-alaisempi käyttö. Rekrytointia ei suositella tehtäväksi yks 'yhteen vaan esihenkilön tulee tarkastella kunta-alan, toiminta-alan ja tehtävien muutoksia. Rekrytoinnissa on lisäksi selvittävää sisäisen siirron mahdollisuus. Henkilöstöressurssien suunnittelulla parannetaan toiminnan taloudellisuutta ja tehokkuutta. Systemaattisella työtehtävien arvioimisella, tehtävien muutoksilla ja henkilöstön osaamisen lisäämisellä henkilöstömäärä pystytään pitämään vakaana.

Täyttölupamenettely jatkuu vuonna 2026

Täyttölupamenettelyn tarkoituksena on rekrytointien keskitetympi hallinta. Täyttölupamenettelyn mukaisesti avoimeksi, määräaikaistai toistaiseksi, tuleva virka tai tehtävä täytetään vain välttämättömissä tilanteissa ja tehtävät organisoidaan ensisijaisesti muilla tavoin. Samalla arvioidaan, mitä toimintoja tai tehtäviä voi jättää tekemättä ja mitä toimintoja lopetetaan kokonaan. Kaupunginvaltuusto on päättänyt 20.4.2023 § 18 talouden sopeutusohjelman 2021–2023 muuttamisesta ja päätökseen sisältyy täyttölupamenettelyn käyttöönotto. Täyttöluvista päättää kaupunginjohtaja palvelualuejohtajan esityksestä.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen sijaisohje

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen sijaisohje astui voimaan 1.4.2023 (kaupunginhallitus 28.3.2023 § 132). Sijaisohje koskee lyhytaikaisia ja äkillisiä sijaisuustilanteita. Johtavan rehtorin vastuulla on huolehtia sijaisjärjestelyistä niin, että koulutuslainsäädännössä säädetyt oppilaiden ja opiskelijoiden oikeudet sekä muiden opettajien työssä jaksaminen voidaan turvata. Oppilaan ja opiskelijan tulee saada opetussuunnitelman mukaista opetusta opetussuunnitelman perusteiden ja kyseistä oppilaitosta koskevan lainsäädännön perusteella. Samoin oppilaalla ja opiskelijalla on oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Äkillisissä sijaisuustilanteissa sovelletaan kaupungin ohjetta siten, että otetaan huomioon perusopetus- ja lukiolaissa määritelty oppilaan oikeus turvalliseen oppimisympäristöön opetussuunnitelman toteuttamiseen liittyvät käytännön asiat. Harkintavalta ja vastuu sijaisten palkkaamisessa on koulutuspalveluista vastaavalla johtavalla rehtorilla. Pääsääntöisesti sijaisuudet pyritään aina esisijaisesti järjestämään toimipisteissä sisäisin järjestelyin. Yhtenäisellä sijaisohjeella pyritään myös vaikuttamaan sijaiskustannusten hallinnan kautta maltillisiin henkilöstökuluihin.

HENKILÖSTÖKULUIHIN VAIKUTTAVAT MUUT TOIMENPITEET VUONNA 2026

Uudet kunta-alan virka- ja työehtosopimukset

Kunta- ja hyvinvointialan uudet työ- ja virkaehtosopimukset ovat voimassa 1.5.2025–29.2.2028. Perusratkaisun palkankorotukset ovat sopimuskauden aikana yhteensä 7,37 prosenttia.

Yleiskorotukset ovat

- 2,27 prosenttia 1.8.2026
- 2,00 prosenttia 1.4.2027.

Paikalliset järjestelyerät ovat

- 0,20 prosenttia 1.10.2026
- 0,40 prosenttia 1.4.2027.

Lisäksi kunta- ja hyvinvointialan palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä koskeva kehittämisohjelma 2026–2028 tuo kunta- ja hyvinvointialalle kolmen vuoden aikana yhteensä 1,8 prosentin korotukset. Kehittämisohjelman erät ovat:

- 0,4 prosenttia 1.10.2026
- 0,4 prosenttia 1.4.2027
- 1,0 prosenttia 1.2.2028.

Kehittämisohjelmassa sovitut erät ovat paikallisia järjestelyeriä. Valtakunnalliset sopijaosapuolet voivat kuitenkin sopia, että vuosien 2026–2027 erät käytetään osin tai kokonaan keskitettynä eränä.

Palkkakuluihin sivukuluineen on talousarviossa huomioitu 2,87 % kustannusten nousu vuodelle 2026, joka vaikuttaa talousarviossa kokonaisuutena työvoimakustannuksiin.

Muutokset julkisen sektorin työnantajan sosiaalivakuutusmaksuihin 2026 (ennuste)

Vuonna 2026 korona-ajan työnantajan sivukulujen helpotukset eivät enää ole voimassa, ja työnantajan sosiaalivakuutusmaksut ovat palaamassa tai jo palautuneet normaalille tasolle.

Vuoden 2026 ennakoarvion mukaan julkisen sektorin työnantajan sosiaalivakuutusmaksut ovat hie-
man nousemassa, erityisesti työttömyysvakuutusmaksujen osalta. Keskeiset maksut ja muutokset:

Maksuerä	2025	2026 (ennuste)	Muutos (%-yks.)
Sairausvakuutusmaksu	1.87	1.85	-0.02
Työttömyysvakuutusmaksu	0.80	1.30	0.50
Eläkemaksu (keskimäärin)	19.88	20.10	0.22
Tasausmaksu (Keva)	3.00	3.00	0.00
Muut erät	0.70	0.70	0.00
Yhteensä	23.11	23.84	0.73

Lähde: Kuntaliitto, Keva, Valtiovarainministeriö

Työttömyysvakuutusmaksu nousee merkittävästi, mikä vaikuttaa suoraan työnantajakustannuksiin. Eläkemaksut pysyvät korkealla tasolla, mutta nousu on maltillista. Kokonaisuudessaan kuntatyönantajan maksurasitus kasvaa noin 0,73 prosenttiyksikköä vuoteen 2025 verrattuna, joka vaikuttaa talousarviossa kokonaisuutena työvoimakustannuksiin.

Perusteetonta lomarahavelkaa ei saa syntyä

Esihenkilötoiminnassa on huolehdittava, ettei sellaista perusteetonta lomarahavelkaa pääse synty-
mään mikä voi aiheutua Pudasjärven kaupungille taloudellisista alijäämää. KVTES vuosilomaluvun
11 §:n mukaan viranhaltijalla / työntekijällä on oikeus siirtää vuosilomaa / säästövapaata sairauden,
synnytyksen tai tapaturman aiheuttaman työkyvyttömyyden vuoksi. (Pysyväismääräys – Ohje sääs-
tövapaan antamisesta 1.8.2019 alkaen, henkilöstötoimikunta 7.6.2019 § 6 ja kaupunginhallitus
18.6.2019 § 202).

Lomarahavelka vaikuttaa kaupungin taseeseen ja tätä kautta negatiivisesti kaupungin tulokseen.
Jos vuosiloma on siirretty/jäänyt pitämättä KVTES vuosilomaluvun 11 §:n syystä, on vuosiloma pidet-
tävä mahdollisimman pian yhdessä tai useammassa osassa ennen seuraavaa lomakautta, huomi-
oiden työyksikön toiminta.

Vapaaehtoiset säästötoimenpiteet

Kaupunginhallitus on päättänyt 22.10.2019 § 299, että toiminta-alueiden tulee myös käynnistää vä-
littömästi yhteistyössä henkilöstön kanssa valmistelut vapaaehtoisten säästötoimenpiteiden toteut-
tamiseksi.

Henkilöstölle suunnattuja vapaaehtoisia ja työntekijän halukkuuteen perustuvia henkilöstökuluihin
vaikuttavia toimenpiteitä ovat esimerkiksi mahdollisuus vaihtaa lomaraa vapaaseen, mahdollisuus
palkattomiin vapaaehtoihin vapaisiin, mahdollisuus lyhennettyyn työaikaan ja erilaisten virka- ja työ-
vapaiden myöntäminen mm. perhesyiden perusteella.

KVTES 19 § lomarahavapaa perusteella työnantaja ja työntekijä/viranhaltija voivat sopia keskenään
siitä, että lomanmääräytymisvuodelta maksettava lomaraa tai osa siitä annetaan vastaavana va-
paana. Lomaraa voidaan vaihtaa vapaaksi, vasta sen ansaintaa koskevan lomanmääräytymisvu-
oden päätyttyä. Vaihtaminen ei siten enää edellytä paikallisen virka- ja työehtosopimuksen tekemistä
lomanmääräytymisvuodesta.

Kaupungin henkilöstöllä on mahdollisuus vaihtaa lomaraa kokonaan tai osaksi vapaaseen työtilan-
teen niin salliessa. Lomarahaa vaihtaminen vapaaksi sovitaan tämän jälkeen työntekijän/viranhalti-
jan ja työnantajan välillä. Vaihtaminen tapahtuu asianomaisen työntekijän aloitteesta. Vapaa-ajaksi
vaihtaminen on vapaaehtoista ja voidaan toteuttaa niissä tapauksissa, joissa se työjärjestelyjen kan-
nalta on mahdollista. Lomarahaa vaihtaminen vapaaksi on työnantajan harkittavissa ja sitä myön-
nettäessä on otettava huomioon käytännön työn järjestelyt ja henkilöstön riittävyys. Tämä sopimus-
kohta ei koske KVTES:ssä olevaa henkilöstöä, jotka ovat opetusvelvollisuustyöajassa tai vuosi-
työajassa, koska he eivät kuulu vuosilomamääräysten tai vuosilomalain piiriin.

Kaupunginhallitus on päättänyt 4.6.2013 § 225 ns. kannustavaa mallista, jossa vapaaehtoista pal-
katonta vapaata pitävän palkasta ei vähennetä viikonlopun palkkaa, vaan vähennys viikkoa kohti on
viisi päivää. Hyväksytty ja käytössä oleva malli kannustaa palkattomien vapaiden käyttöön seuraavin
ehdoin:

- vapaaehtoista palkatonta virka- ja työlomaa voisi ottaa siten, että viikosta ei vähennetä vii-
konlopun palkkaa, vaan vähennys on viikkoa kohti viisi päivää
- palkatonta virka- tai työlomaa tulee hakea kerrallaan viideksi työpäiväksi
- palkattoman vapaan ajaksi ei palkata sijaisia, vaan tehtävät hoidetaan sisäisin järjestelyin

Muun palkattoman vapaan ajalta, jonka ajaksi palkataan sijainen, vähennetään sopimuksen mukaisesti myös viikonlopun ajan palkka.

Täysin työkykyiset työntekijät ja viranhaltijat voivat periaatteessa tehdä myös lyhennettyä työaikaa. Mahdollisuudesta työajan lyhennykseen päättää kuitenkin aina viime kädessä työnantaja, mikäli työajan lyhennys on mahdollista järjestää siten, että siitä ei ole haittaa palvelutuotannon järjestämiselle tai organisaation toiminnalle. Kaupunki suhtautuu myönteisesti erilaisten virka- ja työvapaiden myöntämiseen mm. perhesyiden perusteella.

HENKILÖSTÖHALLINTOON VAIKUTTAVAT LAINSÄÄDÄNNÖLLISET MUUTOKSET VUONNA 2026

Palkka-avoimuusdirektiivi (EU 2023/970) ja kansallinen lakimuutos

Palkka-avoimuusdirektiivi tuli voimaan 1.6.2025. Maaliskuun 2023 lopussa Euroopan parlamentti hyväksyi palkka-avoimuusdirektiivin, minkä seurauksena EU:n jäsenvaltioiden on integroitava direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöään kolmen vuoden kuluessa, kuitenkin viimeistään vuoden 2026 aikana. Direktiivi koskee kaikkia yksityisen ja julkisen sektorin työnantajia.

Direktiivi tuo uutta sääntelyä palkkauksen läpinäkyvyyteen, työnhakijan ja työntekijän tiedonsaanti-oikeuteen, työnantajan raportointivelvollisuuteen ja työntekijän oikeussuojakeinoihin.

Direktiivin tavoitteena on

- lisätä henkilöstön tietämystä esimerkiksi siitä, millä kriteereillä aloituspalkat tai palkkakehitys määräytyvät omassa organisaatiossa, tai millainen on samaa tai samanarvoista työtä tekevien keskipalkkataso sukupuolen mukaan eriteltynä
- tukea henkilöstön mahdollisuuksia käyttää oikeuttaan, jonka mukaan miehille ja naisille on maksettava sama palkka samasta tai samanarvoisesta työstä
- kannustaa organisaatioita tekemään toimenpiteitä perustelemattomien palkkaeron kaventamiseksi.

Palkka-avoimuusdirektiivin tavoitteena ei ole tasapalkkaisuus eikä palkkaerojen perusteeton kaventaminen. Direktiivin tavoitteena on samapalkkaisuus (sama palkka samanarvoisesta työstä) ja perusteettomien palkkaerojen kaventaminen.

Direktiivi tulee vaikuttamaan esim. rekrytointiprosessin, palkkauksen kriteerien ja käytäntöjen on oltava sukupuolineutraaleja sekä sukupuolten välisten palkkaerojen raportoinnista ja tasa-arvoisesta palkitsemisesta.

Direktiivin mukaan myös rekrytointiprosessissa on otettava huomioon palkka-avoimuus. Työnantajan on esitettävä hakijalle työtehtävää koskevat palkkatiedot ennen työhaastattelua (esim. työpaikkailmoituksessa). Tämän lisäksi on hyvä muistaa, että rekrytoinnin aikana työnhakijalta ei saa kysyä hänen palkkahistoriaansa.

Pudasjärven kaupungilla on ollut vuodesta 2021 yleisesti käytäntönä laittaa alkupalkka jo työpaikkailmoitukseen ja tätä käytäntöä veloitetaan noudattamaan tarkasti jatkossa. Työpaikkailmoitukseen tulee laittaa myös muut mahdollisesti maksettavat palkanosat. Enää ei voi käyttää myöskään palkkatoivetta, vaan palkkahaitari on oltava tiedossa työpaikkailmoituksessa. Palkkahaitarin käyttö on sallittua, jos se perustuu objektiivisiin ja sukupuolineutraaleihin kriteereihin. Se on läpinäkyvä ja perusteltu tehtävän vaativuuden, vastuun, kuormituksen ja työolojen mukaan. Direktiivi velvoittaa työnantajia ilmoittamaan alkupalkan tai palkkahaitarin jo ennen työhaastattelua – esimerkiksi työpaikkailmoituksessa.

Palkka-avoimuusdirektiivi edellyttää, että palkkauksen kriteerien ja käytäntöjen on oltava sukupuolineutraaleja, ja tämä ulottuu myös ammattinimikkeisiin ja työn arviointiin.

Työnantajan on:

- Käytettävä objektiivisia ja sukupuolineutraaleja kriteereitä työn vaativuuden arvioinnissa (esim. pätevyys, kuormitus, vastuu, työolot).
- Varmistettava, että sama tai samanarvoinen työ arvioidaan ilman sukupuolittuneita oletuksia.
- Välttää nimikkeitä, jotka voivat vahvistaa sukupuolistereotypioita tai vaikuttaa palkkaukseen epäsuorasti.

Työnantajan tulee huolehtia, ettei ohjeistuksissa tai dokumenteissa ole sukupuolistereotypioita, vaan esimerkiksi käytetään nimikkeitä viranhaltija, esihenkilö, pääluottamusedustaja, jne.

Vaikka direktiivi yleisesti koskee kaikkia työnantajia kokoluokasta riippumatta, raportointivelvoite on työnantajilla, jotka työllistävät yli 100 henkilöä. Näiden työnantajien on raportoitava sukupuolten välisistä palkkaeroista. Mikäli työntekijäryhmissä havaitaan yli 5 prosentin palkkaero, jolle ei löydy perusteita, on työnantajan suoritettava palkka-arviointi.

Työntekijöillä on myös oikeus pyytää selvitys samankaltaista työtä tekevien kollegojen keskimääräisestä palkkatasosta. Työnantajalla tulee olla valmius esittää palkkatasot sukupuolen mukaan jaoteltuna viimeistään kahden kuukauden kuluessa työntekijän pyynnöstä. Vaikka paikallinen täytäntöönpano saattaa vaihdella, direktiivissä ehdotetaan, että edellä luetellut vaatimukset voivat koskea paitsi työntekijöitä myös muita työntekijätyyppejä (esim. sivutoimisia, tuntityöntekijöitä). Lisäksi yli 50 työntekijää työllistävien työnantajien tulee antaa työntekijöille tiedot siitä, miten ja millä kriteereillä palkka ja palkankorotus määritellään.

Vuoden 2026 aikana tulee tarkastella käytössä olevat palkkausjärjestelmät ja tehdä direktiivin mukaisesti mahdolliset muutokset seuraaviin palkkajärjestelmiin;

- Tasopalkkajärjestelmä (KVTES, OVTES osio G)
- Tehtävänvaativuuden arviointi (TVA-järjestelmä - OVTES)
- Tehtäväkohtainen palkka, ammattialalisä, henkilökohtainen lisä (TS)
- Henkilökohtaisen suorituksen arviointi KVTES ja TSA-järjestelmä OVTES

Palkka-avoimuutta koskevien lakimuutosten on määrä astua Suomessa voimaan viimeistään 7.6.2026. Uusien säännösten tavoitteena on varmistaa, että samapalkkaisuuden periaate toteutuu työpaikoilla aidosti. Tämä tarkoittaa muun muassa palkkauksen läpinäkyvyyden lisäämistä ja työntekijöiden oikeussuojan vahvistamista.

Palkka-avoimuutta koskevaa sääntelyä ei tulisi kuitenkaan nähdä pelkkänä vaatimuslistana, vaan mahdollisuutena rakentaa luottamusta, sitouttaa henkilöstöä ja parantaa työnantajamielikuvaa.

HENKILÖSTÖ VOIMAVAROJEN ARVIOINTI JA SEURANTA

Henkilöstövoimavarojen arviointi on välttämätöntä toiminnan ja palvelujen suunnittelussa.

Henkilöstöä koskevia yleisiä tunnuslukuja henkilöstövoimavaroista (henkilöstömäärä, ikärakenne, eläköityminen, sairauspoissaolot, henkilöstökulut, jne.) sekä johtamista, työhyvinvointia, osaamista, työn tuloksellisuutta ja näiden toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätöksen/henkilöstöraportin yhteydessä. Palvelualuejohtajat ovat vastuussa toiminnan ja palvelujen suunnittelusta sekä vaikutuk-

sista henkilöstövoimavarojen yleisten tunnuslukujen kehitykseen. Kaupunginhallitus seuraa henkilöstövoimavarojen yleisiä tunnuslukuja ja henkilöstökulujen toteumaa osavuosikatsauksen yhteydessä.

Henkilöstötoimikunta on 18.11.2025 yhteistoimintamenettelyssä käynyt läpi talousarviossa esitetyn henkilöstöä koskevan osuuden ja henkilöstökuluihin vaikuttavat toimenpiteet vuodelle 2026, vaikka osa edellä mainituista toimenpiteistä eivät edellyttäisi sopimista työntekijöiden/viranhaltijoiden ja palkansaajajärjestöjen kanssa.

1.3 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDELLINEN KEHITYS

1.3.1 YLEINEN KEHITYS

Suomen bruttokansantuote (BKT) kasvoi viime vuonna 0,4 prosenttia vuositasolla ja talouden toipuminen jatkuu. Inflaation hidastuminen, korkojen lasku ja tuloveronalennukset lisäävät kulutusta. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat kasvattavat investointeja. Talouden kasvua hidastavat Yhdysvaltojen tullien korotukset ja yleinen epävarmuus. BKT kasvaa 1,0 prosenttia vuonna 2025, ja 1,4 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia 2027. Työllisyys kasvaa vasta vuosina 2026–2027 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,4 prosentista 8,4 prosenttiin vuonna 2027.

Heikko lähtötilanne ja talouden hidas kasvu painavat julkista taloutta tänä vuonna. Lähivuosien ennakoitu talouskasvu sekä hallituksen sopeutustoimet pienentävät alijäämää vain maltillisesti, kun menoja lisäävät kasvavat puolustusinvestoinnit, hoiva- ja hoitomenot sekä velanhoitokustannukset. Julkisyhteisöjen alijäämä on tänä vuonna 4,3 prosenttia suhteessa BKT:hen ja pienenee siitä n. 3,6 prosenttiin vuonna 2026 ja kolmen prosentin tuntumaan ennustejakson lopulla. Velkasuhde vakiintuu hetkellisesti vuonna 2027, minkä jälkeen se kääntyy uudelleen kasvuun ja ylittää 90 prosenttia vuonna 2029.

Lähde: Valtiovarainministeriö: Talouden katsaus: Syksy 2025 (tiivistelmä) 22.9.2025

Kuntatalous yhteensä

Kuntahallinnon alijäämä syvenee viime vuodesta 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen johtuen kulutusten ja investointien kasvusta sekä heikosta verotulokehityksestä. Kulutusmenoja kiihdyttävät erityisesti palkkaratkaisuista johtuvat henkilöstömenot sekä kuntien laajentuneet tehtävät. Alijäämä supistuu ennustejakson lopulla hieman, mutta kuntien tulot eivät riitä kattamaan kasvavia menopaineita.

Kuntahallinnon rahoitusasema oli viime vuonna noin 900 miljoonaa alijäämäinen, pienentyen hieman edellisvuodesta. Valtionosuudet vähenivät muun muassa sote-siirtolaskelman tarkistuksen ja indeksisäästöjen vuoksi, mutta erityisesti verotulojen vahva kehitys ja kulutusmenojen kasvun hidastuminen tukivat samanaikaisesti kuntien taloutta. Kuntahallinnon rahoitusjäämä suhteessa BKT:hen heikkenee kuitenkin -0,6 prosenttiin vuonna 2025.

Kuntahallinnon ennustetaan pysyvän 0,5–0,6 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen myös vuosina 2026–2027. Kuntatalouden tilanteeseen vaikuttaa merkittävästi kulutusmenojen kasvu sekä valtionapuihin tehtävät leikkaukset. Kulutusmenot kasvavat ennustejaksolla pääasiassa hintojen nousun vuoksi. Sovitut palkkaratkaisut nostavat työvoimakustannuksia 2,8 % vuonna 2025, 3,2 % vuonna 2026 ja 3,9 % vuonna 2027. Kunta-alan ansiokehityksen ennakoidaan ylittävän yleisen ansiokehityksen erityisesti vuosina 2027–2028.

Hintojen kasvun lisäksi myös kulutusmenojen volyymi kasvaa vuonna 2025, sillä alkuvuodesta voidaan tulla TE-palvelu-uudistus siirsi kuntien vastuulle työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisen ja laajensi kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista. Uudistuksen seurauksena kuntahallinto on aiempaa suhdanneherkempi, sillä nyt tulojen lisäksi myös menot reagoivat työllisyyskehitykseen. Kuntien työttömyysetuuksien rahoitusmenoja on nostettu ennusteessa vuoden alkupuoliskon kertymien perusteella.

TE-palvelu-uudistuksesta huolimatta kuntien peruspalvelutuotannon painopiste säilyy koulutus- ja sivistyssektorilla, jonka kokonaispalvelutarve on laskeva syntyvyyden laskun vuoksi. Ennustejaksolla palvelutarpeen laskua on kuitenkin hieman loivennettu, sillä palveluiden järjestämisen kustannukset eivät alene samassa suhteessa. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste sekä erityisen tuen tarve ovat lisääntyneet viime vuosina.

Kuntien investoinnit pysyvät kokonaisuutena korkealla tasolla, vaikka kuntakohtaiset erot ovat huomattavia. Osassa kunnista investointinäkyvät ovat laskevia, mutta etenkin kasvukeskuksissa muutoliike ylläpitää kuntien investointipaineita. Valtaosa panostuksista kohdistuu välttämättömään perusinfrastruktuuriin kuten rakennuksiin, mutta myös vihreän siirtymän investoinnit pitävät osaltaan investointitasoa korkealla.

Verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde, ja ne koostuvat kunnallis-, kiinteistö-, yhteisö- ja kaivosmineraaliverosta. Vuonna 2025 kuntien kokonaisverotulot kasvavat vain 0,7 prosenttia erityisesti kunnallisveron heikon kehityksen ja yhteisöverotuottojen supistumisen takia. Kokonaisverotulojen kasvu kuitenkin kiihtyy 5,8 prosenttiin vuonna 2026 ja on keskimäärin 3,8 prosenttia vuosina 2027–2029.

Tulonsiirrot valtiolta kunnille kasvavat kuluvana vuonna TE-palvelu-uudistuksen myötä kuntien tehtävien ja rahoitusvastuun laajentuessa. Valtionosuuksien kasvu jää kuitenkin siirtyneiden tehtävien kustannusten kasvua pienemmäksi, sillä valtionosuuksiin tehdään samanaikaisesti leikkauksia. Vuonna 2026 valtion tulonsiirrot kuntahallinnolle laskevat ennen kaikkea hallituksen peruspalveluiden valtionosuuksiin kohdentamien vähennysten vuoksi. Kun valtionosuuksiin jo aiemmin kohdennetut määräaikaisten leikkaukset päättyvät vuoden 2027 jälkeen, nousevat valtion tulonsiirrot kuntahallinnolle. Verorahoitus ei kuitenkaan riitä kattamaan kuntahallinnon tulojen ja menojen välistä epätasapainoa, vaikka kuntahallinnon alijäämän arvioidaan supistuvan ennustejakson lopulla 0,4 prosenttiin.

Tulojen ja menojen epätasapaino merkitsee kuntataloudessa veronkorotuksia ja tiukkoja säästötoimia tulevina vuosina, sillä palvelut ja palveluverkko on sopeutettava käytettävissä oleviin tuloihin. Kuntahallinnon alijäämät kasvattavat kuntahallinnon velkaa ja velkasuhde jatkaa kasvuaan tarkasteluvuosina.

Ennusteeseen sisältyy riskejä molempiin suuntiin. Kehitysarviossa on oletettu, että sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten päättymisen ja uudelleenneuvotteluiden tulokset heikentävät kuntien vuokratuloja 150 milj. eurolla vuodesta 2026 alkaen. Arvioita suuremmat sote-kiinteistöjen vuokranmenetykset voivat vaikuttaa kuntahallinnon kulutusmenojen hintakehitykseen ja heikentää kuntien tilannetta. Lisäksi ennusteeseen on sisällytetty kuntien ja kuntayhtymien omia pysyviä sopeutustoimia 150 milj. euroa vuodelle 2025. Kuntien omat sopeutustoimet voivat kuitenkin vahvistaa rahoitusasemaa ennustettua enemmän, mikäli palveluverkkoa tai henkilöstömenoja onnistutaan sopeuttamaan oletettua enemmän. Toisaalta sopeutustoimien epäonnistuminen tai muut menolisäykset, esimerkiksi arvioitua suuremmat sote-kiinteistöjen vuokramenetykset, voivat vastaavasti heikentää tilannetta.

Lähde: Valtiovarainministeriö: Taloudellisen katsaus: Syksy 2025, 22.9.2025 (kappaleen otsikko on vaihdettu katsauksen otsikon ollessa Kuntahallinto)

1.3.2 KAUPUNGIN ALUE, SIJAINTI JA HALLINNOLLINEN ASEMA

Pudasjärven kaupunki sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan koillisosassa lijoen keskijuoksulla aivan Lapin maakunnan rajalla. Pudasjärven kokonaispinta-ala on 5 867,36 km², maapinta-ala 5 638,35 km² ja vesipinta-ala 229,01 km².

Pudasjärven naapurikuntia ovat pohjoisessa Ranua ja Posio, idässä Taivalkoski ja Suomussalmi, etelässä Puolanka ja Utajärvi sekä lännessä Oulu ja Ii.

Pudasjärven kaupungin alue jakaantuu 15 pääkylään: Aittojärvi, Hetekylä, Hirvaskoski, Iinattijärvi, Jaurakkajärvi, Jonku, Kipinä, Kurenalus (keskusta), Livo, Pintamo, Pudasjärvi, Puhoskylä, Sarakylä, Siurua ja Syötekylä.

- Poliisihallinnon asioita hoitaa Pudasjärven poliisiasema/Oulun poliisilaitos.
- Yleisen edunvalvojan tehtäviä hoitaa Pudasjärven kaupungin yleinen edunvalvoja. Kaupunki tuottaa palvelun Oikeuspalveluviraston kanssa solmitun sopimuksen nojalla Pudasjärvelle ja Taivalkoskelle.
- Oikeusapupalvelut tuottaa Oikeuspalveluviraston Oulun oikeusaputoimisto kaupungintalolla ajanvarauksella toimivaan toimipisteeseen.
- Talous- ja velkaneuvontapalvelut tuottaa Oikeuspalveluvirasto kaupungintalolla ajanvarauksella toimivaan toimipisteeseen.
- Ulosottolaitoksen Pudasjärven toimipisteen lakatessa joulukuussa 2025, lähin Ulosottolaitoksen toimipaikka sijaitsee Oulussa.
- Operatiivisesta syyttäjätöinnistä huolehtii Pohjois-Suomen syyttäjääalue.
- Käräjäoikeutena on Oulun käräjäoikeus, joka toimii Oulussa ja Ylivieskassa ja sen istuntopaikat ovat Oulussa, Kuusamossa ja Ylivieskassa. Hallinto-oikeuden asioita hoitaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeus ja hovioikeuden asioita hoitaa Rovaniemen hovioikeus.
- Digi- ja väestöviraston lähin toimipiste on Oulussa.
- Lomitus-toimesta (maatalousyrittäjien lomituspalvelut) vastaa Muhoksen paikallisyksikkö.
- Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue (maaseutuelinkeinoviranomainen), johon Pudasjärvi kuuluu 1.1.2026 alkaen on Vaara-Kainuun maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue, jonka toiminnasta vastaa Puolangan kunta.

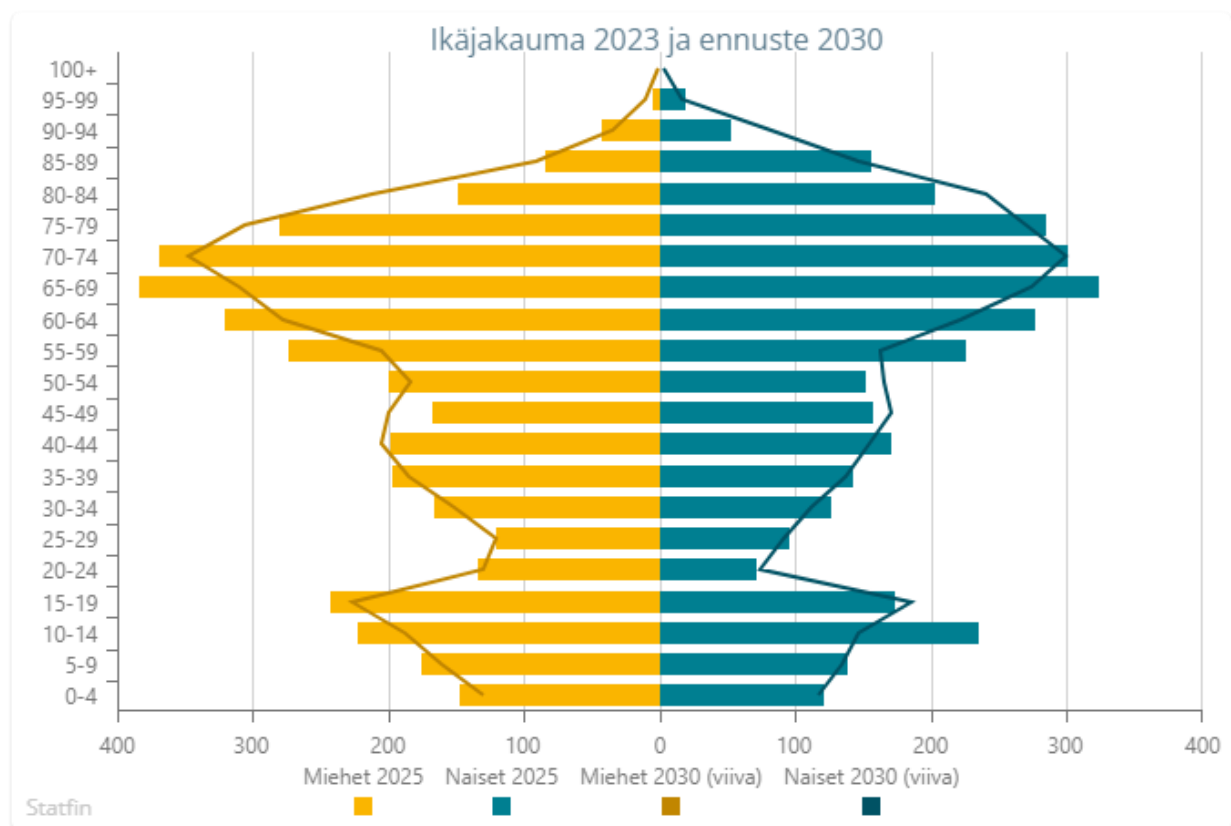
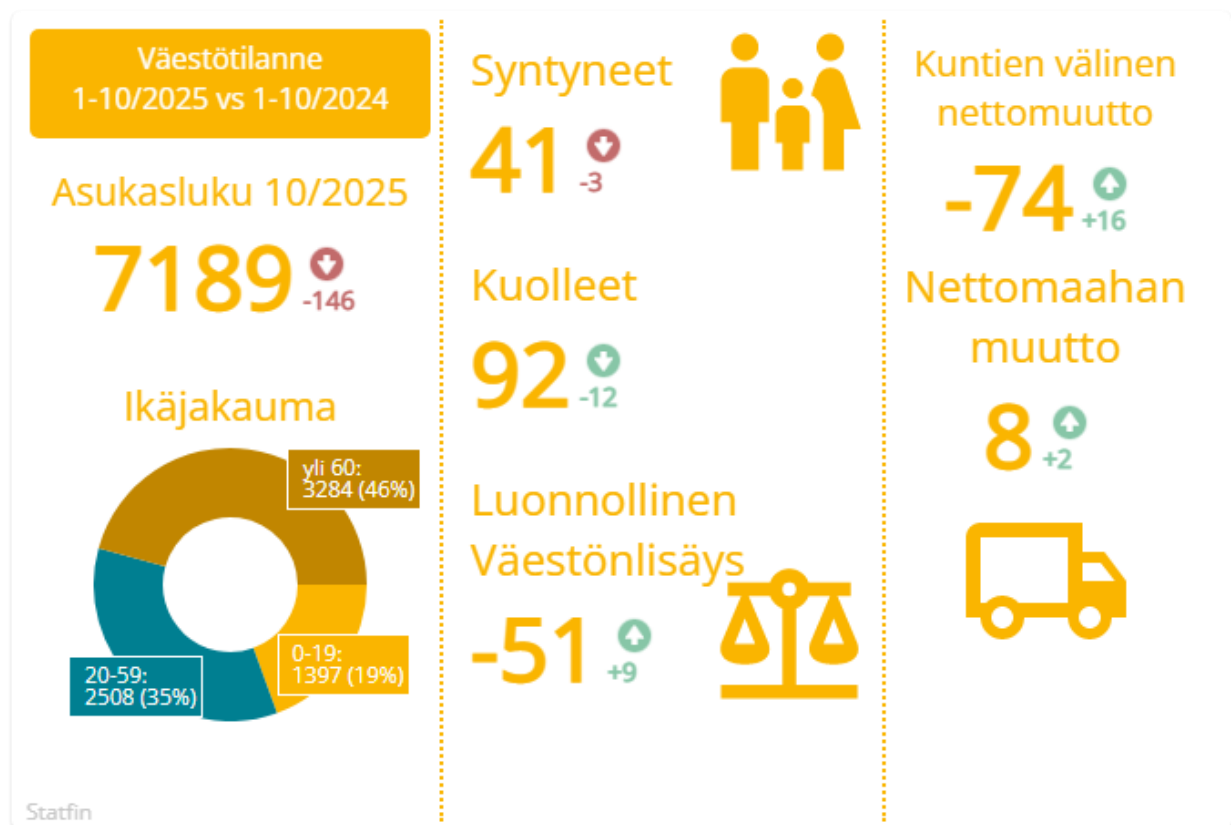
Kaupungin keskeisiä sopimuskumppaneita:

- ICT-palvelut tuottaa Lapit Oy
- ateriapalvelut tuottaa PPP-Köökki Oy
- talous- ja henkilöstöpalvelut tuottaa Monetra Oulu Oy, jolta kaupunki voi hankkia myös lakipalveluita
- hankintayhteistyösopimus Monetra Oy:n kanssa
- laki- ja asianajopalveluita koskeva sopimus Hankintajuristit Oy:n kanssa
- hankintojen neuvontaa koskeva sopimus HankintaPartners Oy:n kanssa
- ICT advisor -palvelua koskeva sopimus Sofigate Oy:n kanssa
- AV-tukea koskeva sopimus Koillistele Ky:n kanssa

Pirtin Kohtaamo

Hyvän Olon Keskus Pirtissä toimii Kohtaamo -monipalvelupiste, josta saa apua ja neuvontaa kaupungin palveluista sekä työnhakuun, opintoasioihin, työnantaja-asioihin liittyvissä asioissa. Lisäksi Kohtaamossa toimii Kelan palvelupiste. Kela palvelee Pirtissä myös ajanvarauksella.

1.3.3 VÄESTÖKEHITYS

Pudasjärven asukasluku vuoden 2024 lopussa oli Tilastokeskuksen mukaan 7304, missä on laskua edellisen vuoden lopusta 175 henkilöä eli - 2,3 %. Väestökehitys on ollut monen muun kunnan tavoin

negatiivinen jo pitkään ja sen ennustetaan myös sellaisena jatkuvan. Vuonna 2014 asukasluku oli 8399. Vuonna 2045 asukasluvun ennustetaan olevan 6185.

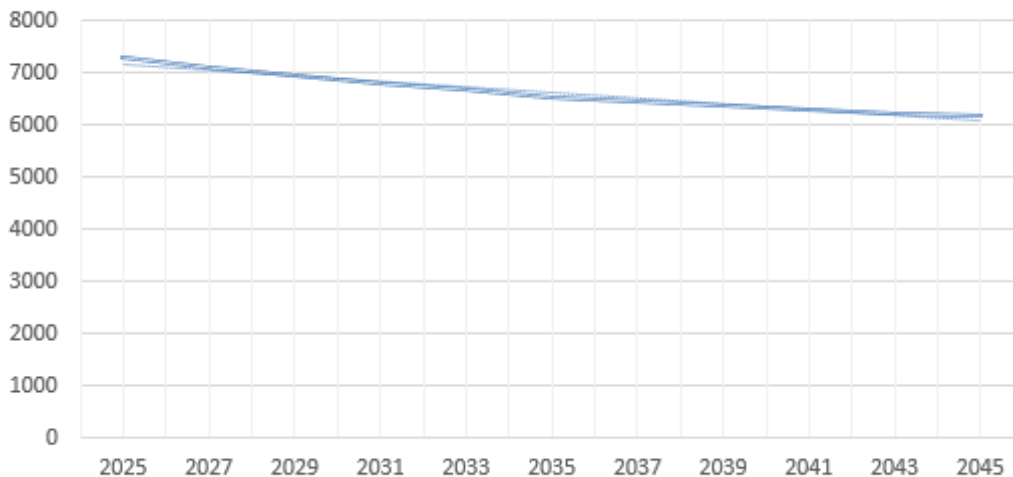
Väestöennusteen (Tilastokeskus) mukaan Pudasjärven väkiluvuksi vuoden lopussa ennustetaan:

31.12.2025	7300
31.12.2026	7208
31.12.2027	7119

Talouden tunnuslukujen laskennassa käytetään talousarviovuonna ja suunnitelmavuosina Kuntaliiton uusimman verokehikon väestömäärän ennusteita, jotka ovat todennäköisemmin lähempänä todellista asukasmäärää kuin Tilastokeskuksen arviot.

31.12.2025	7215
31.12.2026	7125
31.12.2027	7038
31.12.2028	6956

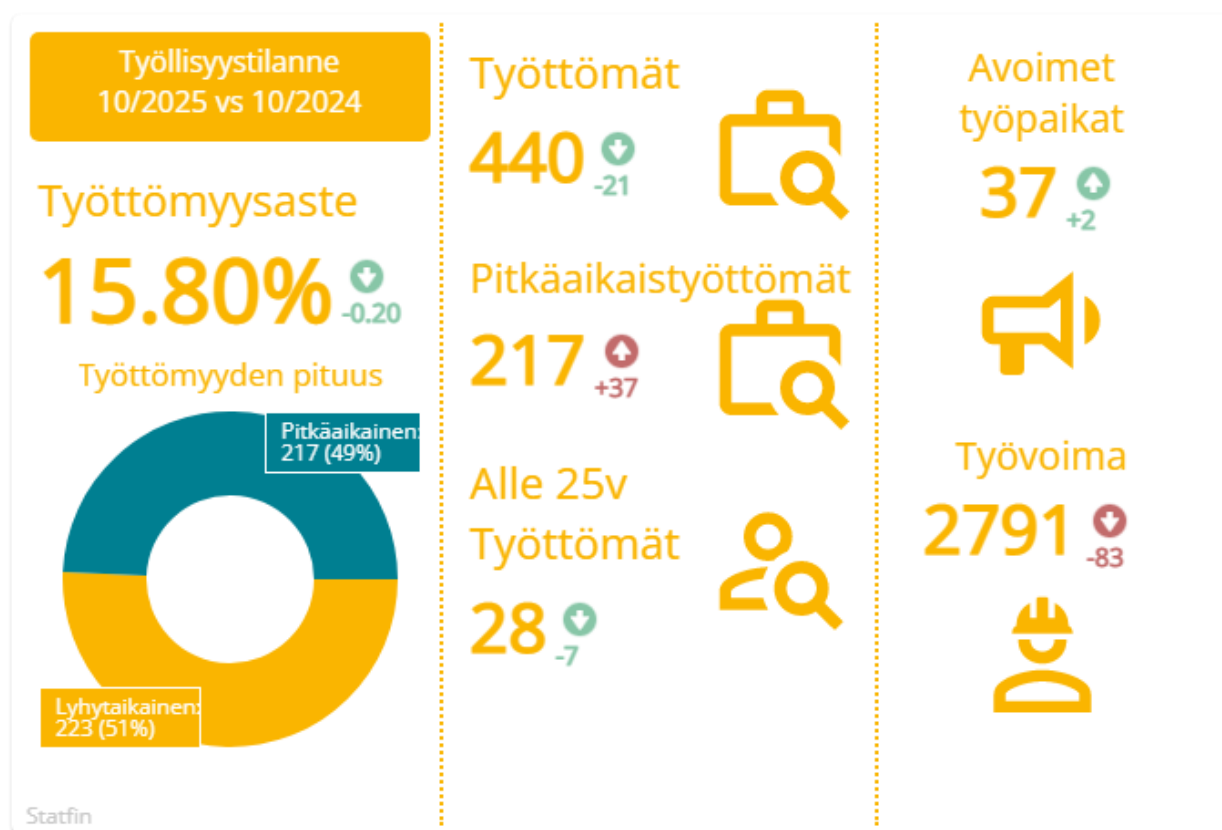
Väestöennuste kunnittain 2025-2045
Pudasjärvi

Lähde: Tilastokeskus, väestöennuste 2025

Taulukko: Pudasjärven väestöennuste 2025–2045 (Lähde: Tilastokeskus)

1.3.4 TYÖLLISYYSTILANNE

ELINKEINOELÄMÄN TILANNE JA NÄKYMÄT

Pohjois-Pohjanmaa

Yleiskuva alueen tilanteesta ja näkymistä

Talouden matalasuhdanne on kestänyt koko maassa ja Pohjois-Pohjanmaalla jo usean vuoden. Eniten se on näkynyt Pohjois-Pohjanmaalla teollisuuden ja rakentamisen aloilla. Palvelualoilla tilanne on ollut vakaampi. Koko maan tasolla vuoden ensimmäisellä puoliskolla talouskasvu oli yhä vaikeaa, vaikka pientä nousua on havaittavissa tavaraviennissä, investoinneissa ja kulutuksessa.

Ukrainan sodan seuraukset varjostavat yhä kansainvälistä taloutta ja Ukrainan tukeen kohdennetaan runsaasti julkisia varoja. Sodan eskalaatoriskin kasvu on edellyttänyt NATO-mailta merkittäviä päätöksiä puolustusmenojen korotukseen. Tämä luo uutta t&k&i-toimintaa ja liiketoimintamahdollisuuksia, mutta haastaa monet maat julkisten menojen tarkkaan punnintaan. Euroopassa halutaan lisätä omaa puhtaan energian tuotantoa ja vähentää tuontiriippuvuutta. Investoinnit vihreään siirtymään ja digitalisaatioon yhdessä puolustusmenojen kasvun kanssa luovat painetta julkisen velkaantumisen kasvulle.

USA:n uhitteleva tullipolitiikka aiheutti huomattavan negatiivisen markkinareaktion viime keväänä. Kesällä EU:n ja USA:n tekemä sopimus yleistullista vähentää eurooppalaisten yritysten ja kuluttajien epätietoisuutta, mutta tullikorotukset myös nostavat vientituotteiden hintoja ja heikentävät talouden kasvua. Turbulentissa toimintaympäristössä yritykset ovat etsineet uusia markkinoita ja toimitusketjuja.

Alkusyksyn ennusteissa kansalliset ennustelaitokset eivät ole todenneet talouden kääntyvän selkeään nousuun vielä lähitulevaisuudessa. Loppuvuoden 2025 aikana kasvu on vähäistä, mutta vuonna

2026 kasvun uskotaan asteittain lisääntyvän.

Suhdannekäänteeseen ajankohdasta ei ole vielä tarkkaa näkymää. Selkeitä indikaatioita kuitenkin on, että suunta on parempaan. Esimerkiksi Pohjois-Pohjanmaan teollisuuden vahvoilla aloilla on todettu tarjouspyyntöjen kasvaneen aiemmasta ja tilauksiakin saadaan yhä enemmän. Viime kuukausina on uutisoitu merkittävistä investoinneista, jotka vireyttävät useita teollisuuden ja rakentamisen aloja. Inflaation ja korkojen laskut edistävät investointien ja yksityisen kulutuksen kasvua.

Tulevina talvikuukausina lomautuksia ja työsuhteiden päättymisiä toteutuu Pohjois-Pohjanmaalla. Kasvu päätoimialoilla on niin vähäistä, ettei sillä ole laajaa työllisyyttä lisäävää vaikutusta. Talouden uskotaan vähitellen piristyvän vuoden 2026 aikana ja ensi syksynä tilanne elinkeinoissa ja työmarkkinoilla on jo tätä syksyä valoisampi.

Elinkeinoelämän tilanne ja näkymät

Syksyn Pk-yritysbarometrin mukaan Pohjois-Pohjanmaan yritysten näkymät ovat edelleen alavireiset. 57 % syksyn kyselyyn vastanneista maakunnan yrityksistä näkee suhdannetilanteen pysyvän ennallaan seuraavan vuoden aikana. 18 % vastaajista arvioi tilanteen paranevan ja 26 % toteaa sen heikkenevän. Henkilöstön osalta 73 % Pohjois-Pohjanmaan vastaajista ei odota muutosta oman yrityksensä henkilöstömäärään vuoden aikana. 13 % vastaajista ennakoii henkilöstömäärän yrityksensä kasvavan ja 15 % arvioi sen vähenevän. Suurimpana jarruna koetaan yleinen taloustilanne.

Valtaosa yritysmäärän lisäyksestä toteutuu Pohjois-Pohjanmaalla Oulun seudulla, mutta muuallakin maakunnassa suunta on ollut suhdannetilanne huomioiden pääosin positiivinen. Osassa kuntia perustamisaktiivisuus on matalasuhdannekaudella laskenut tavanomaisesta. Tilastokeskuksen lukujen mukaan yrityssaneerauksissa ja vireille pannuissa konkurseissa on ollut pientä tasaista nousua Pohjois-Pohjanmaalla viime vuosina. Viime kuukausina määrät eivät ole enää kasvaneet.

Tilastokeskuksen tietojen mukaan kotitalouksien luottamus omaan ja koko maan talouteen on pysynyt alkusyksystä vielä heikkona. Pankit viestivät, että kotitalouksilla on hyvin varallisuutta, mutta kulutuksessa ollaan varovaisia. Viime vuosien kokemukset nopeasti kohonneesta inflaatiosta ja lainakoroista sekä epävarma geopolitiinen tilanne pitävät kuluttajat harkitsevaisina.

Maatalouden investointitahti jatkuu Pohjois-Pohjanmaalla hyvällä tasolla. Investoinnit kohdentuvat pääosin lypsykarjatalouteen ja salaojituksiin. Myös maatilojen sukupolvenvaihdoksia on tapahtunut melko runsaasti. Maidontuotannon kannattavuus on kohentunut viimeisen vuoden aikana ja samaa kehitystä on havaittavissa myös naudanlihan tuotannossa. Sikatilojen kannattavuus on edelleen heikohkolla tasolla. Syksyn runsas viljasato on romahduttanut viljojen hinnat ja tämän vuoden tulos näyttää viljatilojen osalta jäävän hyvin vaatimattomaksi ja osalla tiloista tappiolliseksi.

Pohjois-Pohjanmaalla ei ole maanalaista kaivostoimintaa. Pohjois-Suomessa kobolttia, kultaa, kuparia ja teknologiamineraaleja jo pitkään etsinyt kaivosyhtiö keskittää operatiivisia toimintojaan Kuusamoon. Yhtiö myös selvittää mineraalien prosessoinnin tuotantolaitoksen sijoitusta Kuusamoon. Etsintöjä yhtiö tekee Kuusamon ohella useissa Lapin kunnissa. KHO:n päätöksen myötä yhtiö ei voi jatkaa vanhalla kaivosluvalla Kuusamon Juomasuon kaivoksen suunnittelua. Raahen kultakaivoksella tuotanto ei ole ollut käynnissä viime vuosina. Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto perui keväällä kaivoksen ympäristöluvan. Päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen. Kaivostoiminnan käynnistämisestä suunnitellaan edelleen uusien yhtiöjärjestelyjen ja lisärahoituksen avulla.

Pohjois-Pohjanmaan metalli- ja konepajayrityksissä vuosikymmenen alkuvuodet olivat hyvän kasvun aikaa ja esimerkiksi terästuotteiden kysyntä ja teräksen hinta olivat korkealla tasolla. Loppuvuodesta 2022 alkuvuoteen 2024 tuotekysyntä ja tilausmäärät vähenivät ja yritysten yhteenlaskettu liikevaihto laski huomattavasti. Lasku taittui keväällä 2024 pieneen nousuun. Viimeisen vuoden aikana metalliklusterin liikevaihdossa on ollut säännöllistä kuukausivaihtelua – tilanne on pysynyt kohtuullisen stabiilina. Tunnelma on edelleen hieman odottava. Koko maan tasolla metalliteollisuuden uusien

tilausten trendi on ollut nouseva viime kuukaudet – tilauksia saadaan selvästi enemmän verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen (Tilastokeskus). Osalla Pohjois-Pohjanmaan yrityksiä kysyntää on riittänyt myös matalasuhdanteessa hyvin ja tekijäpulaa on esiintynyt (mm. hitsarit, koneistajat, kokoonpanotyöntekijät). Kysynnän odotetaan kasvavan lähitulevaisuudessa nykyisestä.

Pohjois-Pohjanmaan puuteollisuuden kokonaisliikevaihto putosi merkittävästi pari vuotta, kunnes alkuvuonna 2024 tapahtui käänne parempaan. Tuotekysynnässä ja liikevaihdossa ollaan kuitenkin vielä selvästi perässä Ukrainan sotaa edeltäneestä tilanteesta. Tämän vuoden alkupuolella trendikäyrä on hieman tasaantunut, mutta isossa kuvassa suunta on parempaan. Maakunnassa on tehty merkittäviä kapasiteetti- ja modernisointi-investointeja, joilla pystytään vastaamaan lisääntyvään kysyntään. Rakentamisen elpyminen lisää sahatavaran ja talotuotteiden kysyntää ja muissakin tuotekokonaisuuksissa markkinatilanne helpottaa (kartonki, sellu). Puukauppa on ollut vireää alkuvuonna – hinnoissa on ollut viime kuukausina pientä laskua.

Pohjois-Pohjanmaalla on vahvaa t&k-toimintaa ja yrityskantaa elektroniikan, digitalisaation, tietoturvan, kybersuojauksen ja paikannuksen aloilla hyödynnettäväksi niin puolustus- kuin siviilikäytössä. Oulun yliopiston yhteydessä toimiva 6G-testikeskus tarjoaa palveluja kaksikäyttötekniologioiden kehitys- ja testaustyöhön Naton DIANA-kumppaneille ja puolustussektorin toimijoille. Pohjois-Pohjanmaalla on tuote- ja komponenttituotantoa, jota hyödynnetään mm. aseisiin, räjähteisiin, taistelijavarustukseen ja suojaukseen. Kehittämishankkeilla edistetään yritysten linkittymistä kansallisiin ja kansainvälisiin verkostoihin ja materiaaliketjuihin. Maakunnassa järjestetään tilaisuuksia yritysten aktivoimiseksi ja on myös käynnistetty verkostotyö, jolla edistetään yritysten tuloa ja tarjontaa puolustus- ja turvallisuussektoreille.

Puhtaan energian ja kiertotalouden valmistelua on vireillä runsaasti eri puolilla maakuntaa. Tuotannollisissa hankkeissa valmisteluprosessi on usein pitkä (vaikutusarviointi, kaavoitus, mahd. valitukset ym.) ja niin kannattavuusselvitykset kuin sijoittajien sitoutuminen vie aikansa. Osassa tuotantohankkeita lopputuotteet ovat vielä vaihtoehtoisia hahmotuksia, koska kuluttajamarkkinat eivät ole vielä kypsiä. Monien hankkeiden yksityiskohtia ei ole julkistettu, joten niiden aluetalous- ja työllisyysvaikutuksia ei voi pätevästi arvioida.

Pohjois-Pohjanmaa on tuulivoimatuotannon kärkimaakunta ja uusien hankkeiden YVA-prosesseja aloitetaan tasaiseen tahtiin. Moni hanke sisältää myös aurinkovoimatuotantoa. Toukokuussa hyväksytty Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava linjaa mm. maa- ja merituulivoima-alueiden sijoittamista ja sähkön siirtoyhteyksien kehittämistä jatkossa. Uudet hankkeet ovat usein fyysisesti läheisyydessä jo tuotannossa olevaan tuulivoima-alueeseen tai lähistölle valmisteltaviin muihin tuotantoalueisiin. Pohjois-Pohjanmaan maa-alueille (ml. maakuntarajojen ylitys) muodostuu valtavia jopa satojen tuulivoimaloiden keskittymiä. Iso haaste on arvioida laadukkaasti hankkeiden yhteisvaikutukset haittojen välttämiseksi. Nykyisin katse on liiaksi yksittäisten hankkeiden vaikutuksissa. Teollisen kokoluokan aurinkovoimahankkeissa maakunta on myös maamme kärkeä. Isoja paneelikenttiä on valmistunut ja tuotantoa käynnistynyt kesän aikana mm. Utajärvellä ja Pyhäjärvellä. Valmistelua ja rakennusprojektien aloituksia on edellisten ohella myös mm. Limingassa, Tyrnävällä, Haapajärvellä ja Nivalassa.

Pyhäjoen Hanhikiven alueella on purettu ydinvoimalarakentamiseen tarkoitettuja asuntoja ja halleja. Uusien toimintojen ja operaattorien etsintä alueelle jatkuu. Sähkön varastointia, säätelyä ja toimintavarmuutta tukevia sähkövarastohankkeita nousee ripeää tahtia. Isoja hankkeita on vireillä mm. Pyhäjärvellä, Nivalassa, Haapajärvellä ja lissä. Osassa hankkeita rakennustyöt ovat jo alkaneet.

Vihreän vedyn laitossuunnitelmia on julkistettu muiden muassa Ouluun, Uta-järvelle, Vaalaan ja Nivalaan. Moni vetylaitoshanke on suunnittelun esivaiheessa ja lopullista investointipäätöstä ei ole. Useissa hankkeissa tuotannon realistinen käynnistyminen olisi aikaisintaan 3–4 vuoden kuluttua. Edullinen sähkön hinta houkuttelee kansainvälisiä investoijia Suomeen. Kasvava vihreän sähkön tuotanto ja kehittyvät kantaverkot lisäävät kiinnostusta sijoittua Pohjois-Pohjanmaalle. Oulun yliopiston vetytutkimus tukee klusterin muodostumista alueella. Pohjois-Pohjanmaan eteläosiin on laadittu

alueen vetyverkkosuunnitelma yhteistyössä Fingridin ja Gasgridin kanssa. Suunnitelmassa huomioidaan Gasgridin valtakunnallinen runkoverkkosuunnittelu ja aikataulutus. Työssä kartoitettiin vetytuotannon potentiaalisia sijaintipaikkoja kohdealueella.

Teollisen kokoluokan biotuotelaitoksia, varsinkin biokaasulaitoksia, on suunnitteilla mm. Haapajärvellä, Nivalassa, Haapavedellä, Kalajoella, Sievissä ja Ylivieskassa. Osassa hankkeita ei ole tehty vielä sitovaa investointipäätöstä. Haapajärvelle on valmistunut Hallan bioteollisuusalue, jolle on toteutettu ympäristövaikutusten arviointi (YVA) jo ennen yksittäisten yritysten sijoittumispäätöksiä. Alueen kaavaa viimeistellään. Alueelta löytyy puun ja hakkeen käsittelyterminaali. Nivalassa aloitetaan tänä syksynä uuden biokaasulaitoksen rakentaminen. Laitos on valmistuessaan Suomen suurin biokaasulaitos. Tuotanto käynnistyy vuoden 2027 jälkipuoliskolla. Laitoksella hyödynnetään pääosin lantaa ja peltobiomassaa, joista tuotetaan nesteytettyä biometaania (LBG) ja biolannoitetta.

ICT-ala on Pohjois-Pohjanmaan vahvimpia aloja tuotannon, yritysten liikevaihdon kuin työllisten määrällä mitattuna. Tilastokeskuksen suhdannedatan mukaan pitkä kasvujakso alkoi hyytyä keväällä 2022. Alkuvuodesta 2023 maakunnan ICT-yritysten kokonaisliikevaihto kääntyi laskuun, kunnes käänne nousuun koitti vuoden 2024 alkupuolella. Alkuvuoden 2025 aikana alan yritysten liikevaihdossa on ollut huomattavaa kuukausivaihtelua. Heikko suhdanne vähensi henkilöstöä monissa yrityksissä. Viime aikoina ei ole viestitty isoista henkilöstömuutostarpeista.

Kvanttiteknologiassa Oulu profiloituu tutkimustyöhön – kvanttisovelluksiin keskittyviä yrityksiä on vielä rajallinen määrä. Oulun yliopistolla on tutkimusta erittäin korkean tason suojaus- ja salaustekniikoista, joita kvanttietokoneiden käyttö edellyttää. Oulun ja Jyväskylän yliopistoilla on käynnissä yhteishanke, jossa keskitytään kvanttilaskennan sovellutuksiin, ohjelmointiin ja ohjelmistokehitykseen erityisesti finanssi- ja lääkekehitysaloille. Hanke tukee kvanttiohjelmointien ja -ohjelmistokehitysten kouluttamista.

Pohjois-Pohjanmaalla on datakeskushankkeita suunnitteilla tai konkreettisesti vireillä ainakin Muhoksella, Limingassa, Utajärvellä, Pyhäjoella ja Pyhäjärvellä. Osassa hankkeita valmistelu on alkuvaiheessa ja yksityiskohtia ei ole julkistettu. Muhoksella palvelinkeskukseksi on solmittu maankäytösopimus, kaavoitus etenee ja YVA-ohjelma on tullut julki. Pyhäjoen hankkeessa on käynnissä myös YVA- ja kaavoitusprosessit. YVA-ohjelman mukaan aikataulu on vielä epäselvä – kokonaistalouden valmistuminen riippuu siitä, rakennetaanko 3–5 datarakennusta vaiheittain vai kaikki kerralla. Utajärven datakeskushanke sijoittuu kaavoitetulle teollisuusalueelle ja valmistelussa on tekninen suunnittelu ja lupa-asiat. Operaattori ei ole vielä selvillä syyskuussa 2025. Investointipäätöksen myötä laitoksen rakentaminen voisi alkaa ensi vuonna, jolloin toiminta käynnistyisi vuonna 2027.

Pohjois-Pohjanmaan rakennusalan yritysten liikevaihto taittui laskuun loppuvuonna 2022 ja pudotus oli huomattava alkuvuoteen 2024 saakka. Viime vuosi oli kaksijakoinen: alkuvuonna suunta oli nousu, kunnes liikevaihtokehitys kääntyi vuoden loppupuolella taas laskuun. Vuoden 2025 alkupuoliskolla Pohjois-Pohjanmaan rakennusaloilla on ollut pientä piristymistä, mutta merkittävää liikevaihdon nousua ei vielä toteutunut. Tilastokeskuksen lukujen perusteella myönnettyissä rakentamisluvissa tai aloitetuissa kohteissa ei ole ollut selkeää nousua (sekä kaikki rakentaminen että asuntorakentaminen). Muutamista kunnista on saatu viestejä, että rakennusala on vireytymässä ja merkittäviä rakennushankkeita on myös julkistettu.

Eniten matalasuhdanne on kurittanut asuntorakentamista ja asuntokauppaa. Asuntokauppa ei ole laajasti Pohjois-Pohjanmaalla vielä piristynyt. Vapaita asuntoja on yhä runsaasti tarjolla, mikä heijastuu asuntojen uudistuotannon aloituksiin. Taloja rakennustuoteteollisuuden tilauskannoissa on yrityskohtaista vaihtelua. Vapaiden myyntikohteiden väheneminen, matalat korot sekä kuluttajien ja sijoittajien luottamuksen kasvu edistävät asuntorakentamisen kasvua.

Maakunnassa on meneillään muutamia isoja rakennushankkeita. Ouluun valmistellaan lukuisia isoja hankkeita, joissa rakentaminen ajoittuu lähivuosille (mm. Oulun asemakeskus, Raksilan vesiliikuntakeskus, Oulun elämysareena, Oulun torialueen tornihotelli). Useissa kunnissa toteutetaan isoja

kunnallistekniikan hankkeita ja rakennetaan tai peruskorjataan julkisia toimitiloja. Yritystilahankkeet keskittyvät muutamii kuntiin. Puhtaan siirtymän valtava hankemäärä (voimala-alueet, sähköyhteydet, jalostuslaitokset ym.) luo urakoita erityisesti maanrakentajille.

Pohjois-Pohjanmaan matkailuyritysten kokonaisliikevaihto on ollut kasvussa pitkään. Pientä kasvun loivenemista on trendiluvuista tulkittavissa, mutta suunta on kuitenkin positiivinen. Pohjois-Pohjanmaalla suunnitellaan ja toteutetaan investointeja mm. majoituskapasiteetin lisäämiseksi ja ympäri-vuotisen vetovoiman kasvattamiseksi. Kuusamossa kehitetään muiden muassa Itä-Rukan aluetta, jonne rakentuu uusi kävelykylä ja lisätään vuodepaikkoja. Iso-Syötteen majoituskapasiteetti kasvaa ja uusi tuolihiisi otetaan käyttöön. Kalajoen Hiekkasärkillä jatketaan Marinan alueen rakentamista ja uudistetaan myös matkailukeskuksen perinteistä ydintä. Marinan alueelle tulee loma-asuntoja (osa jo valmistunut), hotelli, ravintoloita ja merellisiä aktiviteetteja.

Oulu on Euroopan kulttuuripääkaupunki vuonna 2026. Oulussa ja teemavuoden kumppanikunnissa toteutetaan runsaasti eri tapahtumia ja teoksia koko vuoden ajan. Ouluun avataan uusi museo- ja tiedekeskus Tiima vuonna 2026. Nallikarin alueella on lisätty palveluja ja parannettu alueen fyysistä toimivuutta. Oulun torin puolivalmiin hotellin rakentamista jatketaan vuosien jälkeen. Hallinto-oikeus kumosi kesällä Torinrannan uuden tornihotellin asemakaavasta tehdyt valitukset. Näiden ohella ainakin yksi uusi hotellihanke on Ouluun julkistettu. Oulun lentoyhteydet ovat saaneet paljon kritiikkiä viime vuosina. Parannusta on tiedossa. Finnair aikoo lisätä vuoroja välillä Oulu–Helsinki. Menneelle kesäkaudelle avattiin kolmioreitti Frankfurt–Oulu–Kittilä. Tammikuussa 2026 aloitetaan suorat lennot Oulun ja Frankfurtin välillä. Keväällä 2026 avataan suora yhteys välillä Oulu–Riiika ainakin puoleksi vuodeksi. Jatko päätetään kysynnän perusteella. Laurila–Tornio– Haaparanta-rataosan valmistuminen luo mielenkiintoisia mahdollisuuksia. Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin vahva yhteinen tavoite on saada henkilöjunaliikenne käyntiin Suomen ja Ruotsin välillä ripeästi.

Ukrainan sotaa seurannut voimakas laskusuhdanne ei näkynyt Pohjois-Pohjanmaan kaupan aloilla samoin kuin monella muulla toimialalla. Viime vuodet ovat olleet kohtuullisen tasaista tai loivan nousua alan yrityksille yhteenlasketulla liikevaihdolla mitattuna. Henkilöstömäärässä on ollut pientä pudotusta. Madaltuneet korot ja inflaation taittuminen tukevat ostopäätöksiä erityisesti hintavissa hankinnoissa. Monilla kaupan sektoreilla myynti on vielä alavireistä (mm. asunto- ja autokauppa), vaikka pientä piristymistä on jo havaittu.

Uusia erikoistavarakaupan liikkeitä on avattu tai avataan mm. Oulussa, Kempeleessä ja Ylivieskassa. Isoja kauppakeskuksia on rakenteilla tai valmistumassa Raaheen, Ylivieskaan ja Ouluun. Useissa kunnissa 1970–1980-luvuilla valmistuneita päivittäistavarakauppoja uudistetaan – monissa tapauksissa kokonaan uusiin laajempiin tiloihin. Kaupan liitto toteaa elokuun ennusteessaan kaupan myynnin kasvavan Suomessa ensi vuonna. Datan, digitalisaation ja automaation tehokas hyödyntäminen sekä tekoälyn kehitys laskevat kuitenkin suorittavan työn ja tukitoimintojen henkilöstötarpeita kaupanalan yrityksissä jatkossakin.

Työmarkkinoiden tilanne ja näkymät

Työttömyys kääntyi Pohjois-Pohjanmaalla kasvuun syksyllä 2022. Syyskuussa 2025 maakunnassa oli työttömiä työnhakijoita noin 22 000 henkilöä (sis. lomautetut). Määrä oli 1 500 henkeä enemmän kuin vuosi sitten ja 4 500 henkeä enemmän kuin syyskuussa 2022. Matalasuhdanteen aikana työttömien lisäys on kohdistunut laajasti eri aloille ja ammattiryhmiin – ei vain yksittäisille sektoreille. Pohjois-Pohjanmaan alkuvuoden työttömyysasteen kuukausikeskiarvo on hieman yli 11 %. Luku on samaa tasoa koko maan keskiarvon kanssa.

Pitkin viime vuotta odotettiin talouden piristymistä tänä vuonna, jotta työllisyys kääntyisi kasvuun. Taloudessa ei ole nähty vielä toivottua käännettä parempaan. Pohjois-Pohjanmaalla työttömien määrä on ollut hienoisessa tasaisessa kasvussa tämän vuoden aikana. Työttömyyden tasoa ja trendiä selittää ennen kaikkea työvoiman heikko kysyntä. Avoimia työpaikkoja on edelleen vähän tarjolla. Tämä pitää työnhakijoiden työllistymistodennäköisyyden alhaisena.

Työttömien määrä on vuoden takaista korkeammalla tasolla lähes kaikissa maakunnan seutukunnissa. Koillismaalla taso on alkusyksystä sama kuin vuosi sitten ja Oulunkaarella sekä Haapavesi-Siikalatvalla työttömien lisäys on vähäinen. Kolme neljäsosaa työttömien lisäyksestä on toteutunut Oulun seudulla. Kuntien välillä työttömyyden taso vaihtelee edelleen suuresti ja merkittäviä muutoksia ei ole viime vuosina tapahtunut. Korkean työttömyyden kunnissa työttömyysaste oli alkusyksystä 14–15 prosentin tienoilla, kun taas muutamissa kunnissa se oli 6–7 %:n tasolla.

Lisääntynyt työttömyys näkyy kaikissa keskeisissä seurantarhmissä (sukupuoli, ikä, koulutus ym.). Matalasuhdanteen alkupuolella vähentynyt työvoimatarve ja käydyt muutosneuvottelut kohdistuivat miesvaltaisille aloille. Miehiä on ollut työttömänä selvästi naisia enemmän. Viimeisen vuoden aikana naisten työttömyys on kasvanut suhteellisesti miehiä enemmän. Pohjois-Pohjanmaalla on huomattava rakennetyöttömien määrä (yli 13 000 henkeä). Moni työtön on vailla ammattia tai osaaminen ei vastaa nykytarpeita. Pitkäaikaistyöttömien määrä on yhä nousussa.

Työttömien määrän kasvu lisää lähtökohtaisesti osaavan työvoimaa saatavuutta. Työvoiman kysynnän ja tarjonnan tasapaino onkin parantunut viime vuosina, mutta edelleen monilla työantajilla on vaikeuksia rekrytoinneissa. Tilastokeskuksen työnantajakyselyjen perusteella yli 40 % Pohjois-Pohjanmaan vastaajista kokee rekrytointivaikeuksia ja varsinaisia ongelmia on kohdannut 20 % vastaajista. Monilla ELY-alueilla/maakunnissa tilanne on yhtä vaikea.

Työmarkkinatorin Työvoiman saatavuus ja kohtaanto -aineistot kuitenkin osoittavat, että työvoimapolun ammattiryhmiä on Pohjois-Pohjanmaalla vähän verrattuna matalasuhdannetta edeltäneeseen tilanteeseen. Muutamissa ammateissa esiintyy tekijäpulaa ja eteenkin kohtaanto-ongelmia (samanlaisesti paikkoja tarjolla ja paljon potentiaalisia työttömiä työnhakijoita). Monilla aloilla työmarkkinatilanne on tasapainossa eli avoimia työpaikkoja on kohtuullisesti suhteessa työnhakijoihin.

Ylitarjonnan ammattiryhmiä on tullut paljon, kun työttömien määrä on kasvanut samalla kun avointen paikkojen määrä on selvästi laskenut. Osassa ylitarjonnan ammattiryhmiä tilanne helpottuu talouskäänteeseen seurauksena (mm. moni rakennusalan ja teollisuuden ammattinimike). ICT-ammateissa rekrytoinnit ovat kasvussa. – varsinkin kokeneista osaajista on kysyntää tekoälyn ja kyberturvallisuuden tehtävissä. Ylitarjonnassa on muutamia ammattinimikkeitä (mm. myyjät, yleissihteerit), joissa tilanne on pysynyt haasteellisena jo vuosia ja digitalisaatio ja automaatio vähentävät työvoimatarvetta kiihtyvällä tahdilla.

Muutamissa rakentamisen ja teollisuuden tehtävissä koetaan kohtaanto-ongelma: paikkoja on tarjolla, mutta työtön työvoima ei paikkoja täytä. Teollisuusyrityksissä on pulaa kokoonpanijoista yms. suorittavan perustyön osaajista. Tarve on suuri varsinkin metalli- ja konepajayrityksissä. Matkailualoilla työvoimatarve on kausiluonteista: alkusyksystä tilanne oli kohtuullinen useissa ammattiryhmissä, mutta tarve kasvaa voimakkaasti talvisesonkiin.

Eniten työvoimapulaa esiintyy edelleen sote-aloilla. Jo pitkään vajetta on ollut eri lääkäreistä ja psykologeista. Sairaanhoidajat ja lähihoitajat ovat määrällisesti huomattavan suuria ammattiryhmiä maakunnassa. Ensin mainituissa työmarkkinatilanne on pääosin tasapainossa, hetkellisesti voi olla pulaaakin, mutta lähihoitajista on tällä hetkellä jopa ylitarjontaa. Tilanne vaihtelee alueen sisällä eri organisaatioissa ja tehtävissä. Eniten haasteita on määräaikaissa rekrytoinneissa. Hyvinvointialue tuottaa jatkossa yhä enemmän palveluja itse.

Pohjois-Pohjanmaa tarvitsee ulkomaista työvoimaa ja opiskelijoita. Työnantajien ja ulkomaisten työnhakijoiden tai opiskelijoiden kohtaamisia edistetään eri hankkeilla ja tapahtumilla. Kansainvälisillä opiskelijoilla on iso haaste löytää opintoihin kuuluvia harjoittelupaikkoja. Jatkoaste on edessä valmistumisen jälkeen työpaikan etsinnässä.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö: Alueelliset kehitysnäkymät syksyllä 2025 (30.10.2025)

Pudasjärven tilanne

Pudasjärveä haastava yleinen elinvoimaindeksi (sija 257 Suomessa) muuttaa julkisen sektorin ja rahoituslaitosten suhtautumista alueen investointeihin.

Elinvoimaindeksiä arvioidaan kolmen pääteeman kautta:

- Inhimillinen pääoma: väestö, osaaminen, haavoittuvuus
- Tuottavuuden ja talouden tekijät: työllisyys, työvoima, ansiotaso, yritykset ja kuntatalous
- Vihreä rakennemuutos: kasvihuonekaasupäästöjen väheneminen, investoinnit, vastuullinen resurssien käyttö ja kuluttaminen

Pudasjärvellä on edelleen runsaasti kasvua tavoittelevia ja tätä kautta investointeja tavoittelevia yrityksiä, mutta he kohtaavat haasteita heidän hankkeidensa rahoitettavuudessa alueellisten tekijöiden vuoksi. Matala elinvoimaindeksi toimii tässä vahvana vaikuttimena. Yritysten rahoituksen saanti tulee olemaan haaste vielä vuosia ja heijaste tulee näkymään investointien koossa sekä toteutumisessa.

Yhtenä päähaasteena on rahoitusmarkkinoiden tiukentuneet ehdot maaseutumaisten alueiden yritysten rahoitustarpeissa. Tiukentuneet rahoituskriteerit ovat johtaneet siihen, että maaseutumaisten alueiden yrityshankkeet eivät ole houkuttelevia rahoituskohteita. Yrityskiinteistöjen vakuusarvot ovat pudonneet minimaaliseksi olemassa olevan kiinteistömassan, sekä myös uudisrakentamisen osalta. Tiukennetut ehdot ohjaavat sijoittumaan kasvukeskuksiin ja tämä johtaa väistämättä maaseutualueiden epätasa-arvoistamiseen.

Pudasjärvellä positiivista kasvua siivittää matkailun ympärivuotisuuden kehittyminen yhdessä laajan palveluverkoston kanssa. Matkailu vaatii laajaa sekä osaavaa yritysverkostoa monilta eri toimialoilta mm. rakennus-, kuljetus- ravintola-, majoitus- ohjelma- ja hyvinvointialoilta. Nämä yritykset ovat potentiaalisimpia kasvavia, jotka luovat uusia työpaikkoja Pudasjärvelle. Syöte-Pudasjärven matkailualue on vetovoimainen investointikohde, joka tuo myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Pudasjärven vahvuutena on vetovoimainen matkailu, jonka myötä alueelle saadaan palveluita käyttäviä asiakkaita. Matkailun hyvä suhdanne sekä investoinnit vauhdittavat alueen kehitysnäkymiä vaikuttaen positiivisesti useille toimialoille.

Vihreän rakennemuutoksen vahvana signaalina on pohjoisten maaseutualueiden kiinnostavuuden lisääntyminen niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Ilmaston muuttuessa alueemme elinvoimaisuutta tarkastellaan nyt uudella mielenkiinnolla. Mm. maatilojen biovoiman myötä tilojen kannattavuus paranee ja paikallistalouteen jää hiljalleen paremmin tuloutettavaa. Vihreään rakennemuutokseen liittyy myös matkailun jatkama vastuullisuustyö, joka kannustaa yrityksiä laajasti kestävään palvelukulttuuriin. Matkailijat valitsevat lomakohteekseen mielellään vastuullisia alueita.

Pudasjärvi on Suomen hirsipääkaupunki, puurakentaminen auttaa Suomen tavoitteita hiilineutraaliuden edistämisessä. Rakennusteollisuuden suhdannenäkymät ovat nyt aiempaa vuotta positiivisempia, vaikka ala on kärsinyt pitkäaikaisesta matalasuhdanteesta. Kuluttajien ostokäyttäytyminen on edelleen varovaista; inflaatio on hidastunut ja palkkakehitys on ollut positiivinen.

Pudasjärvi on vahva maaseutukaupunki, jossa luotetaan tulevaisuuteen ja tehdään töitä yhteistyössä elinvoimaisuuden nostamiseksi. Kaupunkikehityksen palvelualue tarjoaa kehittämispalveluita alueen elinkeinoelämälle tavoitteenaan lisätä Pudasjärven elinvoimaisuutta.

Lähde: Pudasjärven Kehitys Oy

TYÖTTÖMYYS

Pohjois-Pohjanmaalla oli syyskuun lopussa 22 400 työtöntä työnhakijaa. Työttömien työnhakijoiden määrä oli 300 (-1 %) vähemmän kuin edelliskuussa ja 1 300 (+6 %) enemmän kuin vuosi sitten syyskuussa.

Työttömistä työnhakijoista kokoaikaisesti lomautettuja oli noin 1 300, mikä on noin 30 (-3 %) henkilöä vähemmän kuin elokuussa ja noin 200 (-13 %) henkilöä vähemmän kuin vuoden 2024 syyskuussa.

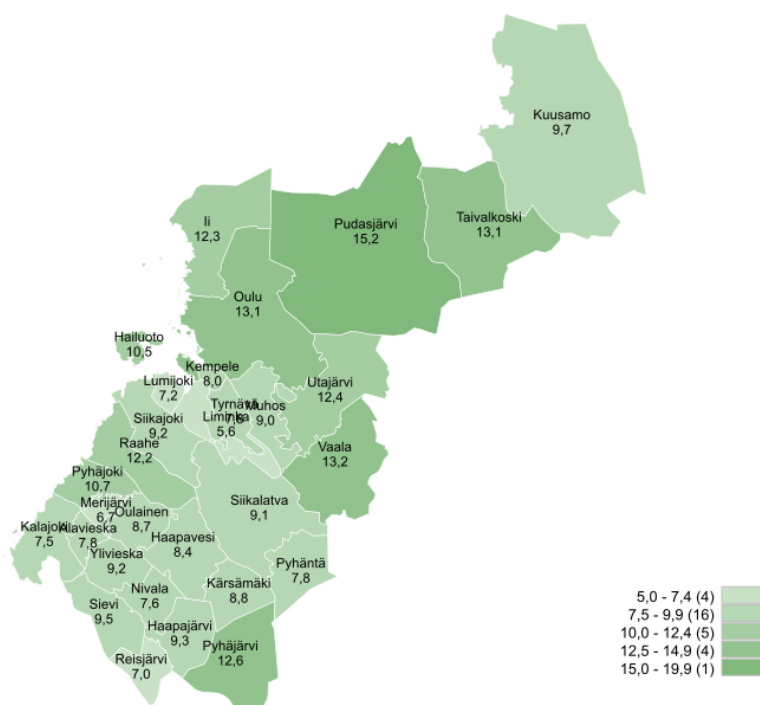
Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli Pohjois-Pohjanmaan alueella 11,5 % ja koko maassa 11,4 %. Työttömyysaste vaihteli maakunnan sisällä Limingan 5,6 %:n ja **Pudasjärven 15,6 %:n** välillä. Oulun työttömyysaste oli 13,1 %.

Pohjois-Pohjanmaan alueella ilmoitettiin syyskuussa avoimeksi 2 050 uutta työpaikkaa. Uusien avoimien työpaikkojen määrä oli 320 paikkaa vähemmän kuin vuosi sitten syyskuussa.

Maakunnan aktivointiaste oli syyskuun lopussa 21,1 % ja aktivointiasteeseen laskettavien palveluiden piirissä oli kaikkiaan 6 000 henkilöä. Aktivointiaste laski vuoden 2024 syyskuusta 4,7 %-yksikköä.

Lähde: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Työllisyyskatsaus 9/2025

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

KEHA-keskus, Työnvälitystilasto / KEHA-keskus, Työnvälitystilasto

Kuva: Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain Pohjois-Pohjanmaan kunnissa syyskuun 2025 lopussa.

1.3.5 ASUMINEN, MAANKÄYTTÖ JA ASUNTORAKENTAMINEN

Asemakaavoja on kaupungin alueella Kurenalla ja Syötteellä. Syötteellä asemakaava-alueita on useita ja ne ovat tarkoitettu pääasiallisesti lomarakentamiseen. Iijoen ja Livojoen rantaosayleiskaavat ohjaavat rakentamista ja maankäyttöä voimakkaasti jokivarsissa. Lisäksi Puhosjärven ympärille on laadittu Puhosjärven rantayleiskaava. Yksityisten maanomistajien ranta-asemakaavoitushankkeet lisäävät rantarakentamismahdollisuuksia.

Väestöstä noin puolet asuu Kurenalan taajamassa ja sen välittömässä läheisyydessä. Muu väestö on jakaantunut kohtalaisen tasaisesti kaupungin alueelle vesistöjen ja pääteiden varsiin.

Vuonna 2026 maankäytön suunnittelun painopisteenä on Syöteen osayleiskaava 2035 valmistuminen sekä alueen asemakaavojen osittainen ajantasaistaminen sen mukaiseksi. Lisäksi suunnittelussa on Kurenalan pohjoisen osan asemakaavan muutos ja laajennus Suojalinnan alueella. Voimakasta panosta käytetään myös tuulivoimaosayleiskaavojen käsittelyyn. Kaupungin alueella on käynnissä useita tuulivoimahankkeita, joita kehitetään Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaa-kuntakaavan sekä Pudasjärven tuulivoimaohjelman puitteissa. Kaikki kaupungille jätetyt tuulivoimahankkeita koskevat kaavoitusaloitteet käsiteltiin vuoden 2025 aikana ja hyväksytyjen hankkeiden kaavoittaminen aloitetaan vuoden 2026 aikana. Ennen vuotta 2025 hyväksytyjen hankkeiden kaavoitusta edistetään ja pisimmälle edenneet ovat seuraavaksi ehdotusvaiheessa.

Asuntotonttien tarjonta Kurenalla on parantunut merkittävästi Nivankankaan asuntoalueen ensimmäisen rakennusvaiheen valmistuttua 2024. Nivankangas muodostaa kylämäisen ja väljän asuinalueen luonnonläheiseen ympäristöön, kuitenkin lähelle keskustaajaman palveluita. Pysyvän asumisen edellytyksiä myös loma-asuntoalueilla tutkitaan uudelleenarvioimalla yleis- ja asemakaavoja niiden muutosten yhteydessä. Rivitalotontteja on Kurenalla tarjolla muutamia. Tonteille kysyntä on viime vuosina ollut pientä, mutta viimeisen vuoden aikana muutamia kyselyjä on ollut.

Syöteen Luokkavaaran alueella kaupungin vapaa-ajan asuntojen tonttitarjonta on hyvällä tasolla edellisvuosien rakentamisinvestointien myötä. Alueella on myös yksittäisiä pysyvään asumiseen kaavoitettuja tontteja.

Pientalorakentaminen on pääosin lomarakentamista. Uusia asuinpientaloja rakennettiin edellisvuonna kaupungin alueelle pari kappaletta. Myös vapaa-ajan asuntojen rakentaminen on ollut toistaiseksi edellisvuosiin verrattuna vähäistä, johtuen yleisestä talouden tilanteesta kuluttajamarkkinoilla.

1.3.6 ELINKEINOTOIMINNAN KEHITYS, KEHITTÄMISHANKKEET

Pudasjärven kaupungin elinkeinotoiminnan kehittämisen ohjausvastuu on kaupunginhallituksella ja kaupunginjohtajalla, mutta vuoden 2026 alusta alkaen toimintansa aloittavan kaupunkikehityksen palvelualueen - mukaan lukien kaupunkikehitysvaliokunnan - ja myös kaupunkikehitysjohtajan rooli korostuu.

Käytännössä elinkeinojen kehittämisestä vastaa kaupungin kokonaan omistama ja pääosin rahoittama kehitysyritys Pudasjärven Kehitys Oy yhteistyössä kaupunkikehityksen palvelualueen sekä laajan yhteistyöverkoston kanssa. Kehitysyritys on voittoa tavoittelematon yritys, joka lisää alueen yritysten kasvua ja kilpailukykyä ja siten vahvistaa alueen elinvoimaa sekä verotulopohjaa.

Pudasjärven Kehitys Oy:n ja kaupungin välille on laadittu yhteistyösopimus, johon sisältyy yritysneuvonta, elinkeino-ohjelman laatiminen ja päivittäminen yhteistyössä kaupunkikehityksen palvelualueen kanssa, muut yrityspalvelut, aluekehittämishankkeen erillisen budjetin osalta sekä tontti- ja imagomarkkinointi. Yritysneuvontaa tarjotaan sekä yritystoimintaa suunnitteleville henkilöille, että elinkaarensa eri vaiheissa oleville pk-yrityksille. Alueen elinvoimaisuus luodaan suunnitelmallisella työllä

yhdessä yrittäjien ja kaupunkikehityksen palvelualueen sekä sidosryhmien kanssa. Alueen aktiivinen markkinointi ja viestintä tehdään yhteistyössä kaupungin, Pudasjärven Kehitys Oy:n ja Syötteen Matkailuyhdistys ry:n kanssa.

Vuoden 2025 lopussa päivitetty elinkeino-ohjelma jatkaa kuntastrategiassa olevien painopisteiden kehittämistä: Pudasjärven strategiset menestystekijät ovat jalostuneessa puuteollisuudessa, elämyksellisessä luontomatkailussa sekä uusiutuvassa energiassa. Kaikki toimialat ovat tärkeitä alueen monipuolistuvassa elinkeinorakenteessa. Vahva matkailu heijastuu kaikille toimialoille ja ylläpitää kaupungin elinvoimaisuutta. Matkailun myötä paikallinen palvelutarjonta säilyy hyvällä tasolla, joka lisää myös alueemme vetovoimaisuutta.

Matkailun kehittämishankkeet toteutetaan Pudasjärven Kehitys Oy:n toimesta. Rethinking North – Ympärivuotisuus matkailun menestystekijäksi (ReiNo -hanke) vastaa matkailun ympärivuotisuuden vahvistamiseen. Kärkenä ovat maastopyöräilyn tuotteistaminen, testaus ja kohdemarkkinointi. Hanke kestää toukokuun loppuun 2026. EiNo-hanke jatkaa matkailun ympärivuotisuuden tavoitetta 1.6.2026-30.6.2028. Hanke edistää sulanmaan ajan matkailun kehittämistä jatkaen pyöräilyteemaa. Maastopyöräilyn lisäksi nostetaan alueen gravelpyöräilyn eli soratiepyöräilyn mahdollisuuksia. Isona tavoitteena on luoda pyöräilyteemainen brändi alueen matkailun kehittämiseen. Vastuullisuustyö jatkuu myös aktiivisena. Yrityksiltä tulleiden toiveiden perusteella digitalisaation hyödyntämistä jatketaan yritystoiminnassa, erityisesti kaupan ja markkinoinnin tehostajana. Kansainvälistä liiketoimintaa vahvistetaan alueen vahvojen vientialojen kuten puuteollisuuden ja matkailun kautta.

Matkailualueelle toteutettu Master Plan ja investointisuunnitelma 2023–2027 on antanut hyvän pohjan kehittämistyölle sekä investoinneille aina vuoteen 2027 saakka. Master Plan toimi myös taustamateriaalina Syötteelle valmisteltavassa osayleiskaavatyössä, jonka on määrä valmistua alkuvuodesta 2026. Matkailun vastuullista kasvua jatketaan edelleen Matkailun Master Planin ja investointiohjelman, maankäytön suunnittelun sekä matkailun puitesopimuksen avulla. Alueen yritysten investointitarpeet ovat yhteensä yli 70 milj. euroa. Yksityinen lomarakentaminen noin 50 milj. euroa. Majoituskapasiteettiin tavoitellaan 30 % lisää nykyiseen verrattuna vuoden 2027 loppuun mennessä. Investoinnit edellyttävät maankäytön suunnittelua ja aktiivista alueen markkinointia potentiaalisille toimijoille. Matkailualueen uuden Master Planin suunnittelutyö tulee käynnistää vuoden 2026 aikana ja varsinainen toteutus vuonna 2027.

Yhteistyösopimuksen lisäksi Pudasjärven Kehitys Oy toteuttaa matkailun aluemarkkinointipalvelua Oulun Matkailu Oy:n kanssa. Pudasjärven kaupunki, Pudasjärven Kehitys Oy ja Syötteen Matkailuyhdistys ry ovat organisoineet matkailun aluemarkkinoinnin siten, että Pudasjärven Kehitys Oy vastaa palveluiden hankkimisesta yksityisen palvelutuottajan kautta sekä hankkii kv-matkailumarkkinointipalveluita Oulun Matkailu Oy:n kautta.

Oulun Matkailu Oy on vuonna 2010 perustettu yhtiö, joka johtaa ja toteuttaa Oulun seudun matkailun yhteismarkkinointia. Yhtiön perustajina ja omistajina ovat Oulun kaupunki, lähikunnat ja matkailukeskukset sekä seudun matkailuyritykset. Oulun Matkailu Oy:n toimialana on matkailumarkkinointi. Yhteismarkkinoinnin tärkein tehtävä on markkinoida matkailualueita ja samalla houkutella uusia asiakkaita matkailualueelle kärkituotteiden avulla. Yhteismarkkinoinnilla markkinoidaan koko matkailu-alueita Visit Oulu - sekä Pohjolan rengastie -brändien alla. Syötteen matkailualue on tärkeä osa Pohjolan rengastietä.

Yritysten kilpailukyvyn kannalta tärkeät osaamisalueet kuten digitalisaatio sekä kasvavien toimialojen verkostot vaativat yhtiä tilaisuuksia. Yrityspalvelukyselyn mukaan suosituimmat osaamisen kehittämistarpeet ovat myynnin kehittäminen digitaalisia työvälineitä hyödyntäen sekä verkostoituminen kumppaneiden kanssa mm. uusituvan energian ja kaivosteollisuuden sekä kaksikäyttötuotteiden osalta. Muita tiedossa olevia tarpeita ovat kirjanpito, omistajanvaihdokset ja rekrytointi.

Osaamisen kehittämistä edistetään yhteistyöfoorumissa, jonka tehtävänä on elinkeinoelämän kehittä-

täminen digitaalisuuden avulla hyödyntäen paikallisten toimijoiden osaamista ja olemassa olevia resursseja. Yhteistyöfoorumi vastaa myös muihin osaamistarpeisiin tuottamalla valmennusta alueen yrityksille. Yhteistyöfoorumin jäsenistö koostuu Pudasjärven Yrittäjät ry:n, kaupungin, OSAOn, kansalaisopiston ja Pudasjärven Kehitys Oy:n nimeämistä henkilöistä. Osaamisen kehittämistä jatketaan talousarviovuonna yhteistyöfoorumin kanssa.

1.3.7 KUNTIA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Kunnan taloussuunnittelun säädöspohja, yhteys kirjanpitoon, tilinpäätökseen ja taloustietojen raportointiin on esitelty kattavasti Kuntaliiton 2022 antamassa suosituksessa kunnan ja kuntayhtymän talousarvion ja -suunnitelman laatimisesta, joka löytyy osoitteesta <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2022/2165-kunnan-ja-kuntayhtymän-talousarvio-ja-suunnitelma>

Talousarvion laatimisessa on huomioitu erityisesti seuraavat Pudasjärven kaupungin voimassa olevat säännöt ja ohjeet:

- Pudasjärven kaupungin uusi organisaatio (VALT 26.5.2025)
- Vuoden 2025 talousarvion laadintaohje (KH 14.10.2025)
- Pudasjärven kuntastrategia 2025–2030 (VALT 26.05.2025)
- Hallintosääntö (VALT 26.5.2025)
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet (VALT 10.2.2014)
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje (KH 9.5.2023)
- Pudasjärven kaupungin konserniohje (VALT 7.9.2017)
- Pudasjärven tuulivoimaohjelma (VALT 22.5.2023)
- Poistosuunnitelma (VALT 24.1.2013, KH 15.10.2013)
- Valmius- ja varautumissuunnitelman yleinen osa (KH 23.5.2023)
- Pudasjärven kaupungin projektiohje (KH 22.3.2016)
- Pudasjärven kaupungin hankintaohje (KH 23.6.2021)
- Vuoden 2025 talousarvio muutoksineen

1.3.8 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

KAUPUNGIN TALOUDELLINEN TILANNE

Vuosi 2024 oli kaupungille neljäs perättäinen alijäämäinen vuosi. Tuloksen käsittelyerien jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui -571 193 euroa.

Taseen kertynyt alijäämä on 31.12.2024 yhteensä -1 521 243 euroa. Kaupungille on siis muodostunut taseeseen kattamisvelvollisuuden alaista edellisten tilikausien alijäämää 31.12.2024 tilanteessa. Vuoden 2023 tilinpäätöksen alijäämän kattoi vielä niukasti poistoero, joka huomioidaan lakisääteistä alijäämään kattamisvelvollisuutta tarkastellessa.

Konsernin tulos vuodelta 2024 oli heikko konsernin alijäämän ollessa noin 0,94 M € vaikka muutos vuoteen 2023 (alijäämä 4,42 M €) onkin huomattavan positiivinen. Kaupungin lainakanta ja vuokravastuut olivat vuoden lopussa n. 83 M € (11 343 € / asukas) ja koko konsernin n. 118 M € (16 175 € / asukas). Vaikka konsernin lainakannan ja vuokravastuiden kokonaismäärä pieneni vuodesta 2023 konsernin velat ja vuokravastuut asukasta kohden valtakunnallisesti tarkastellen edelleen suuret. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, 159 % (vieraan pääoman suhde käyttötuloihin) on korkea. Heikko laskennallinen lainanhoitokate (0,7) kertoo, että tulorahoitus ei riitä lainojen lyhennyksiin ja korkokuluihin.

Kaupungin lainakanta ja vuokravastuut olivat vuoden lopussa n. 83 M € (11 343 € / asukas) ja koko konsernin n. 118 M € (16 175 € / asukas). Pudasjärven kaupunkikonsernin velat ja vuokravastuut

asukasta kohden ovat valtakunnallisesti tarkastellen suuret.

TALOUDEN SOPEUTTAMISTARVE

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Tästä seuraa, että kaupungin taseeseen kertynyt alijäämä on katettava vuosien 2026–2029 aikana eli 31.12.2029 mennessä.

Alijäämän kattamisvelvollisuuden lisäksi kaupungilla on riski joutua erityisen vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevia kuntia koskevaan arviointimenettelyyn myös muiden kriteerien kautta. Kuntalain mukaan:

Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa, tai rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia;
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
- 4) konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.)

Joulukuussa 2024 valtuusto hyväksyi v. 2025 talousarvion hyväksyessään myös talouden sopeuttamisohjelman vuosille 2025–2028. Suunnitelma alijäämän kattamisesta eli Sopeuttamisohjelma v. 2025–2028 kokonaisuudessaan sisältyy v. 2025 talousarvioon.

Talouden sopeuttaminen vuonna 2025

Siltä osin kuin toimenpiteet edellyttivät yt-menettelyn käymistä, valtuusto päätti talouden sopeuttamistoimenpiteistä koskien vuosia 2025–2026 mukaan lukien uudesta organisaatorakenteesta toukokuussa 2025.

Vuoden 2024 tilinpäätösennuste on n. 370 000 €. Ennusteen mukainen tilikauden tulos (ennen tilinpäätössiirtoja) on noin -150 000 € ja ilman käyttöomaisuuden myyntejä se olisi noin -0,54 milj. €. Alkuvuoden toteuman perusteella taloustilanteen muutos positiiviseen on kuitenkin nähtävissä edelliseen vuoteen verrattuna.

Valtuuston hyväksymä Talouden sopeuttamisohjelma v. 2025–2028 perustuu muun ohella merkittäville osin perusopetuksen kustannusten alentamiseen v. 2024 tasosta.

Valtuusto päätti toukokuussa jatkaa perusopetuksen säästöjen valmistelua päätöskohdan mukaan, joka kuuluu: 9. Perusopetusta järjestellään uudelleen siten, että v. 2025 saadaan n. 55 t € ja v. 2026

230 t € säästöt. Sopeuttamisohjelmaan nähden puuttuvien säästöjen valmistelua jatketaan koulutuspalveluiden uudelleenjärjestämiseksi huomioiden kaupunginhallituksen 25.3. päättämien vaihtoehtojen tarkastelun.

Vuosia 2027–2028 sen sijaan koskee valtuuston joulukuussa 2024 linjaama säästötavoite, joka on vuodesta 2027 alkaen vähintään 100 000 € ja vuodesta 2028 alkaen on vähintään 350 000 € v. 2024 tasosta.

RAAMIN ASETTAMINEN TALOUSARVIOVALMISTELUN POHJANA

Seuraavassa on kuvattu talousarvioraamin asettamista talousarvion valmistelun taustalla. Seuraavassa esitetty ei ole sitova osa talousarviota (koko tämän osion loppuun saakka), vaan kuvaa talousarvion valmistelun taustaa ja selittää muutoksia aiempiin vuosiin verrattuna.

Sopeuttamistoimien riittävyyden arviointia

Edellyttäen, että talousarvioylityksiä ei enää tule, raamilaskenta osoittaa vuoden olevan tasapainossa johtuen osaltaan myös metsäomaisuuden myynnin jatkamisesta, kuten alijäämien kattamiseksi on tarpeen. Vuosina 2027–2028 talouden tasapaino kuitenkin vaarantuu omaisuuden myynnin loppuessa ja tavanomaisen kustannusten kasvua jatkuessa. Vuodelta 2027 puuttuu säästöjä 144 t € ja vuodelta 2028 315 t €.

Tämä tarkoittaa, että valtuuston joulukuussa 2024 päättämä talouden sopeuttamisohjelman taso on riittävä, mutta ei ilman perusopetukselle osoitettujen säästötavoitteen mittaluokan toteutumista lähes täysimääräisenä:

Perusopetuksen säästötavoite on asetettu vuoden 2024 tasosta eli sopeutuksen tulee kattaa myös inflaatiosta ja palkankorotuksista johtuva toimintakatteen kasvu. Jos toimintakatteen kasvuna vuosina 2025–2027 käytetään 150 000 € vuodessa (mikä huomio perusopetukseen kohdistetut säästötoimenpiteet), on vuoden 2027 säästötavoite 400 000 € vuodessa ja vuoden 2028 säästötavoite 650 000 € verrattuna vuoden 2024 kustannustasoon.

Virkavalmistelussa on arvioitu, ettei mittaluokaltaan riittäviä säästöjä voida saada ilman koulun toimipisteiden vähentämistä. Pienemmillä toiminnan sisällä tehtävillä muutoksilla, jotka ovat myös tarpeen, voidaan kattaa kustannusten kasvua, mutta ei leikata kustannuksia riittävästi.

Perusopetukseen kohdistettavien säästöjen tarpeellisuus on perusteltavissa myös oppilasmäärän pienentymisellä: ilman sopeuttamista yksikkökustannus oppilasta kohti kasvaa koko ajan.

Vaihtoehtoisesti tulisi päättää säästöjen kohdentamisesta muualle. Virkavalmisteluissa mittaluokaltaan riittävän vaikuttavia muita keinoja ei ole käyttötaloudesta toistaiseksi löydetty, kun kovia sopeuttamistoimia on jo kohdistettu koko organisaatioon.)

Käyttötalouden tasapainottamisen vaihtoehtona on jatkaa kaupungin lopun metsäomaisuuden myyntiä, millä talouden tasapaino voidaan säilyttää 2–3 vuoden ajan. Muuta mahdollisesti myytävissä olevaa kaupungin omaisuutta ovat konserniyhtiöomistukset.

Tuulivoimarakentamisen ennakoidaan lisäävän merkittävästi kaupungin kiinteistöverotuloja viimeistään 10 vuoden kuluttua.

Talouden tasapainottamista haastavat erityisesti maan korkeimpiin lukeutuva työttömyys sekä alenea väkiluku. Kaupungin teollisuuden työpaikoista monet ovat voimakkaasti riippuvaisia rakentamisen suhdanteista. Syötteen matkailun näkymät ovat kuitenkin varovaisen positiivisia, joskin myös suhdanneriippuvaisia.

Vuodelle 2025 tuloveroprosenttia nostettiin 9,0 %:sta 9,5 %:iin. Lisäksi seuraavia kiinteistöveroprosentteja korotettiin 0,1 %-yksiköllä: yleinen kiinteistöveroprosentti, vakituinen asunto ja muu asuinrakennus.

Virkavalmisteluissa on arvioitu, ettei veronkorotusmahdollisuuksia vuodelle 2026 ole kiinteistöverojen osalta veto- ja pitovoimasyistä ja kunnallisveron osalta edellisten lisäksi myös siksi, että nykyinen korkea veroprosentti kolkuttelee nk. kriisikuntamenettelyn raja-arvoja. Pudasjärven kaupungin nykyiset veroprosentit ovat seuraavat:

- tuloveroprosentti 9,5
- kiinteistöveroprosentit:
 - yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10
 - vakituinen asunto 0,51
 - muu asuinrakennus 1,20
 - yleishyödyllinen yhteisö 0,40
 - rakentamaton rakennuspaikka 3,50
 - voimalaitosrakennukset 3,10
 - maapohja 1,30

Suunnitelman alijäämän kattamisesta muodostaa kaupungin Talouden sopeuttamisohjelma v. 2025–2028, joka on osa talousarviota. Ohjelma koostuu keinoista (toimenpiteistä) sekä laskelmista, jotka osoittavat alijäämän kattamisen. Ohjelma tähtää varovaisuusperiaatteella tietoisesti alijäämän kattamiseen vuotta ennen lakisääteisen määräajan täyttymistä. Suunnitelma puuttuvien säästöjen valmisteluprosessista on tarpeen kirjata osaksi suunnitelmaa alijäämän kattamisesta.

Kaupunginhallitus linjasi alijäämän kattamiseksi tarvittavien puuttuvien säästöjen valmisteluprosessista 14.10.2025 seuraavaa:

Perusopetuksen kustannuksia pyritään alentamaan tehostamalla toimintaa nykyisissä koulun toimipisteissä vuonna 2026 ottaen huomioon valtuuston toukokuussa 2025 tekemä päätös koskien perusopetuksen säästöjä. Pudasjärven peruskoulun toimipisteiden (ensisijaisesti taajaman) tarkastelu tehdään kaupungin taloudellinen tilanne huomioiden keväällä 2027 ja tarvittavat muutokset astuisivat voimaan syksystä 2027 alkaen. Mikäli käyttötalouden kustannuksia ei saada alennettua riittävästi, varaudutaan alijäämä kattamaan kaupungin metsätilojen ja mahdollisesti konserniyhtiöomistusten myynnillä.

Talousarvioraami vuodelle 2026

Talousarvioraami on laadittu siten, että v. 2028 lopussa taseessa olisi ylijäämää 300 000 €.

Lähtötilanteena on käytetty v. 2025 tilinpäätösennustetta, johon on päivitetty verotulot uusimman Kuntaliiton julkaiseman ennusteen mukaisesti.

Raamilaskennassa on huomioitu suunnitelmakaudelle seuraavat tekijät:

- Toimintatuotot, yleiskorotus 2,0 % / vuosi (virkavalmistelussa tehty arvio)
- Toimintakulut, yleiskorotus 2,5 % / vuosi (virkavalmistelussa tehty arvio)
- Verotulot Kuntaliiton uusimman ennusteen 09/2025 mukaiset
- Valtionosuudet 2026 VM:n 23.9.2025 julkaiseman ennusteen mukaiset, jossa on muutosta vuoden 2025 ennusteeseen -1,9 %. Vuosille 2027–2028 ei ole saatavissa VM:n ennustetta. Raamilaskennassa vuosien 2027 ja 2028 valtionosuuksien on arvioitu säilyvän vuoden 2026 ennusteen mukaisella tasolla.
- Rahoitustuottojen ja -kulujen kokonaismäärän on arvioitu säilyvän vuoden 2025 ennusteen mukaisella tasolla.

- Poistot on arvioitu suunnitelman mukaisesti. Lisäksi on huomioitu Pudasjärven Markkinakiinteistöt Oy:lle siirtyvien kiinteistöjen osuus sekä arvio uusien investointien ja alaskirjattavien kohteiden vaikutuksesta.

Lisäksi vuosikohtaisesti on huomioitu:

Talousarviovuosi 2026

- Pudasjärven Liikekiinteistöt Oy:lle siirtyvien kiinteistöjen (sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen käytössä olevat rakennukset) sekä Teurastamon myynnin arvioitu vähennys: toimintatuotot 900.000 €, toimintakulut 500.000 €, poistot 250.000 €
- Sopeutusohjelman 2025–2028 mukainen toimintakulujen vähennys 524.840 €
- Kiinteistöjen PTS-korjauksista aiheutuva toimintakulujen lisäys 300.000 €

Taloussuunnitelmavuosi 2027

- Metsätilojen myyntivoitot poistuvat, toimintatuottojen vähennys n. 500 000 €.
- Sopeutusohjelman 2025–2028 mukainen toimintakulujen vähennys 175.080 €
- Lisäsopeutus 144.000 €, jotta v. 2028 taseen kertynyt ylijäämä on riittävällä tasolla suunnitelmakauden lopussa (v. 2027 sopeutus yhteensä noin 319.000 €)

Taloussuunnitelmavuosi 2028

- Sopeutusohjelman 2025–2028 mukainen toimintakulujen kasvu 3.700 €
- Lisäsopeutus 315.00 €, jotta v. 2028 taseen kertynyt ylijäämä on riittävällä tasolla suunnitelmakauden lopussa (v. 2028 sopeutus yhteensä noin 311.000 €)

Vuoden 2026 toimintakaterami on -29.634.800 € (muutos 3,2 % vuoden 2025 tilinpäätösennusteen -28.707.393).

Alustava investointiraami on suunniteltu taloudellisesti kestäväksi arvioidulle tasolle.

Toimintakaterami palvelualueittain ja investointiraami

Vuoden 2026 talousarvion ulkoisen toimintakatteen raami palvelualueittain (suunnitelmavuodet 2027–2028 suluissa) on:

Hallinto ja talous -9 546 824 € (-9 793 920, -10 048 072)

Kaupunkikehitys -5 229 742 € (-5 753 430, -5 902 732)

Osaaminen ja hyvinvointi -14 858 234 € (-15 065 050, -15 144 696)

YHT. -29 634 800 € (-30 612 400, -31 095 500); mistä vuosittain 500 000 € katetaan kehittämisrahastosta. Siltä osin kuin kehittämisrahaston katettavaksi erät eivät toteudu, tulee ulkoinen raami alittaa. (Kehittämisrahaston käyttö kohdistuu jatkossa lähes kokonaan kaupunkikehityksen palvelualueelle.)

Mikäli määrärahojen, erityisesti henkilöstökulujen, siirroissa uusien palvelualueiden välillä vastataan uutta organisaatorakennetta havaitaan budjetoinnin aikana virheitä, kaupunginhallitus varaa oikeuden muuttaa annettua palvelualuekohtaista raamia myöhemmin.

Koko kaupungin raami on vertailukelpoinen edellisiin vuosiin, mutta palvelualuekohtaiset raamit eivät johtuen pääasiassa seuraavista syistä:

1. Organisaatiomuutos siirtää määrärahoja merkittävästi palvelualueiden (aiemmin toiminta-alueiden) välillä.
2. Merkittävä muutos on myös kaikkien kiinteistöihin liittyvien kustannusten ja tuottojen kohdistaminen Hallinnon ja talouden palvelualueelle Tilaomistuspalveluihin (Oulunkaaren ympäristöpalveluiden käyttämiä muissa kunnissa sijaitsevia rakennuksia lukuun ottamatta). Tämä pienentää erityisesti osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualueen ulkoista raamia. (Tilakustannukset kohdistetaan kuitenkin palvelualueille sisäisellä laskutuksella.)
3. Henkilöstökustannuksia pienentää aitojen henkilöstövähennysten lisäksi Tilapalveluiden henkilöstön siirtyminen liikkeenluovutuksella Pudasjärven Vuokratalot Oy:hyn. Vastaavasti palveluiden osto (ko. yhtiöltä) lisääntyy merkittävästi.
4. Merkittävä määrä kustannuksia ja tuottoja siirtyy emokaupungilta perustettavalle Pudasjärven Markkinakiinteistöt Oy:lle, jolle siirretään sosiaali- ja terveystoimen ja pelastustoimen käyttämät rakennukset ja niiden vuokraustoiminta.
5. Merkittävä muutos on myös talous-, henkilöstö- ja ICT-palveluiden kustannusten sekä Kevan tassaumaksun kohdistaminen suoraan käyttäjäkustannuspaikoille (aiemman hallintotoiminnasta) vyöryttämisen sijaan.
6. Pääosin elinkaarimallikohteiden (Hyvän Olon Keskus Pirtti, Hirsikampus, Kurenkartano) ja vähäisessä määrin myös kaupungin taseeseen jäävien rakennusten PTS-korjauskustannuksiin on tunnistettu tarve varata määrärahoja (työluku 300 t € vuodessa).

Investointiraami (nettoinvestoinnit):

TA2026 2,46 M €

TS2027 2,33 M €

TS2028 2,2 M €

Vuosittain 2,2 M € ylittävä osuus edellyttää vastaavansuuruista myyntiä kaupungin sijoitussalkuista

1.4 RISKIENHALLINTA JA KESKEISIMMÄT RISKIT

Valtuusto on hyväksynyt 10.2.2014 Pudasjärven kaupungin ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja kaupunginhallitus 9.5.2023 § 188 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Kaupunginhallitus on hyväksynyt 23.5.2023 § 209 Pudasjärven valmius- ja varautumissuunnitelman yleisen osan.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaan: Merkittävimmät riskit kuvataan talousarvioissa ja niistä raportoidaan osana talousarvio- ja tilinpäätösprosesseja. // Konserniyhtiöt, joissa kaupungilla on määräysvalta, raportoivat riskikartoituksen tulokset vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä sekä aina uusien merkittävien riskien ilmaantuessa tai olemassa olevien riskien muuttuessa.

Talousarvioon on sisällytetty seuraavassa esitettyjen riskien arviointi, joka on tehty niin ikään jäljempänä esitetyllä tarkoituksenmukaiseksi arvioiduilla tulosalue-, tulosityksikkö- tai yhtiötasolla. Arvioinnilla on täytetty sekä riskienhallinnan ja valmiussuunnittelun/varautumisen että sisäisen valvonnan järjestämisen velvoitteita.

1. Sähkönjakelun laaja häiriö
2. Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)
3. Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö
4. Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)
5. Vesistö- tai jääpatotulva
6. Tulipalo kriittisessä kohteessa
7. Laaja-alainen epidemia tai pandemia
8. Suuri metsäpalo
9. Polttoaineiden saannin vakava häiriö
10. Päivittäistavara- ja huollon vakava häiriö
11. Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)
12. Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit
13. Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit
14. Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit
15. Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit
16. Henkilöstöön liittyvät riskit
17. Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit
18. Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit
19. Rahatoimeen liittyvät riskit (vain hallintotoiminta arvioi)

Luettelo. Riskienhallinnassa arvioitavat riskit. Lisäksi yksiköt ovat voineet tarvittaessa luoda omia riskejä.

Talousarviossa esitettävä riskienhallinta tehdään erikseen jokaisen yhdeksän palveluyksikön toimesta sekä erikseen kunkin seuraavista yhtiöistä toimesta:

Pudasjärven Vuokratalot Oy
Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas
Kiinteistö Oy Pudasjärven Harjus
Pudasjärven Liikekiinteistöt Oy
Kairan Kuitu Oy
Pudasjärven Lämpö Oy
Pudasjärven Kehitys Oy

1.5 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

YLEISTÄ KONSERNIN HUOMIOIMISESTA TALOUSARVIOSSA

Kuntalaki korostaa kunnan ja konsernin ohjaamista kokonaisuutena. Kuntalain 110 § mukaan: Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Konserniyhteisöllä (konserniyhtiöllä) tarkoitetaan yleensä tytäryhteisöjä (tytäryhtiöitä) eli niitä, joissa kaupungilla on määräysvalta yli 50 % omistusosuuden perusteella. Kuntakonserniin kuuluu myös kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt, joiden omistusosuus on alle 50 %. Pudasjärven kaupungin kuntakonserni on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Kunnan talousarviossa esitetään kuntakonsernin kannalta olennaisia tulevia tapahtumia, vastuita ja velkoja, kuten:

- erilaiset konsernijärjestelyt ja konsernirakenteen muutokset
- määräämisvallan hankkiminen konsernin ulkopuolisessa yhtiössä
- merkittävät muutokset mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa
- merkittävät tytäryhteisön investoinnit tai lainat
- tytäryhteisöille annettavat takaukset tai mahdolliset realisoituvat takausvastuut
- merkittävät leasing- tms. vastuut, jotka liittyvät esimerkiksi investointeihin
- muista merkittävistä sitoumuksista konsernijohtoon tarkemmin määrittelemällä tavalla
- tytäryhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä

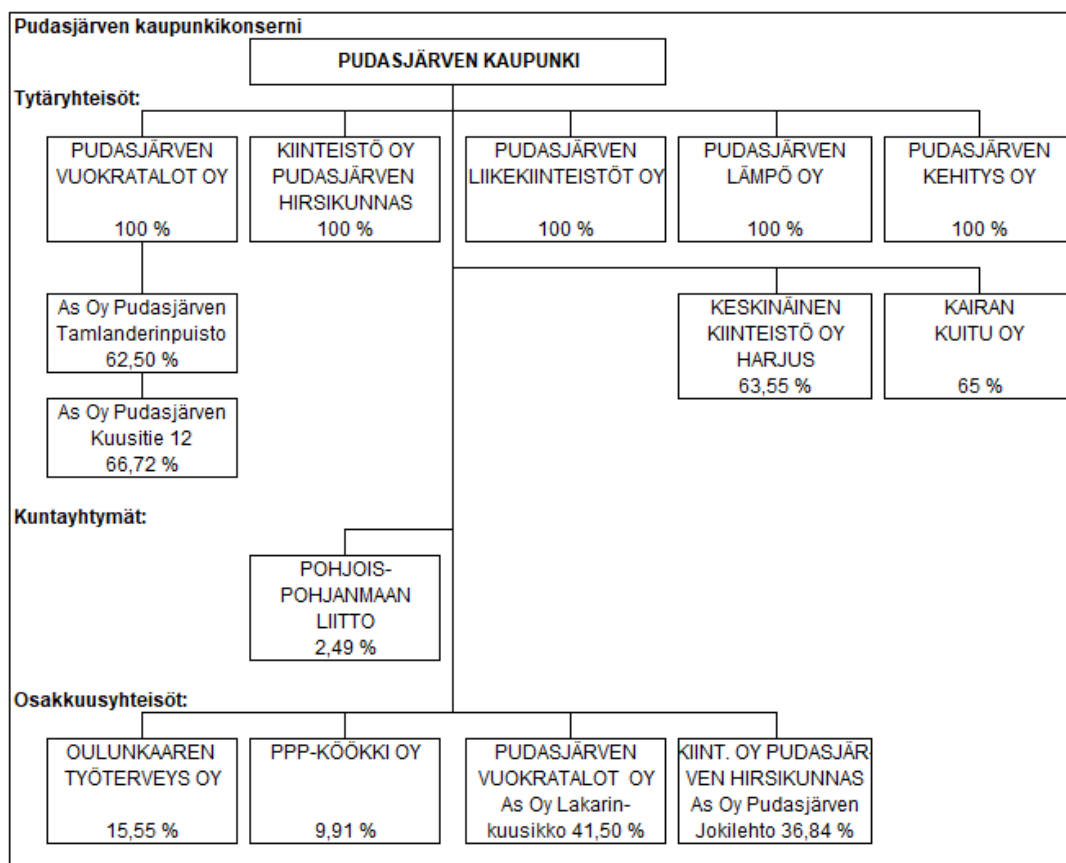
Erityisesti em. seikkojen taloudelliset vaikutukset tulisi tuoda talousarviossa ja -suunnitelmassa esiin. Tarkoituksena ei kuitenkaan ole laatia konsernin talousarviota. Sen sijaan kunnan talousarvion liitteenä voi olla keskeisimpien tytäryhteisöjen talousarviot.

Valtuusto asettaa tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Konsernijohtolle asetettavat tavoitteet voivat koskea tytäryhteisöjen valvontaa ja raportointia sekä keskitettyjen konsernitoimintojen järjestämistä. Keskitetyt toiminnot voivat koskea muun muassa konserniyhteisöjen hankintoja, rahoitusta ja riskienhallintaa sekä tukipalveluja. Lisäksi konsernijohtolle tulee asettaa konsernin asemaa sekä konsernin tulorahoituksen riittävyyttä ja rahoitusasemaa koskevat tavoitteet.

Valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoiteasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta ja toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit) tai palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita taikka pääoman tuottovaatimuksia. Tytäryhteisölle asetettavat tavoitteet tulee pääsääntöisesti ottaa kunnan ja kuntayhtymän voimassa olevaan talousarvioon ja -suunnitelmaan.

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohtoon on suositeltavaa neuvotella tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä tai kuten konserniohjeessa on mahdollisesti sovittu. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kuntakonsernin kokonaisedun mukaista ja tytäryhteisöjen taloussuunnitelmat perustuvat valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Käytännöistä ja suunnittelumalleista päättää kuitenkin yhteisön hallitus.

KAUPUNGIN KONSERNIRAKENNE

Kuva: Kaupunkikonserniin kuuluvat yhteisöt 1.1.2026.

KONSERNITAVOITTEET

Valtuusto asettaa kaikille konserniyhtiöille sekä talousarvio- että taloussuunnitelmavuosille seuraavat **taloudelliset tavoitteet**:

Konsernijohtoon raportoitava valtuustolle krt/v	2
Konsernin toimintatuotot %:a toimintakuluista	56
Konsernin vuosikate %:a poistoista	78
Konsernin omavaraisuusaste, %	36
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	76
Konsernin lainakanta, €/asukas	-
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	-
Konsernin lainanhoitokate	1,2
Kunnan edustajille asetetut tavoitteet	
Edustajien raportoitava tytäryhteisöstä kunnanhallitukselle, krt/v	kh kokouksissa

Lisäksi vuodelle 2026 valtuusto asettaa seuraavat **muut tavoitteet**:

- Kairan Kuitu Oy:n ja Pudasjärven Lämpö Oy:n tulee suunnitella taloutensa ja toimintansa siten, että yhtiöt pystyvät rahoittamaan tulevat investoinnit ilman kaupungin lainatakauksia. Asiassa on otettu huomioon yhtiöiden toimialat.
- Kairan Kuitu Oy:n ja Pudasjärven Lämpö Oy:n tulee suunnitella taloutensa ja toimintansa siten, että talousarviot ovat suunnitelmakauden 2026–2028 kaikkina vuosina ylijäämäisiä. Asiassa on otettu huomioon yhtiöiden toimialat.
- Pudasjärven Vuokratalot Oy:n tulee suunnitella taloutensa ja toimintansa siten, ettei yhtiön omavaraisuusaste suunnitelmakaudella 2026–2028 laske edellisestä vuodesta.

Muutoksia konsernissa talousarviovuonna

- KOY Pudasjärven Teurastamo on poistunut konsernista kaupungin myytyä osakkeensa yhtiöstä.
- Kaupungin omistamien sosiaali- ja terveystalouksien sekä pelastustoimen käytössä olevien rakennusten omistamista ja ylläpitoa varten on perustettu uusi kokonaan kaupungin omistama Pudasjärven Liikekiinteistöt Oy, jolle rakennukset siirretään vuoden alussa apporttiluovutuksena.
- Pudasjärven Vuokratalot Oy:n merkitys kaupunkikonsernissa korostuu, kun kaupungin tilapalvelut ulkoistetaan yhtiölle liikkeenluovutuksella 1.1.2026 alkaen.
- Pudasjärven Vuokratalot Oy:n tulee suunnitella taloutensa ja toimintansa siten, ettei yhtiön omavaikeusaste suunnitelmakaudella 2026–2028 laske edellisestä vuodesta.
- Kaupunginvaltuusto piti 18.8.2025 seminaarin kaupungin kokonaan omistaman Pudasjärven Lämpö Oy:n myyntiprosessin aloittamisesta tai aloittamatta jättämisestä. Asian taustana on kaupungin, yhtiön ja kaupunkikonsernin taloustilanne (talouden sopeuttamistarve). Seminaarin linjaus oli: Valtuusto linjasi, että yhtiön omistajaohjausta tehostetaan yhtiön taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Siitä aloitetaanko yhtiön myyntiprosessi vai ei, päätetään noin vuoden kuluttua.

1.6 ALIJÄÄMÄN KATTAMISTA KOSKEVAT TOIMENPITEET

Vuosi 2024 oli kaupungille neljäs perättäinen alijäämäinen vuosi. Tuloksen käsittelyerien jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui -571 193 euroa.

Taseen kertynyt alijäämä on 31.12.2024 yhteensä -1 521 243 euroa. Kaupungille on siis muodostunut taseeseen kattamisvelvollisuuden alaista edellisten tilikausien alijäämää 31.12.2024 tilanteessa. Vuoden 2023 tilinpäätöksen alijäämän kattoi vielä niukasti poistoero, joka huomioidaan lakisääteistä alijäämään kattamisvelvollisuutta tarkastellessa.

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Tästä seuraa, että kaupungin taseeseen kertynyt alijäämä on katettava vuosien 2026–2029 aikana eli 31.12.2029 mennessä.

Suunnitelman alijäämän kattamisesta muodostaa kaupungin Talouden sopeuttamisohjelma v. 2025–2028, joka on hyväksytty osana vuoden 2025 talousarviota joulukuussa 2024, ja jota päivitetään tässä vuoden 2026 talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Ohjelma koostuu keinoista (toimenpiteistä) sekä laskelmista, jotka osoittavat alijäämän kattamisen.

Kaupungin taloustilannetta on kuvattu myös talousarvion kappaleessa Taloudelliset lähtökohdat.

TALOUDEN SOPEUTTAMISOHJELMA V. 2025–2028

Ohjelma on päivitetty v. 2026 talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Muutokset alkuperäiseen sopeuttamisohjelmaan on esitetty sinisellä tekstillä.

Päivityksessä vuodelle 2026 merkittävä osa joulukuussa 2024 valtuuston päättämistä käyttötalouden sopeutustoimista perutaan osittain.

Kokonaisuudessaan taloutta sopeutetaan aiemmin suunniteltua vähemmän. Talouden tasapaino lähivuosina tulee perustumaan edelleen osaltaan omaisuuden myyntiin. Vaikka lakisääteinen alijäämän kattamisvelvollisuus saadaan täytettyä omaisuuden myyntiä lisäämällä, käyttötalousmenojen pysyminen korkealla tasolla haastaa talouden kestävyuden.

Väkiluvun nopeasti vähetessä palveluntuotannon yksikkökustannukset per asukas kasvavat. Erityisesti nopea oppilasmäärän lasku uhkaa nostaa perusopetuksen tälläkin hetkellä valtakunnallisesti korkeita oppilaskohtaisia kustannuksia entisestään.

Kunnan talouden suunnittelukehikko

Tämän sopeuttamisohjelman mukaiset toimenpiteet on sisällytetty alla olevaan kunnan talouden suunnittelukehikkotaulukkoon, jossa kuvataan kaupungin ulkoista tuloslaskelmaa sekä taseen edellisten tilikausien yli/alijäämää. Alijäämän kattamiskauden viimeisen vuoden (2029) osalta toimenpiteet yksilöidään, kun suunnitelma alijäämän kattamiseksi päivitetään vuoden 2027 talousarvioon.

Suunnitelman mukaan edellisten tilikausien ali/ylijäämä tulee katetuksi lakisääteisessä määräajassa.

KUNNAN TALOUDEN SUUNNITTELUKEHIKKO

Muokkaa vaaleansinisellä olevia kohtia.

Pudasjärvi

	TP 2023	TP 2024	2025	2026	2027	2028
TULOSLASKELMA	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Asukasluku 31.12.	7 479	7 304	7 214	7 123	7 035	6 952
Veroprosentti	8,36	9,00	9,50	9,50	9,50	9,50
vero-% yksikön tuotto	1 171	1 166	1 116	1 221	1 205	1 237
→ muutoksen vaikutus			583	0	0	0
Toimintatuotot	8 481	8 931	8 374	7 901	7 236	7 373
Toimintakulut	38 428	36 012	36 957	37 748	38 139	38 816
Toimintakate	-29 947	-27 081	-28 583	-29 847	-30 903	-31 443
Kunnallisverot	9 794	10 497	10 599	11 602	11 445	11 751
Yhteisöverot	2 631	2 250	2 186	2 335	2 472	2 595
Kiinteistöverot	2 767	2 959	3 713	3 757	3 757	3 757
Verotulot	15 192	15 706	16 498	17 694	17 674	18 103
Valtionosuudet, ml hark.var.	15 241	15 378	16 493	16 182	16 472	16 766
Korkotuotot	32	27	21	15	12	9
Korkokulut	591	733	680	580	550	530
Muut rahoitustuotot	1 124	1 167	899	865	866	866
Muut rahoituskulut	494	345	210	155	155	155
VUOSIKATE	557	4 120	4 438	4 174	3 416	3 616
€/asukas	74	564	615	586	485	520
Poistot ja arvonalent.	4 853	5 073	4 590	3 828	3 942	3 503
Tilikauden tulos	-4 296	-953	-152	346	-526	113
Poistoeron lisäys(-) tai väh.(+)	-103	-103	103	103	103	103
Rahastojen lisäys(-) tai väh.(+)	-531	-279	420	500	500	500
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 662	-571	371	949	77	716
TASEESTA						
Kertynyt yli-/alijäämä	-950	-1 521	-1 150	-202	-125	591
€/asukas	-127	-208	-159	-28	-18	85

Käyttötalouden sopeuttaminen (muutokset alkuperäiseen ohjelmaan nähden on esitetty sinisellä)

Toimenpiteen nro	Toimenpiteen kuvaus	Vaikutus toimintakatteeseen v. 2025 verrattuna tp 2024	Vaikutus toimintakatteeseen v. 2026 verrattuna tp 2024	Vaikutus toimintakatteeseen v. 2027 verrattuna tp 2024	Vaikutus toimintakatteeseen v. 2028 verrattuna tp 2024
1	Maaseutuhallinnon (maaseutuelinkeinoviranomaisen) palveluiden järjestäjä vaihdetaan v. 2026 alusta. (päivitetty vastaamaan toteutettua)	0	-10 000	-10 000	-10 000
2	Asiointilii-kenne lakkautetaan 31.12.2025.	0	-60 000	-60 000	-60 000

3	Vauvarahaa pienennetään siten, että vuosittainen määräraha on 15 000 € 1.1.2025 alkaen. (V. 2023 vauvarahaan käytettiin n. 24 000 t € ja v. 2022 n. 19 000 €.)	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
4	Maaseutuelinkeinojen kehittämistukia pienennetään 50 000 €:oon vuodessa 1.1.2025 alkaen. (V. 2024 määräraha oli 80 000 €). Tuki kohdennetaan ensisijaisesti tuettuun maksulliseen lomitukseen ja eläinlääkärikäynteihin.	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
5	Yrityspalvelusetelit lakkautetaan 31.12.2025.	0	-15 000	-15 000	-15 000
6	Matkailumarkkinoinnin rahoitusta pienennetään 10 000 € vuodessa 1.1.2025 alkaen. (V. 2024 rahoitus oli 60 000 €.)	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
7	Kiintiöpakolaisten vastaanottaminen lopetetaan 1.1.2025 alkaen. (Mm. lakimuutoksista johtuen kustannukset	alkuperäinen-90 000; tarkentunut -59 850	alkuperäinen -180 000; tarkentunut -90 000	-180 000; tarkentunut -90 000	-180 000; tarkentunut -90 000

	jäävät enenevässä määrin kuntien maksettaviksi.)				
8	Yhteisöllisiä avustuksia pienennetään 10 000 € vuodessa 1.1.2025 alkaen. (V. 2024 avustukset olivat 80 000 €.)	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
9	Rajalta rajalle -hiihdon koordinointivastuusta luovutaan 1.1.2025 alkaen.	-23 000	-23 000	-23 000	-23 000
10	Alkuperäinen: Pohjois-Pohjanmaan kylä ry:n jäsenyydestä luovutaan 1.1.2025 alkaen. Muutettu: Toimenpide perutaan 1.1.2026 alkaen.	-200	alkuperäinen -200; muutettu 0	alkuperäinen -200; muutettu 0	alkuperäinen -200; muutettu 0
11	Kustannusten alentaminen hallintotoiminnassa (1.1.2026 hallinnon ja talouden palvelualue) 85 000 € vuodessa järjestämällä toimintaa uudelleen ja/tai palveluita supistamalla tai lakkauttamalla 1.1.2026 alkaen. (päivitetty vastaamaan toteutettua)	alkuperäinen 0; tarkentunut -19 760	alkuperäinen -85 000; tarkentunut -153 560	alkuperäinen -85 000; tarkentunut -153 560	alkuperäinen -85 000; tarkentunut -153 560

12	Yleisen edunvalvojan uusia asiakasmaksuja otetaan käyttöön 1.7.2025 alkaen.	-1910	-3820	-3820	-3820
13	Puistolan varhaiskasvatusyksikkö suljetaan v. 2026 loppuun mennessä (alkuperäisessä ohjelmassa v. 2025 loppuun mennessä).	0	alkuperäinen -7000; tarkentunut 0	-15 000	-15 000
14	Perusopetusta järjestellään uudelleen siten, että v. 2026 saadaan 230 t € säästöt. Säästötavoite v. 2027 on vähintään 100 000 € ja v. 2028 alkaen vähintään 350 000 € v. 2026 talousarvion tasosta (alkuperäisessä ohjelmassa v. 2024 tasosta). Kustannuksia pyritään alentamaan tehostamalla toimintaa nykyisissä koulun toimipisteissä vuonna 2026 mm. selvittämällä määräraikaisten opettajien vähentämisen mahdollisuus Hirsikampukselta, Lakarin	alkuperäinen-33 333; tarkentunut 0 (kustannukset kasvavat v. 2024 toteutuneista kustannuksista)	alkuperäinen -100 000; tarkentunut: kustannusten kasvu vähennettynä 230 000 eurolla (kustannukset kasvavat v. 2024 toteutuneista kustannuksista)	alkuperäinen-100 000 (v. 2024 toteutuneista kustannuksista); muutettu: -100 000 € v. 2026 talousarvio toimintakatteesta* (kustannukset kasvavat v. 2024 toteutuneista kustannuksista)	alkuperäinen-350 000 (v. 2024 toteutuneista kustannuksista); muutettu: -350 000 € v. 2026 talousarvio toimintakatteesta* (kustannukset kasvavat v. 2024 toteutuneista kustannuksista)

	lakkauttamisen aikataulu oppilasmäärän lasku huomioiden tai vaihtoehtona Lakarin koulun muuttaminen pienten kouluksi ja Hirsikam-pukselta vapautuvien tilojen vuokraaminen koulutuspalveluiden ulkopuolelle. Pudasjärven peruskoulun toimipisteiden (ensisijaisesti taajaman) tarkastelu tehdään kaupungin taloudellinen tilanne huomioiden keväällä 2027 ja tarvittavat muutokset astuisivat voimaan syksystä 2027 alkaen.				
15	Vapautuvia tehtäviä jäte-tään täyttämättä kansalaisopistossa, varhaiskasvatuksessa ja kirjastossa. Kansalaisopiston kurs-sitarjontaa supistetaan syksystä 2025 alkaen. Kirjas-ton aukioloai-koja voidaan joutua supis-tamaan.	-48 000	alkuperäinen-145 000; tar-kentunut-143 050	alkuperäinen-145 000, tar-kentunut-161 800	alkuperäinen-145 000, tar-kentunut-161 800

16	Kustannuksia vähennetään hyvinvointi- ja sivistystoiminnassa muualla kuin perusopetuksessa järjestämällä toimintaa uudelleen ja palveluita supistamalla tai lakkauttamalla. Säästötavoite v. 2025 on 62 500 € ja v. 2026 alkaen v. 140 000 € (v. 2024 tasosta). Kirjastoautotoiminnan lakkauttaminen ja Puikkarin aukioloaikojen supistaminen kesästä/syksystä 2025 alkaen. (päivitetty vastaamaan toteutettua)	alkuperäinen-62 500; tarkentunut -36 000	alkuperäinen-140 000; tarkentunut -144 000	alkuperäinen-140 000; tarkentunut -144 000	alkuperäinen-140 000; tarkentunut -144 000
17	Muutettu: Kaupungin järjestämään yksityisteiden kunnossapitoon kohdistetaan säästöjä muuttamalla yksityistiekäytäntöjä. Alkuperäinen: Kaupungin järjestämästä yksityisteiden kunnossapidosta siirytään 1.10.2026 alkaen tiekunnille makset-	0	alkuperäinen -60 000; muutettu: 0 (kustannukset kasvavat vuoden 2025 talousarvion ja v. 2024 toteutuneista kustannuksista)	alkuperäinen -200 000 vuoden 2025 talousarvion kustannuksista; muutettu: -100 000 vuoden 2025 talousarvion kustannuksista (kustannukset alenevat 13 535 € v. 2024 toteutuneista kustannuksista)	alkuperäinen -200 000 vuoden 2025 talousarvion kustannuksista; muutettu: -100 000 vuoden 2025 talousarvion kustannuksista (kustannukset kasvavat v. 2024 toteutuneista kustannuksista)

	taviin avus- tuksiin. Avus- tuksiin vara- taan 300 000 € vuodessa, mikä on n. 200 000 € vä- hemmän kuin vuoden 2025 arvioitu kau- pungin järjes- tämän yksi- tyisteiden kunnossapi- don kustan- nus. Avustus- ten myöntä- minen sidos- taan käytettä- vissä olevaan määrärahaan.				
18	Varmistetaan riittävät re- surssit uusiu- tuvan energi- antuotannon investointien mahdollista- miseksi kau- pungin alu- eelle perusta- malla uusi vihreän siirty- män asian- tuntijan teh- tävä (nimike avoinna) (mm. hank- keiden esisel- vitykset, kaa- voitus, sidos- ryhmätapaa- miset, sopi- musasiat; kaupungin Tuulivoimaoh- jelma 2030 huomioiden).	54 167	65 000	65 000	65 000
19	Liikuntapaik- koja vähenne- tään ja/tai ur- heilukentän aukioloaikoja ja/tai kenttä-	-42 300	-42 300	-42 300	-42 300

	palveluita vähennetään v. 2025 aikana siten, että saavutetaan 42 300 € säästöt. (Pulkkämäkiä ei suljeta.)				
20	Kuntayhteistyönä tuotettavien rakennusvalvonnan palveluiden maksuja tarkistetaan vastaamaan todellisia kustannuksia.	-2500	-5000	-5000	-5000
	YHT.	alkuperäinen-309 576; tarkentunut -239 353	alkuperäinen -871 320, tarkentunut -684 730	alkuperäinen-1 019 320, tarkentunut -732 015	alkuperäinen-1 269 320, tarkentunut -718 480

* Perusopetuksen kustannusten tavanomainen laskennallinen vuosittainen kasvu on noin 300 t € vuodessa. Sopeuttamisohjelma sisältää siis noin 600 t € leikkauksen vuosina 2027–2028, minkä lisäksi vuodelle 2027 on alustavasti suunniteltu 100 t ja vuodelle 2028 350 t € toimintakatteen lisäalentuminen v. 2026 tasosta. Tämä tarkoittaisi yhteensä yli 900 t € toimintakatteen alentumista vuonna 2028 verrattuna vuoteen 2026.

Koska jo kustannusten nousua vastaava noin 600 t € alentuminen edellyttää hyvin merkittäviä muutoksia perusopetuksen järjestämisessä, edellä mainittuja 100 t ja 350 t € toimintakatteen lisäalentumisia ei ole varovaisuusperiaatteen vuoksi viety talousarvion suunnitelmavuosien lukuihin eikä kuntatalouden suunnittelukehikon lukuihin toisin kuin kustannusten kasvun leikkaantuminen.

Mahdolliset vaikutukset henkilöstön asemaan arvioidaan valmistelun yhteydessä tarvittaessa yhteistoimintamenettelyssä.

Omaisuuksien myynti (muutokset alkuperäiseen ohjelmaan nähden on esitetty sinisellä)

Nro	Omaisuserä	v.2025	v.2026	v.2027	v.2028
1	Metsätilojen myynti. Suunnitellut myynnit tarkoittavat, että v. 2026 loppuun mennessä olisi myyty arviolta noin puolet kaupungin v. 2023 lopun tilanteen metsätiloista. Myyntejä voidaan korvata v. 2025–2026 myös poikkeuksellisen suurilla hakuilla, joita jouduttaisiin kohdistamaan laajasti myös nuoriin metsiin ainakin mikäli tilojen myynneistä luovutaan kokonaan.	515000	515000	0	tarvittaessa**
2	Jyrkkäkosken hevostalli- ja oppilaitosalue myydään (mahd. alaskirjaustarve, positiivinen käyttötalousvaikutus)		X	X (alkuperäinen: to-	

				teutu vuosina 2025–2026)	
3	Muu asuinhuoneistojen, rakennusten, kiinteistöjen, osakkeiden tai osuuksien myynti (mahd. alaskirjaustarve, positiivinen käyttötalousvaikutus)	X	X	X	X
4	Kehittämisrahaston käyttöä voidaan lisätä enintään 700 000 €:oon vuodessa elinvoimatoimenpiteitä varten (tavanomainen käyttötaso v. 2024 asti 400 000 €). (tarkennettu käyttömäärä mahdollinen lisääminen, ei välttämättä toteuteta vuosittain)	X	X	X	
5	Konserniyhtiöomistusten myynti			tarvittaessa**	tarvittaessa**
6	Puunmyyntitulojen lisääminen (suunniteltujen hakkuumäärien ylittäminen)		X (175 000 € myyntitulojen lisäys tavanomaisesta)		

**Alijäämä 31.12.2029 tilanteessa varaudutaan kattamaan kaupungin metsätilojen ja mahdollisesti konserniyhtiöomistusten myynnillä.

Veronkorotukset

Nro	Verolaji	v. 2025	v. 2026	v. 2027	v. 2028
1	Tuloveroprosentin korottaminen	X	-	-	-
2	Kiinteistöveroprosenttien (osan) korottaminen	X	-	-	-

1.7 TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA SEKÄ TILIVELVOLLISET

Tämä osa sisältää myös aiemmin (vuoden 2023 loppuun asti) erilliseen vuosittaiseen talousarvion täytäntöönpano-ohjeeseen kuuluneet asiat.

TALOUSARVION RAKENNE

Talousarvioasetelma muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa.

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskennan ja rahoituksen näkökulmista. Käyttötalousosassa asetetaan tavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

TALOUSARVION SITOVUUS

Valtuusto hyväksyy talousarviossa **toimielimelle ja palvelualueelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot** ja talouden tavoitteet sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Kaikki esitetyt tavoitteet ovat lähtökohtaisesti valtuustoon nähden sitovia. Mikäli kokonaisuutena arvioiden vähäisille tai sisäisille asioille on haluttu asettaa toiminnallisia ei valtuuston nähden sitovia tavoitteita, on tavoitteessa merkintä ”ei sitova”.

Käyttötalousosan määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia **tarkoittaen nettositovuutta sekä sisäisessä että ulkoisessa toimintakatteessa palvelualueetasolla.**

Talousarvion toimintakatteen sitovuuden toteutumisesta vastaavat tilivelvolliset, mikä tarkoittaa vastuuta noudattaa talousarviota myös käyttösuunnitelman laatimisessa että sen toteutumisen seurannassa.

Tarkemmin määrärahojen käytöstä päätetään käyttösuunnitelmassa.

TILIVELVOLLISET

Tilivelvollisuuden määritelmä on johdettavissa kuntalain 125 §:stä, jonka mukaan: Tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Yleensä johtavana viranhaltijana pidetään toimielimen esittelijää ja toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavaa henkilöä ainakin hänen toimiessaan suoraan toimielimen alaisena. Toimielinten varajäseniin ja johtavien viranhaltijoiden varahenkilöihin sovelletaan samoja säännöksiä heidän toimiessaan tehtävässä.

Erityinen vastuu talousarviovalmistelusta on **kaupungin tilivelvollisilla**, jotka ovat uuden hallintosäännön mukaan: kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, resurssipäällikkö, hyvinvointijohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö, johtava rehtori, hyvinvointipäällikkö, kaupunkikehitysjohtaja, maankäyttöpäällikkö, johtava rakennustarkastaja, ympäristöjohtaja ja vesihuoltopäällikkö (kyseessä ei ole virka).

INVESTOINTIOSAN SITOVUUS

Investointien kokonaissumma on valtuustoon nähden sitova. Kaupunginhallitus voi päättää muutoksista hankkeittain.

TALOUSSUUNNITELMAN SITOVUUS

Talousarvion sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelman. Taloussuunnitelma on kuitenkin kunnan viranomaisia ja vianhaltijoita toiminnallisesti velvoittava asiakirja. Voimassa oleva taloussuunnitelma ohjaa talousarviovalmistelua. Siitä saa poiketa vain perustellusta syystä. Taloussuunnitelman velvoittavuus korostuu myös alijäämän kattamissäädösten myötä.

TALOUSARVION TOTEUTUMAN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Palvelualueet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain.

Palvelualueiden on raportoitava kaupunginhallitukselle ja valtuustolle määräajoin toiminta- ja tulostavoitteiden toteutumisesta seuraavalla aikataululla:

- tammi-maaliskuun toteutumasta 30.4. mennessä
- tammi-kesäkuun toteutumasta 15.8. mennessä
- tammi-syyskuun toteutumasta 31.10. mennessä
- koko vuoden toteutuma-arvio (ennuste) 15.8. mennessä

Raportoinnissa pääpaino tulee olla mahdollisissa **taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumatta jäämistä koskevien syiden** kuvaamisessa. Lisäksi tulee esittää suunnitelma korjaavista toimenpiteistä tai suunnitelma talousarviomuutoksen hakemisesta.

TALOUSARVION MUUTTAMINEN

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kunnassa valtuusto. Talousarviomuutosten esittämisvelvollisuus koskee sekä toimintakatetta että tavoitteita. Talousarviomuutokset tulee esittää talousarviovuoden aikana siinä vaiheessa, kun näyttää todennäköiseltä, että valtuuston hyväksymä sitova toimintakate tai investointien kokonaissumma todennäköisesti ylittyy tai, ettei tavoitetta saavuteta. **Valtuuston on hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset erityisesti, jos määrärahoja ei säästy tavoitteen saavuttamattomuutta vastaavasti.**

HANKINTARAJAT

Hankintarajoista on määrätty hallintosäännössä.

TÄYDENTÄVÄT KAUPUNGIN TALOUDENHOITOA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Kaupungin taloudenhoidossa tulee noudattaa erityisesti Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta (KH 9.5.2023 § 188).

2 KÄYTTÖTALOUSOSA

2.1 KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	12 023 766	11 039 762	12 889 850	16,8 %	12 263 080	12 466 200
Myyntituotot	2 487 378	2 123 208	2 510 716	18,3 %	2 407 000	2 453 060
Maksutuotot	1 008 241	875 680	960 700	9,7 %	979 030	997 740
Tuet ja avustukset	783 676	530 521	521 434	-1,7 %	527 380	533 450
Muut toimintatuotot	7 744 471	7 510 353	8 897 000	18,5 %	8 349 670	8 481 950
TOIMINTAKULUT	-39 104 505	-39 622 291	-42 736 908	7,9 %	-43 166 300	-43 908 860
Henkilöstökulut	-15 003 974	-14 389 306	-15 092 167	4,9 %	-15 294 940	-15 502 650
Palvelujen ostot	-12 274 529	-13 086 569	-13 659 820	4,4 %	-13 869 070	-14 139 820
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 850 198	-2 957 195	-2 622 070	-11,3 %	-2 665 190	-2 725 980
Avustukset	-1 117 144	-2 007 426	-2 216 775	10,4 %	-2 259 330	-2 307 260
Muut toimintakulut	-7 858 660	-7 181 795	-9 146 076	27,4 %	-9 077 770	-9 233 150
TOIMINTAKATE	-27 080 739	-28 582 529	-29 847 058	4,4 %	-30 903 220	-31 442 660

Josta sisäiset erät

Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	3 092 855	2 665 710	4 988 610	87,1 %	5 027 580	5 093 330
Myyntituotot	70 447	39 700	57 410	44,6 %	48 050	48 890
Sisäiset myyntituotot	70 447	39 700	57 410	44,6 %		
Muut toimintatuotot	3 022 409	2 626 010	4 931 200	87,8 %	4 979 530	5 044 440
Sisäiset vuokrat	3 022 409	2 626 010	4 931 200	87,8 %		
TOIMINTAKULUT	-3 092 855	-2 665 710	-4 988 610	87,1 %	-5 027 580	-5 093 330
Palvelujen ostot	-70 447	-39 700	-57 410	44,6 %	-48 050	-48 890
Sisäiset palvelut	-44 861	-14 500	-14 500			
Sisäiset kuljetuspalvelut	-25 586	-25 200	-42 910	70,3 %		
Muut toimintakulut	-3 022 409	-2 626 010	-4 931 200	87,8 %	-4 979 530	-5 044 440
Sisäiset vuokrat	-3 022 409	-2 626 010	-4 931 200	87,8 %		
TOIMINTAKATE	0					

Organisaatiouudistus ja toiminnan muutokset vaikuttavat talousarviovuoden 2026 ja suunnitelmavuosien vertailtavuuteen vuosiin 2024 ja 2025 verrattuna. Näistä muutoksista on kerrottu tarkemmin luvussa 1.3.8 Taloudelliset lähtökohdat.

Vertailuvuoden 2025 talousarvion luvut ovat muutetun talousarvion mukaiset.

Organisaatiouudistuksesta johtuvat muutokset on huomioitu pääsääntöisesti palvelualueiden ja -yksiköiden vertailutiedoissa (vuodet 2024 ja 2025), koska palvelualueelta toiselle siirtyneet kustannuspaikat ovat siirretty myös vertailuvuosien tietoihin. Talousarviovuoden 2026 luvut eivät ole kuitenkaan kaikilta osin vertailukelpoisia vuosien 2024 ja 2025 lukuihin. Tämä on hyvä huomioida vertailtaessa Käyttötalouden tuloarvioita ja määrärahoja aikaisempien vuosien vastaaviin eriin (luvut 2.2–2.5).

Erityisesti seuraavissa Hallinnon ja talouden palvelualueelle vuosien 2024 ja 2025 vertailutietoihin sisältyvissä erissä on merkittävä muutos 1.1.2026 lähtien, mikä selittää osaltaan muiden palvelualueiden ja -yksiköiden toimintakulujen kasvua edellisiin vuosiin verrattuna:

- Koko kaupunkia koskevat henkilöstö-, talous- ja ict-palvelujen (kp 1208, 1209, 1212) palvelujen

ostot sekä Kevan tasausmaksu on siirretty eri palveluyksiköiden toimintakuluihin arvioidun käytön mukaisesti.

- Valtionosuuksien mukana tilitettävät kotikuntakorvaustulot ja -menot on siirretty Osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualueelle/ Esi- ja perusopetus.
- Valiokuntien (kp 1002) sekä Henkilöstö- ja tukipalvelujen (kp 1228) kustannuksista osa on siirtynyt Kaupunkikehityksen palvelualueelle (Elinkeinojen kehittäminen ja viestintä) ja osa Osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualueelle (Vapaa-aika- ja yhteisöllisyyspalvelut). Osa henkilöstö- ja tukipalvelujen kustannuksista on poistunut kokonaan.

2.2 KÄYTTÖTALOUS TOIMINTA-ALUEITTAIN

	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
HALLINTO JA TALOUS						
TOIMINTATUOTOT	8 946 426	8 480 971	9 915 120	16,9 %	9 902 960	10 066 200
TOIMINTAKULUT	-14 124 581	-13 900 880	-14 402 205	3,6 %	-14 532 980	-14 879 200
TOIMINTAKATE	-5 178 155	-5 419 909	-4 487 085	-17,2 %	-4 630 020	-4 813 000
KAUPUNKIKEHITYS						
TOIMINTATUOTOT	2 007 286	1 806 491	1 831 400	1,4 %	1 205 670	1 234 230
TOIMINTAKULUT	-5 359 962	-6 686 390	-7 179 222	7,4 %	-7 281 010	-7 458 090
TOIMINTAKATE	-3 352 676	-4 879 899	-5 347 822	9,6 %	-6 075 340	-6 223 860
OSAAMINEN JA HYVIN- VOINTI						
TOIMINTATUOTOT	1 070 054	752 300	1 143 330	52,0 %	1 154 450	1 165 770
TOIMINTAKULUT	-19 619 962	-19 035 021	-21 155 481	11,1 %	-21 352 310	-21 571 570
TOIMINTAKATE	-18 549 908	-18 282 721	-20 012 151	9,5 %	-20 197 860	-20 405 800

2.3 HALLINTO JA TALOUS

Hallinnon ja talouden palvelualue

Palvelualueetta johtaa hallintojohtaja

Hallinnon ja talouden palvelualue

Palvelualue vastaa Pudasjärven kaupungin yleisten hallinto- ja talouspalveluiden sekä henkilöstöpalveluiden järjestämisestä. Palvelualueen tehtävänä on valmistella kaupungin strategiset tavoitteet ja tuottaa ennusteet kaupungin tulevasta kehityksestä. Tavoitteina palvelualueella on kaupungin vastuulla olevien tehtävien hallinnollisten tukitoimien koordinoiminen ja kokonaisuuden hallinta sekä konsernijohtaminen. Toiminta on koko organisaation poikkileikkaavaa ja se toteuttaa osaltaan kaupungin hyväksyttyä strategiaa tuottamalla laadukkaita tukipalveluita kaupungin eri palvelualueille.

Palvelualueen tilivelvolliset: kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, resurssipäällikkö

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	8 946 426	8 480 971	9 915 120	16,9 %	9 902 960	10 066 200
Myyntituotot	1 301 099	1 236 458	1 189 166	-3,8 %	1 202 420	1 226 340
Maksutuotot	485 573	525 980	517 000	-1,7 %	527 340	537 880
Tuet ja avustukset	47 354	29 680	95 454	221,6 %	97 360	99 300
Muut toimintatuotot	7 112 401	6 688 853	8 113 500	21,3 %	8 075 840	8 202 680
TOIMINTAKULUT	-14 124 581	-13 900 880	-14 402 205	3,6 %	-14 532 980	-14 879 200
Henkilöstökulut	-3 180 887	-3 239 768	-2 552 289	-21,2 %	-2 608 690	-2 666 350
Palvelujen ostot	-5 378 459	-5 464 919	-5 743 440	5,1 %	-5 883 560	-6 029 610
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 029 674	-2 026 495	-1 845 070	-9,0 %	-1 890 880	-1 937 830
Avustukset	-131 337	-97 420	-20 300	-79,2 %	-20 300	-20 300
Muut toimintakulut	-3 404 224	-3 072 278	-4 241 106	38,0 %	-4 129 550	-4 225 110
TOIMINTAKATE	-5 178 155	-5 419 909	-4 487 085	-17,2 %	-4 630 020	-4 813 000

Joista sisäiset erät

Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	3 051 362	2 651 210	4 982 110	87,9 %	5 020 920	5 086 540
Myyntituotot	34 537	33 200	50 910	53,3 %	41 390	42 100
Sisäiset myyntituotot	34 537	33 200	50 910	53,3 %		
Muut toimintatuotot	3 016 825	2 618 010	4 931 200	88,4 %	4 979 530	5 044 440
Sisäiset vuokrat	3 016 825	2 618 010	4 931 200	88,4 %		
TOIMINTAKULUT	-404 965	-335 429	-399 220	19,0 %	-406 730	-416 850
Palvelujen ostot	-18 843	-5 644	-15 790	179,8 %	-13 710	-14 010
Sisäiset palvelut	-5 774					
Sisäiset kuljetuspalvelut	-13 068	-5 644	-15 790	179,8 %		
Muut toimintakulut	-386 123	-329 785	-383 430	16,3 %	-393 020	-402 840
Sisäiset vuokrat	-386 123	-329 785	-383 430	16,3 %		
TOIMINTAKATE	2 646 397	2 315 781	4 582 890	97,9 %	4 614 190	4 669 690

2.3.1 Talous- ja hallintopalvelut

Taloushallinto huolehtii kaupungin keskitetystä taloudenhoidosta kuten talousarvion, osavuosit-
sausten ja tilinpäätöksen valmistelusta, talouden raportoinnista ja myyntilaskutuksesta. Kaupunki on
Monetra Oy:n osakas ja ostaa siltä taloushallinnon palvelutehtävät (esim. kirjanpito).

Tilaomistuspalvelut yhteensovittaa kaupungin kiinteistöomaisuuden hallinnan kaupunkikonsernin ta-
loudellisten resurssien kanssa.

Keskushallinto hoitaa kaupunginhallituksen ja valtuuston valmistelu- ja täytäntöönpanotehtäviä sekä
vastaa kunta- ja valtiollisista vaaleista. Keskushallinnossa toimii myös kaupungin keskitetty kirjaamo.

Yleinen edunvalvonta tuottaa yleisen edunvalvojan tehtävät Pudasjärvelle ja Taivalkoskelle Pohjois-
Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirin (Oulun edunvalvontatoimiston) kanssa solmitun sopimuk-
sen nojalla.

Konsernijohtoryhmän tehtävänä on omistajaohjauksen ja eri vuorovaikutuksen keinoin viestiä yhti-
öitä koskevat talouden ja toiminnan tavoitteet tytäryhteisöille, jotta ne voivat toiminnoissaan edistää
kuntastrategiassa ja talousarvioissa sille asetettujen tavoitteiden toteutumista.

(Oulunkaaren Ympäristöpalvelun työnantajan ohjaus isäntäkuntana on hallinnon ja talouden palve-
lualueelle.)

Asiakasneuvonta antaa tietoa, ohjausta ja neuvontaa kaikista kaupungin palveluista.

Henkilöstöhallinto toimii työnantajan edustajana ja vastaa yhteistoiminta- ja luottamusmiesjärjestel-
mien toiminnasta sekä varmistaa, että henkilöstöön liittyvissä asioissa noudatetaan lakia ja sopimuk-
sia ja toimitaan vastuullisesti. Henkilöstöhallinnon tavoitteena on, että kaupungilla on oikea määrä
henkilöstöä tekemässä oikeita asioita, jotta organisaation tavoitteet voidaan saavuttaa. Henkilöstö-
käytäntöjen avulla tuetaan ja vahvistetaan esimerkiksi osaamista, motivaatiota, hyvää ilmapiiriä ja
työhyvinvointia, jotta työntekijät pystyvät suoriutumaan työstään mahdollisimman hyvin ja sitoutuvat
siihen.

Työsuojelun lakisääteinen velvollisuus selvittää ja arvioida työpaikan haitta- ja vaaratekijät, jotka
voivat vaikuttaa työntekijöiden terveyteen ja turvallisuuteen. Vaarojen tunnistaminen on järjestel-
mällistä ja jatkuvaa. Työntekijä on tehtävä toimenpiteitä riskien vähentämiseksi.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö			
Riski: Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Sähkökatko		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska lähes kaikki toiminta edellyttää sähköstä riippuvaisia tietoteknisiä laitteita.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin (tässä toiminnassa erityisesti virtapankit ICT-laitteita varten). Luottamushenkilöiden ja henkilöstön tavoitettavuuden järjestäminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Riski: Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Pitkä sähkökatko, poikkeusolot, jossa infraa rikkoutuu laajasti.		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Riski: Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Syyt	Poikkeusolot tai laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska osa toiminnasta edellyttää matkustamista ajoneuvoilla.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin, joilla ajoneuvoilla matkustamista voidaan välttää. Luottamushenkilöiden ja henkilöstön tavoitettavuuden järjestäminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Päivittäistavarahuollon vakava häiriö			
Riski: Päivittäistavarahuollon vakava häiriö			
Syyt	Poikkeusolot tai laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)	
Riski: Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)	
Syyt	Hybridisodankäynti, poikkeusolot, laaja kansainvälinen selkkaus
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska lähes kaikki toiminta edellyttää tietoliikenneyhteyksiä.

Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin ilman tietoliikenneverkko- teyksiä. Luottamushenkilöiden ja henkilöstön tavoitettavuuden järjestäminen ja kriittisten asiakirjojen saatavuuden varmistaminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Riski: Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Muuttunut lainsäädäntö (mm. EU-tietosuoja-asetus ja tiedonhallintalaki) on aiheuttanut sen, että henkilötietojen käsittely ei ole kaikilta osin lain mukaista erityisesti vanhan lain- säädännön aikana muodostuneen aineiston osalta.		
Seuraukset	Tietosuojaloukkaukset organisaation sisällä.		
Toimenpiteet	Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. tiedonhallintaprosessi, käyt- töönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrsky, tykkylumi, helle)			
Riski: Sään ääri-ilmiö			
Syyt	Sään ääri-ilmiö		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska lähes kaikki toiminta edellyttää sähköstä riippuvaisia tie- toteknisiä välineitä, tietoliikenneyhteyksiä ja/tai matkustamismahdollisuutta ajoneuvoilla.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin, joilla toiminta voidaan järjes- tää tilanteesta riippuen ilman sähköstä riippuvaisia tietoteknisiä laitteita, tietoliikenneyhtey- ksiä ja/tai matkustamismahdollisuutta ajoneuvoille. Luottamushenkilöiden ja henkilös- tön tavoitettavuuden järjestäminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
Vesistö- tai jääpatotulva			
Riski: Tulva			
Syyt	Tulva		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska osa toiminnasta edellyttää matkustamista ajoneuvoilla.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin, joilla ajoneuvoilla matkusta- mista voidaan välttää. Luottamushenkilöiden ja henkilöstön tavoitettavuuden järjestämi- nen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Riski: Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Tulipalo		
Seuraukset	Paperissa muodossa säilytettävää tai arkistoitavaa materiaalia voi tuhoutua.		
Toimenpiteet	Palosuojattu kassakaappi eräille asiakirjoille.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Suuri metsäpalo			

Riski: Suuri metsäpalo			
Syyt	Metsäpalo		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Riski: Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Virustaudit		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen jonkin verran, koska osa toiminnasta edellyttää ihmisten tapaa- mista henkilökohtaisesti.		
Toimenpiteet	Siirtyminen vain etätyöskentelyyn ja -kokouksiin. Suojavarusteiden ja mahdollisten erityis- käytänteiden noudattaminen.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)			
Riski: Vakava väkivallan teko			
Syyt	Väkivalta		
Seuraukset	Väkivallan fyysiset ja psyykkiset seuraukset		
Toimenpiteet	Tarkoituksenmukaiset tilojen lukitusjärjestelyt, tarkoituksenmukaiset turvavälinejärjestelyt		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Riski: Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Syyt	Osaamisen ja valvonnan puutteet		
Seuraukset	Lainvastainen toiminta, huono hallintotapa		
Toimenpiteet	Sisäinen valvonta, vakavien väärinkäytösten ilmoituskanava. Kaupungin uuden Prosessioh- jeen, jossa on ohjeistettu mm. tiedonhallintaprosessi ja hallintoprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit			
Riski: Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit			
Syyt	Osaamisen ja ohjeistuksen puutteet		
Seuraukset	Lainvastainen toiminta, huono hallintotapa		
Toimenpiteet	Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		

Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
----------	----------	----------------	--------------------

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Riski: Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Inhimillinen erehdys, huolimattomuus, osaamattomuus		
Seuraukset	Taloudellinen vahinko kaupungille		
Toimenpiteet	Sisäinen valvonta. Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Riski: Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Syyt	Valvonnan puute, osaamattomuus		
Seuraukset	Lainvastainen toiminta, huono hallintotapa		
Toimenpiteet	Sisäinen valvonta. Hankintaohje. Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit			
Riski: Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Avainhenkilön etenkin äkillinen irtisanoutuminen tai pitkä poissaolo, väärinkäytökset.		
Seuraukset	Tuottavuuden väheneminen, taloudellinen vahinko kaupungille, lainvastainen toiminta.		
Toimenpiteet	Kuhunkin työtehtävään (mukaan lukien käyttöoikeudet tarvittaviin järjestelmiin) on riittävä osaaminen vähintään kahdella henkilöllä.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Riski: Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä syitä.		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Rahoitus

Rahatoimeen liittyvät riskit			
------------------------------	--	--	--

Riski: Rahatoimeen liittyvät riskit			
Syyt	Huono taloustilanne		
Seuraukset	Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arvioitimenettelyyn joutuminen, jossa kaupungin omia mahdollisuuksia päättää sopeuttamistoimenpiteistä rahoitetaan ja viimesijaisena määrätty kuntaliitos. Kassakriisi, mikäli lainansaanti estyy.		
Toimenpiteet	Suunnitelma alijäämän kattamiseksi / Talouden sopeuttamisohjelma v. 2025–2028.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Talous- ja hallintopalvelut

Talous- ja hallintopalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 1000 Valtuusto, 1001 Tarkastustoimi, 1010 Kaupunginhallitus, 1015 Vaalit, 1200 Keskushallinto, 1205 Asiakasneuvonta, 1216 Henkilöstötoimikunta, 1231 Edunvalvonta.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	469 064	405 994	203 915	-49,8 %	207 990	212 140
Myyntituotot	261 886	264 944	68 000	-74,3 %	69 360	70 740
Maksutuotot	124 886	130 000	130 000		132 600	135 250
Tuet ja avustukset	25 776	11 050	5 915	-46,5 %	6 030	6 150
Muut toimintatuotot	56 517					
TOIMINTAKULUT	-3 275 595	-3 215 903	-1 849 065	-42,5 %	-1 893 090	-1 939 910
Henkilöstökulut	-1 583 298	-1 592 720	-932 317	-41,5 %	-955 630	-979 530
Palvelujen ostot	-1 209 857	-1 198 684	-576 920	-51,9 %	-589 640	-604 380
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 802	-30 070	-11 470	-61,9 %	-11 760	-12 050
Avustukset	-129 762	-97 420	-20 300	-79,2 %	-20 300	-20 300
Muut toimintakulut	-337 876	-297 009	-308 058	3,7 %	-315 760	-323 650
TOIMINTAKATE	-2 806 531	-2 809 909	-1 645 150	-41,5 %	-1 685 100	-1 727 770

Toiminnalliset tavoitteet

Palveleva kuntakonserni	
Perustamme konsernijohtamisen suunnitelmallisuuteen, jossa konsernin jäsenille muodostuu yhteinen näkemys ja tavoite kuntakonsernin monipuolisesta palvelutuotannosta.	
Henkilöstötoimikunta: Uuden organisaatorakenteen ja muutoksen juurruttaminen toimintaan	Aloittamatta
Toimenpide: Organisaatiossa on kaikilla selvät tehtävät, roolit ja vastuut. Henkilöstöllä on aito vaikuttamismahdollisuus konkreettisiin muutoksiin työyhteisössä. Esihenkilöitä tuetaan muutoksen toimeenpanossa. Huolehditaan henkilöstön työmotivaatiosta ja sitoutumisesta organisaatioon muutoksessa. Koko organisaatiota koskevat henkilöstöinfot järjestetään. Pulssikyselyn tuloksien perusteella toimenpiteet organisaatiossa.	

Mittarit: Esihenkilöiden yhteiset palaverit (Pudes) 4 krt/vuosi: Lähtö 4,0, Tavoite 4,0 Henkilöstöinfot 2 krt/vuosi: Tavoite 2,0 Henkilöstökulut (M €): Lähtö 14,4, Tavoite 15,6 Henkilöstön vaihtuvuus (%): Lähtö 13,8, Tavoite 12,0 Henkilöstötyövuodet (HTV): Lähtö 253,3, Tavoite 242,7 Pulssikysely 2 krt/vuosi: Lähtö 3,0, Tavoite 2,0 Tavoitekeskustelut käyty v.2026 aikana jokaisen työntekijän kanssa (ryhmäkeskustelut, jos on tarkoituksenmukaista): Tavoite 1,0 Varmistetaan säännölliset tiimi/palveluyksikkö/palvelualue palaverikäytännöt: Tavoite 1,0	
Noudatamme vastuullisen työnantajan periaatteita ja linjauksia.	
Henkilöstötoimikunta: Henkilöstöhallinnon ohjeistuksien muutokset vastaamaan muuttunutta lainsäädäntöä	Aloittamatta
Toimenpide: Aktiivisen välittämisen toimintamallin päivitys (muuttunut työturvallisuuslaki). Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivitys. Palkka-avoimuusdirektiivin ja kansallisen lainsäädännön käyttöönotto.	
Mittarit: Aktiivisen välittämisen toimintamalli päivitetty: Tavoite 1,0 Palkka-avoimuusdirektiivin mukainen kansallinen lainsäädäntö viety käytäntöön sekä päivitetty ohjeistukset: Tavoite 1,0 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetty: Tavoite 1,0	
Henkilöstöpoliittiset strategiset linjauksemme tukevat organisaation päivittäistä työtä. Henkilöstön hyvinvointi on koko organisaation toiminnan lähtökohta.	
Henkilöstötoimikunta: Työhyvinvoinnin kehittäminen	Aloittamatta
Toimenpide: Työyhteisöllinen mielen hyvinvoinnin ohjelma käytössä - mielen hyvinvoinnin tukena Auntie-palvelu käytössä. Osaamisen kehittämisen ja vahvistamisen tueksi Eduhouse- järjestelmä aktiivisesti käytössä. Työterveyshuollon kanssa tehdyn toimintasuunnitelman muutokset (naisterveys ja rokotukset) vaikuttavat sairauspoissaoloja vähentävästi. Työterveyshuollon kustannukset 60 % ennaltaehkäisevässä työterveyshuollossa. Laaja työhyvinvointi- ja tasa-arvokysely tehty ja tuloksia alustavasti kartoitettu.	
Mittarit: Edushouse käyttöaste (käyttäjämäärä ja tunnit) e-passin käyttöaste Laaja työhyvinvointi- ja tasa-arvokysely tehty (Keva): Tavoite 1,0 Sairauspoissaolot (kpv): Lähtö 4 200,0, Tavoite 3 900,0 Työterveyshuollon työpaikkaselvitykset (krt): Lähtö 5,0, Tavoite 5,0	

Tilaomistuspalvelut

Tilaomistuspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4120 Omassa käytössä olevat rakennukset ja toimitilat, 4121 Vuokratut rakennukset ja toimitilat, 4122 Muut rakennukset ja toimitilat.

Valtuusto on 26.05.2025 § 28 päättänyt talouden sopeutusohjelman (v. 2025–2028) toteuttamisesta vuosina 2025–2026 ja muutoksista kaupungin organisaatiossa mm. seuraavaa:

2. Tilapalvelut siirretään liikkeenluovutuksella Pudasjärven Vuokratalot Oy:lle.

Pudasjärven kaupunki ostaa Pudasjärven Vuokratalot Oy:ltä Tilapalveluita 1.1.2026 alkaen. Aiemmin kaupunki tuotti kyseiset palvelut itse, ja palveluntuotantoon liittyvä henkilöstö siirretään kaupungilta yhtiölle 1.1.2026.

Sopimukseen sisältyvät Tilapalvelut kattaa seuraavat palvelukokonaisuudet koskien kaupungin omistamia kiinteistöjä (rakennuksia piha-alueineen):

- Tilavuokrauspalvelut
- Kiinteistöjen ylläpitopalvelut
- Rakennuttamispalvelut

Aiemmin kaupungin itse tuottamista Tilapalveluista erotetaan 1.1.2026 alkaen kaupungille jääväksi toiminnoksi Tilaomistuspalvelut, johon kuuluu mm. kiinteistöomaisuuden strateginen hallinta, kiinteistöleasing-kohteiden hallinnointi ja talous (määrärahojen budjetointi käyttötalouteen ja investointeihin).

Sopimus koskee kaikkia Pudasjärven kaupungin omistamien ja rakennettavien kiinteistöjen (rakennukset piha-alueineen) tilapalveluita.

Sopimuksen mukainen vuosihinta 1.1.2026 alkaen on 1 960 000 € (alv 0) + sähkö toteutuneiden kustannusten mukaisesti. Vuodelle 2026 arvioitu sähkökustannus on 421 000 € (alv 0).

Lisäksi Pudasjärven Vuokratalot on oikeutettu laskuttamaan 25 % yhtiön kaupungilta v. 2025 loppuun mennessä ostaman tilapalveluihin liittyvän kaluston kauppahinnasta (vuosittain).

Lisäksi kaupunki osoittaa mahdollisen määrärahan omistamiensa rakennusten PTS-korjauksiin vuosittain.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	7 126 330	6 702 853	8 156 500	21,7 %	8 119 700	8 247 420
Myyntituotot	64 250	14 000	43 000	207,1 %	43 860	44 740
Maksutuotot	196					
Tuet ja avustukset	6 000					
Muut toimintatuotot	7 055 884	6 688 853	8 113 500	21,3 %	8 075 840	8 202 680
TOIMINTAKULUT	-8 199 526	-7 892 798	-9 875 418	25,1 %	-9 905 330	-10 145 920
Henkilöstökulut	-327 997	-325 145		-100,0 %		
Palvelujen ostot	-3 022 557	-3 073 650	-4 430 400	44,1 %	-4 541 160	-4 654 690
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 952 995	-1 928 100	-1 767 300	-8,3 %	-1 811 480	-1 856 770
Avustukset	-1 246					
Muut toimintakulut	-2 894 731	-2 565 903	-3 677 718	43,3 %	-3 552 690	-3 634 460
TOIMINTAKATE	-1 073 196	-1 189 945	-1 718 918	44,5 %	-1 785 630	-1 898 500
Poistot ja arvonalentumiset	-2 672 355	-2 299 635	-1 783 736	-22,4 %	-1 715 610	-1 309 850
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 125 915	-1 056 635	-783 736	-25,8 %	-715 610	-709 850
Arvonalentumiset	-1 546 440	-1 243 000	-1 000 000	-19,5 %	-1 000 000	-600 000

Toiminnalliset tavoitteet

Palveleva kuntakonserni	
Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko	
Kiinteistökohtainen kustannustieto paranee.	Aloittamatta

Toimenpide: Tilaomistuspalveluista saadaan vaivattomasti tieto rakennuskohtaisista tuotoista ja menoista ajalta 1–9/2026.
Mittarit: Tilaomistuspalveluista saadaan vaivattomasti tieto rakennuskohtaisista tuotoista ja menoista ajalta 1–9/2026.: Tavoite 1,0

Toiminnan keskeiset muutokset

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN JA PELASTUSTOIMEN KIINTEISTÖJEN YHTIÖITTÄMINEN

Kaupungin kiinteistöihin liittyy tilapalveluiden ulkoistamisen lisäksi toinenkin iso muutos, jossa rakennuksia siirretään kaupungin uudelle tytäryhtiölle.

Valtuusto päätti 18.08.2025 § 47 perustaa vuokraustoimintaa harjoittavan osakeyhtiön Pudasjärven kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitiloja koskevan markkinaehtoisena vuokraustoiminnan eriyttämiseksi yhtiöön.

Pudasjärven Liikekiinteistöt Oy on perustettu loppuvuodesta 2025 ja se aloittaa varsinaisen toimintansa 1.1.2026.

Tausta

Sosiaali- ja terveystilapalveluiden sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta alkaen. Sosiaali- ja terveystilapalveluiden sekä pelastustoimen toimitilat jäivät kuntien omistukseen, ja kunnat ovat olleet velvollisia vuokraamaan tiloja hyvinvointialueille voimaantulon (616/2021) 22 §:n mukaisen siirtymäkauden ajan vähintään vuoden 2025 loppuun saakka, ellei hyvinvointialue käytä vuoden jatko-optiotaan.

Siirtymäkauden jälkeen kuntien on arvioitava vuokraustoimintaansa kuntalain (410/2015) 126 §:n yhtiöittämisvelvollisuuden näkökulmasta. Toimitilojen vuokraaminen on lähtökohtaisesti markkinoilla tapahtuvaa toimintaa, joka on yhtiöittämisvelvollisuuden piirissä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuun siirryttyä pois kuntien vastuulta.

Uusi yhtiö

Perustettu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen toimitilojen vuokrausta harjoittava yhtiö Pudasjärven Liikekiinteistöt Oy on Pudasjärven kaupungin 100 prosenttisesti omistama, markkinoilla toimiva tytäryhtiö. Yhtiön toimiessa markkinoilla yhtiö kantaa taloudellisen riskin toiminnastaan. Kaupungin ja yhtiön välisissä toimitiloissa huomioidaan kilpailuneutraalisuus- ja valtiontukilainsäädäntö.

Yhtiöitettävät toimitilat

Kaupungin hoitaessa tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla sen on annettava tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi (yhtiöittämisvelvollisuus). Toimitilojen vuokraustoiminnan luonne ratkaisee sen kohtelun yhtiöittämisvelvollisuuden näkökulmasta.

Yhtiöön siirretään 1.1.2026 sellaiset toimitilat, joissa Pudasjärven kaupunki tulee toteuttamaan sellaista vuokraustoimintaa, jota voidaan katsoa tehtävän kilpailutilanteessa markkinoilla. Yhtiöitettäväksi ei tulla esittämään sellaisia toimitiloja, joissa yhtiöittämisvelvollisuus ei tule poikkeustilanteessa Pudasjärven kaupungin käsityksen mukaan sovellettavaksi.

Kohteet, jotka Pudasjärven kaupungin näkemyksen mukaan tulee yhtiöittää kuntalain 126 §:n mukaisesti, ja jotka siten suunnitellaan siirrettäviksi perustettavaan yhtiöön ovat:

- Kurenkartano
- Työkeskus
- Pudasjärven paloasema (osa rakennusta, jossa sijaitsee myös mm. kaupungintalo; yhtiöittäminen koskee paloasemaosaa)
- Koivukoti
- Syötteen paloasema

Kohteiden arvon määrittelemiseksi kustakin kohteesta on teetetty kaksi (toisistaan riippumatonta) auktorisoidun kiinteistöarvioijan laatimaa arviokirjaa (nk. AKA-arviokirjaa). Kaupunginhallitus on 25.11.2025 päättänyt yhtiöitettävien kohteiden arvon osittaisista alaskirjauksista vastaamaan markkina-arvoa 31.12.2025.

UUSI KIINTEISTÖOHJELMA JA ENERGIA TEHOKKUUSSOPIMUS

Kaupungin uusi kiinteistöohjelma on tavoitteena hyväksyä valtuustossa vuoden 2025 lopussa tai vuoden 2026 alussa. Nykyinen kiinteistöohjelma on vanhentunut, ja lisäksi edellä kuvatut muutokset lisäävät tarvetta uudelle kiinteistöohjelmalle.

Kiinteistöohjelma tulee olemaan ensisijainen omistajaohjauksen väline kaupungin omistamien rakennuksien strategisten tavoitteiden ja kunnossapidon tason määrittämisessä palvelua tuottavalle Pudasjärven Vuokratalot Oy:lle.

Kiinteistöohjelma on toimintaohje kiinteistöjen hallintaan, ylläpitoon hankintaan ja purkamiseen. Kiinteistöohjelmassa kuvataan kaupungin omistamien rakennuksien kunto- ja ylläpitoluokitukset.

Kiinteistöohjelman avulla pyritään varmistaman tilojen turvallisuus, terveellisyys ja käytettävyys niiden käyttäjille. Kiinteistöohjelmalla toteutetaan kaupungin kiinteistöomaisuuden arvon säilymistä kuvaamalla ylläpidon tarkoituksenmukaista resursointia sekä myös tunnistetaan kiinteistöt, joille ei ole enää käyttöä palveluverkossa.

Kiinteistöohjelman tarkoituksena on:

- Varmistaa palvelutuotannon ja kaupunkikehityksen kiinteistöperusta. Kiinteistöomaisuutta hallitaan ja kehitetään siten, että se mahdollistaa kunnan lakisääteiset palvelut sekä vastaa muuttuvaan palvelutarpeeseen ja väestörakenteen kehitykseen. Kiinteistökannan ylläpidossa, uudishankinnoissa ja investoinneissa huomioidaan palveluverkon toimivuus sekä resurssien tarkoituksenmukainen kohdentaminen.
- Toteuttaa omistajapolitiikan ja strategian toteuttamista kiinteistöissä. Ohjelma konkretisoi kuntastrategiaa, omistajapolitiikkaa ja taloudenpidon linjauksia kiinteistökannan osalta. Kiinteistöihin kohdistuvat päätökset, kuten rakentaminen, kehittäminen, vuokraus, luopuminen tai purkaminen tehdään ennalta määritettyjen ja läpinäkyvien periaatteiden pohjalta.
- Mahdollistaa kiinteistöjen kunnan, arvon ja käyttökelpoisuuden seurannan. Kiinteistöjen kunto ja tarkoituksenmukainen ylläpidon taso arvioidaan säännöllisesti mm. kuntoluokituksen, ylläpitoluokituksen, jälleenhankinta-arvon ja teknisen nykyarvon avulla. Nämä määrittelyperusteet tukevat kiinteistöihin liittyvien investointien, ylläpidon ja mahdollisen luopumisen päätöksentekoa.
- Ohjata vastuullisuutta, taloudellisuutta ja kestävä kehitystä. Kiinteistöohjelmassa huomioidaan energiatehokkuus, ympäristövastuullisuus ja kiinteistöjen elinkaarikustannukset. Tilojen käyttöä optimoidaan ja vajaakäyttöisten tai tarpeettomien kohteiden osalta toimitaan taloudellisesti ja ympäristön kannalta vastuullisesti. Kiinteistöohjelmassa tunnistetaan myös tarve vaalia kulttuurihistoriallisesti arvokasta rakennusperintöä säilyttämällä erityisesti hirsirakentamisen perintöä. Tämä toteutuu sekä ylläpitoluokituksen kautta että yksittäisiä kiinteistöjä koskevissa päätöksissä. Rakennusperin-

nön vaaliminen tukee kaupunkikuvan ylläpitämistä, edistää kestävästä kehitystä, vahvistaa paikkakunnan identiteettiä ja tarjoaa mahdollisuuksia esimerkiksi yhteisöllisyyden ja matkailun kasvulle.

- Määrittää toimivallan ja päätöksenteon periaatteet. Ohjelmassa kuvataan menettelytavat niin hallinnollisiin päätöksiin kuin käytännön toimiin hallintosäännön puitteissa. Kiinteistöjen omistuksen, käytön ja siitä luopumisen päätökset perustuvat ohjelman määriteltyihin periaatteisiin, jotka ehkäisevät satunnaisia, lyhytnäköisiä tai perusteettomia ratkaisuja.

Energiatehokkuussopimus

Kaupunginhallitus päätti 25.11.2025, että kaupunki liittyy osaksi julkisen alan kuntien Energiatehokkuussopimusta 2026–2035. Päätöksen mukaan sopimuksen mukaiset energiansäästötavoitteet asetetaan sopimuskaudelle 2026–2035 ja energiatehokkuussopimus ja sen tavoitteet liitetään osaksi kiinteistöohjelmaa.

Energiatehokkuussopimus on vapaaehtoinen, valtakunnallinen väline, jolla kunnat, kaupungit ja muut julkisen alan toimijat sitoutuvat edistämään kiinteistöjen energiatehokkuutta. Uusi sopimuskausi käynnistyy 1.1.2026 ja kattaa vuodet 2026–2035. Julkisen alan sopimus on yksi kolmesta sopimusosiossa (elinkeinoelämä, kiinteistöala, julkinen sektori). Pudasjärven kaupunki ei ole aikaisemmin ollut osallisena valtakunnallisissa energiatehokkuussopimuksissa.

Sopimus tarjoaa selkeän mallin energiatehokkuustyölle sekä mahdollistaa valtion avustuksia energiatehokkuusinvestointeihin ja hankkeisiin. Energiatehokkuussopimukseen liittymisen kautta saatavia rahoitus- ja tukimahdollisuuksia voivat olla esimerkiksi seuraavat:

- Mahdollisuus valtion harkinnanvaraiseen tukeen energiatehokkuusinvestointeihin

Energiatehokkuussopimukseen (Julkisen alan energiatehokkuussopimus 2026–2035, JETS) liittyneet kunnat voivat hakea valtion harkinnanvaraista tukea sellaisiin toimenpiteisiin, joilla tehostetaan energiankäyttöä. Näihin voivat kuulua esimerkiksi teknologiauudistukset, automaatio, lämmitysjärjestelmien uusiminen tai muun toiminnan optimointi. Erityisesti kuntasektorilla tarjottava korotettu tuki Motivan energiakatselmuksiin on merkittävä etu.

- Energiakatselmuksien tuki

Sopimukseen kuuluvat voivat saada kohdennettua tukea energiakatselmuksiin ja niissä tunnistettuihin investointikohteisiin. Myös Pudasjärven kaupungin rakennukset voidaan mahdollisesti selvittää tuetuilla katselmuksilla, mikä puolestaan helpottaa ja tehostaa investointien suunnittelua ja rahoituksen hakemista.

- Vihreä ja edullinen kuntarahoitus energiatehokkuusinvestointiin

Kuntarahoitus tarjoaa kuntasektorille vihreää rahoitusta energiaremontteihin ja -investointeihin. Näitä voi hyödyntää esimerkiksi rakennusten ilmanvaihdon kunnostamiseen, valaistuksen modernisointiin tai kiinteistön toisiinsa verkottuvaan älyohjaukseen. Vihreä rahoitus on usein edullisempaa ja joustavampaa kuin perinteinen lainanotto – ja se sopii erityisesti investoinneille, jotka tuottavat rakennuksille pitkän aikavälin kustannussäästöjä.

- Vapaaehtoisuus ja hallinnollinen jousto pakottavuuden sijaan

Energiatehokkuussopimukseen perustuva menetelmä mahdollistaa EU:n direktiiveihin vastaamisen ilman raskasta pakollista lainsäädäntöä. Sopimus tarjoaa joustavan, kuntia hyödyttävän toimintatavan energiatehokkuuden kehittämiseen ja investointien kohdentamiseen. Tämä voi helpottaa strategista suunnittelua ja rahoitushakemusten ajoitusta Pudasjärven investointiohjelmissa.

- Raportointi ja seuranta on mahdollinen edellytys tukimahdollisuuksille

Sopimukseen liittyneet toimijat sitoutuvat vuosittaiseen raportointiin tehdyistä toimista ja saavutetuista säästöistä. Tämä raportointi avaa tien energia-avustusten saamiselle ja nostaa kunnan toimien läpinäkyvyyttä. Toimet dokumentoidaan ja raportoidaan Motiva-järjestelmään.

Tilapalvelusopimuksen (KH 26.08.2025 § 257) mukaisesti kaupungin tilapalvelut 1.1.2026 alkaen tuottava Pudasjärven Vuokratalot Oy on ilmaissut suostumuksensa tuottaa energiatehokkuussopimuksen edellyttämää palvelua Pudasjärven kaupungille.

Sopimukseen liittyminen tarkoittaa, että kaupunki sitoutuu jatkuvaan energiatehokkuuden parantamiseen. Käytännössä tämä tarkoittaa vuosittaisia, ohjelmaan kirjattavia energiansäästötavoitteita. Toimenpiteitä ovat esimerkiksi kiinteistöjen tekniikan modernisointi, rakennusten käytön tehostaminen, järjestelmien älykäs ohjaus, LED-valaistus, lämmitysjärjestelmän optimointi sekä uusiutuvan energian ratkaisut (esim. aurinkopaneelit ja maalämpö). Toimenpidesuunnitelma ja vuosittain saavutetut säästöt raportoidaan Motivan ylläpitämään raportointijärjestelmään. Toteutusta ohjaa energiatehokkuussopimusohjelman asettama viitekehys. Kaupunki tai tilapalveluita tuottava yhtiö nimeää energiatehokkuusvastaavan, joka koordinoi toimenpiteitä ja raportointia.

Sitoutumista vaaditaan johdolta sekä kaikilta kiinteistöjen omistajilta ja ylläpidosta vastaavilta tahoilta. Energiatehokkuustoimet voivat hetkellisesti lisätä kaupungin kuluja ja investointitarpeita esimerkiksi energiakatselmuksien ja toimenpiteiden omarahoitusosuuksien muodossa mutta pitkässä juoksussa oletettavasti vähentävät energia- ja ylläpitokustannuksia. Kokonaisuuden hahmottamista ja toimien raportointia varten voi olla hyödyllistä suunnitella ja ylläpitää erillistä ”energianhankekoraa” joka myös budjetoidaan omana kokonaisuutenaan.

2.3.2 ICT- ja hankintapalvelut

ICT- ja tietohallinto huolehtii nykyaikaisten tietojärjestelmien käytettävyydestä ja niitä koskevista sopimuksista. Kaupunki on Laplt Oy:n osakas ja ostaa siltä ICT-palvelutehtävät. Arkistointi ja tietosuoja ovat olennainen osa kaupungin tietohallinnon ja tiedonhallinnan järjestämistä.

Hankintapalvelut koordinoi hankintoja ja toteuttaa niitä.

Yksikkö valmistelee ja koordinoi kaupungin varautumista.

Tuottaa kaupungin sihteeripalvelut.

Sihteeripalvelut

Keskitetyt sihteeripalvelut tarkoittavat organisaation tarjoamia sihteeripalveluita, jotka on keskitetty yhteen yksikköön tai tiimiin sen sijaan, että ne olisivat hajautettuina eri alueille tai yksiköille. Tämä malli tarjoaa useita etuja, kuten tehokkuuden parantamisen, resurssien paremman hallinnan ja palvelun laadun yhtenäistämisen.

- Tehokkuus ja resurssien hallinta:
 - Keskitetty malli mahdollistaa sihteeripalveluiden tehokkaamman organisoinnin ja resurssien käytön. Esimerkiksi sihteerit voivat jakaa työtehtäviä ja tukea toisiaan kiireisinä aikoina
- Yhtenäiset käytännöt ja laadunvarmistus:
 - Keskitetty sihteeripalvelu varmistaa, että kaikki sihteeripalvelut noudattavat samoja käytäntöjä ja standardeja, mikä parantaa palvelun laatua ja yhdenmukaisuutta

- Monipuoliset työtehtävät:
 - Sihteerit voivat työskennellä eri palvelualueilla ja palveluyksiköissä, mikä tarjoaa heille monipuolisia työtehtäviä ja mahdollisuuden kehittää laaja-alaista osaamista.
- Tuki ja yhteistyö:
 - Keskitetty sihteeripalvelu tarjoaa vahvan tukiverkoston sihteereille, mikä helpottaa yhteistyötä ja tiedon jakamista. Tämä voi parantaa työilmapiiriä ja työntekijöiden tyytyväisyyttä.
- Erikoistuminen ja asiantuntemus:
 - Keskitetty malli mahdollistaa sihteerien erikoistumisen tiettyihin tehtäviin tai osa-alueisiin, mikä voi parantaa palvelun laatua ja tehokkuutta.

Osaamista tarvitaan etenkin taloussuunnittelun tukeen ja talousraportointiin sihteeripalveluissa.

Keskitettyjen sihteeripalveluiden tehtävät:

- kirjaamotoiminta (ml. kuuluttaminen) ja tiedonhallinta
- laskujen asiattarkastus ja tiliöinti
- myyntilaskutus, maksatushakemukset ja sisäinen laskutus
- kokoushallinta (esityslistojen ja pöytäkirjojen kokoaminen, julkaisu ja jakelu)
- toimielimen sihteeritehtävät
- palkkionmaksatus
- matkasihteeritehtävät
- HR-valmistelutehtävät
- tilastojen ja raporttien valmistelutehtävät
- tietojärjestelmien ylläpito- ja pääkäyttäjätehtävät
- intranetin ja verkkosivujen sisällönhallinta
- palvelualue- ja yksikkökohtaisesti substanssitehtävien mukaan vaihtelevat tehtävät

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö			
Riski: Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Sähkökatko		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska lähes kaikki toiminta edellyttää sähköä.		
Toimenpiteet	Varavoima (virtapankit ja aggregaatit) tärkeimmissä kohteissa.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Riski: Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Pitkä sähkökatko, poikkeusolot, jossa infraa rikkoutuu laajasti.		
Seuraukset	Vedensaannin estyminen, osassa kohteista myös jätevesihuollon häiriöt.		
Toimenpiteet	Varautuminen varavedenjakeluun ja etättyöhön siirtymiseen toiminnoissa, joissa mahdollista.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Polttoaineiden saannin vakava häiriö			

Riski: Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Syyt	Poikkeusolot tai kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska osa toiminnoista edellyttää polttomoottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttämistä, pieni määrä kohteita myös polttoöljyä lämmitykseen.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin ilman tarvetta polttoaineseen. Lämmityksessä voidaan käyttää tilapäistä sähkölämmitystä. Polttomoottorikäyttöisten ajoneuvojen käytön rajoittaminen välttämättömään.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Päivittäistavarahuollon vakava häiriö			
Riski: Päivittäistavarahuollon vakava häiriö			
Syyt	Syyt Poikkeusolot tai kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Riippuu mitä päivittäistavaroita tilanne koskee. Etenkin elintarvikkeiden laaja, pitkäkestoinen puute, vaikuttaa merkittävästi kaikkeen kaupungin toimintaan ja kuntalaisiin.		
Toimenpiteet	Kaupungin palvelutuotannon suuntaaminen valmiussuunnitelmien mukaisesti.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Riski: Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Syyt	Sähkökatko, hybridisodankäynti, poikkeusolot, laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska lähes kaikki toiminta edellyttää tieto- ja viestiliikenneyhteyksiä.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin ilman tietoliikenneverkko-yhteyksiä. Varaviestintäyhteyksien käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Riski: Riski: Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Henkilötietojen tai salassa pidettävien tietojen päätyminen tahoille, jotka eivät ole tietoon oikeutettuja johtuen virheellisistä prosesseista ja tietomurroista.		
Seuraukset	Tietosuojaloukkaukset, tiedon häviäminen		
Toimenpiteet	Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. tiedonhallintaprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)			
Riski: Sään ääri-ilmiö			
Syyt	Sään ääri-ilmiö		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska lähes kaikki toiminta edellyttää sähköstä riippuvaisia välineitä, tietoliikenne- tai viestintäyhteyksiä ja/tai matkustamismahdollisuutta ajoneuvoilla.		

Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin, joilla toiminta voidaan järjestää tilanteesta riippuen ilman sähköstä riippuvaisia tietoteknisiä laitteita, tietoliikenneyhteyksiä ja/tai matkustamismahdollisuutta ajoneuvoille.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
Vesistö- tai jääpatotulva			
Riski: Tulva			
Syyt	Tulva		
Seuraukset	Sellaisen toiminnan vaikeutuminen, mikä edellyttää matkustamista ajoneuvoilla.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin, joilla ajoneuvoilla matkustamista tulvan saartamaan kohteeseen voidaan välttää.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Riski: Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Tulipalo		
Seuraukset	Toiminta palaneessa kohteessa estyy, paperisia asiakirjoja ja tietoa voi tuhoutua, omaisuutta voi tuhoutua,		
Toimenpiteet	Kaupungin toimintojen monipaikkainen sijoittelun sähköinen arkistointi, palosuojatut kassakaapit, sähköisten tietojen varmistus- ja palautuspalvelut, vakuutusten hallinta.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Suuri metsäpalo			
Riski: Suuri metsäpalo			
Syyt	Metsäpalo		
Seuraukset	Vaikutukset ovat suurenkin palon tapauksessa todennäköisesti varsin paikallisia.		
Toimenpiteet	Evakuointisuunnitelma, suunnitelma henkisen kriisinkestävyyden ylläpitämiseksi.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Riski: Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Virustaudit		
Seuraukset	Niiden toimintojen vaikeutuminen, joissa ihmiset ovat samassa paikassa toistensa kanssa.		
Toimenpiteet	Siirtyminen vain etätyöskentelyyn toiminnoissa, joissa mahdollista. Palveluiden supistaminen tai sulkeminen. Suojavarusteiden käyttö ja mahdollisten erityiskäytänteiden noudattaminen.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)			
Riski: Vakava väkivallan teko			
Syyt	Vakava väkivallan teko		
Seuraukset	Väkivallan fyysiset ja psyykkiset seuraukset		

Toimenpiteet	Tarkoituksenmukaiset tilojen lukitusjärjestelyt, tarkoituksenmukaiset turvavälinejärjestelyt, koulutukset		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Riski: Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Syyt	Osaamisen ja valvonnan puutteet		
Seuraukset	Lainvastainen toiminta, huono hallintotapa		
Toimenpiteet	Sisäinen valvonta, vakavien väärinkäytösten ilmoituskanava. Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. tiedonhallintaprosessi ja hallintoprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit			
Riski: Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit			
Syyt	Osaamisen ja ohjeistuksen puutteet		
Seuraukset	Lainvastainen toiminta, huono hallintotapa, kaupungin talouden tasapainottamisen epäonnistuminen		
Toimenpiteet	Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Riski: Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Syyt Inhimillinen erehdys, huolimattomuus, osaamattomuus, resurssien vähäisyys		
Seuraukset	Taloudellinen vahinko kaupungille		
Toimenpiteet	Sisäinen valvonta. Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Riski: Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Syyt	Valvonnan puute, osaamattomuus, resurssien vähäisyys		
Seuraukset	Lainvastainen toiminta, huono hallintotapa, lisäkustannukset kaupungille		
Toimenpiteet	Sisäinen valvonta. Hankintaohje. Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		

Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
----------	----------	----------------	--------------------

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit			
Riski: Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Avainhenkilön etenkin äkillinen irtisanoutuminen tai pitkä poissaolo, väärinkäytökset.		
Seuraukset	Tuottavuuden väheneminen, taloudellinen vahinko kaupungille, lainvastainen toiminta, huono hallintotapa (mm. asian käsittelyn viivästyminen)		
Toimenpiteet	Kuhunkin työtehtävään (mukaan lukien käyttöoikeudet tarvittaviin järjestelmiin) riittävä osaaminen vähintään kahdella henkilöllä. Tietojen ja asiakirjojen vieminen viipymättä asianomaisiin tietojärjestelmiin.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Riski: Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Huonot tai puuttuvat sopimusmääräykset, tiedonkulkukatkokset.		
Seuraukset	Toiminnan estyminen tai vaikeutuminen.		
Toimenpiteet	Varautumista koskevien määräyksien sisällyttäminen hankintasopimuksiin, tytäryhteisöjen ja sopimuskumppanien osallistaminen valmiussuunnitteluun ja -harjoitteluun.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Rahoitus

Rahatoimeen liittyvät riskit			
Riski: Rahatoimeen liittyvät riskit			
Syyt	Heikko taloustilanne		
Seuraukset	Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arvioitimenettelyyn joutuminen, jossa kaupungin omia mahdollisuuksia päättää sopeuttamistoimenpiteistä rahoitetaan ja viimesijaisena määrätty kuntaliitos. Kassakriisi, mikäli lainansaanti estyy.		
Toimenpiteet	Suunnitelma alijäämän kattamiseksi / Talouden sopeuttamisohjelma v. 2025–2028.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Ict- ja hankintapalvelut

ICT- ja hankintapalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 1212 ICT-palvelut, 1213 ICT- ja tietohallinto, 1214 Hankintapalvelut, 1215 Varautuminen, 1234 Joukkoliikenne, 1235 Yhteiskäyttöautot.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	56 229	70 980	145 199	104,6 %	137 530	140 160
Myyntituotot	51 229	52 350	66 160	26,4 %	56 910	57 930
Tuet ja avustukset	5 000	18 630	79 039	324,3 %	80 620	82 230
TOIMINTAKULUT	-659 170	-752 050	-395 801	-47,4 %	-404 780	-414 900
Henkilöstökulut			-135 458		-138 850	-142 320
Palvelujen ostot	-625 355	-727 725	-187 513	-74,2 %	-191 280	-196 060
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 489	-7 375	-3 200	-56,6 %	-3 280	-3 360
Muut toimintakulut	-28 327	-16 950	-69 630	310,8 %	-71 370	-73 160
TOIMINTAKATE	-602 941	-681 070	-250 602	-63,2 %	-267 250	-274 740
Poistot ja arvonalentumiset					-7 880	-7 880
Suunnitelman mukaiset poistot					-7 880	-7 880

Toiminnalliset tavoitteet

Palveleva kuntakonserni	
Noudatamme vastuullisen työnantajan periaatteita ja linjauksia.	
Sihteeripalveluita koskeva uudistus onnistuu	Aloittamatta
Toimenpide: Keskistettyjen sihteeripalveluiden (ml. keskitetty kirjaamo) toimivuudesta kerätään palaute loppuvuodesta 2025.	
Mittarit: Vähintään 55 % vastaajista ilmoittaa keskitettyjen sihteeripalveluiden (ml. keskitetty kirjaamo) toimivan vähintään yhtä hyvin kuin ei keskitetyt sihteeripalvelut ja hajautettu kirjaamo.: Tavoite 55,0	

2.3.3 Kaupungin yhteistoiminta

Kaupungin yhteistoiminta koostuu kunnallisen ympäristönsuojelun, ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon palvelut tuottavista Oulunkaaren ympäristöpalveluista sekä kaupungin muusta yhteistoiminnasta, joista suurimpina OSAO-yhteistyö (alijäämän kattaminen) ja maaseutuhallinto (maaseutuelinkeinoviranomainen).

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö			
Riski: Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Sähkönjakelun laaja häiriö		
Seuraukset	Työtehtävien vaikeutuminen sekä ympäristöterveydenhuollon ja eläinsuojeluongelmien lisääntyminen kuormittavat henkilöstöä		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma ja tehtävien priorisointi		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Riski: Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Talousveden saastuminen		
Seuraukset	Talousveden erityistilanteen hoitaminen ja johtaminen vaatii talousveden valvojan resursseja ja osaamista.		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma ja talousveden valvojan varahenkilö, Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma ja talousveden valvojan tehtävien jakaminen kahdelle henkilölle.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Riski: Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Syyt	Polttoaineiden saannin vakava häiriö onnettomuuden tai jonkin muun syyn seurauksena.		
Seuraukset	Eläinlääkinnän praktiikkatehtävät ja ympäristöpalvelujen valvontatehtävien hoitaminen vaikeutuu.		
Toimenpiteet	Etätyöt ja eläinlääkinnässä töiden rajoittaminen välttämättömään hätätyöhön		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Päivittäistavarahuollon vakava häiriö			
Riski: Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Päivittäistavarahuollon vakava häiriö			
Syyt	Päivittäistavarahuollon vakava häiriö onnettomuuden tai muun syyn vuoksi.		
Seuraukset	Ympäristöterveydenhuollon akuuttien tehtävien lisääntyminen		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma ja työtehtävien priorisointi		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Riski: Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Syyt	Tekninen häiriö tietoliikenteessä kyber- tai hybridihyökkäyksen vuoksi		
Seuraukset	Työn teon vaikeutuminen tai jopa keskeytyminen keskeisten järjestelmien ollessa poissa käytöstä.		
Toimenpiteet	Henkilökohtaisen tietoturvan ylläpito, jottei hyökkääjä pääse käsiksi organisaation järjestelmiin heikon tietoturvan vuoksi.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Riski: Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Tietovuoto		
Seuraukset	Salassa pidettävien tietojen joutuminen väärin käsiin		
Toimenpiteet	Henkilökohtaisen tietoturvan ylläpito, jottei hyökkääjä pääse käsiksi organisaation järjestelmiin heikon tietoturvan vuoksi.		

Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
----------	---------------	----------------	--------------------

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)			
Riski: Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)			
Syyt	Sään ääri-ilmiöt		
Seuraukset	Terveystensuojelu ongelmien lisääntyminen ja kyseisten tehtävien työnkuorman nopea kasvu		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma sekä työtehtävien priorisointi		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Vesistö- tai jääpatotulva			
Riski: Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Vesistö- tai jääpatotulva			
Syyt	Nopea ja aikainen kevät aiheuttaa tulvan leviämisen asuin- ja tuotantotilojen alueelle.		
Seuraukset	Ympäristösuojelun tai ympäristöterveydenhuollon tai eläinlääkinnän työtehtävien ruuhkaantuminen riippuen siitä, millaiselle alueelle tulva leviää.		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma sekä työtehtävien priorisointi		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Riski: Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Tulipalo terveydensuojelu- tai ympäristösuojeluvalvontakohteessa		
Seuraukset	Ympäristösuojelun tai ympäristöterveydenhuollon työtehtävien ruuhkaantuminen		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma sekä työtehtävien priorisointi		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Suuri metsäpalo			
Riski: Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Suuri metsäpalo			
Syyt	Palon aiheuttamat ympäristösuojelulliset vahingot ja savun aiheuttamat terveydensuojelulliset ongelmat		
Seuraukset	Ympäristösuojelun ja ympäristöterveydenhuollon akuuttien tehtävien lisääntyminen		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma ja työtehtävien priorisointi		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia	
Riski: Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Laaja-alainen epidemia tai pandemia	
Syyt	Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Seuraukset	Laaja-alainen epidemian tai pandemian rajoittamisen toimenpiteet vaikuttavat töiden tekemiseen		
Toimenpiteet	Etätyöt ja tarkastusten tekeminen asiakirjatarkastuksina. Henkilöiden suojautuminen asiakaskontakteissa.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)			
Riski: Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)			
Syyt	Väkivallan teko tai sen uhka		
Seuraukset	Henkiset kärsimykset		
Toimenpiteet	Apu työterveyshuollosta		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Riski: Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Sisäinen valvonta			
Syyt	Henkilöstöresurssi ei riitä, koska avoimia virkoja ei saada täytettyä tai suunnitellun valvonnan ulkopuolisen valvonnan määrä kasvaa nopeasti ja aiheuttaa sen, että suunnitelmallista valvontaa ei saada suunnitelman mukaan tehtyä.		
Seuraukset	Valvontatavoitteet eivät täyty ja osa lakisääteisistä tehtävistä voi jäädä hoitamatta.		
Toimenpiteet	Oikea-aikainen rekrytointiprosessi, Valvontasuunnitelman toteuman seuranta ajankohtais-keskusteluissa ja tarvittaessa tehtävien priorisointi tai siirtäminen		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit			
Riski: Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Menojen hallinta			
Syyt	Menojen kasvu, jos lakisääteisten palvelujen hoitamisessa joudutaan turvautumaan laajasti ostopalveluun		
Seuraukset	Talousarvion ylittyminen		
Toimenpiteet	Riskien hallinta suunnitelmallisella toiminnalla		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Riski: Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Tulojen hallinta			
Syyt	Suoritemaksutulojen jäädessä budjetoitua alhaisemmiksi.		
Seuraukset	Talousarvio ylittyy		
Toimenpiteet	Osavuositarkastukset, säästötoimenpiteet tai lisämäärärahan hakeminen, mikäli ylittymisriski havaitaan ajoissa.		

Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
----------	---------------	----------------	-----------------

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Riski: Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Omaisuuden hallinta			
Syyt	Käytettävien laitteiden yllättävä rikkoontuminen		
Seuraukset	Yllättävät ja kalliit hankinnat		
Toimenpiteet	Laitteistojen suunnitelmallinen uusinta		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit			
Riski: Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Työtapaturma tai liikenneonnettomuus		
Seuraukset	Pitkä poissaolo ja työtehtävien ruuhkaantuminen, mikäli sijaista ei rekrytoida		
Toimenpiteet	Sijaisten rekrytointi sellaisiin lakisääteisiin tehtäviin, joiden hoitaminen ei sisäisin järjestyin onnistu.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Riski: Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Löytöeläinkoti ei pysty hoitamaan velvoitteitaan ylitsepääsemättömän esteen vuoksi tai löytöeläinkodin kanssa ei ole sopimus voimassa.		
Seuraukset	Kiireelliset löytöeläinten sijoituspaikat on hoidettava tapauskohtaisesti, joka kuormittaa henkilöstöä.		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen sopimusten hallinta		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Oulunkaaren ympäristöpalvelut

Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuottaa kunnallisen ympäristönsuojelun, ympäristö-terveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon palvelut Iin, Utajärven ja Vaalan kuntiin sekä Pudasjärven kaupunkiin. Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuottaa lisäksi ympäristö-terveydenhuollon ja eläinlääkinnän palvelut Puolangan kunnalle erillisen sopimuksen nojalla.

Pudasjärven kaupunki hallinnoi ympäristöpalveluja ja sen koko henkilöstöä. Oulunkaaren ympäristöpalvelut sijoittuvat Pudasjärven kaupungin hallinnossa itsenäisenä tulosyksikkönä. Palveluista vastaa Oulunkaaren ympäristölautakunta, jossa on kaksi jäsentä jokaisesta sopijakunnasta. Lautas-

kunta huolehtii tehtäväalueensa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Oulunkaaren ympäristöpalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4301 Ympäristön valvonta, 4302 Terveysvalvonta, 4300 Eläinlääkintä.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	1 294 803	1 301 144	1 409 506	8,3 %	1 437 740	1 466 480
Myyntituotot	923 734	905 164	1 012 006	11,8 %	1 032 290	1 052 930
Maksutuotot	360 491	395 980	387 000	-2,3 %	394 740	402 630
Tuet ja avustukset	10 578		10 500		10 710	10 920
TOIMINTAKULUT	-1 593 006	-1 697 729	-1 937 479	14,1 %	-1 976 730	-2 016 590
Henkilöstökulut	-1 269 592	-1 321 903	-1 484 514	12,3 %	-1 514 210	-1 544 500
Palvelujen ostot	-123 406	-122 460	-204 165	66,7 %	-208 430	-212 600
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56 389	-60 950	-63 100	3,5 %	-64 360	-65 650
Avustukset	-329					
Muut toimintakulut	-143 290	-192 416	-185 700	-3,5 %	-189 730	-193 840
TOIMINTAKATE	-298 203	-396 585	-527 973	33,1 %	-538 990	-550 110

Talousarvioesityksessä 2026 Oulunkaaren ympäristöpalvelujen ulkoinen toimintakate on 465 703 euroa.

Muutokset toimintatuotoissa verrattuna vuoden 2025 talousarvioon:

- Myyntituottojen osalta korvaukset eläinlääkinnän valtion valvontatehtävien korvaukset arvioidaan kasvavan 4000 eurolla.
- Eläinlääkinnän maksutuotot, joista suurin osa on klinikka- ja laitemaksuja, arvioidaan pysyvän samalla tasolla kuin vuoden 2025 talousarviossa. Todennäköisesti klinikka- ja laitemaksujen tuotto nousee uuden eläinlääkintähuoltolain voimaan astumisen myötä tehtävien klinikka- ja laitemaksujen päivityksen vuoksi. Nousua ei ole arvioitu, koska sitä on vaikea arvioida vielä talousarvion laadintavaiheessa.
- Ympäristövalvonnan maksutuotot arvioidaan säilyvän samalla tasolla kuin vuoden 2025 talousarviossa.
- Terveysvalvonnan maksutuottojen arvioidaan olevan vajaa 9000 euroa pienempi kuin vuoden 2025 talousarviossa, koska valvontasuunnitelman ulkopuolisia tarkastusten osuus on suuri tarkastusten kokonaismäärään nähden. Valvontasuunnitelman ulkopuolisista tarkastuksista osa on maksuttomia.

Muutokset toimintakuluissa verrattuna vuoden 2025 talousarvioon:

- 1) Henkilöstökulut ovat 160 000 euroa suuremmat kuin vuoden 2025 talousarviossa. Muutokset johtuvat seuraavista tekijöistä:
 - Palkankorotusten vaikutus arviolta 70 000 euroa
 - Eläinlääkärien takuupalkat virkavapaiden ajalta on jäänyt arvioimatta vuoden 2025 talousarviosta (vaikutus noin 40 000 euroa)
 - Virkavapaan sijaisuustarpeesta noin 20 000 euron lisäkustannus
 - Kevan tasausmaksujen siirtäminen vyörytyksistä ympäristöpalvelujen taseeseen vaikutus 14 000 euroa (kirjanpidollinen, ei vaikuta kuntien maksuosuuksiin)
 - Eläinlääkärien vuosiloman sijaisten tarpeen kasvu yhdellä kuukaudella (5 kk -> 6 kk) 4000 euroa lisäkustannus
 - Eläinlääkärien päivystyskorvaukset 10 000 euroa suurempi kuin vuoden 2025 talousarviossa (arvioitu 2025 talousarvioon liian pieneksi ja korvausten nousu)
 - Eläinlääkinnän valvontatehtävistä maksettavien korvausten kasvu noin 4000 euroa
- 2) Palvelujen ostot 80 000 euroa suuremmat kuin vuoden 2025 talousarviossa. Muutokset johtuvat seuraavista tekijöistä:

- IT-palvelujen siirtäminen vyörytyksistä ympäristöpalvelujen taseeseen vaikutus 45 000 euroa (kirjanpidollinen, ei vaikuta kuntien maksuosuuksiin)
 - Työterveyshuollon kustannusten kasvu vuosien 2024 ja 2025 aikana, jota ei ole kyseisiin talousarvioihin osattu arvioida 21 000 euroa suuremmat kuin vuoden 2025 talousarviossa
 - Toimistopalvelujen siirtäminen vyörytyksistä ympäristöpalvelujen taseeseen vaikutus 17 000 euroa (kirjanpidollinen, ei vaikuta kuntien maksuosuuksiin)
 - Henkilöstön matkakustannusten kasvu 5000 euroa
 - Muut palvelut 5000 euroa pienemmät kuin vuoden 2025 talousarviossa
- 3) Aineet, tarvikkeet ja tavarat hintojen korotusten verran suuremmat kuin vuoden 2025 talousarviossa.
- 4) Muut toimintakulut arvioitu 7000 euroa pienemmiksi kuin vuoden 2025 talousarviossa

Toiminnalliset tavoitteet

Asukaslähtöiset palvelut	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Yhteydenottoihin vastataan kohtuullisessa ajassa.	Aloittamatta
Toimenpide: Tiedusteluihin ja yhteydenottoihin ympäristön-, terveydensuojelun ja eläinlääkintäviranomaiselle vastataan 14 pv kuluessa. Hakemukset, ilmoitukset ym. käsitellään lakisääteisessä määräajassa.	
Mittarit: Vastaamattomat yhteydenotot	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinaamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Ympäristöpalvelujen suunnitelmallisen valvonnan toteutuminen varmistetaan.	Aloittamatta
Toimenpide: Varmistetaan suunnitelmallisen valvonnan toteutuminen ympäristöpalveluissa.	
Mittarit: Eläinlääkinnän suunnitelmallisen valvonnan toteuma (%): Lähtö 81,0, Tavoite 90,0 Ympäristösuojelun suunnitelmallisen valvonnan toteuma (%): Lähtö 84,0, Tavoite 90,0 Ympäristöterveydenhuollon suunnitelmallisen valvonnan toteuma (%): Lähtö 85,0, Tavoite 90,0	
Ympäristöpalvelut tuottavat kattavat eläinlääkäripalvelut alueellaan.	Aloittamatta
Toimenpide: Turvataan riittävän kattavat eläinlääkäripalvelut koko toiminta-alueella	
Mittarit: Eläinlääkärikäyntien määrä: Lähtö 4 916,0, Tavoite 5 000,0	
Palveleva kuntakonserni	
Henkilöstöpoliittiset strategiset linjauksemme tukevat organisaation päivittäistä työtä. Henkilöstön hyvinvointi on koko organisaation toiminnan lähtökohta.	
Riittävällä henkilöstöresurssilla mahdollistetaan lakisääteinen viranomaistoiminta ja edistetään työhyvinvointia.	Aloittamatta
Toimenpide: Oulunkaaren ympäristöpalvelujen kaikissa viroissa tulee olla viranhaltija ja työsuhteissa työntekijä.	
Mittarit: Oulunkaaren ympäristöpalvelujen henkilötyövuosimäärä (htv): Lähtö 19,5, Tavoite 20,1	

Toiminnan keskeiset muutokset

- Uusi eläinlääkintähuoltolaki (285/2023) astuu voimaan 1.1.2026. Eläinlääkintähuoltolaki edellyttää, että julkisen järjestämisvastuun kautta turvataan kyseisen lain 8 §:n mukaiset eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden kannalta välttämättömät eläinlääkäripalvelut. Järjestämisvastuun laajuus alueellisten tarpeiden perusteella tulee määrittää. Muiden kuin 8 §:n mukaisten palvelujen hinnoittelu tulee päivittää maksutaksaan. Eläinlääkintähuoltolaki myös edellyttää, että järjestäjä perii itse klinikka- ja laitemaksut asiakkaalta, joten vastaanottotiloihin hankitaan maksupäätteet klinikka- ja laitemaksujen perimistä varten.
- Harkitaan Utajärven pieneläinkäynneistä luopumista ja rokotusvastaanoton järjestämistä Utajärvelle. Tavoitteen on tehostaa eläinlääkärien työajan käyttöä ja käyttää Utajärven pieneläinkäyntien subventiomäärärahat tilavuokraan.
- Ympäristöterveydenhuollon ympäristötarkastajien tehtävänjako muutettiin vuoden 2025 alusta siten, että ympäristöterveydenhuollon ympäristötarkastajista kaksi vastaa elintarvike- (pl. laitokset) ja tupakkavalvonnasta sekä talousveden valvonnasta ja kaksi ympäristötarkastajaa terveydensuojeluvalvonnasta (pl. talousveden valvonta). Terveydensuojeluvalvontaa tekevät myös vähän elintarvikevalvontaa. Yksi eläinlääkäri on tehnyt liha-alan laitosvalvonnan ja ympäristöjohtaja muun laitosisvalvonnan. Tehtäväjaon päivitetään vuoden 2026 alusta vastaamaan paremmin vuoden 2025 aikana huomattuja tehtävänjaon puutteita. Muutoksia tehdään vuoden 2026 alusta alkaen elintarvikevalvonnan tehtävien jakamiseen tarkastajien ja myös ympäristöjohtajan kesken. Päivittämisen lisäksi päivitetty tehtävänjako vaatii perehdytystä ja vakiinnuttamista, joita jatketaan vuoden 2026 aikana.
- Ympäristösuojelun ympäristötarkastajien tehtävänjakoa muutettiin vuoden 2025 alusta siten, että kaksi ympäristötarkastajaa vastaa maa-aines- ja yhteislupien valvonnasta ja kaksi tarkastajaa muun ympäristösuojelun valvonnan (pl. roskaantumiset, jotka on jaettu maantieteellisesti tarkastajien kesken). Päivitetty tehtävänjako vaatii perehdytystä ja vakiinnuttamista, joita jatketaan vuoden 2026 aikana.
- Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelman vaatii päivittämistä. Päivittäminen on tarkoitus tehdä vuoden 2026 aikana.

Muu yhteistoiminta

Muu yhteistoimintaan kuuluvat kustannuspaikat: 1118 OSAO-yhteistyö, 1120 Maaseutuhallinto, 1119 Muu kuntayhteistyö.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTAKULUT	-397 283	-342 400	-344 442	0,6 %	-353 050	-361 880
Palvelujen ostot	-397 283	-342 400	-344 442	0,6 %	-353 050	-361 880
TOIMINTAKATE	-397 283	-342 400	-344 442	0,6 %	-353 050	-361 880

2.4. KAUPUNKIKEHITYS

Kaupunkikehityksen palvelualue

Palvelualueetta johtaa kaupunkikehitysjohtaja

Yritys- ja työelämäpalvelut

Pudasjärven Kehitys Oy
Työllisyyspalvelut
Kotoutumispalvelut
Viestintä- ja markkinointi

ELINVOIMAJOHTORYHMÄ
Kaupunginjohtaja

Maankäyttö- ja kaavoituspalvelut

Maankäytön kehitys, kaavoitus

Kaupunkiympäristö- ja rakentajan palvelut

Yhdyskunta- ja elinympäristöpalvelut
Syötteen vesihuoltolaitos
Rakennusvalvonta

Kaupunkikehityksen palvelualue

- Kaupunkikehityksen palvelualueen tehtävänä on kaupungin elinvoiman lisääminen ja verotulopohjan kasvattaminen.
- Palvelualue huolehtii yritysten toimintaedellytyksistä, työvoiman saatavuudesta sekä koulutusmahdollisuuksien kehittymisestä.
- Maankäytön kehittäminen mahdollistaa kestäväää kasvua ja elinympäristöjä sekä vihreän siirtymän investointeja.
- Kaupunkiympäristöpalvelut kehittää hyvinvointia lisäävää asumisen ja elämisen ympäristöä sekä sujuvia rakentajan palveluita.

Palvelualueen tilivelvolliset: kaupunkikehitysjohtaja, maankäyttöpäällikkö, johtava rakennustarkastaja; lisäksi tilivelvollinen on vesihuoltopäällikkö (kyseessä ei ole virka)

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	2 007 286	1 806 491	1 831 400	1,4 %	1 205 670	1 234 230
Myyntituotot	910 191	733 200	835 700	14,0 %	715 370	734 110
Maksutuotot	218 624	145 700	216 700	48,7 %	221 030	225 460
Tuet ja avustukset	273 792	177 091	11 500	-93,5 %	11 720	11 960
Muut toimintatuotot	604 678	750 500	767 500	2,3 %	257 550	262 700
TOIMINTAKULUT	-5 359 962	-6 686 390	-7 179 222	7,4 %	-7 281 010	-7 458 090
Henkilöstökulut	-1 282 487	-1 212 123	-1 346 717	11,1 %	-1 380 370	-1 414 870
Palvelujen ostot	-2 627 114	-3 291 954	-3 458 230	5,1 %	-3 493 670	-3 581 730
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-303 524	-321 750	-341 180	6,0 %	-333 700	-342 630
Avustukset	-776 759	-1 668 006	-1 884 475	13,0 %	-1 921 030	-1 962 810
Muut toimintakulut	-370 078	-192 557	-148 620	-22,8 %	-152 240	-156 050
TOIMINTAKATE	-3 352 676	-4 879 899	-5 347 822	9,6 %	-6 075 340	-6 223 860

Joista sisäiset erät

Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	28 030					
Myyntituotot	28 030					
Sisäiset myyntituotot	28 030					
TOIMINTAKULUT	-350 823	-153 007	-118 080	-22,8 %	-116 370	-119 280
Palvelujen ostot	-31 215	-8 500	-16 170	90,2 %	-11 910	-12 210
Sisäiset palvelut	-23 313	-1 000	-1 000			
Sisäiset kuljetuspalvelut	-7 902	-7 500	-15 170	102,3 %		
Muut toimintakulut	-319 608	-144 507	-101 910	-29,5 %	-104 460	-107 070
Sisäiset vuokrat	-319 608	-144 507	-101 910	-29,5 %		
TOIMINTAKATE	-322 793	-153 007	-118 080	-22,8 %	-116 370	-119 280

2.4.1 Yritys- ja työelämäpalvelut

Yrityspalvelujen tehtävänä on yritysten ja niiden toimintaympäristön kehittäminen, yritysneuvonta, alkavan yrityksen palvelut, yrityksen kehittämispalvelut ja palvelut omistajanvaihdoksiin.

Matkailun kehittämispalvelut ja alueen markkinointi lisäävät alueen tunnettavuutta ja vetovoimaa matkailijoille sekä investoinneille.

Yrityspalvelut ja matkailun kehittämispalvelut tuottaa yhteistyösopimuksella Pudasjärven kehitys Oy

Työllisyyspalvelujen tehtävänä on tehostaa työnhakijoiden työllistymismahdollisuuksia. Työllisyyspalvelujen avulla sekä henkilö- että yritysasiakkaat saavat neuvontaa ja ohjausta työnhakuun ja työntekijöiden rekrytointiin sekä osaamisen kehittämiseen.

Kotoutumispalvelujen tehtävänä on nopeuttaa maahanmuuttaneiden kotoutumista ja työllistymistä sekä vahvistaa heidän tietojään suomalaisesta yhteiskunnasta.

Viestinnän ja markkinoinnin tehtävänä on edistää asukkaiden osallistamista, lisätä yhteisöllisyyttä ja varmistaa elinvoimaisuutta sekä lisätä vuorovaikutusta kaupungin sisäisessä että ulkoisessa markkinoinnissa ja viestinnässä kaupunkistrategian mukaisesti. Keinoina ovat viestintä eri kanavissa, kuntamarkkinointi ja siihen liittyvät tapahtumat sekä kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden osallistaminen.

Riskit

Operatiiviset: ICT

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Riski: Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	ICT-häiriöt, järjestelmämuutokset ja tietoturvaohjeet voivat estää palvelujen sujuvan tuottamisen ja viestinnän		
Seuraukset	Palvelujen käyttökatkos, tiedonmenetys		
Toimenpiteet	ICT-kumppanuudet, tietoturvaohjeet ja -valmennus		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Riski: Kriisiviestintään liittyvät riskit			
Syyt	Odottamaton ulkoinen kriisitilanne		

Seuraukset	Epäonnistunut tai heikko kriisiviestintä voi heikentää kaupungin toiminnan uskottavuutta ja mainetta		
Toimenpiteet	Kriisiviestintäohjeistuksen ajantasaisuus ja koulutus, Varaudutaan imagohallintaan myös kriisitilanteissa.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit

Riski: Lainsäädännön muutoksiin liittyvät riskit

Syyt	Työllisyys- ja kotoutumispalvelujen järjestämisen muutokset, valtion linjausten ja rahoitusmallien vaihtelut (mm. laki työvoimapalvelujen järjestämisestä, laki kotoutumisen edistämisestä, hankelainsäädäntö) voivat aiheuttaa sopeutuspainetta ja uuden osaamisen tarvetta.		
Seuraukset	Rakenteelliset muutokset, resurssihaasteet, osaamishaasteet		
Toimenpiteet	Ylläpidetään osaamista ja seurataan aktiivisesti valtakunnan tason muutoksien valmistelua ja etenemistä		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski: Henkilöstön turvallisuuteen liittyvät riskit

Syyt	Asiakkaan aggressiivinen tai uhkaava käytös		
Seuraukset	Työntekijä voi tuntea olonsa uhkaavaksi tai kohdata väkivaltaa		
Toimenpiteet	Asiakaspalveluun soveltuvat työtilat, joissa on käytössä pako-ovet sekä muut mahdolliset turvajärjestelyt		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Riski: Henkilöstön saatavuuteen liittyvät riskit

Syyt	Keskeisen osaamisen menetys esim. eläköityminen, vaihtuvuus, työperäinen kuormittuminen. Erytisosaamisen puutteet. Liian pienet henkilöresurssit suhteessa tehtäviin (talouden sopeutuspainne).		
Seuraukset	Hidastaa yksikön toiminnan kehittämistä, asiakaspalvelua, toimien vaikuttavuutta ja muiden työntekijöiden työssäjaksamista.		
Toimenpiteet	Henkilöstön jaksamisen tukeminen ja varautuminen sijaistustarpeisiin, Tunnistetaan keskeiset resurssi- ja osaamispula-alueet ja kehitetään osaamista		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski: Työvoiman saatavuuteen liittyvät riskit

Syyt	Aleneva väkiluku ja ikääntyminen pienentävät paikallista asiakas- ja työvoimapohjaa. Työvoiman kohtaanto-ongelmat ja osaavan henkilöstön saatavuus (esim. muutto muualle, osaajapula).		
------	--	--	--

Seuraukset	Työ- ja palveluhenkilöstön saatavuuden heikkeneminen, osaavan työvoiman ja nuorten poismuutto heikentää elinvoimaa.		
Toimenpiteet	Työllisyys- ja koulutusyhteistyö, maahanmuuttajien kotoutus		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Rahoitus

Rahatoimeen liittyvät riskit			
Riski: Toiminnan rahoitukseen liittyvät riskit			
Syyt	Kaupungin talouden sopeuttamistarve (alijäämän kattaminen, kehittämisrahaston käyttö) voi rajoittaa elinvoiman kehittämisresursseja ja henkilöstön määrää.		
Seuraukset	Toiminnan leikkaukset, kehityshankkeiden viivästyminen		
Toimenpiteet	Sopeutussuunnitelmien vuosittainen päivitys, kehittämisrahaston hyödyntäminen		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Riski: Suhdannekehitykseen liittyvät riskit			
Syyt	Rakentamisen/teollisuuden suhdannevaihtelut, Pudasjärven yrityskentän supistuminen, Matkailun kysynnän muutokset (esim. kustannukset, globaalit ilmiöt) voivat vähentää vierailijoiden määrää.		
Seuraukset	Elinvoiman ja verotulojen heikkeneminen, työttömyyden kasvu		
Toimenpiteet	Aktiivinen yritysneuvonta ja -palvelut, kehitysverkostot, ennakointi		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Riski: Toiminnan ulkoiseen rahoitukseen liittyvät riskit			
Syyt	Ulkoisen rahoituksen (esim. hankkeet, valtionosuudet, kehittämisrahasto) hakemisen resurssipula, epävarmuus tai ehtojen kiristyminen.		
Seuraukset	Rahoituksen puute voi estää suunniteltujen kehittämistoimien toteuttamisen. Kehityshankkeiden vaikuttavuus heikkenee tai hyöty jää saamatta.		
Toimenpiteet	Resurssien kohdentaminen vaikuttavimpiin hankkeisiin. Riittävän omarahoitusosuuden varaaaminen talousarvioon.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Elinkeinojen kehittäminen ja viestintä

Elinkeinojen kehittäminen ja viestintään kuuluvat kustannuspaikat: 1024 Kaupunkikehitysvaliokunta, 1025 Viestintä ja kuntamarkkinointi, 1027 Yhteismarkkinointi, 1028 Elinkeinojen kehittäminen, 1121 Maaseutuelinkeinojen kehittäminen, 11020 Osallisuushankkeet.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	435		1 050		1 070	1 090
Tuet ja avustukset			1 050		1 070	1 090
Muut toimintatuotot	435					
TOIMINTAKULUT	-494 866	-504 550	-859 862	70,4 %	-879 620	-900 370
Henkilöstökulut			-196 052		-200 960	-205 990
Palvelujen ostot	-410 233	-439 550	-586 790	33,5 %	-600 970	-616 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9		-10 080		-10 330	-10 590
Avustukset	-84 624	-65 000	-50 000	-23,1 %	-50 000	-50 000
Muut toimintakulut			-16 940		-17 360	-17 790
TOIMINTAKATE	-494 431	-504 550	-858 812	70,2 %	-878 550	-899 280

Elinkeinojen kehittämiseen asiantuntijapalveluiden hankintaan kuuluu yrityskehitys- ja elinkeinojen kehittämispalveluiden hankinta / Pudasjärven kaupungin ja Pudasjärven Kehitys Oy:n välinen yhteistyösopimus v. 2026–2028, 285 000 €/v. (KH 28.10.2025 § 338)

Pudasjärven Kehitys Oy:n elinkeinoihin liittyvien hankkeiden omarahoitusosuuksia varten 38 000 € (KH 29.10.2024 §360)

Yhteismarkkinointi; Leader sopimus 2021–2027 46 000 €, Syötteen matkailuyhdistyksen rahoitus 50 000, Oulun matkailu Oy rahoitusosuus 20 000 €.

Jäsenmaksut Oulun kauppakamari, Euroregion, Pudasjärven yrittäjät, Pohjois-Pohjanmaan Kylät Ry.

Maaseutuelinkeinojen kehittäminen, avustukset 50 000 €.

Pudasjärven kaupungin ja Pudasjärven Urheilijat ry:n väliselle yhteistyösopimukselle liittyen markkinointi- ja näkyvyysyhteistyöhön varataan määrärahoihin 11 500 euroa.

Osallisuushankkeet; Iijokisopimuksen jatkokausi 2024–2028 11 000 €, Kiiminkijoen valuma-alueen koordinoitihanke 2024–2026 1000 €, Oulun lentoliikenteen kehittämishanke 2024–2026 15 000 €.

Toiminnalliset tavoitteet

Elinvoimaa yrittäjyydestä ja monipuolisesta elinkeinorakenteesta	
Tunnistamme, että myönteiset yritystoiminnan näkymät luovat tulevaisuudenuskoa kaikkeen toimintaan koko Pudasjärvellä.	
Nostetaan yrittämisen mahdollisuuksia ja monipuolista elinkeinorakennetta esille yritystarinoiden avulla yhdessä Pudasjärven Kehitys Oy:n kanssa	Aloittamatta
Mittarit: Elinvoimajohtoryhmän yritystutustumiskäyntien määrä: Tavoite 4,0 Yrityskannan nettokasvu	
Luomme mahdollisuuksia uusiutuvaan energiantuotantoon. Alueella tuotetaan energiaa paikallisesti ja kestävästi.	
Lisätään Pudasjärven tunnettuutta vihreän siirtymän mahdollistajana viestimällä monikanavaisesti meneillään olevista hankkeista sekä uusista mahdollisuuksista alueella	Aloittamatta
Toimenpide: Viestitään avoimesti ja aktiivisesti vireillä olevien hankkeiden tilanteesta	

Mittarit: Vihreän siirtymän hankkeisiin liittyvien nettijuttujen määrä: Tavoite 5,0	
Asukaslähtöiset palvelut	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Strategisen viestinnän keihäänkärjet ja kuntaidentiteetin vahvistaminen	Aloittamatta
Toimenpide: Hyödynnetään arvopohjaisia, juurevuutta, luonnonläheisyyttä ja yhteisöllisyyttä esiin nostavia sisältöjä positiivisen mielialan sekä veto- ja pitovoiman lisäämiseksi. Ylläpidetään Hirsipääkaupunkidentiteettiä Oulu2026 kulttuuripääkaupunkivuoden aikana. Nostetaan yrittämisen ja kouluttautumisen mahdollisuudet osaksi kaupungin ydinviestintää.	
Mittarit: Pudasjärvi somejulkaisujen kattavuus nettomuutos Vetovoimaa lisäävien tapahtumien lukumäärä: Tavoite 3,0 www.pudasjarvi.fi kävijämäärien nettomuutos	

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 1247 Kotoutumispalvelut ja 1250 Työllisyyden edistäminen.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	490 345	248 136	14 050	-94,3 %	14 330	14 620
Myyntituotot	272 094	89 400	8 100	-90,9 %	8 260	8 430
Tuet ja avustukset	218 233	158 736	5 950	-96,3 %	6 070	6 190
Muut toimintatuotot	18					
TOIMINTAKULUT	-1 433 826	-2 706 758	-2 682 386	-0,9 %	-2 743 350	-2 806 930
Henkilöstökulut	-550 484	-470 758	-459 447	-2,4 %	-470 930	-482 700
Palvelujen ostot	-153 427	-727 330	-496 204	-31,8 %	-507 510	-520 190
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 764	-12 950	-12 550	-3,1 %	-12 860	-13 180
Avustukset	-608 821	-1 430 000	-1 662 075	16,2 %	-1 698 630	-1 736 100
Muut toimintakulut	-108 331	-65 720	-52 110	-20,7 %	-53 420	-54 760
TOIMINTAKATE	-943 481	-2 458 622	-2 668 336	8,5 %	-2 729 020	-2 792 310
Poistot ja arvonalentumiset	-3 483	-3 483	-3 483		-3 190	
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 483	-3 483	-3 483		-3 190	

Lakisääteiset palvelut:

- vos-maksuosuus (keskitetyt palvelut) vastuukunnalle 282 600
- aiheuttamisperusteiset kustannukset (mm. palkkatuki, starttiraha, työllistämistuki 55+v.) 378000

Kelan työttömyysturvakustannukset (osuudet työmarkkinatuesta, peruspäivärahasta ja ansiopäivärahasta) yht. 1 084 000

Ei lakisääteiset tuet:

- Pudiksen Rekrybonus yhteensä enintään 200 000 (kehittämisrahastosta)
 - Kertakorvaus 7000 €
 - Kuukausikorvaus 600 €
 - Työkokeilun kuukausikorvaus 400 €
- koululaisten ja nuorten kesätyöllistäminen 20 000 (kehittämisrahastosta)

Toiminnalliset tavoitteet

Elinvoimaa yrittäjyydestä ja monipuolisesta elinkeinorakenteesta	
Kehitämme suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti yritysten toimintaedellytyksiä, työvoiman saatavuutta ja alueen koulutusmahdollisuuksia.	
Työllisyyspalvelujen tuottaminen monikanavaisesti henkilö-, työnantaja- ja yritysasiakkaille.	Aloittamatta
Toimenpide: Työllisyyspalvelujen tuottaminen monikanavaisesti.	
Mittarit: työllisyysaste %: Tavoite 68,0 Työllisyyspalveluiden kautta rekrytoitujen työntekijöiden määrä työttömyysaste %: Tavoite 15,0	
Saamme kansainvälisyydestä kasvuvoimaa.	
Maahanmuuttajien kotoutuminen kuntaan	Aloittamatta
Toimenpide: Kotoutumisen edistämisen palvelujen tuottaminen	
Mittarit: Vieraskielisten osuus väestöstä: Tavoite 1,0	

2.4.2 Maankäyttö- ja kaavoituspalvelut

Kaavoituksella mahdollistetaan asumisen ja yritystoiminnan edellytykset sekä varmistetaan ympäristö- ja virkistysarvojen säilyminen.

Uusiutuvan energian hankkeiden sekä niitä hyödyntävän teollisuuden edellytysten kehittäminen. Kaupungin maa- ja metsäomaisuuden taloudellinen hyödyntäminen ja jalostaminen.

Kaupungin aktiivinen tonttien markkinointi ja myynti

Riskit

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit			
Riski: Asiakasodotukset ja muutospyynnöt kaavoitukseen			
Syyt	Asiakkaiden, asukkaiden ja sidosryhmien odotukset palvelutasosta ja nopeasta reagoinnista kasvavat, mikä lisää kustannuspaineita erityisesti kaavoituksessa		
Seuraukset	Tarve lisätä suunnitteluhankkeiden määrää ja asiantuntijapalveluiden ostoja enemmän kuin budjetti sallii. Henkilöstö kuormittuu ja resurssi ei riitä.		
Toimenpiteet	Hankkeiden priorisointi ja aikatauluttaminen. Lisämäärärahan hakeminen.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	4 Erittäin todennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski: Resurssien riittämättömyys ja henkilöstön kuormittuminen			
Syyt	Hankkeiden määrä ylittää resurssit		
Seuraukset	Merkittävä riski henkilöstön ylikuormitukselle		
Toimenpiteet	Työkuormituksen seuraaminen ja hallinta. Lisäresurssin selvittäminen		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Riski: Kaavahankkeiden viivästymisriski			
Syyt	Osallisten (maanomistajat, asukkaat, viranomaiset) vastustusten, valitusten tai täydennysvaatimusten vuoksi kaavoitusprosessi voi pitkittyä. Ympäristölliset, maisemalliset tai luontoarvojen ristiriidat voivat tuoda lisäselvitystarpeita.		
Seuraukset	Hyväksyntäaikataulun venyminen lisää epävarmuutta yritysinvestointien ja rakentajien näkökulmasta. Lykkää investointien toteutumista. Lisäselvitykset lisäävät kaavoituskustannuksia.		
Toimenpiteet	Resurssien lisääminen. Selvitysten ja kaava-aineistojen huolellinen valmistelu ennen julkaisua.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Rahoitus

Rahatoimeen liittyvät riskit			
Riski: Tonttimyynnin ja investointien epävarmuus			
Syyt	Tonttimyynnin ja investointipäätösten hitaus.		
Seuraukset	Kaavoitettuja alueita on vajaakäytöllä. Alueen vetovoima ei kehity. Myynti ja verotulopohjan viivästyminen.		
Toimenpiteet	Aktiivinen tonttimarkkinointi. Kaavojen ajanmukaisuus. Hyvä asiakaspalvelu.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Riski: Uusiutuvan energian hankkeisiin liittyvät riskit			
Syyt	Tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden tuloa ja investointipäätöksiä jarruttaa sähköverkon kapasiteettirajoitteet. Kaavoitus- ja lupaprosesseja ei saada vietyä maaliin.		
Seuraukset	Merkittävät investoinnit lykkääntyvät. Kaupungin verotulot viivästyvät		
Toimenpiteet	Kaavoituksen ja hankekehityksen resursointi. Laadukas valmistelu. Osallistaminen ja hyväksyttävyyden lisääminen		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Riski: Kaupungin metsäomaisuuden arvoon liittyvät riskit			
Syyt	Metsän markkina-arvon ja puunhinnan heilahtelu myynneissä.		
Seuraukset	Budjetoitu myynti- tai tuottotaso ei toteudu ja myyntejä pitää lisätä.		
Toimenpiteet	Hintatason seuranta. Oikea-aikainen myynti. Vaihtoehtotarkastelut.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Maankäyttö- ja kaavoituspalvelut

Maankäyttö- ja kaavoituspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4101 Kaavoituspalvelut, 4108 Maankäyttöpalvelut, 4123 Maa- ja metsätilat.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	850 031	876 855	1 051 740	19,9 %	368 970	376 360
Myyntituotot	142 820	90 000	265 000	194,4 %	91 800	93 640
Maksutuotot	75 675	20 500	20 500		20 910	21 330
Tuet ja avustukset	28 749	18 355	1 240	-93,2 %	1 260	1 290
Muut toimintatuotot	602 787	748 000	765 000	2,3 %	255 000	260 100
TOIMINTAKULUT	-574 492	-470 820	-415 427	-11,8 %	-425 500	-436 130
Henkilöstökulut	-230 766	-237 702	-153 312	-35,5 %	-157 150	-161 070
Palvelujen ostot	-229 216	-193 496	-246 195	27,2 %	-252 040	-258 340
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 705	-7 350	-2 400	-67,3 %	-2 460	-2 520
Muut toimintakulut	-103 805	-32 272	-13 520	-58,1 %	-13 850	-14 200
TOIMINTAKATE	275 540	406 035	636 313	56,7 %	-56 530	-59 770
Poistot ja arvonalentumiset	-4 545	-8 200	-19 975	143,6 %	-23 480	-23 480
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 545	-8 200	-19 975	143,6 %	-23 480	-23 480

Toimintatuottoihin sisältyy tavoiteltava 515 000 € metsäomaisuuden myyntivoitto sekä maanvuokratulot tonteista 216 000 €.

Toiminnalliset tavoitteet

Elinvoimaa yrittäjyydestä ja monipuolisesta elinkeinorakenteesta	
Alueellemme sijoittuu uusia toimijoita, osaamista ja liiketoimintaa. Toisiaan tukeva puunjalostuksen verkosto luo vetovoimaa.	
Yritystonttien näkyvyyden ja saavutettavuuden parantaminen	Aloittamatta
Toimenpide: Uudistetaan yritystonteille ja joustavat lunastus- ja varausehdot. Suojalinnan asemakaavamuutoksen loppuunsaattaminen.	
Mittarit: Lunastusehdot uudistettu: Tavoite 1,0 Luovutettujen yritystonttien määrä, % tarjonnasta: Tavoite 5,0 Suojalinnan asemakaavamuutos hyväksytty valtuustossa: Tavoite 1,0	
Edistämme arvokkaiden luonnon ympäristöjen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä sekä ennallistamista.	
Luonnonympäristöjen ennallistamishankkeiden edistäminen	Aloittamatta
Toimenpide: Naisjärven aliveden nosto -hankkeen edistäminen. Kaupungin omistamien käytöstä poistuvien turvetuotantoalueiden ennallistamisen tai jatkokäytön varmistaminen vuokrasopimuksien päättyessä.	
Mittarit: Naisjärven vesitalouslupa on myönnetty: Tavoite 1,0	
Lisäämme mahdollisuuksia kehittää elämyksellistä luontomatkailua omatoimisesti ja yritysten tarjoamin palveluin.	
Syötteen kehittämisen ja kasvun varmistaminen kaavoituksen keinoin	Aloittamatta

Toimenpide: Syötteen yleiskaava valmistuu. Luokkavaaran asemakaavan ajanmukaisuuden arviointi	
Mittarit: Luokkavaaran asemakaavan muutos käynnistetty: Tavoite 1,0 Syötteen yleiskaava hyväksytty valtuustossa: Tavoite 1,0	
Mahdollistamme verkostoitumisen, hankkeiden ja yhteistyön avulla liiketoimintaa.	
Ylläpidämme avointa vuoropuhelua ja viestintää tuulivoimahankkeiden kehittämisessä	Aloittamatta
Toimenpide: Kuntalaisia ja sidosryhmiä osallistetaan tuulivoimahankkeiden kehitykseen ja kaavoituksen vaiheisiin. Toteutamme aktiivista ja avointa viestintää tuulivoimahankkeiden tilanteesta.	
Mittarit: Julkisten yleisötilaisuuksien määrä kaavoituksiin liittyen: Tavoite 4,0 Järjestetään Tuulivoima-ilta kuntalaisille: Tavoite 1,0	

2.4.3 Kaupunkiympäristö- ja rakentajanpalvelut

Liikenneväylien kunnossapidolla varmistetaan niiden turvallisuus, esteettömyys ja käytettävyys. Tulvasuojelutoimenpiteillä ja hulevesien hallinnalla suojellaan rakennettua ympäristöä voimakkailta luonnonilmiöiltä.

Liikuntapaikoilla ja –reiteillä lisätään kuntalaisten luontoyhteyttä ja hyvinvointia sekä tuetaan matkailua ja vapaa-ajan asukkaiden virkistysmahdollisuuksia.

Syötteen vesihuoltolaitos tuottaa vesi- ja jätevesipalvelut mahdollistaen alueen kehittymisen ja kasvun.

Rakennusvalvonnalla ja rakentajan palveluilla mahdollistetaan rakennetun ympäristön kestävää käyttöä ja kehittämistä; neuvomalla, valvomalla ja luvittamalla.

Riskit

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Riski: Tietoturva- ja tietojärjestelmäongelmat			
Syyt	Keskeisten järjestelmien virheellinen toiminta, kyberuhat tai sähköisen asioinnin häiriöt.		
Seuraukset	Prosessien viivästyminen, virheiden syntyminen, mahdolliset taloudelliset tappiot, asiakaspalvelun heikkeneminen		
Toimenpiteet	ICT-varmistukset, toissijaiset toimintamallit, tietoturvakoulutus henkilöstölle.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrsky, tykkylumi, helle)	
Riski: Sääolosuhteet ja ilmastoriskit	
Syyt	Poikkeukselliset sääolosuhteet (esim. poikkeukselliset sateet, routa, tulvat, kuivuus) viivästyttävät kunnossapito- ja rakennustöitä.

Seuraukset	Työmaat voivat viivästyä, kunnallistekniikan ylläpitokustannukset kasvavat, hulevesijärjestelmät joutuvat ylikuormitukselle.		
Toimenpiteet	Huolellinen aikataulusuunnittelu, säävaraukset työmaa-aikatauluihin, varautumissuunnitelmat, laitteistojen ja verkostojen toiminnan varmistaminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit			
Riski: Rakennuskustannusten ja hintatason nousu			
Syyt	Rakentamisen materiaalien ja urakkahintojen yllättävä nousu nostavat uudisrakennus-, korjaus- ja infrarakentamisen kustannuksia.		
Seuraukset	Investointihankkeiden budjetit ja aikataulut voivat ylittyä, osa kohteista voi viivästyä tai jäädä toteutumatta.		
Toimenpiteet	Suunnittelussa huomioidaan varaus kustannustason nousulle, käytetään joustavaa vaiheistamista ja aktiivista tarjouskilpailua.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Riski: Investointi- tai kunnossapitotarpeen yllättävä kasvu			
Syyt	Infrastruktuurin äkilliset vauriot esim. verkostot, katuverkon vauriot, sähköverkon ja -laitteiden vauriot		
Seuraukset	Yllättävät korjaus- tai uusimistyöt kuormittavat käyttötaloutta ja investointibudjettia sekä lisäävät palautteiden määrää ja aiheuttavat työkuormaa henkilöstölle ja urakoitsijoille.		
Toimenpiteet	Kuntokartoitusten säännöllisyys, palvelu-urakoitsijoiden riittävä resurssi ja osaaminen, hätävara korjausmenoihin talousarviossa.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	4 Erittäin todennäköinen
Riski: Asiakasodotukset ja muutospyynnöt			
Syyt	Asukkaiden ja sidosryhmien odotukset palvelutasosta ja nopeasta reagoinnista kasvavat, mikä lisää kustannuspaineita.		
Seuraukset	Paine ylläpitää laajempaa palveluverkostoa esim. tiestö, valaistus, viheralueet kuin budjetti sallii.		
Toimenpiteet	Selkeä priorisointi ja viestintä palvelutasoista, palautekanavien kehittäminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit			
Riski: Poissaolot ja työssä kuormittuminen			
Syyt	Henkilöstön kuormittuminen ja poissaolot työstä tai pitkäaikainen sairausloma muista terveydellisistä syistä.		
Seuraukset	Muu henkilöstö kuormittuu enemmän. Asiakaspalvelu hidastuu merkittävästi		
Toimenpiteet	Työssä jaksamisen edistäminen. Työkuorman hallinta. Sijaisjärjestelyiden suunnittelu ennalta		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Riski: Työvoiman saatavuuden ja urakoitsijoiden puute			
Syyt	Ammattitaitoisen henkilöstön ja urakoitsijoiden saatavuus erityisesti erikoistyoasuorituksiin alueella voi heikentyä.		
Seuraukset	Hankkeiden toteutus viivästyy, laatu vaarantuu tai kustannukset nousevat.		
Toimenpiteet	Pitkääaikaiset yhteistyösopimukset, varahenkilöjärjestelyt		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Rahoitus

Rahatoimeen liittyvät riskit			
Riski: Lainsäädännön, määräysten ja ympäristövaatimusten muutokset			
Syyt	Ympäristölainsäädäntö, alueidenkäyttölaki, rakentamislaki voivat tiukentua tai muuttua nopealla aikataululla.		
Seuraukset	Hankkeisiin tulee uusia vaatimuksia, jotka aiheuttavat kustannusylityksiä tai viivästyksiä esimerkiksi suunnittelu ja raportointitarpeissa, energiamääräyksissä, hulevesien käsittelyssä, materiaalivaatimuksissa.		
Toimenpiteet	Seurataan aktiivisesti lainsäädäntöä, järjestetään koulutusta henkilökunnalle, varaudutaan joustavilla hankesuunnitelmilla.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
Riski: Tulojen toteutumattomuus/hanketukiin liittyvät riskit			
Syyt	Suunniteltuja ulkopuolisia tuloja (valtion- ja EU-tuet, avustukset, yhteishankkeet) ei saada tai niiden haku viivästyy.		
Seuraukset	Oma rahoitusosuus kasvaa, hankkeiden käynnistäminen lykkääntyy tai supistuu.		
Toimenpiteet	Vaihtoehtoiset rahoituslähteet, realistinen avustusten arviointi ja hakuajataulujen seuranta.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Yhdyskunta- ja elinympäristön palvelut

Yhdyskunta- ja elinympäristön palveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4102 Liikenneväylät, 4103 Yksityistiet, 4104 Puistot ja yleiset alueet, 4105 Liikuntapaikat.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoisen/Sisäisen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	69 759	52 500	74 500	41,9 %	75 980	77 500
Myyntituotot	19 436	14 800	14 600	-1,4 %	14 890	15 190
Maksutuotot	22 075	35 200	56 200	59,7 %	57 320	58 470
Tuet ja avustukset	26 810		1 200		1 220	1 240
Muut toimintatuotot	1 438	2 500	2 500		2 550	2 600
TOIMINTAKULUT	-2 145 938	-2 313 712	-2 502 504	8,2 %	-2 546 870	-2 608 940
Henkilöstökulut	-130 286	-147 964	-172 268	16,4 %	-191 270	-194 550
Palvelujen ostot	-1 669 091	-1 747 014	-1 892 216	8,3 %	-1 910 940	-1 958 620
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-177 535	-198 550	-213 950	7,8 %	-219 300	-224 780
Avustukset	-83 315	-173 006	-172 400	-0,4 %	-172 400	-176 710
Muut toimintakulut	-85 711	-47 178	-51 670	9,5 %	-52 960	-54 280
TOIMINTAKATE	-2 076 179	-2 261 212	-2 428 004	7,4 %	-2 470 890	-2 531 440
Poistot ja arvonalentumiset	-1 597 892	-1 486 399	-1 256 725	-15,5 %	-1 253 300	-1 226 900
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 597 892	-1 486 399	-1 256 725	-15,5 %	-1 253 300	-1 226 900

Liikenneväylien kunnossapitoon palveluiden ostoihin on varattu 1 177 000 €. Kaupungin järjestämää yksityisteiden kunnossapitoa jatketaan edelleen.

Toimintatuotoissa on huomioitu yhteisöosakkaiden maksuosuuksien laskutus tiekunnilta kaupungin järjestämän kunnossapidon kustannuksista hoitokaudelta 10/2025–09/2026 (Yksityistiekäytännöt s.3 kunnossapidon ehtojen lisämääritykset) 51 700 €.

Toiminnalliset tavoitteet

Elinvoimaa yrittäjyydestä ja monipuolisesta elinkeinorakenteesta	
Liikenneympäristön kunnossapidon hankinnat lisäävät paikallista elinvoimaa	Aloittamatta
Toimenpide: Kaupunki kilpailuttaa taajamamien ja yksityisteiden kunnossapitourakat 5 vuoden sopimusaikalle. Hankinnoissa huomioidaan paikallisen palvelumarkkinan mahdollisuudet palveluiden tuottamiseen.	
Mittarit: Järjestämme markkinavuoropuhelua urakointimahdollisuuksista yritysten kanssa: Tavoite 6,0	
Ulkoliikuntareitistöjen kehittäminen Syötteellä	Aloittamatta
Toimenpide: Turvallisuusopastesuunnitelma on valmis. Opasteet asennetaan suunnitelman mukaisesti.	
Mittarit: Turvallisuusopasteista 50 % asennettu 2026 kuluessa: Tavoite 1,0	
Pudasjärven yksityistiekäytäntöjen uudistaminen	Aloittamatta
Toimenpide: Kaupunki mahdollistaa kylillä asumista avustamalla yksityisteiden kunnossapitoa niin urakoin kuin rahallisin avustuksin. Ohjaamme ja opastamme yksityistiekuntia hakutumaan kaupungin tuottamien yksityistieavustusten piiriin.	

Mittarit: Yksityistiekunnille järjestetään infotilaisuus kaupungin yksityistiekäytännöistä: Tavoite 1,0 Yksityistiekäytäntöjen muutos on esitetty päätöksentekoon maaliskuun loppuun mennessä: Tavoite 1,0	
Liikenneympäristön esteettömyyden kehittäminen taajama-alueella	Aloittamatta
Toimenpide: Asiakaspalautteiden huomiointi. Korjattavien kohteiden luettelointi. Esteettömyyskävelyiden suorittaminen.	
Mittarit: Esteettömyyskävelyitä suoritettu: Tavoite 2,0	

Syötteen vesihuoltolaitos

Syötteen vesihuoltolaitos Syötteen vesihuoltolaitos tulosityksikkö järjestää vesi- ja viemärihuollon Syötekylän ja Syötteen matkailualueelle. Tulosityksikkö toteuttaa ja ylläpitää verkostorakenteet sekä Syötteen jätevedenpuhdistamon ja vastaa asiakaspalvelusta alallaan.

Syötteen vesihuoltolaitokseen kuuluva kustannuspaikka: 4111 Syötteen vesihuoltolaitos.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	455 620	527 000	527 820	0,2 %	579 840	595 860
Myyntituotot	455 620	527 000	527 000		579 000	595 000
Tuet ja avustukset			820		840	860
TOIMINTAKULUT	-387 949	-356 980	-367 956	3,1 %	-327 500	-338 590
Henkilöstökulut	-142 999	-151 484	-150 946	-0,4 %	-140 000	-145 000
Palvelujen ostot	-111 452	-96 450	-115 460	19,7 %	-99 500	-102 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-100 762	-98 250	-98 050	-0,2 %	-84 500	-87 200
Muut toimintakulut	-32 735	-10 796	-3 500	-67,6 %	-3 500	-3 590
TOIMINTAKATE	67 671	170 020	159 864	-6,0 %	252 340	257 270
Poistot ja arvonalentumiset	-208 104	-233 140	-233 541	0,2 %	-408 500	-404 750
Suunnitelman mukaiset poistot	-208 104	-233 140	-233 541	0,2 %	-408 500	-404 750

Vuosi 2026 tulee olemaan toimintakulujen osalta pitkälti edellisvuosien kaltainen, huomioiden yleinen kustannusten nousu ja vanhan verkosto-osan korjaustarpeet. Uusi jätevedenpuhdistamo otetaan käyttöön vasta loppuvuodesta 2026 joten sen mahdollistama käyttökulujen pieneneminen ei realisoitu vielä 2026 aikana.

Toimintatuottojen oletetaan olevan edellisvuosien tasolla, edellyttäen että alueen matkailijamäärät säilyvät nykyisellä tasolla ja vapaa-ajan mökkirakentaminen lähtisi lisääntymään.

Toiminnalliset tavoitteet

Elinvoimaa yrittäjyydestä ja monipuolisesta elinkeinorakenteesta	
Tavoitteemme on vaikuttaa siihen, että matkailussa toteutetaan kestävän kehityksen periaatteita.	
Syötteen vesi- ja jätevesihuoltoa kehitetään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti	Työn alla

Toimenpide: Uusi jätevedenpuhdistamo otetaan käyttöön vuoden 2026 aikana
Mittarit: Uusi jätevedenpuhdistamo otettu käyttöön: Tavoite 1,0
Uuden jätevedenpuhdistamon rakennustyöt aloitettu toukokuussa 2025

Uusi jätevedenpuhdistamo valmistuu ja otetaan käyttöön syksyllä 2026. Vanha jätevedenpuhdistamo poistetaan käytöstä.

2023 (KH 14.02.2023 § 53) käynnistynyt taksarakenteen muutos saadaan toteutettua tavoitetasoon vuoden 2026 alussa. Taksarakennetta on muutettu vaiheittain vastaamaan paremmin vesihuoltolain periaatteita (perusmaksu 50 % / Käyttömaksu 50 %). Vuoden kuluessa taksojen tasokorotuksen tarvetta tullaan tarkastelemaan talouden tasapainon löytämiseksi ja investointien poistojen kattamiseksi.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvontaan kuuluvat kustannuspaikat: 4200 Rakennusvalvonta ja 1016 Viranomaislautakunta.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	141 095	102 000	162 240	59,1 %	165 480	168 800
Myyntituotot	20 221	12 000	21 000	75,0 %	21 420	21 850
Maksutuotot	120 874	90 000	140 000	55,6 %	142 800	145 660
Tuet ja avustukset			1 240		1 260	1 290
TOIMINTAKULUT	-322 891	-333 570	-351 088	5,3 %	-358 170	-367 130
Henkilöstökulut	-227 952	-204 215	-214 693	5,1 %	-220 060	-225 560
Palvelujen ostot	-53 694	-88 114	-121 365	37,7 %	-122 710	-125 780
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 750	-4 650	-4 150	-10,8 %	-4 250	-4 360
Muut toimintakulut	-39 496	-36 591	-10 880	-70,3 %	-11 150	-11 430
TOIMINTAKATE	-181 796	-231 570	-188 848	-18,4 %	-192 690	-198 330

Luotetaan näkymään, että rakentamisen taso pysyy samana tai piristyy. Ohjelmistojen päivitys- ja lisäosien hankintatarve sekä lisääntynyt koulutustarve lakimuutoksista johtuen.

Toiminnalliset tavoitteet

Asukaslähtöiset palvelut	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Lisätään ohjausta, neuvontaa ja viestintää liittyen lakimuutoksiin	Työn alla
Mittarit: Yleisötilaisuuden järjestäminen lakimuutoksista tarvittaessa: Tavoite 1,0	
Aloitettu 2025, jatketaan viestintää vuonna 2026	
Palveleva kuntakonserni	

Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko	
Toteutetaan kiinteistöinventointeja Pudasjärven alueella kaupungin omana työnä rakennuslupien ja kiinteistöverotietojen ajantasaisuuden varmistamiseksi	Aloittamatta
Toimenpide: Kiinteistöinventointimallin hankkiminen konsultilta ja kouluttaminen henkilöstölle	
Mittarit: Kiinteistöinventoinnin maastokatselmukset aloitettu: Tavoite 1,0	

Rakentamislain voimaantulo 1.1.2025 ja laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (Rytj-laki) aikaansaavat merkittäviä muutoksia toimintatapoihin, järjestelmiin ja työtehtäviin.

Lakien ja käytäntöjen muutokset lisäävät aiempaa enemmän asiakasneuvontaa sekä vaativat tiedottamisen lisäämistä.

Pienten rakennusten lupavelvoitteen poistuminen vähentää selkeästi rakentamislupamääriä. Tarve oma-aloitteisen valvonnan lisäämiselle ja kiinteistökartoitusten jatkamiselle, jotta rakennusrekisterit eivät rapaudu kokonaan.

2.5 OSAAMINEN JA HYVINVOINTI

Osaamisen ja hyvinvoinnin palvelualue

Palvelualueella tuotetaan kasvatuksen, koulutuksen, elinikäisen oppimisen, vapaa-ajan ja yhteisöllisyyden edistämisen palveluita.

Palvelualueen hallinto tukee koko palvelualueen toimintaa.

Palvelualueella toimii johtoryhmä, jota johtaa hyvinvointijohtaja. Kokoonpanoon kuuluu palveluyksiköiden päälliköt. Johtoryhmän tehtävänä on koordinoida palvelualueen toimintaa ja taloutta.

Palvelualueen palvelut: Osaaminen ja hyvinvointipalvelun tehtävänä on kuntalaisten tarvitsemien koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluiden tuottaminen ja niistä huolehtiminen, kulttuuri-, vapaa-aika- ja yhteisöllisyystoimintaan liittyvien palvelujen organisointi sekä kaikinainen kuntalaisten henkisen ja fyysisen elämän laadun kohentaminen.

Varhaiskasvatus eri toimintamuodoissaan, esi- ja perusopetus, valmistava opetus, maahanmuuttajien täydentävä opetus, lukio-opetus, kirjastopalvelut, kulttuuritoimen palvelut, museotoiminta, kansalaisopisto-opetus ja liikuntapalvelut, nuorisotoimen palvelut, etsivän nuorisotyön palvelut ja yhteisöllisyyspalvelut.

Palvelualueen tilivelvolliset: hyvinvointijohtaja, hyvinvointipäällikkö, johtava rehtori

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	1 070 054	752 300	1 143 330	52,0 %	1 154 450	1 165 770
Myyntituotot	276 088	153 550	485 850	216,4 %	489 210	492 610
Maksutuotot	304 044	204 000	227 000	11,3 %	230 660	234 400
Tuet ja avustukset	462 530	323 750	414 480	28,0 %	418 300	422 190
Muut toimintatuotot	27 392	71 000	16 000	-77,5 %	16 280	16 570
TOIMINTAKULUT	-19 619 962	-19 035 021	-21 155 481	11,1 %	-21 352 310	-21 571 570
Henkilöstökulut	-10 540 600	-9 937 415	-11 193 161	12,6 %	-11 305 880	-11 421 430
Palvelujen ostot	-4 268 957	-4 329 696	-4 458 150	3,0 %	-4 491 840	-4 528 480
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-516 999	-608 950	-435 820	-28,4 %	-440 610	-445 520
Avustukset	-209 048	-242 000	-312 000	28,9 %	-318 000	-324 150
Muut toimintakulut	-4 084 358	-3 916 960	-4 756 350	21,4 %	-4 795 980	-4 851 990
TOIMINTAKATE	-18 549 908	-18 282 721	-20 012 151	9,5 %	-20 197 860	-20 405 800

Joista sisäiset erät

Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	13 463	14 500	6 500	-55,2 %	6 660	6 790
Myyntituotot	7 880	6 500	6 500		6 660	6 790
Sisäiset myyntituotot	7 880	6 500	6 500			
Muut toimintatuotot	5 583	8 000		-100,0 %		
Sisäiset vuokrat	5 583	8 000		-100,0 %		
TOIMINTAKULUT	-2 337 067	-2 177 274	-4 471 310	105,4 %	-4 504 480	-4 557 200
Palvelujen ostot	-20 389	-25 556	-25 450	-0,4 %	-22 430	-22 670
Sisäiset palvelut	-15 774	-13 500	-13 500			
Sisäiset kuljetuspalvelut	-4 616	-12 056	-11 950	-0,9 %		
Muut toimintakulut	-2 316 678	-2 151 718	-4 445 860	106,6 %	-4 482 050	-4 534 530
Sisäiset vuokrat	-2 316 678	-2 151 718	-4 445 860	106,6 %		
TOIMINTAKATE	-2 323 604	-2 162 774	-4 464 810	106,4 %	-4 497 820	-4 550 410

2.5.1 Koulutuspalvelut

Koulutuspalveluiden päätarkoituksena on tarjota jokaiselle lapselle ja nuorelle laadukas, yhdenvertainen ja maksuton koulutus, joka tukee heidän kasvuaan, oppimistaan ja hyvinvointiaan.

Palveluysikössä tuotetaan esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen sekä ap-/ip-toiminnan palveluita.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähköjakelun laaja häiriö			
Riski: Sähköjakelun laaja häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Valaisimien käyttökunnon ja harjoiteltujen toimintamallien ylläpitäminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			

Riski: Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Työyksiköiden puheena olevien rakenteiden kunnon havainnointi.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Päivittäistavarahuollon vakava häiriö			
Riski: Päivittäistavarahuollon vakava häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Koulu- ja varhaiskasvatuksen ateriapalvelut		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Riski: Tieto- ja viestiliikennejärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset).			
Syyt	Ulkopuolinen uhka		
Seuraukset	Tietovuodot, identiteettivarkaudet ja taloudelliset vahingot.		
Toimenpiteet	Jokainen huolehtii tietoturvasäännösten noudattamisesta. Kaupungin tietoturvakoulutukset.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Riski: Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Tietovuodot, identiteettivarkaudet ja taloudelliset vahingot.		
Toimenpiteet	Jokainen huolehtii tietoturvasäännösten noudattamisesta. Henkilöstön vuosittainen tietoturvakoulutus esim. Eduhousen avulla.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)			
Riski: Sään ääri-ilmiöt			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Omaisuuksien ja henkilövahingot		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Vesistö- tai jääpatotulva			
Riski: Vesistö- ja jääpatotulva			
Syyt	Moninaiset		

Seuraukset	Omaisuus ja henkilövahingot sekä koulukuljetusten häiriintyminen		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Riski: Tulipalo kriittisessä kohteessa.			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Pelastusharjoitukset ja yksikkökohtaisten turvallisuussuunnitelmien ylläpitäminen.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Suuri metsäpalo			
Riski: Suuri metsäpalo			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	omaisuus ja henkilövahingot.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Riski: Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Tartuntataudit, epidemiat, pandemiat		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen tai rajautuminen		
Toimenpiteet	Toiminnan sopeuttaminen terveydenhuollon, OKM:n sekä aluehallintoviraston valtakunnallisten ja alueellisten ohjeiden mukaisesti.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)			
Riski: Henkilöjoukkoon kohdistuva väkivallan teko			
Syyt	Mielenterveysongelmat, terrorismi ja tyytymättömyyden purkautuminen saatuaan palveluun		
Seuraukset	Vakavat		
Toimenpiteet	Työyksiköiden turvallisuussuunnitelmat pidetään ajantasalla.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Riski: Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Syyt	Vastuunrajojen hämäryys		
Seuraukset	Vakavat		

Toimenpiteet	Hallintosäännön ja delegointipäätösten selkeyttäminen. Henkilökunnan vuosittainen perehdyttäminen		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Riski: Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Virheet laskutuksessa		
Seuraukset	Tulovirta on väärä		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Riski: Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit.			
Syyt	Hankintoihin liittyvät yksityiskohdat voivat jäädä selvittämättä, kun tiedon saanti viivästyy esim. Inhouse-yhtiöltä ja hankinnat on joka tapauksessa tehtävä, jotta toiminta voi alkaa uuden lukuvuoden alkaessa.		
Seuraukset	Taloudellisesti vakavat.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit			
Riski: Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Rekrytointihaasteet, heikentyneen työkyvyn haasteet		
Seuraukset	Palvelun tuotannon laatuun vaikuttavat tekijät.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Riski: Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit.			
Syyt	Ateria- ja oppilaskuljetuspalvelut sekä rakennusten ylläpito.		
Seuraukset	Toiminta keskeytyy osittain tai kokonaan.		
Toimenpiteet	Sopimukset palveluntuottajien kanssa pidetään ajantasalla.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Esi- ja perusopetus

Esi- ja perusopetukseen kuuluvat kustannuspaikat: 3150 Yhteiset Esi- ja perusopetus, 3203 Hirvas-
kosken toimipiste, 3204 Kipinän toimipiste, 3206 Lamarin toimipiste, 3211 Sarakylän toimipiste, 3212
Syötteen toimipiste, 3216 Peruskoulun projektit, 3217 Valmistava opetus, 3218 Maahanmuuttajien
täydentävä opetus, 3219 Hirsikampuksen toimipiste.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	394 612	225 000	588 370	161,5 %	588 370	588 370
Myyntituotot	141 576	6 200	319 200	5 048,4 %	319 200	319 200
Maksutuotot	43 455	43 800	43 800		43 800	43 800
Tuet ja avustukset	195 443	173 000	223 370	29,1 %	223 370	223 370
Muut toimintatuotot	14 139	2 000	2 000		2 000	2 000
TOIMINTAKULUT	-12 074 068	-11 233 618	-12 509 973	11,4 %	-12 509 970	-12 509 970
Henkilöstökulut	-6 642 173	-5 793 716	-6 683 990	15,4 %	-6 683 990	-6 683 990
Palvelujen ostot	-3 131 516	-3 235 681	-3 025 633	-6,5 %	-3 025 630	-3 025 630
Aineet, tarvikkeet ja tava- rat	-309 662	-335 090	-244 340	-27,1 %	-244 340	-244 340
Muut toimintakulut	-1 990 717	-1 869 131	-2 556 010	36,7 %	-2 556 010	-2 556 010
TOIMINTAKATE	-11 679 455	-11 008 618	-11 921 603	8,3 %	-11 921 600	-11 921 600
Poistot ja arvonalentu- miset	-219 003	-195 410	-195 410		-195 410	-195 410
Suunnitelman mukaiset poistot	-219 003	-195 410	-195 410		-195 410	-195 410

Toiminnalliset tavoitteet

Asukaslähtöiset palvelut	
Huolehdimme elinvoimasta laadukkailla työllisyys-, yritys- ja koulutuspalveluilla.	
Toteutamme laadukasta esi- ja perusopetusta riittävillä resursseilla.	Aloittamatta
Toimenpide: Varmistetaan ryhmäkokojen pysyminen opetuksellisesti järkevinä.	
Mittarit: Henkilökunnan työhyvinvointi	

Suoritetaulukko	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Opetustuntien lkm, esi- ja perusopetus	75 114	72 350	69 500	68 000		- 2 850	-3,93%
Päättötodistuksen saaneiden lkm, perusopetus	102	76	93	100	86	17	22,36%
Toimintakate €/ oppilas, esi- ja perusopetus	14 027	12 488	15 748	16 558	17 714	3 260	26,10%
Oppilaiden lkm 20.9, esiopetus	63	56	56	71	39	0	0,00%
Oppilaiden lkm 20.9, perusopetus	756	761	757	720	673	- 4	-0,52%
Kuljetuksessa olevat lkm, esi- ja perusopetus ja lukio	438	440	440	440	440	0	0,00%

Suoritetaulukossa TA2025 -sarakkeen luvut ovat alkuperäisen talousarvion mukaiset.

- Talouden sopeuttamisohjelmasta johtuvat muutokset toimintaan on kuvattu kappaleessa Alijäämän kattamista koskevat toimenpiteet: Talouden sopeuttamisohjelma v. 2025–2028. Talousarviovalmistelun yhteydessä tuli henkilöstökuluissa 250000 € vähennystarve ilman kohdentumista. Asia tarkentuu lukuvuosi 2026–2027 tuntikehyspäättöksen myötä.
- Pudasjärven peruskoulu toimii useissa eri sijainneissa siten, että vältetään mittaluokaltaan isot investoinnit toimitiloihin silloin, kun vapaata kapasiteettia on muissa tiloissa. Merkittävistä muutoksista järjestämistavassa, määrärahoista sekä investoinneista päättää valtuusto ensisijaisesti vuosittain hyväksyessään talousarvion.
- Opetusryhmien muodostamisessa tulee huomioida pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaat, 1.8.2026 termi muuttuu varhennettu oppivelvollisuus, joiden oppilasryhmän koko voi olla korkeintaan 20. 1.8.2025 voimaan tulleet perusopetuslain muutokset määrittelevät, että yhdessä opetusryhmässä voi olla korkeintaan viisi erityisen tuen oppilasta. Tämä voi lisätä perusopetusryhmien määrää.

Oppilasennuste

Lukuvuodet		2026	2027	2028	2029	2030
		2027	2028	2029	2030	2031
Oppilasmäärä						
Esiopetus		56	71	39	56	47
Luokka-aste	1	56	48	71	39	56
	2	64	56	48	71	39
	3	67	64	56	48	71
	4	63	67	64	56	48
	5	74	63	67	64	56
	6	109	74	63	67	64
	yht.	489	443	408	401	334
	7	82	109	74	63	67
	8	86	82	109	74	63
	9	100	86	82	109	74
	yht.	268	277	265	246	204
Esi- ja perusopetus	yht.	757	720	673	647	538

Lukiokoulutus

Lukiokoulutukseen kuuluvat kustannuspaikat: 3300 Lukio ja 3310 Lukion projektit.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	32 064		1 610		1 640	1 670
Maksutuotot	34					
Tuet ja avustukset	32 030		1 610		1 640	1 670
TOIMINTAKULUT	-1 262 284	-1 292 105	-1 446 584	12,0 %	-1 482 680	-1 519 740
Henkilöstökulut	-616 632	-617 378	-728 715	18,0 %	-746 930	-765 600
Palvelujen ostot	-388 391	-320 609	-260 589	-18,7 %	-267 040	-273 710
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-45 946	-70 250	-47 650	-32,2 %	-48 840	-50 060
Avustukset	-181					
Muut toimintakulut	-211 135	-283 868	-409 630	44,3 %	-419 870	-430 370
TOIMINTAKATE	-1 230 220	-1 292 105	-1 444 974	11,8 %	-1 481 040	-1 518 070

Toiminnalliset tavoitteet

Asukaslähtöiset palvelut	
Huolehdimme elinvoimasta laadukkailla työllisyys-, yritys- ja koulutuspalveluilla.	
Lukiossa toteutetaan monipuolista ja laadukasta opetusta.	Aloittamatta
Toimenpide: Toteutetaan riittävä opetusresurssointi.	
Mittarit: Ennallaan pysyvä tuntikehys: Tavoite 250,0	

Suoritetaulukko	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Opetustuntien määrä, lukio	9 360	9 250	9 120			- 130	-1,40%
Päättötodistuksen saaneiden lkm, lukio	28	42	38	40	40	- 4	-9,52%
Toimintakate €/ oppilas, lukio	10 718	8 297	12 041	12 342	12 650	3 744	45,12%
Oppilaiden lkm 20.9, lukio	117	130	117	120	120	- 13	-10,00%

Suoritetaulukossa TA2025 -sarakkeen luvut ovat alkuperäisen talousarvion mukaiset.

- Lukiotoiminta järjestetään hallinnollisesti integroituna perusopetuksen toimintaan. Lukio sijaitsee Hirsikampuksella.
- Lukio-opintojen yleislinjan lisäksi Pudasjärven lukiossa on ilmailulinja, jossa on kymmenen aloituspaikkaa. Aikaisempi urheilulinja muuttuu syksyllä 2026 urheilijanpolku-opinnoiksi.
- Lukiotoiminta perustuu taloudellisesti tehokkaisiin ja tarkoituksenmukaisiin toimintoihin.

2.5.2 Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatus tuottaa suunnitelmallista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon palvelua, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuspalveluita tarjotaan kaikille varhaiskasvatusikäisille lapsille sen kuukauden alusta, jona lapsi täyttää 9 kuukautta siihen saakka, kun lapsi menee oppivelvollisena kouluun. Varhaiskasvatusta tarjotaan perhepäivähoidossa sekä päiväkotihoidossa.

Huoltajilla on ensisijainen vastuu lasten kasvatuksesta. Varhaiskasvatus tukee ja täydentää kotien kasvatustehtävää ja vastaa omalta osaltaan lasten hyvinvoinnista.

Varhaiskasvatus on tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä, edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Keskiössä on osallisuuden kokemuksen syntyminen ja lapsen usko omaan kykyihinsä toimia. Osallisuuden kokemuksia saadaan omassa lapsiryhmässä sekä asuinalueella ja kuntalaisena.

Toiminnan keskeiset muutokset

Varhaiskasvatus järjestetään siten, että toimipisteiden määrää lasketaan lapsimäärän sen mahdollistaessa. Varhaiskasvatus toimii useissa eri sijainneissa siten, että vältetään mittaluokaltaan isot investoinnit toimitiloihin silloin, jos vapaata kapasiteettia on muissa varhaiskasvatuksen tiloissa. Loma-aikoina toiminta keskitetään Pikku-Paavalin päiväkotiin, jossa tarjotaan myös varahoito muiden yksiköiden lapsille, jotka tarvitsevat paikkaa loma-aikana.

Varhaiskasvatuspaikkoja taajama-alueella tarjoavat kolme päiväkotiä: Pikku-Paavalin, Pikku-Piitun ja Puistolän päiväkodit sekä kaksi perhepäivähoitajan ryhmää. Yksiköiden määrää tarkastellaan suhteessa varhaiskasvatuspaikkatarpeisiin ja Puistolän päiväkotia on auki vain osan vuodesta, mikäli lapsimäärä sen mahdollistaa. Vuorohoitoa tarjotaan edelleen vain molempien huoltajien yhtäaikaisten työvuorojen aikana.

Sarakylän ja Syötteen yksiköiden paikkojen käyttö ja aukioloajat lisäävät henkilöstötarvetta siten, että Sarakylän yksikössä työskentelee kolme työntekijää aiemman kahden sijasta.

Varhaiskasvatuksen aloittaa yhä useampi lapsi alle 3-vuotiaana, joten on tarpeen tarkastella ryhmien ikärakenteita siten, että yksi yli 3-vuotiaiden ryhmä muutetaan alle 3-vuotiaiden ryhmäksi taajaman päiväkotiryhmissä.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö			
Riski: Sähkön jakelun laaja häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Valaisimien käyttökunnon ja harjoiteltujen toimintamallien ylläpitäminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Riski: Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			

Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Työyksiköiden puheena olevien rakenteiden kunnon havainnointi.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Päivittäistavarahuollon vakava häiriö			
Riski: Päivittäistavarahuollon vakava häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Koulu- ja varhaiskasvatuksen ateriapalveluiden järjestäminen		
Toimenpiteet	ei erityisiä hallintatoimenpiteitä-		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	4 Erittäin todennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Riski: Tieto- ja viestiliikenneverkkojärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset).			
Syyt	Moninaiset (ulkopuolinen uhka)		
Seuraukset	Tietovuodot, identiteettivarkaudet ja taloudelliset vahingot.		
Toimenpiteet	Jokainen huolehtii tietoturvasäännösten noudattamisesta. Kaupungin tietoturvakoulutukset.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Riski: Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit.			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Tietovuodot, identiteettivarkaudet ja taloudelliset vahingot.		
Toimenpiteet	Jokainen huolehtii tieturvasäännösten noudattamisesta. Kaupungin tietoturvakoulutus.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)			
Riski: Sään ääri-ilmiöt			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Omaisuuksien ja henkilövahingot		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Vesistö- tai jääpatotulva			
Riski: Vesistö- tai jääpatotulvat			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Omaisuuksien ja henkilövahingot sekä koulukuljetusten häiriintyminen		

Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Riski: Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Pelastusharjoitukset ja yksikkökohtaisten turvallisuussuunnitelmien ylläpitäminen.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Suuri metsäpalo			
Riski: Suuri metsäpalo			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Omaisuus ja henkilövahingot		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Riski: Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Tartuntataudit		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen tai rajautuminen.		
Toimenpiteet	Hygienian toimenpiteiden ylläpitäminen ja valtakunnallisten ohjeiden seuraaminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)			
Riski: Henkilöjoukkoon kohdistuva väkivallan teko			
Syyt	Mielenterveysongelmat ja terrorismi		
Seuraukset	Vakavat		
Toimenpiteet	Työyksiköiden turvallisuussuunnitelmat pidetään ajantasalla. Turvallisuuskoulutuksista huolehditaan.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Riski: Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit.			
Syyt	Vastuurajojen hämäryys.		
Seuraukset	Vakavat.		
Toimenpiteet	Hallintosäännön ja delegointipäätösten selkeyttäminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Riski: Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Virheet laskutuksessa		
Seuraukset	Tulovirta väärä		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Riski: Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vaikuttamiseen liittyvät riskit.			
Syyt	On tehty hankintapäätöksiä palveluista, joiden sisältöä ja kustannuksia ei tiedetä.		
Seuraukset	Taloudellisesti vakavat.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit			
Riski: Henkilöstöön liittyvät riskit, mm. heikentynyt terveydentila ja rekrytointiin liittyvät riskit.			
Syyt	Moninaiset.		
Seuraukset	Palvelun tuotannon laatuun ja toiminnan järjestämiseen vaikuttava tekijä.		
Toimenpiteet	Rekrytoinnin ajoitus		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Riski: Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Ateria- ja kuljetuspalvelut sekä rakennusten ylläpito.		
Seuraukset	Toiminta keskeytyy osittain tai kokonaan.		
Toimenpiteet	Sopimukset palvelutuottajien kanssa pidetään ajantasalla.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3620 Perhepäivähoito, 3630 Lasten kotihoidontuki, 3650 Päiväkodit, 3670 Varhaiskasvatuksen projektit.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	289 192	146 000	180 800	23,8 %	184 420	188 110
Myyntituotot	420					
Maksutuotot	190 767	90 000	115 000	27,8 %	117 300	119 650
Tuet ja avustukset	97 708	56 000	65 800	17,5 %	67 120	68 460
Muut toimintatuotot	297					
TOIMINTAKULUT	-3 221 911	-3 484 465	-3 806 688	9,2 %	-3 886 260	-3 983 420
Henkilöstökulut	-2 080 834	-2 362 221	-2 452 823	3,8 %	-2 514 140	-2 577 000
Palvelujen ostot	-507 890	-464 330	-702 195	51,2 %	-719 530	-737 510
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-55 265	-77 760	-29 860	-61,6 %	-30 610	-31 380
Avustukset	-206 868	-240 000	-240 000		-246 000	-252 150
Muut toimintakulut	-371 055	-340 154	-381 810	12,2 %	-375 980	-385 380
TOIMINTAKATE	-2 932 719	-3 338 465	-3 625 888	8,6 %	-3 701 840	-3 795 310
Poistot ja arvonalentumiset	-105 205	-105 205	-105 205		-105 205	-105 205
Suunnitelman mukaiset poistot	-105 205	-105 205	-105 205		-105 205	-105 205

Toiminnalliset tavoitteet

Asukaslähtöiset palvelut	
Valssin eli varhaiskasvatuksen laadunarviointimenetelmän käytön vakiinnuttaminen osaksi yksiköiden toiminnan arviointia.	Aloittamatta
Toimenpide: Valssin käytön vakiinnuttaminen varhaiskasvatusyksiköissä	
Mittarit: Uusi mittari: Tavoite 5,0	
Tuotamme asukaslähtöisiä ja kuntalaisten luottamusta tulevaan lisääviä palveluja.	
Toteutamme laadukkaita varhaiskasvatuspalveluita taloudellisesti.	Aloittamatta
Toimenpide: Sopeutustoimet huomioidaan toiminnan toteuttamisessa.	
Mittarit: Asetettujen sopeutustoimien toteutuminen	

Suoritetaulukko	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Hoitopäivien lkm, perhepäivähoito	6 121	5 000	5 000			0	0,00%
Hoitopäivien lkm, päiväkotihoido	25 483	26 000	26 000			0	0,00%
Toimintakate €/ lapsi, perhepäivähoito	11 726	16 470	17 845			1 375	8,34%
Toimintakate €/ lapsi, päiväkotihoido	8 271	9 546	14 288			4 742	49,67%
Hoitopaikkojen lkm, perhepäivähoito	42	36	32			- 4	-11,11%
Hoitopaikkojen lkm, vuoroahoito	66	66	66			0	0,00%
Hoitopaikkojen lkm, päiväkotihoido	194	194	194			0	0,00%
Esiopetuksen oppilasmäärä	8	8	8			0	0,00%

Suoritetaulukossa TA2025 -sarakkeen luvut ovat alkuperäisen talousarvion mukaiset.

Talouden sopeuttamisohjelmasta johtuvat muutokset toimintaan on kuvattu kappaleessa Alijäämän kattamista koskevat toimenpiteet: Talouden sopeuttamisohjelma v. 2025–2028.

Toiminnan keskeiset muutokset

Varhaiskasvatus järjestetään siten, että toimipisteiden määrää lasketaan lapsimäärän sen mahdollistaessa. Varhaiskasvatus toimii useissa eri sijainneissa siten, että vältetään mittaluokaltaan isot investoinnit toimitiloihin silloin, jos vapaata kapasiteettia on muissa varhaiskasvatuksen tiloissa. Loma-aikoina toiminta keskitetään Pikku-Paavalin päiväkotiin, jossa tarjotaan myös varahoito muiden yksiköiden lapsille, jotka tarvitsevat paikkaa loma-aikana.

Varhaiskasvatuspaikkoja taajama-alueella tarjoavat kolme päiväkotia: Pikku-Paavalin, Pikku-Piitun ja Puistolän päiväkodit sekä kaksi perhepäivähoitajan ryhmää. Yksiköiden määrää tarkastellaan suhteessa varhaiskasvatuspaikkatarpeisiin ja Puistolän päiväkoti on auki vain osan vuodesta, mikäli lapsimäärä sen mahdollistaa. Vuoroahoitoa tarjotaan edelleen vain molempien huoltajien yhtä aikaisen työvuorojen aikana Pikku-Paavaliin päiväkodissa sekä Syötteen ryhmäperhepäivähoidossa.

Sarakylän ja Syötteen yksiköiden paikkojen käyttö ja aukioloajat lisäävät henkilöstötarvetta siten, että Sarakylän yksikössä työskentelee kolme työntekijää aiemman kahden sijasta. Henkilöstömitoituksessa noudatetaan kaikilta osin varhaiskasvatustakia ja -asetusta. Varhaiskasvatusopettajien rekrytoinnin haasteiden vuoksi, osassa päiväkotiryhmistä työskentelee varhaiskasvatuksen lastenhoitaja määräaikaaisesti varhaiskasvatuksenopettajana enintään aina vuoden ajan.

Varhaiskasvatuksessa olevien lapsimäärän kehitys noudattaa pitkälti valtakunnallista linjaa, joten yhä useammalle varhaiskasvatusikäiselle lapselle haetaan varhaiskasvatuspaikkaa. Tällöin varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä ei laske, vaan pysyy ennallaan tai jopa kasvaa lähivuosien aikana. Perheet myös valitsevat aiempaa useammin kokopäivämuotoisen varhaiskasvatuspaikan, koska tulojen nostamisen myötä asiakasmaksu on useimmiten 0 euroa tai hyvin pieni riippumatta valitusta palvelumuodosta. Tämä lisää myös varhaiskasvatuspaikkojen käyttöä. Syksyllä 2026 tuleva indeksikorotus tulojen nostamiseen tulee pienentämään maksukertymää edelleen.

Varhaiskasvatuksen aloittaa yhä useampi lapsi n. 1- vuotiaana, joten on tarpeen tarkastella päiväkotiryhmien ikärakenteita siten, että yksi yli 3-vuotiaiden ryhmä muutetaan alle 3-vuotiaiden ryhmäksi. Lasten jakaantumista ikäryhmiin tarkastellaan kevään 2026 aikana ja huomioidaan ne muodostettaessa syksyn 2026 ryhmät.

2.5.3 Vapaa-aika- ja yhteisöllisyyspalvelut

Vapaa-aika- ja yhteisöllisyyspalveluiden yksikössä tuotetaan kansalaisopisto-, kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalveluita sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia palveluita.

Palveluyksikössä kehitetään kuntalaisten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä edistäviä toimenpiteitä sekä vastataan järjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä (ml. yhteisölliset avustukset) ja vaikuttamistoimielinten (nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvosto, kylien neuvosto) toiminnan tukemisesta.

Hanketoiminta koordinoi kaupungin hankkeita, hankkeiden talouden ja hallinnoinnin tehtäviä sekä toimii projektipääälliköiden tukena.

Palveluyksikössä koordinoidaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta, jota toteutetaan kaikkien palvelualueiden toiminnassa. Palveluilla tuetaan kuntalaisten vireää ja mielekästä vapaa-ajan viettoa, itsensä elinikäistä kehittämistä sekä kokonaisvaltaista hyvinvointia ja edistetään siten kaupungin veto- ja pitovoimaisuutta.

Osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tukemalla edistetään paitsi kuntalaisten hyvinvointia, myös kuntademokratiaa sekä päätöksenteon avoimuutta ja saavutettavuutta vaikuttamistoimielimien kautta.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö			
Riski: Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Häiriö sähköverkossa		
Seuraukset	Palvelutuotannon keskeytyminen		
Toimenpiteet	Valaisimien käyttökunnon ja harjoiteltujen toimintamallien ylläpitäminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Riski: Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Palvelutuotannon keskeytyminen		
Toimenpiteet	Työyksiköiden puheena olevien rakenteiden kunnon havainnointi.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Riski: Tieto- ja viestiliikenneverkojärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Syyt	Ulkopuolisen toimijan aiheuttamat häiriöt		
Seuraukset	Tietovuodot, identiteettivarkaudet ja taloudelliset vahingot		
Toimenpiteet	Jokainen huolehtii tietoturvasäännösten noudattamisesta. Kaupungin tietoturvakoulutus.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Riski: Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Inhimilliset virheet ja osaamattomuus tiedonhallinnassa ja tietosuojassa		
Seuraukset	Tietosuojarikkomukset, taloudelliset vahingot.		
Toimenpiteet	Jokainen huolehtii tietoturvasäännösten noudattamisesta. Kaupungin tietoturvakoulutus.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Riski: Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Palvelutuotannon keskeytyminen		
Toimenpiteet	Pelastusharjoitukset ja yksikkökohtaisten turvallisuussuunnitelmien ylläpitäminen.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Riski: Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Tartuntataudit		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Hygienian toimenpiteiden ylläpitäminen ja valtakunnallisten ohjeiden seuraaminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	4 Erittäin todennäköinen
Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)			
Riski: Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko, häiriökäyttäytyminen julkisessa tilassa			
Syyt	Mielenterveysongelmat ja terrorismi, asiakkaan tyytymättömyys saamaansa palveluun esim. toisen toimipisteen osalta (Pirtissä monia eri toimijoita)		
Seuraukset	Vakavat		
Toimenpiteet	Työyksiköiden turvallisuussuunnitelmat pidetään ajantasalla.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Riski: Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Virheet laskutuksessa		
Seuraukset	Tulovirta ei toteudu totuudenmukaisesti		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit			
Riski: Henkilöstöön liittyvät riskit.			
Syyt	Moninaiset; esim. henkilöstön työhyvinvoinnin heikkeneminen, henkilöstöressurssin riittävyys lisättyjen/uusien työtehtävien hoitamiseksi ja tulevien eläköitymisen vuoksi		
Seuraukset	Palveluiden taajuuteen ja laatuun vaikuttavat tekijät.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vapaa-aika- ja yhteisöllisyyspalvelut

Vapaa-aika- ja yhteisöllisyyspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3400 Kansalaisopisto, 3410 Kirjastopalvelut, 3420 Kulttuuripalvelut, 3430 Museo, 3455 Liikuntapalvelut, 3470 Puikkari, 3475 Puikkarin kahvio, 3485 Nuorisopalvelut, 3495 Etsivä nuorisotyö, 3500 Sivistyspalveluiden projektit, 3503 Yhteisöllisyyspalvelut, 3504 Hyvinvointivaliokunta, 3505 Vaikuttamistoimielimet sekä hankkeet 11040 Raitsu piknik, 11041 Asumisneuvonta ARA 2024-2026, 11042 Hävikistä hyvikiä ja 11043 Rohkeasti reunalla-hyvinvointia hirrestä.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	354 186	381 300	372 550	-2,3 %	380 020	387 620
Myyntituotot	134 092	147 350	166 650	13,1 %	170 010	173 410
Maksutuotot	69 787	70 200	68 200	-2,8 %	69 560	70 950
Tuet ja avustukset	137 350	94 750	123 700	30,6 %	126 170	128 690
Muut toimintatuotot	12 956	69 000	14 000	-79,7 %	14 280	14 570
TOIMINTAKULUT	-3 061 699	-3 024 832	-3 392 236	12,1 %	-3 473 400	-3 558 440
Henkilöstökulut	-1 200 962	-1 164 099	-1 327 633	14,0 %	-1 360 820	-1 394 840
Palvelujen ostot	-241 160	-309 076	-469 733	52,0 %	-479 640	-491 630
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-106 127	-125 850	-113 970	-9,4 %	-116 820	-119 740
Avustukset	-2 000	-2 000	-72 000	3 500,0 %	-72 000	-72 000
Muut toimintakulut	-1 511 451	-1 423 807	-1 408 900	-1,0 %	-1 444 120	-1 480 230
TOIMINTAKATE	-2 707 514	-2 643 532	-3 019 686	14,2 %	-3 093 380	-3 170 820
Poistot ja arvonalentumiset	-262 697	-258 098	-229 925	-10,9 %	-229 925	-229 925
Suunnitelman mukaiset poistot	-262 697	-258 098	-229 925	-10,9 %	-229 925	-229 925

Toiminnalliset tavoitteet

Asukaslähtöiset palvelut	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Pudasjärven kaupunki on mukana toteuttamassa Oulu 2026 - kulttuuripääkaupunkivuotta. Suunniteltujen tapahtumien on tarkoitus tukea asukkaiden osallisuutta ja kulttuurihyvinvointia sekä matkailua.	Aloittamatta

Toimenpide: Suunnitellut tapahtumat nivoutuvat pääosin jo olemassa olevia vuosittaisia tapahtumia laajentaen, esimerkiksi Meidän Pudasjärvi - kotiseutukuukausi heinäkuussa. Kantavana teemana tapahtumissa Pudasjärvellä on hirsi.	
Mittarit: Tapahtumien toteuttaminen ja niiden osallistujamäärät: Tavoite 20,0	
Panostamme ennaltaehkäiseviin ja hyvinvointia edistäviin palveluihin kaikissa ikäryhmissä.	
Kansalaisopiston kurssitoiminta tukee asukkaiden fyysisen, sosiaalisen ja psyykkisen hyvinvoinnin edistämistä.	Aloittamatta
Toimenpide: Kansalaisopiston kurssitarjonta rakennetaan monipuoliseksi, jotta jokainen asukas voi löytää tarjonnasta omaa hyvinvointiaan tukevia kursseja.	
Mittarit: Erilaisten kurssien määrä: Tavoite 100,0 Sivukyllä olevien kurssien määrä: Tavoite 25,0	
Liikuntapalvelut jatkavat vuonna 2025 alkanutta Voima Seniorit toimintaa. Toiminta pohjautuu jo päättyneeseen Voimaa vanhuuteen - hankkeen toimintoihin.	Aloittamatta
Toimenpide: Voima Seniori -toiminta muodostuu vuoden aikana toteuttavista tapahtumista. Toiminnan tapahtumia ovat ystävänpäiväjuhla, puistojummat, syysretki ja vanhusten viikolla oleva tapahtuma.	
Mittarit: Järjestettävät tapahtumat ja niiden osanottajamäärä: Tavoite 4,0	
Vuonna 2025 alkaneen uudistuneen koulunuorisotyömallin toiminnan juurruttaminen jatkuu nuorisotyön ja koulun yhteistyössä.	Aloittamatta
Toimenpide: Koulunuorisotyön toteuttaminen ja edelleen kehittäminen yhteistyössä nuorisotoimen ja koulun kanssa.	
Mittarit: Koulunuorisotyön toimintamalli on käytössä.	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisen arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Kannustetaan kuntalaisia osallisuuteen järjestämällä heille konkreettisia vaikutusmahdollisuuksia demokratian keinoilla.	Aloittamatta
Toimenpide: Kuntalaisilla on mahdollisuus ideoida ja äänestää osallistavan budjetoinnin kautta julkisen määrärahan käytön kohdetta.	
Mittarit: Vuoden 2025 osun toteutus tehty.: Tavoite 1,0 Vuoden 2026 osun ideointi ja äänestyskierros toteutettu sekä voittaja julkaistu.: Tavoite 1,0	
Kannustetaan vaikuttajatoimielimiä antamaan kannanottoja asioiden eteenpäin viemiseksi.	Aloittamatta
Toimenpide: Vaikuttajatoimielinten kannanottojen eteenpäin vienti viranhaltijoille ja tarvittaessa päätöksen tekoon valmistelu.	
Mittarit: Kylien neuvostojen kokousten koordinointi ja kannanottojen eteenpäin vienti.: Tavoite 2,0 Vanhus- ja vammaisneuvoston kokousten ja toiminnan koordinointi sekä kannanottojen eteenpäin vienti.: Tavoite 4,0	
Ulkopuolisen rahoituksen hyödyntäminen Pudasjärven alueella.	Aloittamatta
Toimenpide: Hankkeita suunnitellaan tarvelähtöisesti. Valmistellaan rahoitushakemuksia ja valtion avustusten hakemuksia yhteistyössä eri osastojen kanssa. Sekä hakemusten että raportointien tekstit kirjoitetaan asiaosaajien toimesta. Tuetaan Pudasjärvellä toteutettavia muiden hallinnoimia hankkeita kehittämään alueen palveluja ja mahdollisuuksia. Toimitaan viestijänä toimijoiden ja kylien välillä. Annetaan näkökulmia toimijoille kaupungin ja kylien näkökulmasta.	

Mittarit: Hankeaihioiden ja -suunnitelmien selvittäminen ja tekemisen tukeminen. Raportoinnin ja maksustusten hakemisen tukeminen joiltain osin, osan hoitaa hallintokunnat itse.: Tavoite 5,0 Tukena eri toimijoiden Pudasjärvellä toteutettavissa hankkeissa.: Tavoite 3,0	
Huolehdimme elinvoimasta laadukkailla työllisyys-, yritys- ja koulutuspalveluilla.	
Kansalaisopisto tarjoaa kohtuuhintaisia, monipuolisia ja laadukkaita kurssimahdollisuuksia koko laajan kaupungin alueella pyrkimyksenä vastata mahdollisimman hyvin asukkaiden koulutus-, sivistys- ja harrastustarpeisiin.	Aloittamatta
Toimenpide: Järjestetään mahdollisimman paljon kursseja sivukylillä. Asukkaiden toiveita koulutus-, sivistys- ja harrastusmahdollisuuksiin kartoitetaan säännöllisesti järjestettävillä kyselyillä.	
Mittarit: Uusi mittari	
Yhteisölliset kylät	
Pudasjärvi on kylämyönteisyyden edelläkävijä ja ymmärtää kylien merkityksen laajassa pitäjässä.	
Kylien elinvoimaisuuden julki tuonti eri viestinnän keinoin.	Aloittamatta
Toimenpide: Kylien ja yhdistysten tekemään vapaaehtoistyötä pidetään esillä kaupungin eri viestintäkanavissa. Osa tehdään kaupungin toimesta ja osa tulee toimijoilta itseltään kaupungin maksuttomien viestintäkanavien kautta.	
Mittarit: Kaikille yhdistystoimijoille avoimia kyläneuvostoja pidetty ja kylien sekä yhdistystoimijoiden kuulumiset kuultu.: Tavoite 2,0 Kyläkierrokset 2026 (palvelusuunnittelija ja mediatuottaja) toteutetaan kylien kutsujen mukaisesti. Vierailuilla kerätään aitoa kuvamateriaalia kaupungin viestinnän käyttöön sekä kirjoitetaan Ramppa kalakattaa -blogitekstit.: Tavoite 4,0 Ramppa kalakattaa - yhteisöllisyysuutisten julkaisu 2 kertaa vuodessa.: Tavoite 2,0	
Kaupunki tukee kylien omaehtoista yhteisöllistä toimintaa ja rakentaa kumppanuuksia kylien kanssa.	
Kylien omaehtoista varautumista tuetaan eri keinoin.	Aloittamatta
Toimenpide: Kyläturvallisuuteen ja omaehtoiseen varautumiseen tukevaa toimintaa kehitetään eri tavoin ja verkoston avulla. Tarvittaessa haetaan ulkopuolista rahoitusta.	
Mittarit: Kyläradiot Pudasjärven kylille -hanke on valmisteltu ja aloitettu.: Tavoite 1,0 Kyläturvallisuuden koulutushanke on aloitettu.: Tavoite 1,0	
Vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksien edistäminen.	Aloittamatta
Toimenpide: Yhteisölliset avustukset. Torin toiminnallisuuden kehittäminen yhteisöllisempään suuntaan.	
Mittarit: Hävikistä hyvikiä -hanke toteutettu.: Tavoite 1,0 Torin kesäviikkojen toimijoiden hakukierros on tehty ja vuorot kesä-elokuulle jaettu.: Tavoite 1,0 Torin tapahtumakalusteet -hanke on toteutettu.: Tavoite 1,0 Yhteisölliset avustukset / Vuoden aktiivinen yhdistystoimija -kilpailu käynnistetty ja palkinto jaettu: Tavoite 1,0 Yhteisölliset avustukset hakukierros toteutettu ja tuet jaettu: Tavoite 1,0	

Suoritetaulukko	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
1 Liikuntapalvelut							
Uimakoulut	5	4	4	4		0	0,00%
Ohjatut liikuntaryhmät	14	14	14	14		0	0,00%
Toimintakate €/ asukas, uima-halli	72,8	74,3	78,1			3,8	5,11%
Toimintakate €/ asukas, muut liikuntapalvelut	18,19	24,7	22,7			- 2	-8,09%
Kävijä/ osallistujamäärät, uima-halli	20 873	25 000	25 000	25 000		0	0,00%
Kävijä/ osallistujamäärät, kun-tosali (kertakäynti)	15 480	9 500	11 000	9 500		1 500	15,78%
Kävijä/ osallistujamäärät, kun-tosali	324	370	370	370		0	0,00%
Kävijä/ osallistujamäärä, hyvin-vointipassi (käytöt)	9 438	6 500	8 000	6 500		1 500	23,07%
2 Kirjasto							
Toimintakate €/ asukas/ kir-jasto	106,9	109,5	100			- 9,5	-8,67%
Kävijämäärä/ kirjasto	38 999	41 000	41 000	41 000		0	0,00%
Kokonaislainaus/ asukas	15,6	15	15	15		0	0,00%
3 Kulttuuri							
Toimintakate €/ asukas/ kult-tuuripalvelut	49,9	49,3	51,2			1,9	3,85%
Toimintakate €/ asukas/ museo	3,6	6,4	6,4			0	0,00%
Kävijämäärä/ taidenäyttely	3 260	3 000	3 200	3 000		200	6,66%
Kävijämäärä/ museo	953	1 200	1 500	1 200		300	25,00%
4 Kansalaisopisto							
Kansalaisopiston kurssit	306	330	325	330		- 5	-1,51%
Kansalaisopiston opetustunnit	6 382	7 000	5 600	7 000		- 1 400	-20,00%
Toimintakate €/asukas/ kansa-laisopisto	74,6	75,3	72,5			- 2,8	-3,71%
5 Nuorisopalvelut							
Lasten ja nuorten valtuusto (krt)	9	10	9	10		- 1	-10,00%
Nuottavalmennukset (krt)	2	2	2	2		0	0,00%
Toimintakate €/ asukas/ Nuori-sopalvelut	31,1	31,5	34,7			3,2	10,15%
Toimintakate €/ asukas/ Etsivä nuorisotyö	5,7	5,98	7,8			1,82	30,43%

Osallistuja/ kävijämäärä/ Nuori-sopalvelut	10 753	3 300	2 500	3 300	- 800	-24,24%
--	--------	-------	-------	-------	-------	---------

Suoritetaulukossa TA2025 -sarakkeen luvut ovat alkuperäisen talousarvion mukaiset.

Talouden sopeuttamisohjelmasta johtuvat muutokset toimintaan on kuvattu kappaleessa Alijäämän kattamista koskevat toimenpiteet: Talouden sopeuttamisohjelma v. 2025–2028.

3 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Tuloslaskelmaosan välituloksina esitetään

- Toimintakate, joka osoittaa, kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla.
- Vuosikate, joka kuvaa tulorahoituksen riittävyyttä. Toimintakatteen lisäksi siinä on otettu huomioon verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut.
- Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja kulujen erotuksen.

Ulkoinen ja sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	12 023 766	11 039 762	12 889 850	16,8 %	12 263 080	12 466 200
Myyntituotot	2 487 378	2 123 208	2 510 716	18,3 %	2 407 000	2 453 060
Maksutuotot	1 008 241	875 680	960 700	9,7 %	979 030	997 740
Tuet ja avustukset	783 676	530 521	521 434	-1,7 %	527 380	533 450
Muut toimintatuotot	7 744 471	7 510 353	8 897 000	18,5 %	8 349 670	8 481 950
TOIMINTAKULUT	-39 104 505	-39 622 291	-42 736 908	7,9 %	-43 166 300	-43 908 860
Henkilöstökulut	-15 003 974	-14 389 306	-15 092 167	4,9 %	-15 294 940	-15 502 650
Palvelujen ostot	-12 274 529	-13 086 569	-13 659 820	4,4 %	-13 869 070	-14 139 820
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 850 198	-2 957 195	-2 622 070	-11,3 %	-2 665 190	-2 725 980
Avustukset	-1 117 144	-2 007 426	-2 216 775	10,4 %	-2 259 330	-2 307 260
Muut toimintakulut	-7 858 660	-7 181 795	-9 146 076	27,4 %	-9 077 770	-9 233 150
TOIMINTAKATE	-27 080 739	-28 582 529	-29 847 058	4,4 %	-30 903 220	-31 442 660
Verotulot	15 706 277	16 497 000	17 694 000	7,3 %	17 674 000	18 103 000
Valtionosuudet	15 378 413	16 492 550	16 181 716	-1,9 %	16 472 000	16 766 000
Rahoitustuotot ja -kulut	116 023	30 000	146 000	386,7 %	173 000	190 000
Korkotuotot	27 106	21 300	15 000	-29,6 %	12 000	9 000
Muut rahoitustuotot	1 166 676	898 400	865 400	-3,7 %	866 000	866 000
Korkokulut	-733 037	-680 000	-580 000	-14,7 %	-550 000	-530 000
Muut rahoituskulut	-344 722	-209 700	-154 400	-26,4 %	-155 000	-155 000
VUOSIKATE	4 119 973	4 437 021	4 174 658	-5,9 %	3 415 780	3 616 340
Poistot ja arvonalentumiset	-5 073 285	-4 589 570	-3 828 000	-16,6 %	-3 942 500	-3 503 400
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 526 845	-3 346 570	-2 828 000	-15,5 %	-2 942 500	-2 903 400
Arvonalentumiset	-1 546 440	-1 243 000	-1 000 000	-19,5 %	-1 000 000	-600 000
TILIKAUDEN TULOS	-953 312	-152 549	346 658	-327,2 %	-526 720	112 940
Varausten ja rahastojen muutokset	382 119	523 263	603 263	15,3 %	603 260	603 260
Poistoeron muutos	103 263	103 263	103 263		103 260	103 260
Rahastojen muutos	278 855	420 000	500 000	19,0 %	500 000	500 000
TILIKAUDEN YLI-/ALI-JÄÄMÄ	-571 193	370 714	949 921	156,2 %	76 540	716 200

Ulkoinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	8 930 911	8 374 052	7 901 240	-5,6 %	7 235 500	7 372 870
Myyntituotot	2 416 931	2 083 508	2 453 306	17,7 %	2 358 950	2 404 170
Maksutuotot	1 008 241	875 680	960 700	9,7 %	979 030	997 740
Tuet ja avustukset	783 676	530 521	521 434	-1,7 %	527 380	533 450
Muut toimintatuotot	4 722 062	4 884 343	3 965 800	-18,8 %	3 370 140	3 437 510
TOIMINTAKULUT	-36 011 649	-36 956 581	-37 748 298	2,1 %	-38 138 720	-38 815 530
Henkilöstökulut	-15 003 974	-14 389 306	-15 092 167	4,9 %	-15 294 940	-15 502 650
Palvelujen ostot	-12 204 082	-13 046 869	-13 602 410	4,3 %	-13 821 020	-14 090 930
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 850 198	-2 957 195	-2 622 070	-11,3 %	-2 665 190	-2 725 980
Avustukset	-1 117 144	-2 007 426	-2 216 775	10,4 %	-2 259 330	-2 307 260
Muut toimintakulut	-4 836 251	-4 555 785	-4 214 876	-7,5 %	-4 098 240	-4 188 710
TOIMINTAKATE	-27 080 739	-28 582 529	-29 847 058	4,4 %	-30 903 220	-31 442 660
Verotulot	15 706 277	16 497 000	17 694 000	7,3 %	17 674 000	18 103 000
Valtionosuudet	15 378 413	16 492 550	16 181 716	-1,9 %	16 472 000	16 766 000
Rahoitustuotot ja -kulut	116 023	30 000	146 000	386,7 %	173 000	190 000
Korkotuotot	27 106	21 300	15 000	-29,6 %	12 000	9 000
Muut rahoitustuotot	1 166 676	898 400	865 400	-3,7 %	866 000	866 000
Korkokulut	-733 037	-680 000	-580 000	-14,7 %	-550 000	-530 000
Muut rahoituskulut	-344 722	-209 700	-154 400	-26,4 %	-155 000	-155 000
VUOSIKATE	4 119 973	4 437 021	4 174 658	-5,9 %	3 415 780	3 616 340
Poistot ja arvonalentumiset	-5 073 285	-4 589 570	-3 828 000	-16,6 %	-3 942 500	-3 503 400
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 526 845	-3 346 570	-2 828 000	-15,5 %	-2 942 500	-2 903 400
Arvonalentumiset	-1 546 440	-1 243 000	-1 000 000	-19,5 %	-1 000 000	-600 000
TILIKAUDEN TULOS	-953 312	-152 549	346 658	-327,2 %	-526 720	112 940
Varausten ja rahastojen muutokset	382 119	523 263	603 263	15,3 %	603 260	603 260
Poistoeron muutos	103 263	103 263	103 263		103 260	103 260
Rahastojen muutos	278 855	420 000	500 000	19,0 %	500 000	500 000
TILIKAUDEN YLI-/ALI-JÄÄMÄ	-571 193	370 714	949 921	156,2 %	76 540	716 200

TULOSLASKELMAN TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	24,8	22,7	20,9	19,0	19,0
Vuosikate / Poistot, %	81,2	96,7	109,1	86,6	103,2
Vuosikate, €/asukas	564	615	586	485	520
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-1 521	-1 151	-201	-124	592
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-208	-159	-28	-18	85
Asukasmäärä vuoden lopussa	7 304	7 215	7 125	7 038	6 956

Toimintatuotot / Toimintakulut %

100 x Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan toimintatuotoilla.

Vuosikate / Poistot %

100 x Vuosikate / (Poistot ja arvonalentumiset)

Kun tunnusluvun arvon on 100 % tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate, €/asukas

Tunnusluku on yleisesti käytetty tulorahoituksen riittävyuden arvioinnissa. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

Kertynyt yli-/alijäämä, €

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

Pitkän aikavälin tulorahoitustavoite voidaan asettaa taseen kertyneen yli-/alijäämän perusteella. Taseen kertyneeseen yli-/alijäämään on tiivistetty kunnan koko tuloshistoria.

Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas

(Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä)/Asukasmäärä

Kun kertynyt yli-/alijäämä jaetaan kunnan asukasmäärällä, saadaan vertailukelpoinen tunnusluku kuntien välisessä vertailussa. Vertailtavien kuntien tulee kuitenkin kuulua samaan kuntakokoluokkaan. Pitkän aikavälin tulorahoituksen tavoitearvon tulisi olla vähintään 300–400 euroa/asukas.

TOIMINTATUOTOT

Ulkoinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	8 930 911	8 374 052	7 901 240	-5,6 %	7 235 500	7 372 870
Myyntituotot	2 416 931	2 083 508	2 453 306	17,7 %	2 358 950	2 404 170
Liiketoiminnan myynti- tuotot	587 572	627 000	803 000	28,1 %	684 060	702 170
Täydet valtiolta saadut korvaukset	352 002	151 400	70 100	-53,7 %	71 500	72 930
Korvaukset kunnilta ja kuntayhtymiltä	1 228 665	1 117 108	1 369 006	22,5 %	1 390 010	1 411 430
Muut suoritteiden myynti- tuotot	248 692	188 000	211 200	12,3 %	213 380	217 640
Maksutuotot	1 008 241	875 680	960 700	9,7 %	979 030	997 740
Yleishallinnon maksut	124 886	130 000	130 000			
Sosiaalitoimen maksut	131 329	65 000	100 000	53,8 %		
Opetus- ja kulttuuritoimen maksu	172 714	139 000	127 000	-8,6 %		
Yhdyskuntapalvelujen maksut	499 005	455 480	526 500	15,6 %		
Muut palvelumaksut	80 306	86 200	77 200	-10,4 %		
Tuet ja avustukset	783 676	530 521	521 434	-1,7 %	527 380	533 450
Muut toimintatuotot	4 722 062	4 884 343	3 965 800	-18,8 %	3 370 140	3 437 510
Vuokratuotot	4 288 981	4 279 593	3 269 600	-23,6 %		
Muut toimintatuotot	433 081	604 750	696 200	15,1 %		

TOIMINTAKULUT

Ulkoinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTAKULUT	-36 011 649	-36 956 581	-37 748 298	2,1 %	-38 138 720	-38 815 530
Henkilöstökulut	-15 003 974	-14 389 306	-15 092 167	4,9 %	-15 294 940	-15 502 650
Palkat ja palkkiot	-12 112 899	-11 596 115	-12 111 211	4,4 %	-12 273 691	-12 440 131
Henkilösivukulut	-2 891 075	-2 793 191	-2 980 956	6,7 %	-3 021 249	-3 062 519
Palvelujen ostot	-12 204 082	-13 046 869	-13 602 410	4,3 %	-13 821 020	-14 090 930
Asiakaspalvelujen ostot	-480 565	-790 929	-382 281	-51,7 %		
Muiden palvelujen ostot	-11 723 517	-12 255 940	-13 220 129	7,9 %		
Aineet, tarvikkeet ja tava- rat	-2 850 198	-2 957 195	-2 622 070	-11,3 %	-2 665 190	-2 725 980
Ostot tilikauden aikana	-2 850 198	-2 957 195	-2 622 070	-11,3 %		
Avustukset	-1 117 144	-2 007 426	-2 216 775	10,4 %	-2 259 330	-2 307 260
Avustukset kotitalouksille	-346 031	-337 420	-355 255	5,3 %		
Avustukset yhteisöille	-769 867	-1 670 006	-1 861 520	11,5 %		
Avustukset liikelaitoksille	-1 246					
Muut toimintakulut	-4 836 251	-4 555 785	-4 214 876	-7,5 %	-4 098 240	-4 188 710
Vuokrat	-4 527 671	-4 074 459	-3 745 246	-8,1 %		
Muut toimintakulut	-308 580	-481 326	-469 630	-2,4 %		

HENKILÖSTÖKULUT

Ulkoinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Henkilöstökulut	-15 003 974	-14 389 306	-15 092 167	4,9 %	-15 294 940	-15 502 650
Palkat ja palkkiot	-12 112 899	-11 596 115	-12 111 211	4,4 %	-12 273 691	-12 440 131
Maksetut palkat ja palkkiot	-12 277 297	-11 648 115	-12 198 211	4,7 %		
Henkilöstökorvaukset, menojen kor	164 398	52 000	87 000	67,3 %		
Henkilösivukulut	-2 891 075	-2 793 191	-2 980 956	6,7 %	-3 021 249	-3 062 519
Eläkekulut	-2 625 745	-2 474 514	-2 595 214	4,9 %	-2 630 377	-2 666 387
Muut henkilösivukulut	-265 330	-318 677	-385 742	21,0 %	-390 872	-396 132

Henkilöstökuluihin vaikuttavista toimenpiteistä on kerrottu henkilöstöä koskevassa osiossa (1.2.4 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA).

Henkilösivukulut on budjetoitu seuraavin perustein:

TYÖNANTAJAN SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT

	2026	2025
KuEL -maksut, palkkaperusteinen, %	17,04	16,69
VaEL -maksut, palkkaperusteinen, %	17,10	16,36
Työttömyysvakuutusmaksu, %	1,05	0,70
Sairausvakuutusmaksu, %	1,85	1,75
Tapaturmavakuutusmaksu, %	0,30	0,30
Tasausmaksu, €	477 907	498 029

Taulukko: Vuoden 2026 talousarviovalmistelussa käytetyt työnantajan maksut

Palkkaperusteista eläkemaksua työnantaja maksaa kaikesta työstä, josta karttuu eläkettä.

VaEL:n piiriin kuuluu lukion ja peruskoulun opettajia sekä muuta henkilökuntaa, joilla on oikeus saada eläke valtion varoista.

Palkkaperusteinen eläkemaksu vuodelle 2026 on budjetoitu Kevan 1.10.2025 määrittämän arvion mukaisesti. Lopullinen maksu vahvistetaan joulukuussa 2025. Keva laskuttaa palkkaperusteisen eläkemaksun tulorekisteriin siirtyneiden ansioiden perusteella. Työkyvyttömyyseläkemaksu lasketaan etukäteen prosenttina palkkasummasta, ja se peritään osana työnantajan palkkaperusteista eläkemaksua.

Tasausmaksu vuodelle 2026 on budjetoitu Kevan 15.10.2025 julkaiseman työnantajakohtaisen arvion mukaisesti. Lopullinen maksu vahvistetaan tammikuussa 2026. Kuntien ja hyvinvointialueiden maksamalla tasausmaksulla katetaan niitä pitkän aikavälin eläkemenoja, joihin palkkaperusteinen eläkemaksu ei riitä. Valtiovarainministeriö vahvistaa tasausmaksun kokonaismäärän vuosittain Kevan valtuutettujen esityksestä.

Työnantajan sairausvakuutusmaksu ja työttömyysvakuutusmaksu vuodelle 2026 on budjetoitu Valtiovarainministeriön eduskunnalle tekemän talousarvioesityksen perusteella.

HENKILÖSTÖKULUT TOIMIALUEITTAIN

Ulkoinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
HALLINTO JA TALOUS (1)						
Henkilöstökulut	-3 180 887	-3 239 768	-2 552 289	-21,2 %	-2 608 690	-2 666 350
Palkat ja palkkiot	-2 168 026	-2 265 570	-2 050 213	-9,5 %	-2 095 610	-2 142 020
Henkilösivukulut	-1 012 861	-974 198	-502 077	-48,5 %	-513 080	-524 330
KAUPUNKIKEHITYS (1)						
Henkilöstökulut	-1 282 487	-1 212 123	-1 346 717	11,1 %	-1 380 370	-1 414 870
Palkat ja palkkiot	-1 086 422	-1 015 876	-1 090 222	7,3 %	-1 117 400	-1 145 270
Henkilösivukulut	-196 065	-196 248	-256 495	30,7 %	-262 970	-269 600
OSAAMINEN JA HYVINVOINTI (1)						
Henkilöstökulut	-10 540 600	-9 937 415	-11 193 161	12,6 %	-11 305 880	-11 421 430
Palkat ja palkkiot	-8 858 451	-8 314 669	-8 970 776	7,9 %	-9 060 681	-9 152 841
Henkilösivukulut	-1 682 149	-1 622 745	-2 222 385	37,0 %	-2 245 199	-2 268 589

Taulukko: Kaupungin henkilöstökulut toiminta-alueittain

TOIMINTAKATE

	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TOIMINTAKATE	-27 080 739	-28 582 529	-29 847 058	4,4 %	-30 903 220	-31 442 660

Vuoden 2026 toimintakatteen arvioidaan olevan -29,847 milj. euroa.

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus. Toimintakate kertoo, paljonko toiminnan kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

VEROTULOT

	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Verotulot	15 706 277	16 497 000	17 694 000	7,3 %	17 674 000	18 103 000
Kunnan tulovero	10 496 852	10 598 500	11 602 000	9,5 %		
Kiinteistövero	2 958 985	3 713 000	3 757 000	1,2 %		
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 250 440	2 185 500	2 335 000	6,8 %		

Vuoden 2026 verotulojen määräksi arvioidaan yhteensä noin 17,7 milj. euroa (nousua vuoden 2025 muutetusta talousarviosta 7,3 %).

Vuoden 2026 veroprosentit ovat samat kuin vuonna 2025 (VALT 17.11.2025).

Tuloveroprosentti: 9,5 %.

Kiinteistöverotuloprosentit:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10
- vakituinen asunto 0,51
- muu asuinrakennus 1,20
- yleishyödyllinen yhteisö 0,40
- rakentamaton rakennuspaikka 3,50
- voimalaitosrakennukset 3,10
- maapohja 1,30

Talousarviovuoden 2026 sekä suunnitelmavuosien 2026–2027 verotulot on arvioitu Suomen Kuntaliiton uusimman (9/2025) verotulojen ennustekehikon perusteella käyttäen edellä mainittuja veroprosentteja.

VALTIONOSUUEDET

	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Valtionosuudet	15 378 413	16 492 550	16 181 716	-1,9 %	16 472 000	16 766 000
Verotulomenetysten kompensatio	1 557 072	1 046 909	1 048 086	0,1 %		
Peruspalvelujen valtionosuus	13 692 608	15 315 707	15 003 696	-2,0 %		
Muut opetus- ja kulttuuritoimen valt.os.	128 733	129 934	129 934			

Vuoden 2026 valtionosuuksien määrän ennakoidaan olevan yhteensä noin 16,2 milj. euroa, mikä on 2 271 €/asukas. Asukaslukuna on käytetty arvioitua asukasmäärää, 7125, vuoden 2026 lopussa.

Talousarviovuoden 2026 valtionosuudet on arvioitu Suomen Kuntaliiton 09/2025 julkaiseman ennakkollisen valtionosuuslaskelman mukaan. Suunnitelmavuosien 2027–2028 valtionosuuksiin on arvioitu kasvua noin 1,8 % / vuosi.

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Rahoitustuotot ja -kulut	116 023	30 000	146 000	386,7 %	173 000	190 000
Korkotuotot	27 106	21 300	15 000	-29,6 %	12 000	9 000
Muut rahoitustuotot	1 166 676	898 400	865 400	-3,7 %	866 000	866 000
Korkokulut	-733 037	-680 000	-580 000	-14,7 %	-550 000	-530 000
Muut rahoituskulut	-344 722	-209 700	-154 400	-26,4 %	-155 000	-155 000

Talousarviovuoden 2026 rahoitustuottojen ja -kulujen kokonaistuloksen arvio 146 000 € perustuu seuraavaan osatekijöihin:

- Korkotuotot 15.000 € (mm. konserniin kuuluville yhteisöille myönnettyjen lainojen sekä puskurilainojen korkotuotot). Määrä laskee aikaisemmasta tytäryhteisöjen lainapääomien pienentyessä.
- Korkokulut pitkä- ja lyhytaikaisista lainoista -580.000 €. Korkokulut ovat laskeneet aikaisemmasta, koska korkotaso on laskenut ja kaupungin lainakantaa on saatu pienennettyä.
- Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyvä arvopapereista aiheutuva nettotulo 552.000 € (Vrt. toteumat 617.000 €/2024, 514.000 €/1–9 2025). Arvopaperikaupan odotetaan jatkuvan positiivisena, mutta samalla varaudutaan myös arvopapereiden arvonalentumisiin ja myyntitappioihin.
- Osinko- ja osuuspääoman korkotuotot 44.000 €
- Muut rahoitustuotot (mm. lainojen takausprovisiot) 126.400 €
- Muut rahoituskulut -11.400 €

VUOSIKATE

	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
VUOSIKATE	4 119 973	4 437 021	4 174 658	-5,9 %	3 415 780	3 616 340

Vuoden 2026 vuosikatteen arvioidaan olevan noin 4,175 milj. euroa.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, mahdollisiin sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Perusoletus on, että vuosikate on riittävä, mikäli se kattaa poistot. Talousarviovuonna vuosikatteen osuus poistoista on 109,1 %. Vuosikate asukasta kohden laskettuna on 586 €/asukas.

POISTOT

	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Poistot ja arvonalentumiset	-5 073 285	-4 589 570	-3 828 000	-16,6 %	-3 942 500	-3 503 400
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 526 845	-3 346 570	-2 828 000	-15,5 %	-2 942 500	-2 903 400
Poistot aineettomista oikeuksista	-3 346	-2 789		-100,0 %		
Poistot muista pitkävaikut. menoista	-16 576	-6 127	-18 825	207,2 %		
Poistot rakennuksista	-1 648 318	-1 591 974	-1 284 139	-19,3 %		
Poistot kiint. rakenteista ja laitteista	-1 796 905	-1 708 483	-1 502 749	-12,0 %		
Poistot koneista ja kalustosta	-61 701	-37 197	-22 287	-40,1 %		
Arvonalentumiset	-1 546 440	-1 243 000	-1 000 000	-19,5 %	-1 000 000	-600 000

Talousarviovuoden 2026 poistot ja arvonalentumiset ovat yhteensä 3,828 milj. euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot, yht. 2,828 milj. euroa, on laskettu kaupunginhallituksen (15.10.2013 § 366) hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti (liite nro 1). Poistojen määrässä on huomioitu lisäksi arvio uusien valmistuvien investointien lisäävästä vaikutuksesta sekä Pudasjärven Liikekiinteistöt Oy:lle siirtyvistä ja alaskirjattavista rakennuksista johtuva poistoja pienentävä vaikutus.

Talousarviovuodelle suunnitellut arvonalentumiset (rakennusten alaskirjaukset) ovat 1,0 milj. euroa. Tässä suurimpana eränä on vanhan terveyskeskuksen alaskirjaus.

SATUNNAISET ERÄT

Talousarviovuodelle 2026 ei ole tiedossa satunnaisia eriä.

TILIKAUDEN TULOS

	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TILIKAUDEN TULOS	-953 312	-152 549	346 658	-327,2 %	-526 720	112 940

Vuoden 2026 tilikauden tulokseksi arvioidaan muodostuvan noin 347 000 euroa.

VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET

	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Varausten ja rahastojen muutokset	382 119	523 263	603 263	15,3 %	603 260	603 260
Poistoeron vähennys (+)	103 263	103 263	103 263			
Rahastojen vähennys (+)	278 855	420 000	500 000	19,0 %		

Kaupungin talousarviovuoden 2026 varausten ja rahastojen muutokset ovat 603 263 euroa.

Poistoeron vähennys (103 263 €) aiheutuu uimahallin investointivarausten käyttövarauksesta.

Rahaston muutoksissa on varauduttu käyttämään kehittämisrahaston varoja 500 000 euroa seuraavasti:

KAUPUNKIKEHITYKSEN PALVELUALUE

Elinkeinojen kehittäminen, yhteistyö Pudasjärven Kehitys Oy:n kanssa

- Yrityskehitys- ja elinkeinojen kehittämispalvelut 152.000 € (käyttötalousosaan budjetoitu 285.000 €, kh 28.10.2025 § 338)
- Elinkeinoihin liittyvien hankkeiden omarahoitusosuudet 38.000 € (käyttötalousosaan budjetoitu sama määrä, kh 29.10.2024 § 341)

Työllisyyspalvelut

- Työllistämisen rekrybonus 200.000 € (käyttötalousosaan budjetoitu sama määrä)
- Koululaisten ja nuorten kesätyöllistäminen 20.000 € (käyttötalousosaan budjetoitu sama määrä)

Yhdyskunta- ja elinympäristön palvelut

- Yksityisille myönnettävät suunnittelu- ja korjausavustukset 90.000 € (käyttötalousosaan budjetoitu sama määrä)

Kehittämisrahaston säännön mukaan kaupunginhallitus päättää rahaston käytöstä valtuuston talousarviossa päättämän enimmäismäärän ja ehtojen puitteissa.

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ

	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-571 193	370 714	949 921	156,2 %	76 540	716 200

Vuoden 2026 tilikauden yli-/alijäämäksi arvioidaan muodostuvan noin + 0,95 milj. euroa.

4 INVESTOINTIOSA

Investointiohjelma on suunniteltu taloudellisesti kestäväksi arvioidun investointitason pohjalta. V. 2024 talousarviossa kestäväksi lähivuosien investointitasoksi linjattiin 2,2 M €. Lainakannan hallitsemiseksi 2,2 M € tason ylittävät investoinnit on tarkoituksenmukaista rahoittaa sijoitussalkusta myymällä.

Arvioidut investointimenot yhteensä:

- Talousarviovuosi 2026 **2,672 milj. €**
- Suunnitelmavuosi 2027 **2,330 milj. €**
- Suunnitelmavuosi 2028 **2,040 milj. €**

Huom! Aikaisemmin koulukäytössä olevien rakennusten investointimenot on esitetty Sivistys- ja hyvinvointitoiminnan / Koulutuspalvelujen ryhmässä. 1.1.2026 alkaen myös koulurakennuksiin kohdistuvat investoinnit sisältyvät Hallinnon ja talouden / Tilaomistuspäalvelujen ryhmään. Koulurakennuksia koskevat vuoden 2024 ja 2025 vertailutiedot on muutettu vastaamaan uutta esitystapaa.

INVESTOINTIOHJELMA

	Toteuma 2024	TA 2025	TA 2026	TA 2027	TA 2028
Tilaomistuspäalvelut					
Suojaalinnan vesika-ton korjaus					
Menot			-100 000 €		
Netto			-100 000 €		
Rakennusten vielä kohdentamattomat PTS-investoinnit v. 2026					
Menot			-75 000 €	-245 000 €	-690 000 €
Netto			-75 000 €	-245 000 €	-690 000 €
Kuvaus	Kaupungin taseessa olevien muiden rakennusten kuin koulujen rakennusten PTS-korjauksiin v. 2025 on varattu 150 t €. Osa PTS-korjauksista voi olla investointeja. Talousarviovaiheessa varataan investointien osuudeksi 50 %. Varaudutaan muuttamaan määrärahaa talousarviomuutoksella. Toteutusvaiheessa kullekin investoinnille perustetaan oma investointikustannuspaikka. (Elinkaarikohteiden PTS-kulut eivät ole investointeja, koska kohteet eivät ole kaupungin omistamia.)				
Rakennusomaisuuden / irtaimiston myynti					
Tulot	61 642 €				
Netto	61 642 €				
Lakarin koulun korjaustyöt					
Menot	-53 420 €				
Netto	-53 420 €				
Rakennusautomaation ja talotekniikan uusinta					
Menot		-200 000 €	-200 000 €	-200 000 €	
Netto		-200 000 €	-200 000 €	-200 000 €	
Peruskoulujen korjaukset					
Menot	-18 319 €	-50 000 €	-85 000 €		
Netto	-18 319 €	-50 000 €	-85 000 €		
Kuvaus	Pudasjärven peruskoulujen korjaukset erillisen suunnitelman mukaan				

Sarakylän koulun viemärikorjaus					
Menot	-252 552 €	-425 000 €			
Netto	-252 552 €	-425 000 €			
Kiinteistöjen valaisimuutokset					
Menot		-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €
Netto		-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €
Kuvaus	Käytöstä poistuvien loisteputkivalaisimien polttimoiden tai valaisimien uusiminen kaupungin kiinteistöihin				
Muut talous- ja hallintopalvelut					
Kyläradiot Pudasjärven kylille					
Menot			-47 000 €		
Tulot			37 600 €		
Netto			-9 400 €		
Kuvaus	Kyläradiot Pudasjärven kylille -hankkeen mukaiset laitehankinnat. Toteutuminen riippuu hankerahoituspäätöksestä, joka saataneen alkuvuodesta 2026.				
Kaupungin radiopuhelinjärjestelmä					
Menot			-30 000 €		
Netto			-30 000 €		
Kuvaus	Radiopuhelinten hankinta kaupunkikonsernin varautumien kannalta keskeisille toimijoille.				
Osakkeiden/osuuk-sien osto ja myynti					
Tulot	38 518 €				
Netto	38 518 €				
Investointien han-keselvitykset					
Menot	-11 865 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €
Netto	-11 865 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €
Kuvaus	Tulevien vuosien investointiohjelman ja investointien taloudellisen ja toiminnallisen sisällön määrittämiseen. Käytetään pääasiassa suunnittelu- ja tutkimuskustannuksiin.				

Taulukko: Hallinto ja talous investoinnit

	Toteuma 2024	TA 2025	TA 2026	TA 2027	TA 2028
HALLINTO JA TALOUS					
Menot	-336 155 €	-715 000 €	-577 000 €	-485 000 €	-730 000 €
Tulot	100 160 €	0 €	37 600 €	0 €	0 €
Netto	-235 996 €	-715 000 €	-539 400 €	-485 000 €	-730 000 €

Taulukko: Hallinto ja talous investoinnit yhteensä

	Toteuma 2024	TA 2025	TA 2026	TA 2027	TA 2028
Maankäyttö- ja kaavoituspalvelut					
Yleiskaavasuunnittelu					
Menot					-50 000 €
Netto					-50 000 €
Maanosto ja myynti					
Menot	-2 064 €				-150 000 €
Tulot	104 006 €				
Netto	101 942 €				-150 000 €
Kuvaus	Strateginen maanosto				
Perusteluteksti	Maankäytön kehittämisohjelma 2017–2027 VALT 17.12.2018 § 47				

Syötteen yleis- kaavan päivitys					
Menot	-119 006 €	-50 000 €	-15 000 €		
Netto	-119 006 €	-50 000 €	-15 000 €		
Kuvaus	Syötteen yleiskaava 2035 laatiminen				
Perusteluteksti	KH 14.02.2023 § 58				
Pohjakarttojen päivitys					
Menot	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €
Netto	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €
Kuvaus	Päivitetään kaupungin pohjakartta-ainestoa ajanmukiaiseksi kaavoituksen ja muiden maankäytön muutosten tueksi				
Yhdyskunta- ja elinympäristön palvelut					
Pikku-Syötteen leikkipuisto					
Menot			-15 000 €		
Netto			-15 000 €		
Kuvaus	Uusi leikkipuisto Pikku-Syötteen koululle				
Lentokenttäalu- een parantami- nen					
Menot			-20 000 €		-75 000 €
Netto			-20 000 €		-75 000 €
Kuvaus	Aidan ja porttien rakentaminen. Kentän niitto. Huoltotien rakentamiseen osallistuminen				
Katu- ja huleve- siverkon kor- jaukset					
Menot			-45 000 €	-50 000 €	-200 000 €
Netto			-45 000 €	-50 000 €	-200 000 €
Luokkavaaran asemakaava- alueen kunnal- listekniikka					
Menot	-68 317 €				
Netto	-68 317 €				
Kuvaus	Luokkavaaran asemakaava alueen rakennushankkeen loppuunsaattaminen 06/2024 mennessä. Toimet käsittävät ympäristötöiden loppuunsaattamisen talven jälkeen. Kustannus on urakan viimeinen maksuerä vastaanottotarkastuksen jälkeen. Hankkeen kokonaiskustannukset pysyvät aikaisemmin hyväksytyn investointibudjetin puitteissa.				
Perusteluteksti	KH 29.03.2022 § 466				
Nivankankaan kunnallistek- niikka					
Menot	-441 415 €				
Netto	-441 415 €				
Kuvaus	Nivankankaan asemakaava-alueen tiestön ja kunnallistekniikan rakentaminen.				
Perusteluteksti	KH 22.08.2023 § 293				
Retkeilyreittien ja urien perus- korjaus					
Menot	-13 549 €	-10 000 €	-10 000 €	-20 000 €	-20 000 €
Netto	-13 549 €	-10 000 €	-10 000 €	-20 000 €	-20 000 €
Kuvaus	Kaupungin vastuulla olevien retkeilyreittien ja moottorikelkkaurien urapohjien ja rakenteiden korjaaminen				
Suojalinnan lii- kennejärjestelyi- den peruskor- jaus					
Menot	-6 571 €	-10 000 €	-20 000 €	-800 000 €	-750 000 €
Netto	-6 571 €	-10 000 €	-20 000 €	-800 000 €	-750 000 €
Kuvaus	Suunnittelua jatketaan mutta toteutusajankohta vasta myöhemmin. Varastotie-Suojalinnantie-Urheilutie. Alueen asemakaavan päivittäminen ja teiden peruskorjaus sekä alueen kuivatus. Sisältää yleis-				

	kaavan mukaisen Suojalinnan uuden sisääntulon rakentamisen vt20. Alueella käynnissä asemakaavan muutos.				
Perusteluteksti	KH 22.02.2022 § 73				
Skeittiparkki ja liikennepuisto					
Menot			-12 500 €	-250 000 €	-20 000 €
Netto			-12 500 €	-250 000 €	-20 000 €
Kuvaus	Suunnitellaan ja toteutetaan kiinteärakenteinen skeittipuisto liikennepuiston läheisyyteen. Toteutetaan tarvittavat korjaustoimet ja kalustopäivitykset liikennepuistoon.				
Katuvaloverkon saneeraus					
Menot	-28 700 €	-15 000 €	-20 000 €	-20 000 €	-20 000 €
Netto	-28 700 €	-15 000 €	-20 000 €	-20 000 €	-20 000 €
Kuvaus	Katuvaloverkon saneeraustoimenpiteitä				
Mt 862 Iso-Syöteen kiertoliittymä					
Menot		-30 000 €		-650 000 €	
Netto		-30 000 €		-650 000 €	
Kuvaus	Liikenneympyrän rakentaminen Mt862 Syötekylläntie, Syötetien ja Välihuikosentien risteysalueelle yhteishankkeessa PP ELY:n kanssa.				
Perusteluteksti	KH 15.10.2024				
Syöteen vesi-huoltolaitos					
Vesilaitoksen pumppaamoiden ohjauskeskuksen uusiminen					
Menot	-49 418 €				
Netto	-49 418 €				
Kuvaus	Vesilaitoksen pumppaamoiden ohjauskeskuksen uusiminen. Logiikan varaosien valmistus lopetettu. Varaosien saatavuus vaarantunut. Toteutetaan varavoiman syöttömahdollisuus uusiin keskuksiin. Toteutusaika 2021–2024.				
Perusteluteksti	Urakkahankinta KH 24.08.2021 § 285				
Syöteen jätevedenpuhdistamo					
Menot	-118 551 €	-2 500 000 €	-1 930 000 €	-20 000 €	
Netto	-118 551 €	-2 500 000 €	-1 930 000 €	-20 000 €	
Kuvaus	Toiminnalle on saatu uusi ympäristölupa ja rakennetaan uusi jätevedenpuhdistamo. Nykyinen aktiivilieteprosessi ei sovellu toimintaympäristön tarpeeseen. Uusi jätevedenpuhdistamo rakennetaan vanhan laitoksen viereen kantoaineprosessilla, joka kykenee perinteistä aktiivilieteprosessia paremmin typenpoistoon kylmissä jätevesissä ja reagoi paremmin matkailualueelle tyypillisiin äkillisiin virtaaman ja kuormituksen vaihteluihin.				
Syöteen vesi-huollon rakentaminen					
Menot	-14 988 €	-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €
Netto	-14 988 €	-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €
Kuvaus	Vesi- ja jätevesiverkoston rakennus ja saneeraustoimet				

Taulukko: Kaupunkikehitys investoinnit

	Toteuma 2024	TA 2025	TA 2026	TA 2027	TA 2028
KAUPUNKIKEHITYS					
Menot	-872 579 €	-2 640 000 €	-2 112 500 €	-1 835 000 €	-1 310 000 €
Tulot	104 006 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-768 573 €	-2 640 000 €	-2 112 500 €	-1 835 000 €	-1 310 000 €

Taulukko: Kaupunkikehitys investoinnit yhteensä

	Toteuma 2024	TA 2025	TA 2026	TA 2027	TA 2028
Vapaa-aikapalvelut					
Liikuntahallin välineistön uusiminen					
Menot			-20 000 €	-10 000 €	
Netto			-20 000 €	-10 000 €	

Taulukko: Osaaminen ja hyvinvointi investoinnit

	Toteuma 2024	TA 2025	TA 2026	TA 2027	TA 2028
OSAAMINEN JA HYVINVOINTI					
Menot	0 €	0 €	-20 000 €	-10 000 €	0 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	0 €	0 €	-20 000 €	-10 000 €	0 €

Taulukko: Osaaminen ja hyvinvointi investoinnit yhteensä

	Toteuma 2024	TA 2025	TA 2026	TA 2027	TA 2028
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI					
Menot	-1 208 734 €	-3 355 000 €	-2 709 500 €	-2 330 000 €	-2 040 000 €
Tulot	204 166 €	0 €	37 600 €	0 €	0 €
Netto	-1 004 569 €	-3 355 000 €	-2 671 900 €	-2 330 000 €	-2 040 000 €

Taulukko: Pudasjärven kaupunki yhteensä

5 RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Välisummana esitetään Toiminnan ja investointien rahavirta. Ylijäämäinen välisumma osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Mainitun välisumman ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	4 119 973	4 437 021	4 174 658	3 415 780	3 616 340
Tulorahoituksen korjauserät	-422 472	-432 250	-549 000	-34 700	-35 300
Toiminnan rahavirta yhteensä	3 697 501	4 004 771	3 625 658	3 381 080	3 581 040
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-1 208 734	-3 355 000	-2 709 500	-2 330 000	-2 040 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	37 600	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus-tulot	626 638	582 250	790 000	40 800	41 500
Investointien rahavirta yhteensä	-582 097	-2 772 750	-1 881 900	-2 289 200	-1 998 500
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 115 405	1 232 021	1 743 758	1 091 880	1 582 540
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen muutokset yhteensä	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 200 000	2 200 000	2 200 000	3 200 000	2 800 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 916 722	-4 725 860	-4 645 860	-4 500 000	-4 400 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 531 382	500 000	500 000	0	0
Lainakannan muutokset yhteensä	-3 248 104	-2 025 860	-1 945 860	-1 300 000	-1 600 000
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	69 906	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	35 417	0	0	0	0
Saamisten muutos	573 498	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	-627 656	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	51 166	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-3 196 938	-2 025 860	-1 945 860	-1 300 000	-1 600 000
RAHAVAROJEN MUUTOS	-81 534	-793 839	-202 102	-208 120	-17 460

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 v (1000 €)	4 953	9 792	8 444	7 419	8 766
Investointien tulorahoitus, %	341	132	156	147	177
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	1,2	1,2	1,1	1,2

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Tavoitteena toiminnan ja investointien rahoituksessa tulee olla, että investoinnit rahoitetaan pitkällä aikavälillä omarahoituksella. Investoinnin omarahoitustavoitteen toteutuminen on osoitettavissa rahoitusosan Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen kertymän avulla. Kertymän kehitystä tarkastellaan Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä -tunnusluvun avulla. Suunnittelukauden lopussa kertymän tulisi olla vähintään 0 tai positiivinen. Tällöin tavoite rahoittaa investoinnit omarahoituksella toteutuisi viiden vuoden tarkastelujaksolla. Jos mainittuihin vuosiin sisältyy määrältään poikkeuksellisia satunnaisia tuloja tai menoja tai tavanomaista suurempia investointeja, on kertymäkautta perusteltua pidentää. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuositake} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuositake} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset lainat sekä lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

LAINANOTTO

Pitkäaikaisen lainan kokonaismäärä oli vuoden 2024 lopussa 24,66 M €. Vuoden 2025 aikana pitkäaikaista lainaa on nostettu ja lyhennetty talousarvion mukaisesti, joten talousarviokauden alussa (1.1.2026) pitkäaikaisen lainan määrä tulee olemaan noin 22,14 M €. Talousarviovuonna 2026 lainaa nostetaan 2,2 M € ja lyhennetään lyhennysohjelman mukaisesti noin 4,65 M €. Pitkäaikaisen lainan arvioitu pääoma kauden lopussa (31.12.2026) on siten 19,69 M €.

Kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi lasketaan lisäksi tarvittaessa liikkeelle kuntatodistuksia (lyhytaikaista lainaa). Vuoden 2024 tilinpäätöksessä kuntatodistuksilla otetun lainan määrä oli 6,5 M €. Ennuste kuntatodistusten määräksi vuoden 2025 lopussa on 6 M €. Vuoden 2026 lopussa kuntatodistusten arvioitu määrä on 6,5 M €.

Suunnitelmavuosina lainanottotarve kasvaa nykyisestä 2,2 milj. eurosta arviolta noin 3 milj. euroon / vuosi, ja kokonaislainakanta pienenee siten vuosia 2024–2026 hitaammin, noin 1,3–1,6 milj. euroa / vuosi. Lainakannan arvioitu kokonaismäärä suunnitelmakauden lopussa (31.12.2028) on 23,3 M €.

SIJOITUSTOIMINTA

Kaupungilla on n. 14,4 M € sijoitusomaisuus (arvo 31.10.2025) kahdessa sijoitussalkussa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Pudasjärven kaupungin sijoitustoiminnan perusteet 9.11.2016.

Vuodelle 2026 suunniteltuja investointeja rahoitetaan pieneltä osin realisoimalla sijoituksia siten, että salkuista nostetaan v. 2026 investointien kokonaissumman ja 2,2 M € välinen erotus.

PUSKURIRAHAA

Kaupunginhallitus voi myöntää puskurirahaa valtuuston 25.9.2014 § 39 hyväksymien toimintaperiaatteiden mukaisesti ja määrärahojen puitteissa.

Puskurilainat ovat maksullisia 1.6.2023 alkaen (VALT 22.5.2023 § 28 sekä v. 2024 talousarviokirjaukset) seuraavasti: korko euribor 12 kk + marginaali 1 % sekä toimitusmaksu 200 €. Em. hinnoittelu on otettu käyttöön toistaiseksi voimassa olevana 1.1.2024 perusteena talouden sopeuttamistarve.

Puskurilainojen myöntövaltuus vuodelle 2026 on yhteensä 300 000 € (v. 2025 myöntövaltuus 300 000 €) sisältäen sekä yhdistyksille että tiekunnille perusparannushankkeita varten myönnettävät puskurilainat.

6 KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ

6.1 SYÖTTEEN VESIHUOLTOLAITOS

Syötteen vesi- ja viemärlaitoksesta on muodostettu kirjanpidollinen taseyksikkö 1.1.2016 alkaen (Valt 6.10.2016 § 39). Taseyksikön nimi on 1.1.2023 alkaen Syötteen vesihuoltolaitos (Kh 22.11.2022 § 379).

Vesihuoltolain (681/2014 § 20) mukaan kunnan tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista. Vesihuollolle on tilikausittain laadittava tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Tase ja tuloslaskelma on laadittava kirjanpidolain (1336/1997) säännösten mukaisesti.

Syötteen vesihuoltolaitoksen talousarvio sisältyy kaupungin talousarvioon. Vesihuoltolaitoksen palvelut, tavoitteet, riskit sekä käyttötalousosan tuloarviot ja määrärahat on esitetty kohdassa 2.4 Kaupunkikehitys / Kaupunkiympäristö- ja rakentajanpalvelut / Syötteen vesihuoltolaitos. Seuraavassa tuloslaskelmaosassa Syötteen vesihuoltolaitoksen talousarvio on esitetty taseyksikölle tarkoitetun tuloslaskelmakaavan mukaisesti. Samaa kaavaa käytetään tilinpäätöksessä ja osavuositarkastuksissa.

Tuloslaskelmaosa Syötteen vesihuoltolaitos

Ulkoinen ja sisäinen	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
LIKEVAIHTO	455 620	527 000	527 000	0,00%	579 000	595 000
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT			820		840	860
MATERIAALIT JA PALVELUT	-212 214	-194 700	-213 510	9,66%	-184 000	-190 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-100 762	-98 250	-98 050	-0,20%	-84 500	-87 200
Palvelujen ostot	-111 452	-96 450	-115 460	19,71%	-99 500	-102 800
HENKILÖSTÖKULUT	-142 999	-151 484	-150 946	-0,36%	-140 000	-145 000
Palkat ja palkkiot	-119 857	-126 829	-122 319	-3,56%	-113 400	-117 400
Eläkekulut	-19 652	-21 168	-24 712	16,75%	-22 900	-23 740
Muut henkilösivukulut	-3 491	-3 488	-3 914	12,21%	-3 700	-3 860
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-207 269	-233 140	-233 541	0,17%	-408 500	-404 750
Suunnitelman mukaiset poistot	-207 269	-233 140	-233 541	0,17%	-408 500	-404 750
Arvon alentumiset	0	0	0			
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-32 735	-10 796	-3 500	-67,58%	-3 500	-3 590
LIIKELIÄÄMÄ-/ALIJÄÄMÄ	-139 598	-63 120	-73 677	16,72%	-156 160	-147 480
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-11 406	-10 988	-10 988	0,00%	-10 988	-10 988
Korvaus peruspääomasta	-10 988	-10 988	-10 988	0,00%	-10 988	-10 988
Muut rahoituskulut	-418					
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	-151 004	-74 108	-84 665	14,25%	-167 148	-158 468
Satunnaiset tuotot ja kulut						
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-151 004	-74 108	-84 665	14,25%	-167 148	-158 468
Poistoeron muutos						
Vapaaehtoiset varaukset						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-151 004	-74 108	-84 665	14,25%	-167 148	-158 468

Tuloslaskelmaosan lisätiedot

Taseyksikön aloittavan taseen 1.1.2016 peruspääomaksi on vahvistettu 2 197 602,83 euroa ja peruspääoman koroksi 0,5 %. Täten Syötteen vesihuoltolaitoksen taseyksikön korvaus peruspääomasta on 10 988 euroa vuodessa. Valtuusto voi muuttaa peruspääoman korkoa talousarvioiden hyväksymisen yhteydessä. (Valt 6.10.2016 § 39)

Investoinnit Syötteen vesihuoltolaitos

Syötteen vesihuoltolaitoksen investoinnit sisältyvät kaupungin investointiohjelmaan (luku 4 INVES-TOINTIOSA). Vuoden 2026 investointimenoihin on varattu 1,945 M €.

Syötteen vesi- huoltolaitos	Toteuma 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Vesilaitoksen pumppaamoi- den ohjauskes- kuksen uusimi- nen					
Menot	-49 418 €				
Netto	-49 418 €				
Kuvaus	Vesilaitoksen pumppaamoiden ohjauskeskuksen uusiminen. Logiikan varaosien valmistus lopetettu. Va- raosien saatavuus vaarantunut. Toteutetaan varavoiman syöttömahdollisuus uusiin keskuksiin. Toteutusaika 2021–2024.				
Perusteluteksti	Urakkahankinta KH 24.08.2021 § 285				
Syötteen jäte- vedenpuhdis- tamo					
Menot	-118 551 €	-2 500 000 €	-1 930 000 €	-20 000 €	
Netto	-118 551 €	-2 500 000 €	-1 930 000 €	-20 000 €	
Kuvaus	Toiminnalle on saatu uusi ympäristölupa ja rakennetaan uusi jätevedenpuhdistamo. Nykyinen aktiiviliete- prosessi ei sovellu toimintaympäristön tarpeeseen. Uusi jätevedenpuhdistamo rakennetaan vanhan lai- toksen viereen kantoaineprosessilla, joka kykenee perinteistä aktiivilieteprosessia paremmin typenpois- toon kylmissä jätevesissä ja reagoi paremmin matkailualueelle tyypillisiin äkillisiin virtaaman ja kuormi- tuksen vaihteluihin.				
Syötteen vesi- huollon raken- taminen					
Menot	-14 988 €	-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €
Netto	-14 988 €	-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €	-15 000 €
Kuvaus	Vesi- ja jätevesiverkoston rakennus ja saneeraustoimet				

7 TYTÄRYHTEISÖT

Tytäryhteisöistä on esitetty kaupungin talousarviossa yhtiöiden talousarvioistaan johtamat seuraavat tiedot. Osa yhteisöistä ei ole toimittanut kaikkia tietoja pyynnöistä huolimatta.

- Toiminnan kuvaus
- Tuloarviot ja määrärahat
- Toiminnalliset tavoitteet
- Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä (ml. muutokset toiminnassa talousarviovuonna)
- Riskien arviointi

Pudasjärven Vuokratalot Oy
Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas
Keskinäinen Kiinteistö Oy Harjus
Pudasjärven Liikekiinteistöt Oy
Kairan Kuitu Oy
Pudasjärven Lämpö Oy
Pudasjärven Kehitys Oy

Luettelo. Kaupungit tytäryhteisöt

7.1 PUDASJÄRVEN VUOKRATALOT OY

TOIMINNANKUVAUS

Pudasjärven Vuokratalot Oy on Pudasjärven kaupungin konserniin kuuluva tytäryhtiö. Yhtiö on arajotteinen kiinteistöosakeyhtiö, jonka koko osakekannan omistaa Pudasjärven kaupunki. Yhtiö omistaa yhteensä 424 asuinhuoneistoa.

Vuoden 2026 alusta lähtien yhtiö hoitaa lisäksi Pudasjärven tilapalveluiden liiketoiminnan. Tilapalvelut siirretään yhtiöön liikkeenluovutuksena. Tämän vuoksi ensi vuoden talousarviossa liikevaihto, henkilöstökulut ja muut toiminnan kulut kasvavat merkittävästi. Tarkkaa arviota näiden kulujen jakautumisesta on vaikea tehdä, kun seurantatietoa ei vielä ole.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Vuokratalot Oy	TP 2024 €	TA 2025 €	TA 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €
Liikevaihto	3 285 956	3 177 880	5 761 656	6 049 739	0
Henkilöstökulut	-570 529	-632 832	-935 609	-963 677	-992 588
Poistot ja arvonalentumiset	-675 675	-603 254	-603 254	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-2 107 574	-1 547 132	-3 805 211	-3 995 472	0
Liikevoitto (-tappio)	-67 823	394 662	417 582	1 090 590	-992 588
Rahoitustuotot ja -kulut	-508 224	-413 390	-402 355	0	0
Tilinpäätössirrot	591 430	150 000	0	0	0
Tilikauden verot	936	0	0	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	16 319	131 272	15 227	1 090 590	-992 588
Tase	22 815 353	22 974 000	22 370 746	23 461 336	22 468 748
Käyttökate	607 852	997 916	1 020 836	1 090 590	-992 588
Investoinnit netto	529 409	0	0	0	0
Lainakanta	19 812 852	20 165 000	19 635 466	0	0

Henkilöstö	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Lukumäärä	9	9	14		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Asukaslähtöiset palvelut	
Edistämme monipuolisia asumismuotoja sekä asumisen laatua.	
Hyvä tulos asukastyytyväisyyskyselyssä	Aloittamatta
Toimenpide: Asukastyytyväisyyskysely	
Mittarit: NPS luku: Tavoite 40,0 Uusi mittari	
Palveleva kuntakonserni	

Asiakastyytyväisyys tilapalveluiden toiminnassa	Aloittamatta
Toimenpide: Asiakastyytyväisyyskysely kaupungin kiinteistöjen käyttäjille	
Mittarit: NPS luku: Tavoite 40,0	

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Tilapalveluiden yhtiöittäminen on tulevan vuoden iso muutos yhtiöön. Pyritään saamaan vuoden 2026 arki rullaamaan mahdollisimman sujuvasti. Tähdätään palvelun laadun kehittämiseen.

Kustannustennousu ja korkojen nousu vaikuttavat omakustanneperiaatteella määrittyvissä rakennuksissa voimakkaasti. Kustannukset joudutaan laittamaan täysimääräisinä vuokriin. Vuokria korotetaan vuodelle 2026 2 %.

Korjausvelkaa varten kerätään rahaa tulevaisuudessa. Kustannusten nousu on hidastuttanut rahan keräämisen mahdollisuuksia. Muutamia kiinteistöjä tullaan myös ajamaan alas, koska korjaaminen ei niiden osalta ole enää kannattavaa.

RISKIT

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö			
Riski: Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Sähköverkon häiriöt		
Seuraukset	Yleensä ei aiheuta vakavia seurauksia. Riippuu kestosta		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Riski: Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Putkirikko yms.		
Seuraukset	Tarvittaessa järjestettävä käyttövettä asukkaille		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Riski: Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Syyt	Sota yms.		
Seuraukset	Ei vakavia seurauksia		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
Päivittäistavarahuollon vakava häiriö			
Riski: Päivittäistavarahuollon vakava häiriö			
Syyt	Jakeluhäiriöt. Sota tai muu kriisi		
Seuraukset	Hyvin vähäiset		

Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
----------	------------	----------------	-----------------

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Riski: Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Syyt	Verkon häiriöt tai tahallinen hyökkäys verkkoon		
Seuraukset	Päivittäistoimintojen hoito vaikeutuu. Kestolla suuri merkitys.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Riski: Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Järjestelmien kaatuminen		
Seuraukset	Vaikeuttaa päivittäistoimintoja. Kestolla suuri merkitys		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)			
Riski: Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)			
Syyt	Luonnon ilmiöt		
Seuraukset	Voi tulla kiinteistövahinkoja		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
Vesistö- tai jääpatotulva			
Riski: Vesistö- tai jääpatotulva			
Syyt	Joen tulviminen		
Seuraukset	Ei seurauksia		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Riski: Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Tulipalo kiinteistössä		
Seuraukset	Voi olla vakavia seurauksia. Riippuu palon laajuudesta. Myös taloudellisia seuraamuksia		
Toimenpiteet	Kiinteistöt vakuutettu		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Suuri metsäpalo			
Riski: Suuri metsäpalo			
Syyt	Sijainti		
Seuraukset	Ei seurauksia		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Riski: Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Tautien leviäminen		
Seuraukset	Paljon työpoissaoloja		
Toimenpiteet	Tiedon jakaminen organisaatiossa, jotta poissaolojen aikana toiminta pyörii.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)			
Riski: Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)			
Syyt	Asukkaat voivat olla väkivaltaisia.		
Seuraukset	Vamma, pelko yms.		
Toimenpiteet	Toiminta järjestetty niin että uhkaavat tilanteet minimoitu		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Riski: Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Syyt	Salaista tietoa vuodetaan (esim. henkilötietoja yms.)		
Seuraukset	Mahdolliset oikeustoimet. Mainehaitta.		
Toimenpiteet	Kaikki on allekirjoittanut salassapitosopimuksen		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit			
Riski: Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit			
Syyt	Akuutit korjaukset, joihin ei ole varauduttu		
Seuraukset	Kassan hallinta. Tulos miinukselle.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Riski: Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Myyntitappiot kasvaa		
Seuraukset	Tulos ja kassan hallinta		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Riski: Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Syyt	Menot ylittää arvioidut		
Seuraukset	Kassan hallinta vaikeutuu. Tulos huononee		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit			
Riski: Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Sairastumiset. Irtisanoutumiset		
Seuraukset	Toiminnan hankaloituminen		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Riski: Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Rakennushankkeisiin liittyvät riskit		
Seuraukset	Taloudelliset		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Rahoitus

Rahatoimeen liittyvät riskit			
Riski: Rahatoimeen liittyvät riskit			
Syyt	Kassavaje		
Seuraukset	Haasteet maksuissa.		
Toimenpiteet	Näihin varauduttu. Korkosuojatut lainat tuo vakautta. Lisäksi olemassa limiitti hetkellisten kassavajeiden paikkaamiseksi.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

7.2 KIIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HIRSIKUNNAS

TOIMINNANKUVAUS

Yritykseen kuuluu kaksi rakennusta, joissa on pääosin toimistotiloja. Yhtiön tehtävä on hallinnoida ja pitää yllä kiinteistöjä.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas	TP 2024 €	TA 2025 €	TA 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €
Liikevaihto	352 550	350 000	317 000	326 510	336 305
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	35 000	0	0
Henkilöstökulut	-11 516	-10 737	-11 500	-11 845	-12 200
Poistot ja arvonalentumiset	-104 108	-104 474	-104 473	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-121 077	-119 350	-142 150	-146 415	-150 807
Liikevoitto (-tappio)	115 849	115 439	93 877	168 251	173 298
Rahoitustuotot ja -kulut	-61 858	-56 874	-50 000	0	0
Tilinpäätössiirot	0	0	0	0	0
Tilikauden verot	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	53 992	58 565	43 877	168 251	173 298
Tase	1 954 493	1 980 385	1 875 912	1 875 912	1 875 912
Käyttökate	219 957	219 913	198 350	168 251	173 298
Investoinnit netto	-104 108	0	0	0	0
Lainakanta	954 945	974 000	840 000	0	0

Henkilöstö	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Lukumäärä	1	0	1		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Palveleva kuntakonserni	
Toimitilojen ylläpito hyvällä tasolla	Aloittamatta
Toimenpide: Hoidetaan tarvittavat ylläpito ja huoltotyöt ajallaan	
Mittarit: Korjausvelkaa ei pääse syntymään	
Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko	
Lainakannan pienentäminen	Aloittamatta
Toimenpide: Hoidetaan lainakantaa maksusuunnitelman mukaan.	
Mittarit: Uusi mittari	

Tulos plussalla	Aloittamatta
Toimenpide: Tulos plussalla	
Mittarit: Plussa tulos	

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Yhtiön toiminta on vakaata ja mitään isompia korjaustarpeita ei ole lähivuosille näköpiirissä.

RISKIT

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot			
Riski: Palo tai vesivahinko			
Syyt	Vahinko johon ei voi ennalta vaikuttaa		
Seuraukset	Käyttö häiriintyy		
Toimenpiteet	Kiinteistöt on vakuutettu		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Taloudelliset: Tulojen hallinta			
Riski: Käyttöaste pienenee			
Syyt	Jos vuokrasopimuksia irtisanotaan		
Seuraukset	Tuotot vähenee		
Toimenpiteet	Jos tiloja tyhjenee, etsitään aktiivisesti uusia vuokralaisia		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

7.3 KESKINÄINEN KIINTEISTÖ OY HARJUS

TOIMINNANKUVAUS

Kiinteistöyhtiön tehtävänä on pitää omistuksessaan oleva rakennus ja maa-alue kunnossa.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Keskinäinen Kiinteistö Oy Harjus	TP 2024 €	TA 2025 €	TA 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €
Liikevaihto	62 052	64 458	73 215		
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0			
Henkilöstökulut	-9 155	-7 800	-9 200		
Poistot ja arvonalentumiset	-127	-8 900	-8 900		
Liiketoiminnan muut kulut	-60 089	-56 657	-60 400		
Liikevoitto (-tappio)	-7 319	-8 899	-5 285	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	1 737	0			
Tilipäättösiirrot	0	0			
Tilikauden verot	0	0			
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-5 582	-8 899	-5 285	0	0
Tase	668 854	629 580	638 480		
Käyttökate	-7 192	1	3 615	0	0
Investoinnit netto	-127	0	0		
Lainakanta	0	0	0		

Henkilöstö	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Lukumäärä	1	0	1		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Palveleva kuntakonserni	
Liiketilojen vuokraus	Aloittamatta
Toimenpide: Pyritään kasvattamaan kaupungin omistamien tilojen käyttöastetta	
Mittarit: Käyttöaste: Tavoite 80,0	
Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko	
Kiinteistön hyvä ylläpito	Aloittamatta
Toimenpide: Tehdään tarvittavat huolto- ja ylläpitotyöt	

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

RISKIT

7.4 PUDASJÄRVEN LIIKEKIINTEISTÖT OY

TOIMINNANKUVAUS

Pudasjärven Liikekiinteistöt Oy hallinnoin Pudasjärven Sote- ja Pelakiintestöjä. Yhtiö vuokraa tiloja hyvinvointialueelle. Yhtiö omistaa kiinteistöt ja huolehtii niiden ylläpidosta.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Markkinakiinteistöt Oy	TP 2024 €	TA 2025 €	TA 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €
Liikevaihto	0	0	912 276		
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	5 625		
Henkilöstökulut	0	0	-24 000		
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	-124 560		
Liiketoiminnan muut kulut	0	0	-679 137		
Liikevoitto (-tappio)	0	0	90 204	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0		
Tilipäättösiirrot	0	0	0		
Tilikauden verot	0	0	0		
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	0	0	90 204	0	0
Tase	0	0	2 989 000		
Käyttökate	0	0	214 764	0	0
Investoinnit netto	0	0	0		
Lainakanta	0	0	0		

Henkilöstö	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Lukumäärä	0	0	1		

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Palveleva kuntakonserni	
Asiakassuhteen syventäminen.	Aloittamatta
Toiminnan käynnistys ja järjestelmien luonti	Aloittamatta
Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko	
Toiminta taloudellisesti kannattavaa	Aloittamatta
Toimenpide: Tulos plussalla	
Mittarit: Plussa tulos	

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Toiminta käynnistetään vuokrasopimuksilla, jotka ovat voimassa 2028 vuoden loppuun. Toiminta on vakaata alkuvuodet. Osa kohteista vaatii peruskorjausta, mikä tarkoittaa, että jos niihin investoidaan pitää pystyä neuvottelemaan vuokralaisten kanssa pidemmistä vuokrasopimuksista. Mikäli Pohteella on tulevaisuudessa uusien tilojen tarvetta, pitää yhtiöllä pystyä siihen reagoimaan.

RISKIT

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit			
Riski: Toiminnan kannattavuus			
Syyt	Uusi yhtiö		
Seuraukset	Yhtiön toimintakyky		
Toimenpiteet	Pidetään kulut alussa mahdollisimman pienenä. Kassaa saatava kerättyä alkuvaiheessa.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Taloudelliset: Menojen hallinta			
Riski: Korjausvelka			
Syyt	Osassa kohteita on olemassa olevaa korjausvelkaa		
Seuraukset	Taloudellinen riski		
Toimenpiteet	Pyritään suunnitelmallisesti saattamaan kohteita parempaan kuntoon. Tarkoittaa myös investointeja.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

7.5 KAIRAN KUITU OY

TOIMINNANKUVAUS

Kairan Kuitu Oy on pudasjärveläinen teleoperaattori, joka tarjoaa internetpalveluita toiminta-alueellaan.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Kairan Kuitu Oy	TP 2024 €	TA 2025 €	TA 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €
Liikevaihto	1 487 440	1 470 000	1 500 000	1 520 000	1 540 000
Liiketoiminnan muut tuotot	20 127	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-190 631	-195 300	-200 000	-205 000	-210 000
Poistot ja arvonalentumiset	-299 948	-405 030	-415 000	-410 000	-400 000
Liiketoiminnan muut kulut	-549 383	-460 000	-460 000	-460 000	-460 000
Liikevoitto (-tappio)	467 604	409 670	425 000	445 000	470 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-321 226	-406 000	-362 600	-342 000	-342 000
Tilipäättösiirrot	0	0	0	0	0
Tilikauden verot	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	146 379	3 670	62 400	103 000	128 000
Tase	11 692 334	12 000 000	11 000 000	10 500 000	10 000 000
Käyttökate	767 553	814 700	840 000	855 000	870 000
Investoinnit netto	-196 160	-220 000	-300 000	-300 000	-300 000
Lainakanta	9 866 311	10 150 091	9 100 000	8 680 000	8 260 000
Henkilöstö	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Lukumäärä	4	3	3	3	3

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Elinvoimaa yrittäjyydestä ja monipuolisesta elinkeinorakenteesta	
Laadukkaat ja toimintavarmat tuotteet sekä tuotteiden kehittäminen asiakkailta saadun palautteen perusteella.	Työn alla
Toimenpide: Toimintavarmuus. Monipuolinen tuotevalikoima	
Mittarit: Tuoteuudistukset: Tavoite 1,0 Verkon käytettävyys: Lähtö 100,0, Tavoite 100,0	
Jatkuvaa toiminnan kehittämistä	

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Yhtiö vahvistaa asemaansa nopeiden ja luotettavien tietoliikenneyhteyksien tarjoajana.

RISKIT

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit			
Riski: Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Ukkonen, laiterikko tai tuhotyö		
Seuraukset	Riippuvat kohteen koosta ja sijainnista		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Riski: Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Carunan sähköverkossa on häiriö, joka vaikuttaa sähkön saatavuuteen.		
Seuraukset	Ilman sähköä valokuituyhteydet eivät toimi.		
Toimenpiteet	Verkko on rakennettu ja sitä hallinnoidaan Traficomien määräysten mukaisesti.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Riski: Ketjutettuihin palveluihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Ostopalvelun kautta tarvittavaa lisäresurssia ei yllättäen olekaan saatavilla		
Seuraukset	Yhtiön toimenpiteet viivästyvät		
Toimenpiteet	Varauduttu ostopalvelusopimuksissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Riski: Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Syyt	Epäonnistunut hankinta		
Seuraukset	Vaikuttaa liiketoimintaan		
Toimenpiteet	Suuret hankinnat toteutetaan yhteishankintana toisten kuituyhtiöiden kanssa ja hankinnan suunnittelusta lähtien mukana on julkisiin hankintoihin perehtyneet juristit.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Riski: Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Inhimillinen virhe laskutuksessa tai perinnässä.		
Seuraukset	Virhe korjataan.		
Toimenpiteet	Laskutus on pitkälle automatisoitu ja perintää hoitaa ulkopuolinen perintätoimisto		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Riski: Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Syyt	Jakeluhäiriö		
Seuraukset	Ei vaikutusta yhtiön liiketoimintaan		
Toimenpiteet	Verkon toiminta ei ole riippuvainen polttoainejakelusta. Paikkakunnalla on 3 huoltoasema, joista hankitaan yhtiön auton polttoaineet.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Riski: Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Esimerkiksi kyberhyökkäys tms.		
Seuraukset	Vaihtelee riippuen siitä, missä kohdassa ketjua riski toteutuu		
Toimenpiteet	Aloitettu varautuminen NIS2 direktiivin mukaisesti		

Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Riski: Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö			
Syyt	Ulkoinen toimija/tapahtuma		
Seuraukset	Seurauksien vaikuttavuus riippuu monesta tekijästä		
Toimenpiteet	Varauduttu aloittamalla NIS2 direktiivin mukainen työ.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot			
Riski: Vesistö ja jääpatotulva			
Syyt	Luonnonilmiö		
Seuraukset	Ei vaikutusta yhtiön toimintaan		
Toimenpiteet	Ei vaikutusta yhtiön toimintaan		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Riski: Sään ääri-ilmiö			
Syyt	Poikkeavat sääilmiöt		
Seuraukset	Ei suoraa vaikutusta yhtiön toimintaan		
Toimenpiteet	Varauduttu jo muissa riskeissä		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Riski: Suuri metsäpalo			
Syyt	-		
Seuraukset	Hyvin epätodennäköistä, että metsäpalo vaikuttaisi valokuituinfraan.		
Toimenpiteet	Verkko on pääosin maan alla.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Riski: Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	-		
Seuraukset	Ei vaikutusta yhtiön toimintaan		
Toimenpiteet	Ei varauduttu erityisemmin, koska ei liity yhtiön liiketoimintaan.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde			
Riski: Toimivaltaan, päätöksentekoon, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Syyt	Tiedon puute, huolimattomuus, tahallinen teko		
Seuraukset	Riippuvat, mitä asiaa teko/tapahtuma koskee		
Toimenpiteet	Yhtiön hallituksen jäsenet ovat allekirjoittaneet salassapitosopimukset.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen
Taloudelliset: Menojen hallinta			
Riski: Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit			
Syyt	Ennakoimattomat verkonhuoltotöiden määrä		

Seuraukset	Talousarvio ja toimintasuunnitelma muuttuvat		
Toimenpiteet	Varaudutaan normaaleihin ylläpitotoimiin ja reagoidaan tarvittaessa yllättäviin muutostarpeisiin.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Vahingolliset: Henkilöstö			
Riski: Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Henkilöstön sairastuminen/poissaolot		
Seuraukset	Vaikutus yhtiön toimintaan vähäinen. Vaikuttaa mm. viankorjaukseen.		
Toimenpiteet	Oman henkilöstön lisäksi käytössä on tarvittaessa ostopalveluresursseja.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Riski: Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko			
Syyt	Ei liity yhtiön toimintaan		
Seuraukset	Ei vaikutusta yhtiön toimintaan		
Toimenpiteet	Yhtiön henkilöstö ei liiku suurissa väkijoukoissa.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Riski: Päivittäistavarahuollon vakava häiriö			
Syyt	-		
Seuraukset	Ei vaikutusta yhtiön toimintaan.		
Toimenpiteet	Ei varauduttu, koska ei merkitystä yhtiön toiminnan kannalta.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Taloudelliset: Rahoitus			
Riski: Rahatoimeen liittyvät riskit			
Syyt	Korkojen nousu		
Seuraukset	Kustannukset kasvavat		
Toimenpiteet	Korkosuojaus käytössä		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit			
Riski: Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Äkilliset henkilöstöpuutteet ja -muutokset		
Seuraukset	Resurssi- ja osaamispula		
Toimenpiteet	Ostopalvelujen käyttö lisäresurssina		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

7.6 PUDASJÄRVEN LÄMPÖ OY

TOIMINNANKUVAUS

Energian tuotanto- ja jakelu kustannustehokkaasti, luotettavasti, turvallisesti ja asiakaslähtöisesti.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Lämpö Oy	TP 2024 €	TA 2025 €	TA 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €
Liikevaihto	3 357 582	3 500 000	3 500 000		
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0		
Henkilöstökulut	-475 044	-520 000	-500 000		
Poistot ja arvonalentumiset	-541 334	-560 000	-530 000		
Liiketoiminnan muut kulut	-2 275 779	-2 200 000	-2 200 000		
Liikevoitto (-tappio)	65 424	220 000	270 000	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-375 494	-188 000	-158 000		
Tilinpäätössiirrot	0	0	0		
Tilikauden verot	0	0	0		
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-310 070	32 000	112 000	0	0
Tase	8 334 117	8 900 000			
Käyttökate	606 758	780 000	800 000	0	0
Investoinnit netto	-343 101	0	0		
Lainakanta	5 698 585	0	0		
Henkilöstö	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Lukumäärä	7	0			

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pariisin ilmast sopimuksen ansiosta bioenergian käyttö tulee entistä tärkeämmäksi. Fossiilisista polttoaineista pyritään kunnianhimoisesti irti. Toteutetun laitosinvestoinnin ansiosta olemme pystyneet kasvattamaan bioenergian osuutta keskustan laitoksella arviolta 10 %. Kaukolämmön kysyntä tulee pysymään tasaisena. Valmistuneet Investoinnit ovat ns. passiivisia ympäristön pilaantumista ehkäiseviä, sekä energiatehokkuusinvestointeja.

Mikäli polttoaineiden ja sähkön markkinahintakehitys jatkuu nykyisenlaisena, ohjaavat ne kaukolämmön hinnan tarkastamiseen ylöspäin vuonna 2026 ja tulevina vuosina edelleen.

RISKIT

7.8 PUDASJÄRVEN KEHITYS OY

TOIMINNANKUVAUS

Pudasjärven Kehitys Oy tuottaa Pudasjärvellä yritysälähtöiset, luottamukselliset yritysneuvonta- ja muut elinkeinojen kehittämispalvelut yhtiön ja kaupungin välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti. Pudasjärven Kehitys Oy vastaa yrityksille tarjottavista yrityspalveluista, joita ovat mm. yritysneuvonta ja muut elinkeinojen kehittämispalvelut sekä yritystoimintaa tukevat kasvu- ja aluekehittämishankkeet. Yhtiö toteuttaa myös aluemarkkinointipalveluita yhdessä kaupungin, Syöteen Matkailuyhdistys ry:n ja Oulun Matkailu Oy:n kanssa.

Pudasjärven Kehitys Oy toimii osana kaupunkikehityksen palvelualueetta päätehtävinään yrityskehitys, toimintaympäristön kehitys ja aluemarkkinointi. TE-palvelu-uudistuksen myötä yhtiö toimii työllisyyspalveluiden tukena ja toteuttaa lakisääteisiä palveluita mm. yrityksen perustaminen, yrityskäyntien toteuttaminen osana lähipalveluverkostoa ja yrittäjäpolven vaihdokset. Yhtiö tuottaa myös tietoa toimiajojen kehityksestä ja ennakoi työvoimatarvetta yhdessä työllisyyspalveluiden kanssa. Palvelun tavoitteena on tehostaa alueen työllisyyttä ja työvoiman saantia yhdessä verkoston kanssa.

Pudasjärven Kehitys tarjoaa henkilökohtaista, luottamuksellista ja joustavaa palvelua, jolla pyritään tukemaan jokaista asiakasta yksilöllisesti ja vastaamaan kehittämistarpeisiin yrityksen ja yrittäjän omista lähtökohdista. Yrityskohtaisia kehittämistarpeita kartoitetaan ja autetaan asiakkaita käyttämään kasvun ja kehittämisen työkaluja. Lisäksi autetaan hakemaan mahdollisia yritystukia sekä rekrytoimaan osaavaa työvoimaa. Palvelussa edetään aina kunkin asiakkaan oman liiketoiminnan tilanteen ja kehittämistavoitteen mukaisesti. Kannustamme yrityksiä innovaatioihin järjestämällä tilaisuuksia ja autamme heitä löytämään tarvittavat verkostot ja rahoituksen.

Kehitysyhtiö on aktiivinen viestijä ja tiedonvälittäjä. Yrittäjille tarjotaan tietoa yrityskehitystä koskevista ajankohtaisista asioista, tuista ja palveluista sekä järjestetään yritystarpeiden ja -toiveiden perusteella infotilaisuuksia ja koulutusta. Tilaisuuksia järjestetään hyödyntäen tehokkaasti sidosryhmiä, yritystukiverkostoa ja alueella toimivia kehittämishankkeita. Nämä kehittämistoimet voivat kohdistua yrityksiin toimialan, yrityksen kehitysvaiheen, sijainnin ja/tai tietyn teeman perusteella. Toteutamme myös elinkeino-ohjelman mukaisia kehittämishankkeita huomioiden käytettävissä oleva rahoitus ja hyödynnämme tehokkaasti ohjelmakauden rahoitusmahdollisuuksia.

Kehitysyhtiön toteuttama viestintä ja markkinointi tähtäävät kaupungin tunnettuuden vahvistamiseen sekä yrittäjäälähtöisen toimintakulttuurin esille tuomiseen ja kaupungin yrittäjäystävällisen imagon kehittämiseen yhdessä kaupungin viestinnän kanssa. Markkinoimme alueen investointimahdollisuuksia paikallisille yrityksille sekä alueelle etabloutuville yrityksille. Lisäksi markkinoimme kaupungin ja kehitysyhtiön omistamia liiketontteja sekä alueen vapaita liiketiloja. Liiketonttien tarjontaa ylläpidetään kotisivuilla.

Kehitysyhtiö tähtää Pudasjärven toimintaympäristön kehittämiseen. Kehitysyhtiö osallistuu kaupungin kaavoituksen kehittämiseen, liiketonttien ja toimitilojen markkinointiin sekä uusien innovatiivisten asuinalueiden suunnitteluun ja markkinointiin edistäen samalla puurakentamista. Olemme mukana kehittämässä erilaisia yrityspalveluun liittyviä prosesseja kuten investoinnit, maankäyttö, työllisyys, julkiset hankinnat ja markkinavuoropuhelut sekä viestintä. Yhteistyötä näissä asioissa tehdään kaupunkikehityksen palvelualueen henkilöstön ja kaupungin muiden tytäryhtiöiden kanssa.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Kehitys Oy	TP 2024 €	TA 2025 €	TA 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €
Liikevaihto	317 086	215 000	285 000	285 000	285 000
Liiketoiminnan muut tuot	129 622	216 000	198 128	200 000	200 000
Henkilöstökulut	-283 759	-310 000	-305 000	-320 000	-340 000
Poistot ja arvonalentumiset	-1 806	-3 000	-2 000	-2 000	-2 000
Liiketoiminnan muut kulut	-221 138	-148 000	-174 000	-161 000	-142 000
Liikevoitto (-tappio)	-59 995	-30 000	2 128	2 000	1 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 349	-3 500	-2 000	-1 400	-900
Tilipäättösiirrot	0	0			
Tilikauden verot	0	0			
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-63 344	-33 500	128	600	100
Tase	1 062 737	1 029 236	1 029 440	1 030 000	1 030 100
Käyttökate	-58 189	-27 000	4 128	4 000	3 000
Investoinnit netto	-1 806	-3 000	-2 000	-2 000	-2 000
Lainakanta	105 000	70 000	35 000	0	0

Henkilöstö	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Lukumäärä	4	4	4	4	4

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Elinvoimaa yrittäjyydestä ja monipuolisesta elinkeinorakenteesta	
Tasapainoisen kuntatalouden ja laadukkaiden kuntapalvelujen parhaana takeena ovat elinvoimaiset ja kehittyvät pudasjärviset yritykset.	
Toimivien yritysten kehittäminen	Työn alla
Toimenpide: Toimivien yritysten kehittäminen	
Mittarit: OV-palvelut: Tavoite 4,0 Palvelua käyttävien yritysten määrä: Tavoite 225,0 Yritysten investointien määrä: Tavoite 15,0	
Vahvuuksiamme ovat etenkin matkailu, puuteollisuus, metsätalous, uusiutuva energia ja muutenkin näiden ympärille rakentuva monipuolinen elinkeinorakenne.	
Uusien yritysten perustaminen paikkakunnalle.	Työn alla
Toimenpide: Yritysten perustaminen alueelle	
Mittarit: Alueelle perustettujen yritysten määrä: Tavoite 20,0	
Mahdollistamme verkostoitumisen, hankkeiden ja yhteistyön avulla liiketoimintaa.	
Aktiivinen tiedotus ja viestintä	Aloittamatta
Toimenpide: Tiedotus ja viestintä	

Mittarit: Kampanjat yhdessä Syöteen Matkailuyhdistys ry:n kanssa: Tavoite 2,0 Kotisivujen uudistus, päivitys: Tavoite 1,0 Lehtiartikkelit ja näkyvyys, artikkelit ja tiedotteet: Tavoite 15,0 S-postit ja uutiskirjeet: Tavoite 12,0	
Tilaisuudet ja tapahtumat.	Työn alla
Toimenpide: Koululaisten ja nuorten yritystilaisuudet. OV-tilaisuudet (omistajanvaihdos). Rahoitustyöpajat. Rekrytilaisuudet. Yritysten aamukahvit kasvuteemojen mukaisesti	
Mittarit: Invest In: Tavoite 2,0 Koululaisten ja nuorten yrittäjyystilaisuudet: Tavoite 2,0 OV-tilaisuudet: Tavoite 2,0 Rahoitustyöpajat: Tavoite 2,0 Rekrytilaisuudet: Tavoite 1,0 Yritysten aamukahvit kasvuteemojen mukaisesti: Tavoite 10,0	
Saamme kansainvälisyydestä kasvuvoimaa.	
Matkailun kehittyminen Syöte-Pudasjärven matkailualueella.	Työn alla
Toimenpide: Matkailuhankkeiden suunnittelu ja toteutus	
Mittarit: Matkailijamäärien kehittyminen, mitattuna yöpymisten määrällä %: Tavoite 15,0 Matkailun ympärivuotisuuden kehittyminen, mitataan kesä-, heinä- ja elokuun yöpymisten kehittymistä yhteensä %: Tavoite 13,0	
Palveleva kuntakonserni	
Noudatamme hyvää yrittäjälähtöistä paikallisuuden huomioivaa hankintapolitiikkaa sekä varaamme siihen riittävät resurssit ja ammattitaidon.	
Yrityspalvelukysely joka 2. vuosi	Aloittamatta
Toimenpide: Yrityspalvelukysely	
Mittarit: Kyselyn toteutus joka 2. vuosi: Tavoite 1,0	

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Suomen talousennuste on varovaisen positiivinen, kasvun arvioidaan olevan 1,3–1,6 % vuodelle 2026 johtuen inflaatiosta ja korkojen laskusta. Samaan aikaan yksityisen kulutuksen arvioidaan elpyvän. Kansainvälisen matkailun arvioidaan kasvavan, tämä mahdollistaa Syöte-Pudasjärven matkailualueelle positiivisia odotuksia. Alueen viimeaikaiset investoinnit innostavat alueelle myös uusia investointeja. Puurakennusteollisuudessa nähdään myös piristymisen merkkejä.

Pudasjärven Kehitys Oy toimii elinkeino-ohjelman toteuttajana yhdessä kaupunkikehityksen palvelualueen toimijoiden kanssa. Yhtiö keskittyy maksuttomien ja luottamuksellisten yrityspalveluiden tuottamiseen yrityksen kaikissa elinkaaren vaiheissa. Yrityksille tarjottavia palveluita mallinnetaan uuden toimintamallin myötä ja työlle varataan aikaa. Esimerkkinä maankäyttö ja kaavoitus saadaan etenemään yrityshankkeiden myötä heti yrityshankkeen alkuvaiheesta alkaen. Tavoitteena on tehostaa Pudasjärvellä tarjottavia palveluita ja vahvistaa siten alueen elinkeinoja. Yrityspalvelua kehitetään asiakaskentästä lähtevien tarpeiden pohjalta.

Kaupunkikehityksen palvelualue

Palvelualueetta johtaa kaupunkikehitysjohtaja

TE-uudistuksella halutaan toteuttaa Pudasjärvellä erottautumistekijä, joka edesauttaa yritysten ja työntekijöiden tuleamista ja sijoittumista paikkakunnalle. Uudistuksen myötä paikalliset TE-palvelut nivoutuvat yhteen toimivaksi kokonaisuudeksi. Pudasjärven Kehitys Oy tuottaa lähipalveluista yrityksen perustamispalvelut, yrityskäynnit ja yrittäjäpolven vaihdokset.

Yksiköiden tehtävät ja roolit

Yksikkö	Kehitysyhtiö	Työnantajapalvelu	Työhakijapalvelu
	Tunnistaa yritysten työvoimaan ja osaamiseen liittyviä tarpeita osana yritysten kehittämistä	Tuottaa rekrytointipalvelua yrityksille ja työnantajille osana liiketoiminnan kehittämispalvelua	Vastaa työnantajien tarpeisiin, tunnistaa työnhakija-asiakkaisen osaamisia ja osaamistarpeita
Tehtävä	- Rekrytointi- ja osaamispalvelut osana elinkeinopalveluiden palvelutarjontaa - Työntekijä- ja osaamistarpeiden tunnistaminen ja niistä viestiminen - Tuottaa toimialatietoa - Yrityksen perustamisneuvonta	- Tekee osaamistarvekartoituksen - Räätälöi soivan palvelupaketin - Tekee esittelyitä - Tuottaa tietoa voimista työpaikoista / työmarkkinoista toimialakohtaisesti	- Etsii sopivia työnhakijoita yritysten tarpeisiin - Tekee työtarjouksia työnhakijoille - Tuottaa tietoa työnhakijoiden osaamisesta toimialoittain
Mittaus	- Yrityskontaktit - Liidit - Uudet tavoitetut yritykset - Uudet perustetut yritykset	- Löydetyt työpaikat - Tehtyjen esittelyiden määrä - Tavoitetut yritykset	- Täytetyt työpaikat - Tehdyt työtarjoukset - Ehdokkaiden määrä

Uudistuksessa on kysymys alueen kilpailukyvystä, jossa työpaikkojen määrällä, laadulla ja osaavalla työvoimalla on ratkaisevan iso merkitys. Pudasjärvi on tulevaisuudessa entistä houkuttelevampi paikka toimia yrittäjänä, perustaa yritys ja työvoimalle tulla töihin.

Vuonna 2026 henkilöresurssina kehitysyhtiössä ovat toimitusjohtaja, yritysneuvoja, matkailun yrityskehittäjä ja projektipäällikkö (ReiNo + EiNo). Uusia kehittämishankkeita voidaan toteuttaa elinkeinojen painopisteiden ja käytettävissä olevan rahoituksen mukaisesti.

Pudasjärven Kehitys Oy tukee ja kannustaa asiakkaitaan liiketoiminnan kehittämiseen ja ohjaa aktiivisesti erityisesti erilaisten yritystukien hakemiseen ja hyödyntämiseen. Yritysten omilla kehittämishankkeilla on suurin vaikuttavuus Pudasjärven yritysten kilpailukykyyn ja elinkeinon kehittämiseen. EU-ohjelmakausi mahdollistaa toimintaympäristöä vahvistavien kehittämishankkeiden valmistelun ja toteutuksen, mikäli hankkeiden omarahoitusosuus on varattuna hyvissä ajoin. Valmistelemme omia ja kumppanuusverkoston yhteisiä yritys- ja elinkeino-ohjelman mukaisia kehittämishankkeita. Käytettävissä oleva omarahoitusosuus vuodelle 2026 on yhteensä noin 15 000 €. Hankkeiden myötä vahvistamme alueen yritysten ja toimintaympäristön kilpailukykyä.

Yrityspalveluissa hyödynnetään tehokkaasti erilaisia verkostoja, hankkeita ja hankitaan mahdolli-

suuksien mukaan ulkopuolisia asiantuntijapalveluja. Toteutamme matkailun aluemarkkinointia yhdessä yritysten, Syötteen Matkailuyhdistys ry:n, Oulun Matkailu Oy:n ja kaupungin kanssa. Kasvua haetaan vuosisuunnitelman mukaisesti kv-asiakkuuksista unohtamatta kotimaisia asiakkaita.

RISKIT

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit			
Riski: Palvelun saavutettavuudessa on haasteita			
Syyt	Sairastapaukset tai ruuhka palvelun käsittelyssä.		
Seuraukset	Investointi tai kehittämishanke siirtyy		
Toimenpiteet	Ennakointi ja prosessien valmistelu yhdessä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Operatiiviset: ICT			
Riski: Kyberhyökkäys			
Syyt	Ulkopuolinen hakkerointi.		
Seuraukset	Mahdollinen tietovuoto tai tiedostojen vahingoittuminen.		
Toimenpiteet	Tietoturvakäytänteiden noudattaminen, Laplt		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot			
Riski: Työtapaturma			
Syyt	Maastossa tai liikenteessä sattuva vahinko.		
Seuraukset	Sairausloma		
Toimenpiteet	Turvallisuuden noudattaminen kaikessa toiminnassa. Jaksamisesta huolehtiminen.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus			
Riski: Palvelutapahtumassa sattunut vahinko			
Syyt	Väsymys tai kiire		
Seuraukset	Palvelu epäonnistuu ja palvelua joudutaan korjaamaan		
Toimenpiteet	Huolellisuus ja riittävä valmistautuminen		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde			
Riski: Hankkeen maksatus myöhästyy			
Syyt	Sisäisen valvonnan pettäminen		
Seuraukset	Maksatus jää saamatta		
Toimenpiteet	Hankkeiden tarkka suunnittelu ja toteutus.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Taloudelliset: Menojen hallinta			
Riski: Ennakoimaton menoerä			

Syyt	Poikkeuksellinen tilanne aiheuttaa yllätyksen		
Seuraukset	Talousraamissa ei pysytä		
Toimenpiteet	Ennakointi		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen
Taloudelliset: Tulojen hallinta			
Riski: Omarahoitusosuuden jääminen vajaaksi			
Syyt	Talouden epävakauudesta johtuen yrityksissä voi tapahtua maksuviive		
Seuraukset	Maksu viivästyy		
Toimenpiteet	Ennakointi ja sopimuskäytännöt		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Taloudelliset: Omaisuudet hallinta			
Riski: Oma pääoma ehtyy			
Syyt	Hankkeiden maksatuksissa oleva viive		
Seuraukset	Toimenpiteitä joudutaan siirtämään		
Toimenpiteet	Ennakointi		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Vahingolliset: Henkilöstö			
Riski: Sairastuminen			
Syyt	Pitkä poissaolo		
Seuraukset	Palveluissa voi olla viivettä		
Toimenpiteet	Turvalliset työolot, työajasta ja terveydestä huolehtiminen		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Operatiiviset: Vastuut			
Riski: Palvelu jää hoitamatta			
Syyt	Vastuunjaossa epäselvyyttä		
Seuraukset	Palvelussa tapahtuu viive		
Toimenpiteet	Tehtäväkuvien päivitys tehtävien tasalle		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Taloudelliset: Rahoitus			
Riski: Ennakoitu rahoitus jää saamatta			
Syyt	Taloudessa tapahtuva ennakoinaton tilanne		
Seuraukset	Palvelut joudutaan sopeuttamaan tilanteeseen		
Toimenpiteet	Ennakointi ja huolellinen suunnittelu		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

8 LIITTEET

LIITE NRO 1

PUDASJARVEN KAUPUNKI KAYTTOOMAISUUDEN SUUNNITELMAPOISTOJEN PERUSTEET Valtuusto 24.1.2013 § 10, kaupunginhallitus 15.10.2013 § 366					
	Yleisohje suositus ohjeellinen	Voimassa olevat poistoajat	Poistoajat 1.1.2013 alkaen	Poisto- menetelmä	Perustelu
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	
Muut pitkävaikutteiset menot					
Tutkimus ja kehittämismenot	2-5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Atk-ohjelmistot	2-5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto	pitoaika enemmän kuin 2 v.
Muut	2-5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto	pitoaika enemmän kuin 2 v.
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet				ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat					
Hallinto- ja laitosrakennukset	20-50 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Talousrakennukset	10-20 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Asuinrakennukset	30-50 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	
Vapaa-ajan rakennukset	20-30 vuotta		20 vuotta	tasapoisto	
Vesilaitoksen rakennukset	20-30 vuotta	25 vuotta	25 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Koillis-Pohjanmaan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymältä siirtyneet rakennukset		40 vuotta	samat kuin kaup.omis- tamat rak.	tasapoisto	
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Kadut, tiet, torit, puistot	15-20 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	tasapoisto	kestävyys 20 v
Sillat, laiturit ja uimalat	10-30 vuotta	30 vuotta	20 vuotta	tasapoisto	kestävyys 20 v
Muut maa- ja vesirakenteet	15-30 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto	
Vedenjakeluverkosto	30-40 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	
Viemäriverkko	30-40 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	
Kaukolämpöverkko	10-15 %	15 %	15 %	menoj.	
Sähköjohdot, ulkoval.laitteet	15-20 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto	
Puhelinverkko, kesk.asema, alakeskus	10-12 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto	
Muut putki- ja kaapeliverkostot	15-20 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto	
Sähkö, vesi- yms. Laitosten koneet ja laitteet	15-25 %	25 %	25 %	menoj.	
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15-20 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto	
Muut kiinteät koneet ja laitteet ja rakenteet	10-15 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto	
Koneet ja kalust					
Muut kuljetusvälineet	4-7 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Muut liikkuvat työkoneet	5-10 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	
Muut raskaat koneet	10-15 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto	
Muut kevyet koneet	5-10 vuotta	10 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	alarajan mukaan
Sairaala-, terv.huolto yms.laitteet	5-15 vuotta	10 vuotta	7 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Atk-laitteet	3-5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Muut laitteet ja kalusteet	3-5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Muut aineelliset hyödykkeet					
Luonnonvarat				ei poistoa	
Arvo- ja taide-esineet				ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat				ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet				ei poistoa	